

شرح تحفة شاهدي (باللغة الفارسية) شرح مفصلي ، كتبت
في القرن الثالث عشر الهجري تقديرا .

٤٩١٥
م

٤٥ : ٧٠
نسخة جيدة ، خطها تعليلي ، حسن " يابيه " مطبوع
قواعد تعلية " المتعلق باستعماله والبحور العروض
الواردة به .
اسم اللغة الفارسية أس. المؤلف ب. تاريخ النسخ

٤٦٧٠

Copyright © King Saud University

213.

بسم الله

جامعة الملك فهد للبترول والمعادن

جامعة الملك فهد للبترول والمعادن

مكتبة جامعة الملك سعود قسم النخطوط
 ٤٦٧٠ - ٤٩٩٠
 الرقم: ٤٦٧٠
 العنوا: مجموع وكتابه اوله اذ شرح كنهه
 المؤلف: لم يعلم
 تاريخ النسخ: الثالث عشر الهجره
 اسم الناسخ: ---
 عدد الاوراق: ١٥٢
 ملاحظات: ---

بسم الله الرحمن الرحيم
بنام خالق و خانی توانا قدم و قادر و بینا و دانایانم فارسیده اد
 معناسنه در و با استعانت ایچوندر معنا سے پیشدم برادگی
 و قدر تلو اولان اللهک ادی معا و نیتله دیکدر **خالق** برادگی
 دیکدر **حی** در معناسنه **توانا** کو چلو و قوتلو که در **قدم** دایم اولان
 که و جو قدر تکی معناسنه ده کلو **قادر** ایکنجی باین اسم فاعله
 مصدر قدر کلو معناسه کو چلو و قوتلو دیکدر و برسنه
 اورانلق و تخمین اتمک و اهل و عیال نفقه سے اوزرینه
 معتد اتمک و برکه نک اوزرینه براسنه قتی طار طومق و
 چولکده **شورک** اما بو معنا کت مصدر قدر کلو دید
 لفظندن مبالغه اسم فاعله در معناسه زیاده کوزگی در اخزنه
 الف مبالغه افاده ایدر عربده بو معناسه ایله تعبیر ایدر
 علم و علام معناسه اتن لفظندن صیغه مبالغه
 اخزنه که الف مبالغه افاده ایدر داناک معناسه ترسه
 زیاده بلیجی دیکدر **ثنا و حمد و شکر** نهاییه **سپاس و منت** حد و فنا
شکر و حمد و ثنائک نعمت معناسه او کدر و اصطلاح و فکری
 تفصیل محاند بیان اولمشدر **سپاس** لفظ فارسیده شکر
 معناسه **منت** اصلنه اولک باین مصدر در معناسه
 و ویردو که نعمتی ذکر اتمک معناسنه ده کلو و درخی کسمک
 قطع معناسه فارسیده شکر معناسنه در مستعمل **حد**

برشیک

برشیک او جه و کنار نه دیر لر بو اعتبار له نهایت معناسه
 اولنور بو محلد بو معنا مراد در کاه اولور که برشیک شیخ اخذ
 مشتق اولسنه سبب اولان تسنیه در لر و باغ و بوستان وار
 و دیار کت صنور لرینه و کافر ایله مسلم بیتنه اولان صنور له
 بو اعتبار له حد دیر لر شرعه که حد دخی بو معنایه در
 حداد دید کروی خلقی دخولن منع اندکتر ایچوندر و حد کاه اولور
 مصدر اولور اول وقت معناسه برشیک کنار لرینه بلو
 معناسنه در و برکشی به شریعت امر له حد اور مق معناسه کلو
 و منع اتمک معناسنه **غایه** برسنه نک اخرنه دیر لر لفظ عربده
 فارسیده **پایاندر** اکایم و ارایدو بو کاینا **بزندم** **جیاهم** **مانه**
 یعنی حمد و شکر عداول حدایه که بو عالم و ارایدو و حمد و شکر
کائنا موجودات معناسنه در لفظ عربده و موضوع محذوقک صفتدر
 اصلنه کان بکون لفظندن جمع اسم فاعله در معناسه مذکور کون
 اعتبار له هر موجوده کائن اطلاق اولنور صکره کثرت استعالمه
 مطلقا موجودات علم مشر له سنه و ایشدر **حیات** اصلنه دور دخی
 باین مصدر در معناسه دری اولقدر بو محله حال المصدر مراد اولور
 ترکیبه اولمعنادن در بیک ایله تعبیر ایدر لر و فارسیده **زند** که دیر
 کاه اولور **زندگانه** دیر لر اقا **زنده کائینک** اصل معناسه حیاند
 قائم لفظدر **مانه** بو معناسنه در اولک باین دور دخی باین
 کلو معناسه اولکدر بوراده حال المصدر مراد اولمشدر که ترکیبه اندن
 اولم دیک ایله تعبیر ایدر لر **سپاس** عربده بو معناسه اراده اولنور

Copyrighted material by University

تو بخاک اول دید و او که علم هم اندی قدر تیل خاک ادم حق تعالی
عالمی بوغیکن و ارا ندو که کبه قدر تیل خاکه دخی ادم آشد خاک
طریق معناسنه در ادم لغزه بغدادی اکلودیک اولور و حضرت
ابو البشر صفی الله صلوة الله علی بنینا وعلیه ده ادم دیرلر بو محله
ایکنی معنامر ادر در انک نسلند آند انبیا خصوصاً کم حبیب مصطفی
یعنی ادمک نسلدن خلق ایدو وجود کتورده جمله انبیا دیک اولور
انبیا بنینک جمعیدر بنه لغزه حبر و برنجی دیکر یا خود عالمی
و مرتفع اولان که معناسنه و اصطلاح حق جل ذکره قولند
اختیار ایدو خلقه دعوته کوندر دو که پیغمبر دیرلر بنه ایله سوک
بحسب الاصطلاح فرقی محکمه بی اولمشدر بوراده انبیا ادمر
عموماً پیغمبر لردر کرک رسول اولور کرک غیر ای و حبیب
ایکنی باین اسم فاعلدر معنا سوچی دیکر کاه اولور سوچی
معناسنه اولور بو محله بو مراد در مصطفی حضرت پیغمبر
صلوة الله علیه اسمندر و بحسب اللغة معنا دیکر
صلوة تیل سلام اول شاهه دایم کانکله دین و اسلام اولر قائم
صلوة و سلامک لعه و اصطلاحاً معنای تفصیلاً محکمه
بی اولمشدر شاه سلطان و بک و اولور و شطرنج مهره لردن
برینه شاه دیرلر و کویو معنای استعمال اولور بو محله اولو معنا
در که مراد حضرت پیغمبر در صلی الله علیه وسلم **دایم** اولر باین
اسم فاعلدر معنا هر زمان باقی و پایدار اولوب ذایل اولیا
سنه در دین و اسلام حضرت محمد صلی الله علیه وسلم کتور دیکر

شعر

شعر دیرلر اسلام لغزه مطیع اولور معناسنه در قائم دور
معناسنه در **اصحی و الینه** که بونکر انک شعر عینه اولور **مستخر اصحا**
صحبک جمعیدر و صحب دخی سکون حالیه صاحبک جمعیدر صاحب
لغزه مصاحبه و یولداشه دیرلر و اصطلاحاً حضرت پیغمبری
صلی الله و سلمی کورنو و مجلنده او توران کسبه دیرلر ال
پیغمبرت اقریاسنه و اهل بیتنه دیرلر و هر کسینک اهل بیتنه و اقریاسنه
ال دیرلر و دخی ال عسکر معناسنه و قوم معناسنه ده کلور شعر
بر پیغمبرت استی ایچنده قور دخی احکامه دیرلر لغزه اصل بوله
دیرلر **مستخر مطیع اولمش که دیکر پس اذن صکره بیل مرحوم و مغفور**
خدایه اولر کمال تیل مشهور مرحوم دور دخی باین اسم مغفور
رحمت اولمش کسه دیکر اصل لغزه اسم کدر مغفور کتابی
یر لغزش کسه دیرلر ایکنی باین اسم مغفور در مصدر مغفور
غفران و مغفرت کلور اصل لغزه مستور معناسنه در **خدایه** بو سخن
صا اولان شاهدینک پدینک لقبیدر یعنی حمد و ثنا بردوام
و صلوة و سلام خدمت تمام ادا اولند قدر نصکره شولیه بلکم مرحوم
و مغفور خدایه دید کلری کمال تیل مشهور کسه کم بونده محب و کرا انک
والدیر که والدور بو محتاج و کدایه **اولر تو رحمت نه نهابه** یعنی اول
کمال تیل مشهور اولر خدایه دید کلری کسه که بن محتاج و کدایه والدیر
محتاج حاجتلو که فارسیده نیارنده سر لردن کدایه فقیر کسه و دلچ
معناسنه ده کلور **مغفور** جملدر **مغفور** او فتنه لغتله باک منطوم
مغفور لغظه لغزه حفظ و تمام اولمش کسه دیرلر اقا تری ولد

۱۰۹

Copyrighted by King University

و اولی معنی است تا بعد بر مخلصه بود در تا ضلک غرضه
بود که درین طفل یکین مرحوم پدرم بکاجوق منظوم لغت را وقت
بیکدیگر لکن ظاهر نظردن متبادر اولی بود که معصوم و الدینه قید
کنند و به اولیه بوجود مراد مخالفه پس توهمی دفع ایچون **دخی**
من طفل یکین جهد بیه حوم و پیش اولید طفولیت کند و به قید اولی
قته ظاهر اولورده و معنی مراده حلال حتمال اولورده **منظوم** لغت
درش دیکدر ایکنجه یابد اسم مفعولدر و اصطلاح بر کلامه دیکدر
وزن معین ایلد و آخری قافیه محصو او زین معنی اوله **اوقید**
اولا تخفه ح **معطر اولد انکله جان مش** تخفه ده اولامه
کسه اختلاس اوقاق کرک معنی قته سر غله کجک کرکدر که وزنه
حلال کلید **تخفه ح** **م** بر منظوم فارسی لغت ترکی ایلد ترجمه اولمشدر
حام الدین نام برکش جمع انشدر انکچون تخفه ح **م** دیوموه
اضا اولمشدر **معطر** لفظ عربیدر تفعیل یابدن کم مفعولدر
معنی گوزل ققو ایلد ققو انشدر دیکدر **اولد** لفظنک دالنه قته
ایلد کسه مابینده تلفظ ایلد و انکله ده که نونه متصل اوقیق
کرکدر که وزن درست اوله اگر معطر اولد انکله جان **مش** **ح**
اید معصو اولان معنی حاصل اولورده هم بوتکلیف قوتلور
مشام دماغده ققو الا جوق بیره دیر لر اصلنده ایکنجه مشدر در
کثرت استعماله تخفیف اولمشدر **دخی منظوم اوقید چوق لغا**
ایچر طبعه اب حیاتی طبع اصلنده بر نوع عاده و خوید دیکر
انک اوزینه بر اولور اما بحی استعمال عربیده دیکر

قوة فامه به اطلاق اولور و کاه اولور ایکنجه یابدن معصوم اولور
اول وقت معنی سیه مهر لک یعنی ختم اور مق و اوجه کسک ف
چالوق و فتح بایله دور دخی بایله مصدر در معنی کاس دو تمقدر و بون
معناده کلور **اب حیات** دیر لک صتود بیکدر حیات صلنده دور
باید مصدر در معناده دخی اولوق بو محله حاصل المصدر مراد در
و عرفه ناسده مشهور در که اب حیات بر چشمه کک ایدر که دیار ظننده
اولور مهر کم اندن ایچر سه قیامت دک اولور دیر لر و اسکندر ذوقین
ذکر اولنا صتو طلب ایلد و حضرة حفرة مقسوم و اسکندر محروم
اولد و قصه خلق ایچنه مشهور معلومدر **شوریم اولم لغت**
ماهر لغتکلم اولد نادر اولم لغتندن الف خد ف ایلد
رسم لغتکلم معنی اولد مک لاسنه متصل اوقیق کرکدر که وزن صحیح
اوله اگر بعض الفاظی تقدم و تأخیر و تبدیل ایلد و مثلاً لغت
علمده اولدم سوله ماهر تمش اولید بوتکلیف لازم کلمه دی
ماهر سننده زیرک و استاد اولا کشته و بر عورت مهرین و بوز
نکاح ایدر ایکنجه سینه به **ماهر** دیر لر عربیدر او ایکنجه بایله مصدر
مهر و مهار کلور یعنی مهر نه لغتکم واقع اولور کین انی بلوردم
یا خود مراد بو اوله که بر لغتکم غیر مشهور اولوب استعمالده نادر واقع
اوله بلوردم دیکدر بوایکه معنیانک مهر قفسه مراد اولور سه
لفظک کاد لالی قته ظاهر دیکدر لکن اولکسه اوقیدر و محکم منسوب اولان
ایکنجه سیدر کداده ساله اولد قه خدایه ایلد و حلت قود دار فنا
یعنی بو کدا او یاشنه کرکدر هم اولان خدایه دار فنا ترک ایلد

آخرت رحلت ایله **ساله** این یللق نسنه و اون یا کسه
براده اون عدده دیر لر و سال یل دیکر و اخرنه و اخرنه
اولان هانتب لازم ایچوندر معنایه کسه اول ییله منور دیکر
اولا کسنه اول کسینک اون ییله نسنه و اختصا اولر و غننه اون
نکور عبادتله تعبیر ایشدر **رحلت** او چیغی بایک مصدر در معنایه
بزنلده قوشن اکن قالقوب کوجک در لر و دوه یه بالان دوزنک
معناده کلور اما بو معنایه نظر مصدر دحل کلور **دار** عربیده بر او
دیر که جمیع لوازمه جامع اوله و فارسیده شول اغاچه دیر لر که
انک او زرنه صوجلور و حر سوزا صر لر و التون و کش سوکیسه
و معنی صاف دارنه معنایه کله کلور یعنی کله او اخرنه اولر
حفظ و ضبط ایله دیکر و و پرچیجه جهانداز و علم دار کیجه جانبازلر
اصل اورغاندن یوقار و قور دو ایپه دیر لر و جانبازا اورغانه
دیر لر و دار قافاوی دیکر که مراد اندن دینادر **بکا** کاولک
لغت علمی مستخر نه علمه شلم اولدک **مبشر** مستخر مطیع اوق
ویولداش اوق **مبشر** قولای اولش نسنه و لایق اولش کسه و
چونالمش نسل و جوق اولش قیون سوک **حصو** صاعلم
زبان که سلطان **جلال الدین** دیشدر **مغز قران** یعنی اول علم زبا
نه که سلفا جلال الدین الرومی اکامغز قران دیشدر و مشهور
کتابیده اول علم جمع ایشدر اول علم در خصوصه مبشر اولد دیکر
او چیغی بیتده بو معنایه تصریح ایشدر **علم زبانه** ریه منسوب علم
دیکر یعنی رب جانیند الهمام و شف ایله حاصل اولاعلمه اکا

علم الدخی دیر لر ربانینک اخرنه کله بلیا سببه و اوله منور
ایچوندر **مغز قران** دیدو کی قران کریمک ظاهرند اوته معنایه
واشاره الهی یه و دقایق ربانیه اولامز یاد که مشهوره انشدر
ایشدر نتمه کم بو بیتده اکایما واقع اولش **بیت** **ماز قران** برزخیم
بیت **بیشتر خا انداختم** بو دیدو الفاظ قرانیه یه متعلق علم
در که لفظ باطنیه بر نظر قشمر مرتبه سنده در **و مغز** یعنی دیدو کلور
در که باشده اولور عربیده اکا دیر لر و ایلیک که کلوک ایچنده
اولور عربیده دیر لر مجازا مهر نسنک او زرنه و ایچنه و خلاصه
مغز دیر لر مثلاً بادام ایچنه مغز لوز دیر لر و قوز ایچنه مغز جوز
دیر لر عربیده بو معنادن ایله تعبیر ایدر لر استهی **کتاب مشهور**
کم قوه جاندر ضیا نو چشم عاشقاندر یعنی سلطان جلال الدین
مغز قران دیدو علم ربانیه مشهوری دیدو کلور کتا بیدر که قوه جاندر و کتا
کوز لرینک نورینک ضیا سدر **بکا کشف** اولدک **بکی تعلیم استاد** انکه
ایدرم عشاق ارشاد کشف احمق و عریان اتمک معنایه تعلیم
او کریمک و برکته بر ایشدر نخبه دار اتمک یعنی اول شمه اکا طویرتوق
استاد مهر نسنه ده حازق و مایر اولاک و معلم معناده کلور کاه
الفدا صکره بروا و زیاده ایدو استاد دیر لر **ارشاد** طغری یول
کوستریمک هدایت معنایه **یقین** بلد که بر نورسته معصوم **لغز**
اوقیه و **ذنبیل** منظوم **نورسته** فتح رایله نور سیده لفظند تحریف
اولمشدر معنایه یکله بیشمش دیکر و یقین ده بالغ اولش اوغلان
معناده کلور و نور ستمم رایله یکله بیشمش سبزه و اوت و نور فتح رایله

Copyrighted by University

غیر از سایر کلمات و در لغت دیکر اولور از حیثی در محله مناسب
 معنی در **معصوم** یونکره طفل معنای در که ترک دله عرف
 اولور تفصیل یوقار و ده بیاد لندر **اکام علم اولور البتہ**
اولور عالمه بر مرد سخندان مرد ارادم عربیده دیر حد بلوغه
 در بجه مرد دیر لر و مجاز امر و شجیع معنای در استعمال اولور **سخندان**
 سوا میل اولور که سوز خوش و جهله ادا ایدر **سخندان** عربیده اکا
 دیر و سخندانک معنای ترکیب سوز سوزیلجی دیکدر **خدا شاد ایله**
روح مکش ویره جنته **اعلا س مقامک** شاد سو بوش او
 کنه یعنی اول حسام الدین که تحفه حسام دیدگری لغتک صاجید
اعلا قتی یوکک دیکدر اسم تفصیل صیغه سیدر وقتی اولور که
 و زیاده غالب قاهر کسیه ده اعلا دیر لر جمله سنک ماخذی و مصدر
 علو لفظیدر **مقام** قالیجی مکان و طور اجق منزل و قونا جق بیرو قالیجی
 و طور مق و براشی باش چقر مق یعنی اول حسام جنته مقامک
 اعلا س ویره **کتور و نظمه** بوخیزه در **مکنون** **سلس** و شوخ رنگامینه **موزو**
مکنون او کنه باین اسم مفعولدر معنای او رتک و کز لو اولور
 دیکدر **سلس** یوشق طبیعتلو و یوشق اولور زینه اولور **سنه**
 دیر لر و شول کسیه دیر لر که بود اتم اخر مهر کز طوغه قادر دکلرین
 حاصل معنای و قنمه سے قولای اولور نظمه **سلس** دیر لر غایت سوز
 کولکه صوب کیمبار اولور **شوخ** مطبوخ و موزون اولور یعنی صاحب
 طبع و صاب زکا اولور انارک و ظریف کسیه و ایستق قانلو کنه که مهر که اولور
 یافت و مهر طبیعت اکامیل ایدر و دیوز سوز و ظالم معنای و کبیر دیکری

سنه که کوده ده اولور ده اولور عربیده در
 قولی چرک **رنگ** یوبه دید کلری در که عربیده دیر لر و بیاب
 در که ترکیده اکا ایا کچی دیر لر و حیل و ناز کلک معنای در کلر
 فلا فلان رنگ کج دیر لر ترکیده استعمال اولور و کیک بوز
 رنگامینه قارشمش دیکدر و مهر سنه دن خیر دار اولور که
 و مکار اولور کسنه یه دیر لر **موزون** لغتده طارشمش دیکدر و
 اصطلاح بر کلام دیر لر که عرضک بحر لرند بزجره حرکا و کسانه
 موافق اولور **جهانزه یقیدی بر شمع منور** سوز خیزه دیکدر **کشف کور**
چهار دنیا در عربیده در لر **منور** روشن اولور سنه لفعیل
 باین اسم مفعولدر مصدر تنویر کلور روشن اتمک و رو اولور
 و نباتا و چمک بتور مک و صباح روشنکده نماز قلیق **حشر** بوراج
 قیا کوندن عبارتدر **حدیثه** **بیور و فخر عالم** بو معنای اولور **خیر**
حدیث حضرت پیغمبرک صلا الله علیه سلم لفظندن صادر اولور
 کلام دیر لر یعنی خیر ادم اولور که دایما خیر و احسان سبب ایلمه اولور
 خلق منتفع اولور بر حدیث شریفک معنی بود لر کن نظمک ظاهرندن
 متبادر اولور بود که خیر ادم حدیث شریفک اولور بو بحسب المعنی فخر عالم
 صفت اولور ایلمه دیکدر خیر ادم حدیث شریف مفره سنک اولور دینکم تصور
 اولور اگر حدیثه **بیور و فخر عالم** دید دنیا ده اولور **خیر ادم** که اولور
دایما خیر اتمه لاه اخره دشمش اولور معنای ادم واضح اولور
 که اولور دایما خیر اتمه **سایه** لخلق اند **انتفا** **سایه** اولور باین
 اسم فاعلدر مصدر سبب کلور اشک و کدر کن عجل اتمک و گاه اولور

Copyrighted by University

سایه سراسر آنک یعنی قولی معناده کلور اول وقت مصدر
کلور انتقال فایده نمک **دلاد کم بزم بر خوشی نامه نظیره**
اوله اول تخفه صا یعنی چون کورد که تخفه صا ایله خیر که
 اولو تو ناظم خیر دعا ایدر لر و هم حدیث شریف مقرر می شود
 یعنی بقیه سبب اول خیر ناس اولوق جاسید دوار پس دله دله من
 جو یابین بر خوشی نسخه جمع ایلیمکه اول تخفه صا نظیره اول
 بو تقدیر لازم کلدی که اگر ناظم بو بیدن اول ذکر اولن تقدیرک
 مقرر متضمن اولور بر بیت **کتور مش اولید مثلا بیت جو کور**
کم کت بر یاد کارین صوکنده قوه شاد ایلد روان دشمن اولید
 کلامه تمام نظام حسن انتظام حاصل اولور **نامه اصلند**
 مکتوب معنانه در که انک اولندن و یا اخرتند یا ایکنده بیلده تام
 مطلوب اوله اما بو محکم رساله معناسنده در که **بوند داخی اوله جو**
فوائذ بچه نفع ایدر لر انند **زوائذ** یعنی بتم بزاجم نامه ده اولان
 فوائذ بو تخفه صا مدد دخی ذیاجم و جوق اوله خلق اندن زیاده بجه
 نسه لر انتقال ایدر لر که تخفه ده یوقدر **فوائذ** فایده نک جمعید
 فائذ شول نسبه دیر که خلق اندن منتفع اولر لر مه نه اولور اولور
زوائذ عریب دیر زایدک جمعیدر معنای ارتق دیکدر مصدر زیاده کلور
 ارتق وار تر مق معنایم لازم هم متعدی استعمال اولور ایکنی
 بایندر **شکر کونه کونه بشمسه حلوا اولور بوز و مهر برتنه**
کونه کونه در لودر لودر رنگ رنگ یکدر **ذوق** اصلند لذت و داد
 کور مک اچون داد مغه دیر لر و تجربه معناده کلور بو محکم لذت

روحانیه

روحانیه حاصل اولماسی مراد اولمشد **تسها** یا کوردیکدر روحانیه
 معناتون لفظنک جمعیدر تنم معنای بوراده اولک معنای
 اولمشد **مزین اولر بر محبوب زیبا کیوب انواع الوانله دینا**
مزین بزکلو ویراشقل کسنه **محبوب** ایکنی بایدن اسم
 معنای سولش دیکدر بو محکم مراد حسن و جمال است اولامرد
 اوغلان یا خود بردخته ماه مصوت در **زیبا** کوزل ویراشقل
 که **انواع** نوعک جمعیدر نوع در لودر دیکدر **الوان** لونک جمعیدر
 لفظ عریبدر معنای رنگ دیکدر **دینا** اطلس دیکدر قی
 نقش سزا اولور و التولوح بر معنای نگاه اولور اخرن اولان
 الفهاء علامته تبدیل ایلیند بیه دیر لر **وفرس** ایلر نیک
 سکنجی کونه بو معنایه اولیجی اکثر بودر که اخرینه بر
 لفظ کتورب دینا در دیر لر فتح دال ایلد دخی لغتدر
ویر هر رنگ اکابر در لوزینت کلور عیش در لودر لوجان
 لفظ عریبدر براشقلی و بزک معنای در و ایکنی باید مصدر در
 معنای بزک در نکلور **ارسه اند جو امر کتورم بوند الا کا و ناد**
 یعنی تخفه صا در نکلور لغت جنسد جو امر و ایه جمله سن بوشم
 جمع و ذکر ایلر اما شول لغتکم استعمالی نادر اوله انه ترک ایلر **جو امر**
 جو امرک جمعیدر جو امر حکم اصطلاحه شول نسبه دیر لر که بذاته قائم
 اوله غیر محتاج اولیمه و اصل لغت قنده بر شیک طبیعتی نه نیک اوزر
 خلق اولمش ایه کا جو امر دیر لر و صر اقلر اصطلاحه جو امر قی طایفه
 دیر لر بو محکم مذکور کتابین اوله لغت ایلیمک مهر برتنی جو امر نفیسه

آن خیال که دام اولیست
 عکس هر و یاج بسنه خدایت

Copyrighted by University

سدر بومر اصله کوه لفظک مقربیدر ناد از بولنا و استقامت
اول الفاعله قدوم انکار کاسته یوقدر و اول ما این انده بوجوه
که کم تخفده اول الفاعله حملکس بوننه ذکر اندم ولیکن بوجوه
بخت درج انشمکه که لغت کرده مذکور دکلر ننه کم بیت نامصر
کتورم مشوی دچو غرابی که اوله مولوی یوقدر که راغب یعنی بولنا
مشوی چون غریب لغت کتور و مشوی به مراد اول معنایله تقسیم اندم
تا کم مشوی کتابه طالب اولنر عموماً و مولوی یوقدر صوابو کتابه غیبت ایدو
مشوی به واقع اول مشکل لغتک اکثر بنی بولنا سیبیل حل ایدو
دیگر ذکر اولنا لغت غریبه هر برینه محلی کله کجه تنبیه اولنو و قنغی
بیته واقع اولنر اندم ذکر اتمک بله نصیب اولنر **مولو**
مولایه مشوی دیگر عرف روم حضرت مولانا کی رو یعنی جلال
الدین بلخی حضرت تلمی که منلا حنکار دیگر مشهور در انک طریقتی
اولا مشایخ انابت ایدو وانک تاج و خرقه س کین فقرا
دیگر **راغب** رغبت ایدو دیگر لکن بولنا طالب کسه دیگر
اولن بولنا و ارد بوننه اما **دخوار بوننه نیچه بحر عننا** یعنی تخفده
حجده اولن بحر کک قوسه بوساله و ارد در اقا بوننه نیچه بحر
دخوار در که تخفده ده یوقدر بحر لغت کرده دیر لر و اصطلاح شعر
وز اول الفظله دیر که علم و صده بیا اولنمش اوله **یوقر اندم**
دق قطع اولد قجه اخر کتورم بحر نیچه بحر یعنی بولنا
لفظنه ایکی احتمال و ارد در یوقارویه صرف اولنمش و ارد
اشاعیر هون اولن و ارد اوکی نظر معنی دیگر اولور که بوننه

نیچه بحر عننا و ارد در که اندم یوقدر بوننه نامک قطع اولور
قوله چون الطاحنه قولنه و ارد نیچه کلام مستقل اولوب کتابت
حصایحه بیان اولنر تخفده معنی معده دجو طریق و ارد
اند سکوت الوز مذکور تخفده دجو اسلوب اولما س حصار
و احتمال ثانی اوزره دیگر اولور که بوده اندم یوقدر که
اخر اولد قجه بحر نک وزنه ایچنه ذکر اولنه بود یوقدر که
قطع نک اخر نه بر بیت ذکر اولنر بر مصرعی فارسی و بر
ترکه اولوب ترکی فارسی به مقابل اوله بوا احتمال اعتبار
اولنق اولدیر زیرا تخفده بو اسلوبه یوقدر لکن بو
اعتبار اوزره نظم کلامک معنی مقصود اکثر کاکدن حال
دیگر تأمل اولنق کرک **قطع** لغتده بر باره به دیر لر و اصطلاح
ایکی بیتد لفظوز بیته و ارد اولا ایادی بر که اول مصرعده قافیه
اولیه قوله کتورم یعنی بحر نیک وزنه کتورم دیگر زیر
نفس بحرک اسمنه هیچ بر قطع ده تعیین کتورم رحمه الله علیه
تمام اولد قجه هر بر قطع موزو یزدم اندم بوننه یوقر بیت
لغتده اود دیگر و اصطلاح ایکی مصرع دیر لر که قافیه ده اخر
مطابق اولن کتورم اولن **یوقر مبارک** و قولو که **اولا فاک**
بر مصرع مهم بو ترکه اولانه بیش منه کم **مصرع** لغتده قیوک
برقنادنه دیر لر و اصطلاح بر بیتک نصفه دیر لر قنغی نصفی
اولور اولن اصلنه مصرع الفله بوننه وزن اجون
تخفیف اولنر **بیش** باعنه و اماله ایلر اتق دیگر و اماله سنر

Copyrighted by University

بر او که در کتب معتبره ذکر شده که در دفع اول در کم
کسک دیگر و مجاز از سنه پاره کم دیر و کم گاه اول و در عدل
کسک کسک مثلا بود و دیگر پاره کم است دیر که **تو کسک فایده او مقابل**
بلو املی و اولو بو نظم مثل یعنی اول فارسی و اول مصرعه مفردات
قدر الفاظ و اریه آنکه معنی جمیعاً اول که اول مصرعه نیز
اورده ذکر است در بویکه مصرع بر برینه بوجهند مقابل در مثلا ایلی
قطعه اخذ کتور و پینه و عشر که **همچو تو کسک نماید مرا بو الفک**
تفسیر جمیعاً من غیر نقص و لازمه ایلی مصرعه ذکر ایلی
بویکه **سجلیں کسک** نیز **بکا پس سجلیں** قول **همچو تو** قولتک تمام
مقابل معنای در و **کس** لفظتک تمام مقابل تفسیر در
و کور نیز لفظی نماید لفظتک تمام مقابل تفسیر لفظه ادات
کور نیز لفظتک اکاد لای و اردر بوا اعتبار له تمام مقابل در و **بکا**
لفظتک **م** لفظتک مقابل پس بویکه مصرع بر برینه تمام مقابل
آن در سائر لری و بو قیاس اولنه **بور سیمه ایلم اول بتی ترتیب**
که بیله مبتدأ احوال ترکیب یعنی اول مصرع فارسی و بر مصرع ترک اول
بتلری بوجه نظم آنکه مبتدأ اول کسکی او قبو معنی نیز فهم آنکه
مفرداتک معنی است و استعمال بلد و کسک مرکیاتک در احوالنه واقف
اولو بر لفظ بر لفظ ترکیب اول در نه بجه ترکیب آنک کک و نفس مقدم
و نفس مؤخر آنک کک در تمام معلوم اید نور ترتیب هر نفسه بیلو
برنده آنکه دیر لری **جو الطاهره کسک و اقام دوم بند** **تو کسک فایده او مقابل**
یعنی چون که حق تعالی لفظتک بور سیمه آنکه تمام آنکه سنی کسک و یعنی خدا

لطف و عنایت چون تمام اول کسک در **تو کسک فایده او مقابل**
شاهد بولغت صاحبک لقبید را کسک بویکه ساله کند و نفسه
اید و تحفه شاهد کسک کسک **شاهد مولوی** **بم**
یعنی سیر و صفات اشتها رم لکله و فقر و تواضعه در **و نام**
جهتند اشتها رم شاهد دیگر **و مشرت** و ارادت خصوصاً
مولوی لکله در **و لاد** و مشرت اشتها رم مغلو لکله در **و لاد**
استعمال ایل و مملکت معنای **و ار** لفظتک جمیعاً ایل و مملکت
و جمعیت دار و سیر و اجتماع بلاد و قرایه متضمن اولد و غیچون
بو لفظتک اکا اطلاق **مشرت** روم اقلیمند بر مشرت مملکت
بجه قصبات و قرایه متضمن و جامع در و مغله مذکور دیارده بر
قصه بیک امید که بولغت جمع ایدن مرحوم شاهد اول قصیه
دندر نه کم کند و تصریح **مشرت مغلو** مغلیه مذکور یا یا بنسبت
و اوهاد بدل اولد در **بحمد الله که مرد معنی** **م** که خواص **بکا**
یعنی الحمد لله مستحق حقیقت دایمه طریقت طریقه بقدر الوسع
والامکان سالک اولو آنکه کلمات در بار و القاجور نثار لریک معا
نیک ذره سنه واقف و لغه لیا کلمه **علا** خصوصاً بویچند
مقبول و مشهور اولو **مشرت** کتایک در یار و جانبیه طالب
بجانب نصیب در فواید و غرر عواید استخراج اید و طالبه بند
و افاده و راغبین نول و افاده **مشرت** معنی منسوب
دیگر کلمات مشایخ که رموز معانی قوانیه متضمنند **مشرت** ایدو
فهم ایلی کسک به مرد معنی **مشرت** در یار و طالبه **مشرت** بجا و کسک لری

دیکر حرکت جمیع مرادیم که تخفیف بوشهر کله اوزانه اطاق قدرت
شهرت اسم مصدر در مشهور و آشکار اولق معنادر اما فارسیه
تخفیف در اوزان و زنگ جمیع و وزن لغت تراز و لینه جمله
در و اصطلاح بریتی عروض نکر لرز بر نکره تطبیق ایلمک
اطفال طفلك جمیع طفل کوچک او غلا بجه در لغت ایلمی
باید مصدر در معنا کوجلو و قولوا و مقدر و بر نسیمه کوجی بنگ
معناده کلور ایدر لرفسله اوزانی حاصل اولم موثایه قابل
فوس فارسی له دیور و اول له سولینه ده اطلاق اول نور موثایه
مراد حضرت جلال الدین رومی که مندا جنکار دیور و علم مولانان مراد
مندا جنکار مثنوی اولو کتاد علم حقیقه انده درج کتاد قابل لایق
واهل معنا استعمال اولنو اما لغت بر نسیمه قبول بیجی دیکر
زهی عزت زهی دولت سعادت انگلم اوله بو علمه لیاقت زهی کلمه
تخسیر نه کوجک دیکر گاه اولور مقام زده استعمال اولور مثلا
زهی روی دیور نه یک یوزلو دیکه اولور مدح مراد او بیجی نه کوجک
یکک تخفیف سینه اولو اولق معنا ویرینه از بولنق و تراش
بر سینه کلمه یعنی کوچ کلمه **سعادت** اینو ختلو اولق دور دنجی بیدن
لیا لایق اولق معنانه و قابل اولق و اصلیت معنانه و لیکن **فور**
براهیل دوح که انک اولمیه کز طبعی موزون **دوح** کوه کشتی
و کچیک قیده دوده معنانه و مردم کوتاه همت و ناک کینونو
نسبت بو شهر الجی اوله کجیم عزت ایله بجه معنا کلور اولو کج
نوره معنا و بوز جیلر جنکلی که بوزی کس کوری وقتس انکله

جگرلو

جگرلو اگر می معرب و احمق و معنی هزاره این موزون نقطه و تقسیم
این جملیه هر معصوم تعلیم وزن لغت حد و مقدار معنانه و
اصطلاح حرکات و کلمات حاصل اولم همیشه دیور طبیعت ان
متاثر اولونش تحصیل ایلیمه **تقطیع** لغت پاره پاره ایلیمه
هر بیتک اجر کنه طاعده و عروض وزنله ندن بر وزنله تطبیق و مقابله
ایتمک **تفهیم** بر نسیمه بی کسه کلنماق و طویدریق **جمله** وجهالت
نادانلق معنا **تعلیم** او کونک و بر شیه بر کسه طویدریق **رکیک** او کوره بو
موزون کتانه **خراب ایدک** او طبع مستطاب **رکیک** لغت ضعیف دیکر
و اصطلاح بر نسیمه و یا بوزنه دیور که عروض مقتضایه و قنایه ووز
زیاده نقصا کلمه ضعف و یا حلال طایع اوله **حراب** دور دنجی باید مصدر
معنا بظنقدر و فارسیه یعنی معنادر **طبع** بو حمله زمین معنادر **طبع**
مستطاب شوز هغه دیور لصا و پاک اولو مهر اشند و کنه راست و طغری نام
ایلمیه و میرنه دینلور اکیو قبول ایدر **مستطاب** کوزل و لطیف معنا و بخاند
پاک اولوب ارغش نسیمه استفعال باند مصدر استطاب **کلور یقین**
بلکل که بر او غلبه اول اول او قیبه شعری ناموزون و مهمل **شعر** لغت
دیور و اصطلاح موزون و مقف اولو کلامه دیور که ذکر اولان و
وقایفه انزه بطریق قصد القصد واقع اوله مهمل عربیه مسترک
نسیمه و کند و حالنه قولش کسیه دیور که کسه انه یوقلیو کورمه
و حالندن صور میه ها صابله اولوب کزه اما ترک اصطلاح
نه منفعت و الجی در امر معنا بو حمله بو معنا مراد **طبعی**
رکیک و سبب مغبون قالور محروم اولیز داخی موزون و سبب

Copyrighted by University

و در حقش بود حق ضعیف اولوب و زنه قادر اوله مادن کنایت
مغیوب لغتاً بعد و شراره زیانه او غرامت کسیه دیر که فایده
 محروم اولش در بو محله شعر و زنه او قوق فایده کسیه محروم اوله
 ضعیف مراد در محروم نصیب اولاکسه دیر لر که کنجی باین مفعول
 مصدر محرم و حرمت و حرمان کلور مکرر حاذق و استاد و کامل
انجهد این وزنه قابل حاذق قتی زیرک اولاکسه او ستا هر شی
 حاذق و ما هر اولاکسه و معلم معناده کلور کامل مهر جمعیت تمام
 اولش و هیچ اکیس اولیا کشته جهد چاشق معنای قابل لایق
 و اهل معنا سنه کلور و زنه و بولز سلامت قالو طبعه البتبر کاکت
سلا بوشق و قولایق و بر سنه دایم اتمق کرک بول اما محله
 برینتی تکلفی سه عتله موزو او قوق معنای استعمال اولنور یعنی
 اول طبع برزق تریه سیله و زنه کلک مکلر کاکت ضعیف اولق
قوسک اکر یله بر تازه نهله بیو طغور و اراکله سکا یعنی اکر ایکن
 بر تازه فدانه بر قسک بیو دکنه طغورق مکلر دکلر تازه کنج
 عربیه دیر لر تهبال فداک و اغاجک دبنده طغوری چقن
 دال و اشکله قلمنه دیر لر یعنی طغور لیز دیکدر استفهام ایا
 یه بیکتی بو غنه کم اوله او خاک قویس بو بو قوق این پاک یعنی یا
 بریکتی بر غنه کم طیره اقدن اولش اوله ایا بول قوننه انه هیچ
 یوق ایا ایتر دیکدر خاک طیره ق تراب معنای پاک باه
 عجمی اوله او تمیز معنای سنه عربیه در لر خدا

محصل البیت یا خود طیره اقدن اولن کیم بد بول اوله
 یوق پاک ایتر ایتمز بلکه اوج کمره بو یوق و مهر بود قوق فور و قوق
 ککر پاک اوله و فتوی بوک او زینه در پس بوق ایله کک اوله
 دین مسئله دن خبر دار دکلش امد مهر معصومه بقدیه نامو
 او کر نه انک طبعی فنا اولور خدا قهر ایله سو اول جامله کم
او قیه نظمی کز اولو معلم کز فتح کاعنه ایله و سکون پای
 عجمی اکر یه بیکدر محصل البیت خدا قهر ایله سو اول جامله اوله
 معلمی که انظر اکر یه بیکدر امین یارب العالمین ایا کم اوله
منظوم مقدور جو تعلیم اتمک استر بار یافنور ایا کم منظوم
اوله مقدور یعنی نظم او قوق تمغه قدرته اولیو قادر اوله لیسیه
 چونکه ایا بار سنه تعلیم اتمک استر که قادر اوله خراب نشد
تحفه محمی بجه کز طبع ناموزون عامی کز طبع وصف تر
 کیسیدر اکر یه طبع دیکدر و طبع مضاف در و ناموزون مضاف
 الیه سیدر طبعک و نا حرف نفی در و موزون دخی مضاف
 عامه و عام مضاف الیه سیدر موزونک محصل البیت خراب نشد
 تحفه محمی بجه خلاق ناموزون اوله اکر یه طبع بنم بو تحفه
س صقله یارب شولردن کا اولیه طبعی مذهب بو تحفه
 مراد کتا شام سیدر و مذهب تعلیل باینده اسم مفعول
 طبعی موزون اولانه در لر بو مقامده بو معنی مراد در
محصل البیت یارب بو تحفه محاسن صقله شولردن طبعی ناموزون
 و پاک و سلیس اولیه نصیب تمه بوز من سقیمه نصیب زهن

یاک و مستقیم زمین مضاف در بیا مطو ایله و **تقیم** مصاب
 الیه سید زینتک و **تقیم** اگر دیگدر لکن بونن طبیعت شعریه
 لکن لکن لکن لکن لکن مضاف در بیاک و بیاک مضاف
 الیه سید زینتک و **تقیم** و او عاطفه الیه معطوف در بیاک او زینت
 و **تقیم** طوغر و دیگدر محصور البيت نصیب ایتمه بونن زمین الیه کریمه یعنی
 شعریه اولیه نصیب ایتمه زمین طوغر و بیه یعنی طبع موزون
 اولو و طبیعت شعریه سی اولانه **مفاعیلن مفاعیلن فعولن** در
جان بد علی دو کوون ظلم الیه و کون راوشنند چالش دیگدر و **جان**
 مضاف در بیا مطوی ایله و بدر مضاف الیه سید **جان** کوون و او عاطفه
 معطوف در **دون** او زینت **محصور المصارع** چالش بابانک جانی کچه کوون
علمه کوم اشاهند خیر بله یاد ایله عالمده یا **زایدنک** یاد ذکر و المق
 معنا سنه در **دل** کوکل و شاد سوینک دیو لر و **دلشاد** وصف
 ترکیب در کوکل اوله دیگدر محصور البيت ککم یاد ایدوب اکسه
 خیر دعا ایله ایله عالمده یارب انک کوکلن شاد الیه سویندر
اشبو شارح و **مجموع** مهر کم الیه دعا دینیه و **عقبی** ده **مغنی** اوله
فخر انبیا قطعه

بسم الله الرحمن الرحيم
فانما هو علم غيب شميم حمدنا محدود و سپاس نامعدود حضرت
علیم میوه و کریم واجب الوجود اولسوله اصنام موجوداته انواع
زیاده ابقای ثنای بوی یانی همچون قدرت و قوت و یز و منطق
فصاحتند عند لیب کلس جا و مهر برینی متنوعه ایله ادای شکر و
سپاسگزارند طوطی شکر خای بیان ایله و دود لایحصری سلطان
سهریومع الله حواجه مهر دوسرا علیه من الصلوات از کاهها
حضرت تریک تار مرقد سکر اولسوله صاب لوی

پس معلوم اوله که فن فرس بوفتن دلکش و زبان حوشد که

فاده اولانک غریبه و نزاکت عجیبه ک احده یوقدر علی
الخصوه لسا اهل جنت اولسی دخی حد شریف ایله مثبت
بر زبان بر بلاغندر که اول اجلد ک ان عربید صکره ک
پارسی بلک امور مهم مرتبه سنه بالغ اولوب باوجود که دو علیه
عثمانی کتیر اندک قلیل و کثیر و تق و فتق امور کتات احکام و
سایر امور سیر تا بولشاد انرا اولغین مهر کس بو عکله معرفت
طالب و راغب اولوب برد نسخه محتاج جمله دن مرحوم شاه

نور الله مرقد و رحمة الله علیه علم فرسی دایه اولان و
حائر بسندید روزگار مقبول اکابر و اصاعر معتمد غوص
و عوام ایله یوزدن فائده عام مهم معرفت بخور نظر دلال
مهم سمع معرفت مبتدیه و اضح سبیل اولان سبیل
لفظی که بواکا که کلنجه نظیری سبقت انشور
تحفه شاهدا اسمیله موسم اولان لغت بر کاتند ما حد
نایل و نجه احبنا و طالبین افاده سبیل فیوض متناهی و اصل
و مستفید اولور فاقا بر مقتضای مرور ایام و کور احوال
شعیردن فرق ایده میوه و بالی دخی بال ظن ایلمن قلم
نسخان غلط نویسن ایله اکثری تحریف اولنوب بعض
شبهه لرین ازاله ایده میوه کاه بر نقطه زیاد ایله عیب غیب
و کور کوز و حلالی جلال فریانه زما و کاه نقطه سقوط طیله
ناصر نا ایلک در و مهر یاز نلر د بر برندن سقیم یز مغله اکثر
بر لری تحریفنا جهله دن سالم اولمغله نسخه نسخیه بدل اولوب
نفعه قلیل و مخور او زانن مهر بر یوزدن جب و اراست
دو ثوب معاول غانک کرک ترک کرک فارسی سنه ایضاح
قابلیت قالمیون کج و صبح بر نسخه غریبه دو عشر بناء اجله اجاب
بعض احلا معارف جویان التماسیده بلکه مزار اعتذار و نظر
صد هزار اقدام و ابرامیله قدر الامکان تقوی و تبیین
معا کثیر البر کاتنی و اضح طریق او زره که مبتدیه هم اساس
اوله بضاعه قلیل ایله بر قج ورق تسوید اولنوب شرح

بدن

يقول منظومه اوزره
الارباب كماله متوقعه كواقع اوله سهره للمزى
السنه ستره عيسى رشحه قلم كرم ايله غيب ايدوب
خير ايله مصنفه وشاد خنه ياد ايليه لر والله

اوله تردد و **يشك** لاله **مربوبه** **عنه** سار **صفا** **كس** **شكلا** **كوزين**
مفتعلن **فاعل** **مفتعلن** **فاعل** **منه** **كف** **وطى** **ضم** **اوله** **بود**
بور باغى كرى منه خدن بور باعيدر اصله هر مطرعه ايكه كره مفتعلن
مفعول نذر **تعريف** **منه** لغته اقبى معناسنه در بوزمه **منه** **نك**
و كلسانه جارى اولدوايچوندر **تعريف** **كف** لغته قطع انگه
دير لر واصطلاح اولد كتر سايع متحرك مثلا مفعول تدر تاد و شر
مفعول قلوبيرينه مفعول قونه اكا مكسوف دير لر **تعريف** **طى** لغته
در كه دير لر واصطلاح اولد كتر حرف رابع ساكن حذف اولمقد **مثلا**
مفتعلن **د** فاد و شوب مستعلن قالب بيرينه مفتعلن قونر
وبوكامطو دينور **پس** امده معلوم اوله كه بو برك اجزاسك جز
اولنه و جزه ثالنه كه مستعلن در طى داخل اولد اولد و جزه
تا و رابعنه كه مفعول ندر ظم تا ايله كف علتى داخل اولد تا ايله او و
مفعول قلوبيرينه فاعلن كلدر **بور باعيناك** لطف بودر كم قطعه
ثانيه نك نه بجرده ونه وزنه اولد و سالم و يا غير سالم ميدير و علل
وازا حيفر داخل اولد اجزاء سالمه بر حاله بر حاله دوندر و ونه

تغيير

تغيير و تفریح ايدانه بلهك **تعريف** **فازد**
واراق دو شك دير لر واصطلاح اولد كتر اسبابه واقع اولد
انكه دير لر **مثلا** مستعلن جزه ندر اولد كتر كيه كه سهره
فاحذف اولدوب مستعلن قالب مفتعلن **د** نك **تعريف**
علتك جمعده لغته كسه ايله علت مرض و حد ندر كه صاكنه
ايدر واصطلاح اولد كتر او تاد ايله فواصله واقع اولد **مثلا**
اسبابه مخصوص اولد و كيه علل دخى او تاد ايله فواصله مخصوص
يعني فواصله ايله او تاده دخول ايدوب بر حاله بر حاله دوندر مفاعله
جزه ندر اولد علت كيه كه فاصله صفر ايدر نون ساكنه دو شوب
تا نك ضميله مفاعله قالمشده و مفعولات ده اولالات كيه كه
وتد مفرق در تاد و شوب مفعول قالب بيرينه مفعول قوندر **پس**
هر قطعه خاتم سنه او قطعه نه بجرده ونه وزنه اولد و مشعر
بر در باغى تضمين و تحريم ايلشدر كه مبتدله بي تعب قاعده
عروضيا اوزره قطعه اتيه نك بجزه ندر تفكيك و تقطيع
و علل و از حيفر قنغسى دخول ايدوب بجرده واقع اولد اجزاء
سالم و يا غير سالم ميدير فهم ايلك اسما اوله بعد شرح لغته
شروع ايله لم بغيضه و توفيقه تعا و بفضل ومنه و كرمه

تكرينك ايدر در ايدر و يزدان خدای
داخي بزرگ اولدوبو كو ستر حى نهماي

تكرى توكه عيار تدر والله تعالى نك اسم شريفه غايبه
مكسوه و ياء مشتات تحثانيه سكونيله و زاء موحده نك كسه
مضليه

Copyrighted by King University

اصح در فتح ایله حتی ویدر و کون دال مامله ایله **ایزد** دینور اسم
 زاتر عربی دیگر واخر و ف تیحی اولایانک سبله وزراء
 کون مکنه و دال مامله مفتوحه دین صکره الف و نون ساکنه
ایزدان دخی فارسید عربی معناه اسم صفاتر خایج
 دخی اسم صفاتر معناه و یک حذف ایله
 و جاژ در **پس** املک بواج لغت الله تعانک اد لریدر بری
 برنن فقلری یوقدر ترکیب تکرری دیگر **و بزرگ** باء موحد و
 مفتوحه فتح لریله و راء مامله و کاف عربینک اسکان لریله کلنک و
 فارسید ترکیب اولو دیگر عربی دیر لریول کوستر تیحی
 ترکیب فارسید راء مامله تک فتح سبله و هاء هوزک سکونیه و نون
 مضموم و میم مفتوحه دین صکره الف و اخری خروف تیحی اولایانک
 اسکان لریله **رهنمای** دینور ره ایله نماید مرکبدر ره راه مامله مخفف
 یول معناسنه در نمای نمودن مشتق اسم فاعلر اصله نمایند
 کوستر تیحی دیگر راد نصکره الف ایله راه نمای دخی دیر لری و اخرنک
 یای حذف ایزور **رهنما** و **راهنما** دخی دیر لری عربی دیر لری یعنی
 قول اغوز دیگر **نقطیع البیت** تکرینک **آمفتعلن** دیدر
فاعلن ایزدیز **مفتعلن** دان حدای **فاعلن**

مجموعه کتب خطی
 کتابخانه مرکزی
 دانشگاه تهران

همه پیغمبر اول کم ویره **حقد** خیر
بگنوا انکوز در مخرله دیر لری کدای
 پیغمبر باء عجم فتح سبله و باء حطینک سکونیه و غیر معجمه مفتوحه
 و میم ساکنه و باء موحد تک فتح سبله و راء مامله تک سکونیه فارسید

ترکیب

ترکیب **حقد** و **تیحی** دیگر پیغمبر اصلا بینا میده در کتبه کتبه
 حذف اولنو بر لفظ متصل یا زلمش در پیغام خبر معنادر بر ایله
 معنادر بحسب ترکیب معناه خبر ایله تیحی دیگر انبیا علیهم السلام
 الله جانبد خبر ایلد کلمی اعتبار ایله پیغمبر بر الفلر پیغام
 بر الفسره پیغمبر پیغمبر جمله بر معنادر عربی دیر لری
 موحد تک فتح سبله و باء حطینک اسکان لریله ترکیب
 فارسید قوشک فتح سبله و او مفتوحه دین صکره ده الف و نون ساکنه
 و کاف عجم فتح سبله و راء مامله ساکنه ایله **توانکر** دینور مالدار و اکابر
 معناه یعنی مالچو اولاکشی اطلاق اولوز عربی دیر لری
 ترکیب با یک ضریب فارسید کاف عجم و دال مامله تک فتح لریله و الف
 و باء حطینک اسکان لریله **کدای** دینور یا س حد ایزور کدای دیر لری
 فقیر اولوز برشی مالک اولمین دیر لری عربی دیر لری
نقطیع البیت هم دخی **مفتعلن** غیر اول **فاعلن** کم ویره حق **مفتعلن**
 دخی **فاعلن** بای توان **مفتعلن** کوزر **فاعلن** یوزور دیر **مفتعلن**
 اگر ای **فاعلن** **بطوع** و **رج** بگو چشم کوزور و یوزور
 کوزر کافزه دستل ایغ اولدای

ب لام مفتوحه دین صکره بای موحد تک سکونیه فارسید ترکیب
 دودق دیر لری عربی ایله دیر لری **خ** راء منقوطک ضمیله و خا
 معجمه سکونیه فارسید ترکیب یوق دینور که انسا چهره بر طرف دیدر
 خامع تک فتح سبله و دال مامله تک تشدید لریله **خ** دیر لری چشم
 فتح سبله و شین معجمه و میمک اسکان لریله فارسید ترکیب کوز دینور

Copyrighted by Saad University

کوش قولق مفتعل دوش او موز فاعل موش صجا مفتعل موش
فاعل دود تون مفتعل بوا بجا فاعل زود تیر مفتعل زود
فاعل کار بجو ارد او دمره پیکان دوش
فاعل نیزه سکو مفتعل زه کوش فاعل تیر و کما مفتعل اوق و بای

نیزه سکو زه کوش تیر و کما اوق بای

کار کاشینیک فتحه سید و الف مدوده و نکره را و دال مهلتک اسکا
فار سیدر سو د مرموم کاشیک فتحه سیدله تصحیح تمشد ترکیب بجاق دینو
عربین مین مهلتک و کف مشدده تک کسه لریک سا دیر لارد الف
مدود و را و دال مهلتک اسکا نولیه فار سیدر ترکیب او دیر لرد که اند
اتمک یا پار لر عربیه دال مهلتک فتحه سید و اولکه قافک کسه سیدله

دیر لرد مر اوق و مزراق یلمانه دیر لرد فار سیدر با بجمک فتحه سیدله و بای
حطینک سکنه ایله و کاف عربینک فتحه سیدله و الف نضک نون ساکنه
پیکان دیر لرد الفیز پیکان دیر نور عربیه نون مفتوحه ایله نضک دیر لرد

نیزه نونک کسه سیدله و بای مشنا تختانیته تک سکونیه و زاء عربینک فتحه
سیدله و ما رسمیه ایله فار سیدر ترکیب سکودینو یعنی مزراق دیر لرد کای
الاحر بندر عربیه راء مهلتک ضممه سیدله دیر لرد زاء منقوطه تک

کسه سیدله و سکون ما اصلیه ایله فار سیدر ترکیب کوش دیر لرد بای که مشکی
و ساء کشته خج اطلاق اول نور عربیه و اوک و تاء قرشتک فتحه لریله و
غیه منقوطه ایله دیر لرد تیر تاء قرشتک کسه سیدله و یا حطینک و

مهلتک اسکا نولیه فار سیدر ترکیب اوق دینور که الاحر بدن
برالتد عربیه مین مهلتک فتحه سیدله دیر لرد کما کاشینیک
فتحه سیدله فار سیدر ترکیب بای دیر لرد اند اوق اتار لر عربیه فتحه

قاف ایله و سکون و او سین مهمله ایله

مفتعل ارد او فاعل دمره بی مفتعل کان دوش فاعل
نیزه سکو مفتعل زه کوش فاعل تیر و کما مفتعل اوق و بای
فاعل خو کوش بوز مین زاله چه کونک اسکا
بغوره باران دیکل ابر بولت ماه ای

خو خلمجه تک ضممه سیدله و او رسمیه راء مهلتک سکونیه فار سیدر
ترکیبه کنش دیر لر عربیه دیر لر سبعة ستیاره تک در دنجی سیدر
بوا فلک رابعدر سعد اصغر در جمله کوا لیک البری و اعظم در کیه
نیزه اعظم دیر لر طبیعتی خاور یا بسدر اقلیم رابع بو کامنسودر و لا

روم و ایران خلق و بادشاهله بو کاتعلق در جرمی بوز الشمس جرم
ارض قدر در سیر غریب نثر قدر حرکت اصلیه سه بر سته دوره سن
تام اید مهر بر چین برای ملکنا اید معلوم اربا طبیعت مفهوم صفا

فطنته بو عالم کون و فساد حسنه اعتبار و نکله عمل و کار ایتد کای
لیک نوعدر برینه سنه شمسیه که سنه رومیته دینور اوج یونانیسن
بش کون و التی ساعتد روسته قمریه دیر کای او جیموز الا دور کون

سکون سا و فرق دور در دقیقه در سنه شمسیه رومیته تک بر لری او تون
و دیر لرد او تون بر کون او کوشبا یکره سکون کوندر دور دسته بر کیه سا
اولد قلم یکره طغوز اولور و اول دور دسته ساعتد قایق تفاوته

ایله او جیموز الشمس برش کون اولور و سنه قمریه یکره طغوز و بر
ای او تون کون حکم اولد که مهر برای که محرم و صفر در الی اخره
بو طغوز کون او اولد که ساد و در دقیقه اید اولد که ایک او ایله ساعت

Copyrighted by University

اینجی کلماتی که ساعتی بکری در دست او کوک بر کون تا او لور
 و قوق دور در دقیقه بوزنه وارد اینجی این او توز کون کسا سکون
 دقیقه او لور اول جلدن برای او توز کون و برای کمره طقوز کون او
 اقتضا اید حاصل کلا فلک قمر دور لیه برای کمره طقوز نجی کون
 اولد و سیدن مهر بر نیک نقص جیر نزن برای کمره طقوز و برای
 کون او لور **دشک** شهر فرخه حمل بزنگ او
 طقوز نجی درجه تخیل ایدر جلا محله **بر ترکیه و قار**
 زاء عربیه فتحه سیه و میم مکسو و یا حطینک و نو تک اسکانلرله
زمین دینور که ابرما مقابلد رزم ایله یا بونوندن مرکب رزم فتحه
 عربی ایله برود و صو قلق معنادر و بیا حقیقه حرف نسبت و نون
 تا کید ایچوندر الحاح خذ فرج ایژدر باد اولد و غنوز او کور نسبت
 ایدوز **زمین** دنگ **زم** نون شهر فرخه مسومدر **عربیه**
 دیر لر **زاله** زاء عجمی ایله و متله و لام مقصوره و هاء غیر ملفوظه
 ایله فارسید ترکیه جیم عجم کسه سیه و ما ایله چه دینور شول طوبند
 کو کون یغار و یغور وقت کور غز اما عجم و نباتات سپر اقلر اوزر
 ظاهر در عربیه فتحه نون ایله و دال مهمل ایله و متله نداء دیر لر کوک
 ترکیه ریم مقابلد فارسیه الف محذوده ایله و سین مهمل تک صتمه
 سیه **اسما** دینور اصلا اس ایله مانند مرکب راس کون معنادر
 و ما مانستن دن مأخوذ در مانند معنادر مانستن بکن تک معنادر
 معنادر کیم کرمته بکن نجی دیکدر کرمته مشا و لغین اسما دنگ
 ننه کرم عربیه دلف شهر فرخ اصلنه چقر قدر که چولقه

و غیر بیسی

و غیر بیسی استعمال ایدر لر تشبیه ایله اطلاق لغتیه **کورد**
 اصله فکلی و عرب معنادر فلک اطلاق لغتیه عربیدن سین مهمل فتحه سیه
 دینور سو فلک و لام تک فتحه لر لیه فلک دخی دیر لر یغور ترکیه کون
 یغار فطرانه دیر لر فارسیه بیا موقحن تک فتحه سیه و متله و راء مهمله
 مفتوحه و الف تک اسکانلر لیه **باران** دینور عربیه میله و طام مهمله فتحه
 دیر لر معلوم اولکه باران بارید مأخوذ در اسم جنسد جمع اسم
 یغار شامدر **ابرف** مفتوحه و بیا موقحن و راء مهمله اسکانلر لیه فارسید
 ترکیه بود دینور عربیه سین و حاتم هلیتک فتحه لر لیه دیر لر غنیز
 منقو تک فتحه سیه **خود** دیر لر **ماه** فارسید ترکیه ای دینور عربیه
 قایلله معنادر که سبعة سیاره دن فلک او کئی دنیا کو کیدر معروف اولد
 بلدزینک ایدر معلوم اولکه ماه لفظ فارسیه و ای لفظ ترکیه برنج
 معنادر محتملدر بر بودر که ماه ذکر اولنسه مطلق ای مراد اولنور که سما
 دنیا تک کو کب مشهور دیر بو معنادر و نجبه عربیه قمر دیر لر اینجی معنادر
 فارسیه ماه ذکر اولنسه مذکور یلدر مراد اولنور بلکه سیه ایله اون ایله
 بزجم ایله و ایامی مراد اولنور مثلا بریک او ایکی خصه کندر
 مهر بر او توز کوندر زیرا اون ایکی برک مهر بر ننه ایکی کون و نلش
 بوم اکلنور پس اون ایکی برنجی او توز کوندر سیر ایدر بو مقدار کونه دخی
 فارسیه ماه ترکیه ای دیر لر بو معنادر و نجبه عربیه قمر دیر لر
 ماه لفظ تک تحفیف کف حذف اولنور **خود** دیر لر **تقطیع البیت** خورشید
مفتعل بر زمین **فاعل** زاله چه کوک **مفتعل** اسما **فاعل**
یغور یا **مفتعل** ران **دکل** **فاعل** ابر بو **مفتعل** مای **فاعل**

Copyrighted by King University

کاوا کز اسنه فتر خراشک اشتر دوه
اسبات و مادیاں قسغ و هم کره طای

کاوا کاغجک فتحه سبيله قدله و کون و اوله فارسيدر ترکیه او کوز دینور
 معنادر اما کاوا اسم جنسدر ارککنه و دشمنه و اهل اسنه و خنینه و
 مو اطلاق اولور عربیدر دخ بقیر بویه در ارککه و دشمنه و خنینه و اهل
 و جامو اصلا اولور ترکیه صغیر بوعنایه در تمیز قصد اولنسه کاوا و کوا
 ماده و کاود و کاومیش دینور ناظم بو محله او کوز ایله تفسیر ایله
 ما وضع له سنه مطابق اولما مشدر **اسنه** الف مفتوحه و سین مهمله سنه
 و تاء قرشک فتحه سبيله و راء مهمله نک سکونیه فارسیدر ترکیه قاتر
 دینور انه سی قسره قدر اشکه چکواند حاصل اولور عربیدر فتح یا متوجه
 و غیر منقوطه و لامک اسکانلویه دیر **خرا** خا معجمک فتحه و راء
 مهمله نک سکونیه ترکیه اشک دینور عربیدر خا مهمله نک کسه سبيله
 دیر **اشتر** الفک ضمیه و سین معجمک سکونیه و تاء مثبت
 فوقانیه نک ضمیه و کون راء مهمله ایله فارسیدر ترکیه دوه دینور
 اشتر فتحین ایله دیر **اسم** جنسدر و فتحه یا موحده ایله و کسه
 عین ایله و کون یا حظه و راء مهمله ایله دیر **ایسب** فتح الف ایله
 مهمله و یا متوجه اسکانلویه فارسیدر ترکیه ات معنادر اسم جنسدر
 عربیدر فانک و راء مهمله نک فتحه لر ایله و کون سین غیر منقوطه ایله
 دیر **مادیا** میمک فتحه و مدله فارسیدر ترکیه قسره اق دینور عربیدر
 خا مهمله کسه سبيله و چیمک سکونیه دیر **بولغت** بر قج و اوزره
 او مشدر فتح و ضمیه دخی فتح کسه سبيله و منقوطه اما اصح اولان او لکیر

کره

کره کاغجک ضمیه و مشدر راء مهمله نک فتحه سبيله و مهمل سبيله اصل ایله
 تخفیفله در فارس عبارتدر ترکیه طای دینور مثلاً اشک و اشکک و ساء
 مرکوب اولان حیوان یا ویر اسنه ارککنه و دشمنه اطلاق اولور اما
 فرق اولور ارککنه مین مفتوحه و هاتوز و راء مهمله نک اسکانلویه
 دیر **لر** و دشمنه اخرنک هاء ثانیث ایله دیر **لر** اولر
 معنادر **تقطیع** کبیت کاوا کز اسن **مفتعل** تر قسره **فاعل** خرا
 اش **مفتعل** تر دوه **فاعل** اسب و **مفتعل** مادیا **فاعل**
 قسغ و هم **مفتعل** کره طای **فاعل**
فایده سز بر عبث نسینه بهوده و
هم دخی بهوده سو سو یلی بی اثر خای

فایده سز بر عبث نسینه ترکه عبارتدر یعنی فایده سز و باطل نسینه
 فارسیدر **بهوده** دینور نه ایله بهوده دن مرکبدر نه یا موحده نک
 کسه سبيله نفع معینیه دلالت دیر **برکله** در ترکیه سز و عربیدر بعض مواد
 اندید و بعض کله اخرنک بلا تغییر اولور و کاه یکسیدر ممکن
 نه کم فارسیدر **بی نوشته** رستم ترکیه از قسره کتدم عربیدر
سافرت بدون زاوا و بلازاوا بر جا یزد دره استما محصور
 داخل اولماز نه کم مقادیر اولانکه عربیدر معنادر و هاتوز
 ضمه سبيله و و او ساکنه و فتحه دال مهمله و مهمل علامه حق معنادر
 مقادیر و باطلدر ترکیه و لیجی حقیق و حق اولیا نسینه دیکدر
 عربیدر دیر **لر** فایده اولاشی باطل کتدم لغین
 بهوده دیر **لر** خای فارسیدر زاوا ایله خایدن مرکبدر زاوا

ایلی بیل زار سبب او او لکه مفریح و ایکنی سے ساکندر مرزہ و مہلا معنی
خای فتحه عجم معجمه ایله خایید مشتق در خایید چینیک معنادر عربیه
 کیتی کیب اولیحق باطل و مهدیا و مرزہ و فایق سنز سیهو و معنی
 سو سو یلینه دیورلر معنادر اولور **تقطیع ابیت** فایده ز **مفتعل**
 بریت **فاعل** نسبیته **مفتعل** هوده **فاعل** هم دکن **مفتعل**
 هوسو **فاعل** سو یلچی **مفتعل** زا خای **فاعل**
 ناقروطنبور در جنک شستاره باب
 اقلع و بز قویز در دوق و نای

ناقروطنبور ناظم موم ترکی تغییر اشد جنک التمه مراد اشد
 جیم عجمه نک فتحه سیه فارسیه ترکیسی الات سازدن قانودید کلر
 التدر ناقروطنبور اقا بو معنایه اولدو بو نمشدر انجی عربیه ناقور
 صودید کلری سنه در قیامتہ نفتح اولونه کر کدر جمله ارواح
 علم لجنه در اسرافیل نفتح ایدنجیه جمله سے انذن چقوب مهر بر کدو
 کند و کوده واررنته که عبدالرزاق بو معنایه بو بینه دیورلر **بیت**
 چودر مند بنا فور جمله ارواح چو خبل نخل شود منتشر سو ما مونا
 ضرورت وزن اچون حذف و اوله او قورطنبور ترکیدر بود الاسازدن
 بر سازدر فارسیه اولاشین معجمه نک فتحه سیه و ایکنی شینک سکنیله
 و تأمنات فوقیه نک فتحه سیه **شستاره** دینور التي تلله دیکر طامه
 ضمیله **طنبور** در لور باب اوله موهله و بها موهله نک فتحه لریله فارسیه
 اصله عربیه لغت مشتق که در فارسیسی **فانچ** در بو سوز
 ترکیده اقلع دینور **بریط** فارسیه ایکنی با موهله لک فتحه لریله جعفر

وزنه ضم باثانیله غلطدر بریط برانله بطون مرکبدر برکو کس معنی
 و بط قاز قوشنه دیورلر بحسب التریب قاز کو کس دیکر اکامشنا اولق
 تسمیه اولدی اصله کسر اء مهمله ایله یعنی اضاقله در تخفیف قصد انک
 تسکین را اولدی ترکیده قویز دینور الاطر بدن بر مشهور ساد
 ضم عین ایله **دیورلر در می** دال مهمله نک ضمیه و کون میله
 مهمله مکسوا ایله و کون یا مننات تحتاً ایله ترکیدر الا لهوند قاز
 دال مهمله نک فتحه سیه و تخفیف فاساکنه ایله **دف** دیورلر عربیه دف
 مشده ایله دیورلر دودک ترکیدر فارسیه نای دیورلر الف
 دخی دینو که عربیه میم مکسوا ایله دیورلر **تقطیع ابیت** ناقروطن **مفتعل**
 یوردر **فاعل** جنک شش **مفتعل** تاره باب **فاعل** اقلع و بز
مفتعل بط قویز **فاعل** در دودک **مفتعل** دوق و نای **فاعل**
یوسوز مران بز **کولکک** اچ **پاسنه**
این سخن یاد کن **رنک** دلت **میزدای**

بیت مزبورک مصراع اوله ناینک ترجمه سید لقا و نشر و مرتب
 طریقی اوزره یعنی مصراع اولک مهر بر کله سی مصراع ناینک مهر
 مقابله تفسیری واقع اولمشدر مثلاً مصراع اولک ابتدا سنه واقع
 اولن بو لفظ مصراع ناینک اولنده اوله **این** لفظ نک تفسیر
 این لفظ کوره ایله فارسیه موضوع اسم اشارتدر عربیه
 دیورلر سوز لفظه دخی کذک **سخن** لفظ نک ترکیبدر عربیه
 دیورلر سخن سین مهمله ضمیله و بها معجمه نک فتحه سیه و کون
 نواله فارسیه مشهور در برکو کس دخی مستعملدر و ناظمک این سخن

Copyrighted by University

میه مضافه میس منکام و حله ضمیر متصله اصله ام
بر کجا که آخرت بهار سنی اوله کنده ثابت در تلفظ **بنه ام و گفته**
م کبی و بهار سنی اوله ایسه اول الف ساقط اولور چاکرم
و سخن کبی بوند بویله در ترکیب می لفظه اند عبارت در مثل افکار
این سخن و این بندم ترکیب بوسوز می و بونصیحی بوند اوله
می لفظه دخی بویله در از برایت ترکیب عبارت در فارسیه **یاد کن**
دیشدر اقا بومعنا اکثر گرفتن و **داشتن** صمیمه استعمل
اولور **یاد گرفتن** حاطره طوتوق و از بونک معنادور **یاد داشتن**
حاطره حلق و حفظ ایلمک معناسنه در **یاد کن** ذکر ایلمه یعنی
حاطره کتور مکر **پس** بوند معلوم اولدیکه **یاد کن** از بونک معنادور کله
کره ایلمه **یاد کن** برینه **یادگیر** و یا خود **یاد دار** سولیه کو کلکک
اج با ترکیب عبارت در فارسیه **ترک دلت می دای** دینور ترک ز
عربک فحیله و نوسا و کاعی ایلمه ترکیب **پس** معنادور که ایینه ده و
اوز ترینه قونز عربیه دیور بومعنادور بعضیله **فارسیله**
تلفظ ایدر **دل** فارسیه کسه دال مامله ایلمه و کول لامله در ترکیب
کوکل دینور عربیه دیور **دل** لفظه متصل اولانا لفظه ضمیر
می بونفرد در اصله ات در آخری بهار سنی کله لره لاحق اولور
بنه آوزنده آتیکه بهار سنی اوله الف ساقط اولور **چاکرت** **وز**
کبه و کله الف و نون جمع لاحق اوله الف ساقط اولور **بنه** **تا و چون**
نان کبی ترکیب کو کلکک **دیگر می دای** فارسیه می ایلمه ز **یاد**
مربور ز **دای** دوند فعل امر در زایل ایلمه **دیگر** معلوم اوله که

می

می مکروه و یا حطی ایلمه افغانیله محصور ادا تر مصدور و **م**
اوله از هر نیمه داخل اولور تا کید فاده ایدر عربیه نون مؤکر **می**
ومی بزن و **می ندوی زند** کبی با فصیح ایلمه ادا تر **می** اوزرینه
متقدم اولور ترکیب مقابلی کله سیدر و بعضی کله لر ایلمه کله غیره تبدیل
ایز و غل دینوایت کله و اتم کله و اوز غل و اوز غل کبه اما اما حاطره و ایله
محصو صدر امر غائبه لاحق اولور تاظم مرحوم **می دای** کله سنه اوله می لفظه
ترکیب جمع ایتمه و ناقص ترجمه و مضارع داخل اولور خا فاده
مضارع حال و استقباله محتمل ایکن انک دخول ایلمه یا حاله محصور اولور
یا حاقوب اولور بوند یا فصیحه متقدم اولور بلکه تأخیر واجب **می نباید**
می باید که مضارع منفی اولور اکثر حرف نفی تقدم ایدر و تأخیر جایز
می خواهد و **می خواهد** کبی با فصیح ایلمه دخی فصل اولور **می زند** کبی
بویلمه غیره یا فصل جایز کله بعضی ادا تر استفهام ایلمه فصل اولور
چه کوله کبی و مفعول ایلمه دخی فصل اولور **می خا** پوشه **جای** **عزید**
و اضی اوزرینه داخل اولور حکا حال ماضی ایچون اولور و با فصیح
تجدد واجب **می آمد** و **می دای** کبی کله ایدر و وارد ایدر **پس** ناظم حوا
قطعه ایتمه **میداد** و **میداد** کله بکا عدل در دداد دید و سهویلمه
بوند و حرف نفی تقدم می اکثر بیدر و غیره ایلمه فصل نادر در **صله** **فت**
می صله **یافت** کبی **تمه** معلوم اوله که **می** اوزرینه بهاء انصالیه متر
اولور ایسه فعلک حد و نندن انصا و استمرار فاده ایدر جمع متصل
و ستم معنادور اولور کله منتقله حکنده اولور غیره ماضیه داخل اولور
جایز که فعل متصل با زله **می بیند** **می بیند** **می بیند** کبی و جایز

۲۱

Copyrighted by University

کایا فاعل است مفعول پرتو نه مفعول چون چرا فاعل

ایچ طونه شلوار دیک استین

کوکله بیراهن قفتان قبا

ت ترکیب طوماناخی دیرلر فارسید فتحه شین معجزه ایلر

دینو عربین دیرلر استین الف محدودده وین مهمل تاء قوشنک

کسر سیه ویا حطینک ونوک اسکانلرله فارسیدر ترکیب یک دیرلر

یعنی کوکله و قفتان بکله ننه دینو عربین ضم کافله دیرلر کوکله

فارسیدر بامعجزه کسر سیه ویا حطینک سکونله وراء مهمل تک فتحه

ومذله ویا هموزک فتحه وکون نون ایله بیراهن دینو حذف الفله

بیراهن دینو عربین فتحه قاف ایله دیرلر قفتان ترکیب فارسیدر فتح

قایلله ویا موحن ایله ومذله قبا دینو لغامشته کله دندر عربین دخی

دیرلر اما عجم او اچق اولاقفتان قبا دینو اوکله طومانا اولانه

جا دیرلر تقطیع البیت ایچ طونه شل مفعول وار دیک مفعول استین

فاعل کوکله بی مفعول راس قف مفعول تان قبا فاعل

نغز دیکل کوکله یعنی مغز

چغزو وزغ غوکدر ر قور بغا

نغز نون مفتوحه وغین و زاء منقو طه تینک اسکانلرله فارسیدر ترکیب

کوکله دیکدر یعنی ایو و کون اولان نسبه دیرلر عربین میم مفتوحه

ولام مکس ایله دیرلر یعنی عبارت ترکیب باش چناغنک اچکنه او

بندر فارسیدر میم مفتوحه وغین و زاء منقو طه تینک اسکانلرله

مغز دینو عربین دیرلر ویم مضموم و مشد خا مع ایله

دخیرلر وکک اچکنه اولان ایلیکه وهر تنک حلاسه فارسیله

مغز و منغ دینو اقا مطلق عربین باش اولابینی هر دینو

جیم عجمک فتحه وغین و زاء منقو طه تینک اسکانلرله ووزغ دخی

واووز امنقو طه تک فتحه وغین معجزه سکونله و غوکدر دخی

ضمیمه اوچی ایله علیه فارسیدر قور بغا دیکدر عربین ضمیمه

کسر سیه وکون قایلله دال مهمل تک فتحه سیه وکسر سیه دجا

ضغغ دیرلر تقطیع البیت نغز دیکل مفعول کوکله بی مفعول

نی مغز فاعل چغزو وزغ مفعول غوکدر مفعول قور بغا فاعل

اولکدر ترجمه در قبه

کوشو جوق اورت میا اوسرا

در ترجمه دال مهمل تک فتحه سیه و زاء غیر منقو طه کسر سیه وکون یا

حط ایله و جیم عجمک فتحه ویا معلما متله فارسیدر ترکیب ترجمه دینو یعنی

ترجمه و بیو قبه کوشو اچکنه او یواند کله قبه در ترجمه ترجمه لفظ تک متر

در دال مهمل تک فتحه و زاء غیر منقو طه سکونله فارسیدر ترکیب قبه دینو

عربین دیرلر کوشه کاشجک ضمیمه وکون اوله وین معجزه فتحه

و یا رسمی ایله فارسیدر ترکیب بوجوق دینو عربین دیرلر اورت

ترجمه اورت مثلا هر تنک اورت نه دینو فارسیدر میم مکسو میا دینو

عربین فتحین ایله دیرلر اورت کله عبارت فارسیدر سین و زاء

مهمل تینک فتحه لریله ومذله سرد دینو اصله ساری در قافیه اچیلچو

اخرندن یاخذ اولنو بوننه سرد لکدر عربین ویا مویله دخی

دیرلر تقطیع البیت اولدی در مفعول چه ترجمه مفعول

فعل فاعل کرته بوج مفعول او در میا مفعول اوسر فاعل

خویش خصم قوم و قبیلہ تبار

یادہ دیکھانہ بلش اشنا

استعمال
خویش خا مع جمع کسر سبله دو اور سبله نیش و کیش قافیه لرنه

از دی رسید ترکیب خصم دینو اقربا و نعلقا کجے عربیه

دیولہ قریب تک لغتہ در قرنی یقینلق و خصم لق معنادر لغتہ قریب و

کلو قریبک جمع اقارب و اقربا کلو و کسره و لام شدہ ایلہ دخی

دیولہ قوم و قبیلہ کلمہ ترکیب عبارتند فارسیہ تا قرشتک و با موحدہ فتح لریله

و ورام مہلک اسکان لریله تبار دینو عربیه رام مہلک فتح سبله دیرو و دینو

جمع قبایل کلو یاد ترکیب عبارتند فارسیہ با موحدہ کسر سبله و یا حطینک

سکونیلہ و کاف عجمیلہ بیکانہ دینو اشیا تک مقابله در بیابانجی دید کلرین

عبارتند عربیه دیولہ اشنا الف محدود و شین مع جمع کسر سبله

و نونہ فارسیہ ترکیب بلش دینو بیکانہ تک مقابله در بیابانجی اولیایا

ادم دیولہ اشنا لفظ ترکیب بو معنا مستعملہ عربیه صادم مہلک

ایله دیولہ تقطیع البیت خویش خصم مفعول قوم و قبی مفعول

له تبا فاعل یادہ دیکھی مفعول کانہ بلش مفعول اشنا فاعل

کرہ کد ناوہ سنت قاره وش

اولک برستار دودہ در نسا

کرہ کاف عجمک ضمیه سبله و اء مہلک سکونیلہ و با عربیہ فتح سبله و
سبله ایلہ فارسیہ ترکیب کد دینو بر جانہ و بر بقدر صیغہ اولدور
مہلا ایلہ عربیه مہا موزک کسر لہ و اء مہلک مشدہ تک

فتح سبله

فتح سبله دیولہ ناوہ نون مفعول ایلہ فارسیہ ترکیب سبله مہلک

فتح سبله سنت دینور تکنه و یقینی عجمک اوزرنہ خمیر توغر لر

عربیه نون و قافلہ دیولہ قاروش ترکیب عبارتند فارسیہ ناوا

و اء مہلک تک فتح لریله و سبله مہلک سکونیلہ و تا قرشتک فصلک

و ر اغیر منقوطہ تک اسکان لریله برستار دینور کہ مصر اشنا نامہ

اولنہ یعنی قول قاره وش دیکد ر دده ترکیب عبارتند با بیکانہ

فارسیہ نون تک فتح سبله و کسر لریله دجا زدر نیا دینو عربیه جیم

و دال مشد غیر منقوط ایلہ دیولہ فارسیہ و ترکیب مشترک

تقطیع البیت کرہ کد مفعول ناوہ سنت مفعول قاره و

فاعل اولدی پرس مفعول تار دودہ مفعول در نیا فاعل

تله فوق و دام طوزق نام اد

شاملہ بام اخشم و تک حکم درا

تله تا فوق ایلہ و لام مشدہ تک فتح لریله و ماغیر منقوط ایلہ فارسیہ

ترکیب قافک فتحی و قافک سکونیلہ فوق دینو بر اندر صیاد لہ معلوم

عربیه مانک فتحیلہ و خا منقوطہ تک تشدیدیلہ دیولہ دام دال

مہلک فتح سبله و الف و میمک اسکان لریله فارسیہ ترکیب تو زا

دیولہ بود صید التلر ندر نام نون مفعول و الف و میمک دام و زنده

فارسیہ ترکیب اد دینور عربیه دیولہ شام شین معجمک

فتح سبله وزن سابق اوزره فارسیہ ترکیب اخشم دیکد

شمک و غروبند شفق ز ایل اولنجه کجی وقتن عبارتند

عربیه میمک و سبله مہلک فتح لریله و مدله دیولہ صبحک مقابله

سنت

غ

Copyrighted by University

و غیرین مهمله فتحه **نک** کسر سببه و یا مشدده ایله **دخی**
دیرلر بام بامونک فتحه سببه نام و زنده فارسیه ترکیه **نک** دیور صبا
 دیکه منلا جبه صاد ایله طلوع شمسه مابینده مرور ایله زمانه عبارتند
 عربیه ضمیه مهمله ایله و سکون بیا عریه ایله و حاکم مهمله **دیرلر** مساک
 مقابله **نک** ترک عبارتند اول سنه در که دره کربن و قمر کربن بونینه
 اترالر چلارر عطرده **د** اولور اکاطاس **دیرلر** فارسیه دال مهمله **نک**
 در اغیه منقوطه **نک** فتحه لریله محمدله **در** دینوا اصلنه اخری ایله **درای**
 در قافیه جلیجی یا حذف اولمشد عربیه جیم عربی و مهمله **نک** فتحه لریله
 و س غیر منقوطه **نک** سکونیه **دیرلر** **نقطیج البیت** نله فوق **مفتعل**
دام طوزق **مفتعل** نام اد **فعلن** شامله بام **مفتعل** خشم و **نک** **مفتعل**
نک **فعلن** **طوزنک** و **نک** و **ات نان کوش**
مایتوغرت بوزجه اشی ماستبا
طوز ترکی عبارتند که اشته قورلر فارسیه نون و **نک** فتحه لریله و **کاساکنه**
نک **دینو** عربیه میم مکوه و لام و حاکم مهمله اسکانلرله **دیرلر**
نک ترک عبارتند فارسیه نون اولک فتحه سببه و الفله و **نک**
 اسکانلرله **نان** **دینو** عربیه خامجه **نک** ضمیه و بیا عربینک و زاء
 منقوطه **نک** اسکانلرله **دیرلر** **ات** ترکی عبارتند فارسیه **کاساکنه**
 ضمیه و واوا اصله ایله و **نک** و **نک** و **نک** اسکانلرله **کو**
دینو عربیه لام مفتوحه ایله **دیرلر** **مست** میم مفتوحه و الف و سین
 مهمله و تاء قرشک اسکانلرله فارسیه ترکیه **بوغرت** **دیرلر** سود
 حال اولور عربیه و **دیرلر** **بوزجه** اشیه ترکیه **بوغرت** **دیرلر** **بوزجه**

دینو و **نک** **اشته** **دینو** فارسیه **مست** **دینو** **بوزجه** **دیرلر** **مست**
دیرلر **نقطیج البیت** طوزنک و **مفتعل** **نک** و **ات** **مفتعل** **نان**
فعلن **مست** **بوغرت** **مفتعل** **بوزجه** **اشی** **مفتعل** **کاساکنه**
بوغرتیه **کندم** **دوارزن** **طرو**
ارپه و **بکرجه** **جوو** **لوبیب**
بوغرتیه ترک عبارتند فارسیه **کاساکنه** فتحه سببه و نون ساو دال مهمله **نک**
 ضمیه و سکون میم ایله **کندم** **دینو** عربیه حاکم مهمله **نک** کسر سببه و سکون
 نونله و فتحه طام مهمله ایله و معیلا متله **دیرلر** و **نقطه** **نک**
 ضمیه و **مشد** **ر** **مهمله** ایله **دیرلر** **ارزن** فتحه الف و سکون **مهمله**
 و ز **عربیه** مفتوحه و نون ساکنه ایله فارسیه انواع صوبه **دیرلر**
 ترکیه **طرو** **دیرلر** **کندم** **بوزجه** **دیرلر** عربیه **ف** **مفتوحه** و سکون
میم و **مهمله** ایله **دیرلر** **ارپه** **توک** عبارتند فارسیه **جیم** عربینک
 فتحه ایله و واوا اصلیه **نک** سکونیه **جوو** **دیرلر** عربیه **دینو** **بکرجه**
 ترک عبارتند فارسیه لام مضمومه و واوا ساکنه و **باموحد** **مکسو**
 و **حطنیک** فتحه سببه و **مزله** فارسیه **لوبیا** **دینو** عربیه **دینو**
 لغامشته که **دندر** عربیه و فارسیه **مستعمله** **نقطیج البیت**
بوغرتیه **کن** **مفتعل** **دم** **دیوار** **مفتعل** **زن** **طرو** **فعلن**
ارپه و **بک** **مفتعل** **رجه** **جوو** **مفتعل** **لوبیا** **فعلن**
ارغده **دی** **کاساکنه** **اولوق** **ناودان**
داخی **دکرمین** **ندره** **اسیا**
ارغ **غین** **مع** ایله و **ارق** **قافله** **دخی** **مستعمله** **توک** عبارتند **ارق**

چون از دست آینه اقتد قلوبی صویو لترین دیرلر فارسیه
ببینک فتحیله کاریزدینو عربیه قامفتوحه ایله دیرلر اولوق
بارند ابجی او یولش انجه دیرلر نون مفتوحه ایله فارسیه ناودا
نویس عربیه دیرلر دکر من ترک عبارتدر او نوعد بری صو دکر منی
صو عربی ایله دوز فارسیه اکا اخرنیه باعزنی ایله **اسیاد** دیرلر عربیه
دیرلر بر نوعی دخی آد کرمنی در آتاشک قوشو ووند رر لر
فارسیه بو کا خراس دیرلر بر نوعی دخی بل دکر منی در روز کارک اسمیه
دو فارسیه جمله تعمیم اوزره **اسیاد** دیرلر باسز اقا اخرنیه با مفوده
اولیجی صو دکر منی مراد اول نور عربیه دیرلر اقا تعمیم مراد اولسه
دیرلر نه کم ترکیه دکر من لفظ تعمیم اوزره در **تقطیع البیت**
اغوی **مفتعلن** ریز اول **مفتعلن** ناودا **فاعل** دکر **مفتعلن** مندر **مفتعلن** **اسیاد**

همچو توکس نماید مرا
سنجلین کوره نریز با

بوتیک مصراع اولنه مصراع ثانیه لفظ وشر منظر طریقی اوزره
تفسیر واقع اولشد مثلا ایکنجی مصرعک مهر بر کله سی اولک مصراع
مهر کله سنه علی الترتیب ترجمه و قعدر **همچو تو** لفظ فارسیه ترکیه
ثنا اولنه اول سنجلین کلمه سید عربیه دیرلر **همچو** لفظ چون
محققه اداتشیه در ترکیه کی دینو مثلا بعض الفاظه ترکیب اولنو
لین دخی دینو جیم سز یعنی سنجلین و سنلین و س کی بو سنجلین
ویو کی و انجلین وانک کی دیکجک برده بواد الونکثیر الو قوعه
مثلا بر سنه دخی بر سنه یه بکزد بکک فارسیه **همچو** دیرلر و نون

همچو

دیرلر بو مصراعده بوله واقع اولد بک یعنی ترکیه **همچو**
دیکجک برده کنش کی دیرلر فارسیه **همچو** **اقاب** دیرلر عربیه
دیرلر **همچو** **توتاء** و **قوشک** ضمیه **همچو**
سینه ایله فارسیه ترکیه سن دیکدر ضمیه خطا بد عربیه
صحیح بودر و اولفظ اولیه گاه اولوکی ضرورت ایچو لفظ
اول نور کسه کاف عربینک فتحه سیله و سین مهمله تک سکونیه فارسیه
ترکیه کسه دیکدر عربیه ایچو وضع اولنا معنانه در کسه
مذکر می و مؤنثی بر در زیر عربیه **همچو** **ایسم** **ایسم** **ایسم**
بر دو ایله اصلا کله دیکدر اقا مصراعده اولایم **همچو**
ترکیه کوره معنادر می نماید ترکیه فارسیه ترکیه
کوره دیکدر عربیه دیرلر نماید کله سنک ابتدا سنک
اولان نون اولنا فیدر عربیه کی ترکیه مزایله تعبیر اولنو
کلر و کتمز و المزد و بر مز کله لرینک اخر لونه اولان لفظ
نفع معناس افاده ایدم **همچو** و **همچو** تک فتحه لویه الفله
فارسیه ترکیه بکاد دیکدر عربیه دیرلر حال معنای مصراع
فارسیه **همچو توکس** نماید **همچو** **سنجلین** **کوره** **نریز با** عربیه
دیک اولور **تقطیع البیت** **همچو توکس** **مفتعلن**
می نماید **مفتعلن** **ید** **مرا** **فاعل** **سنجلین** **مفتعلن** **کوره** **مفتعلن** **نریز با**

فاعل

خیا حطک و خالک قلا ل دله قرار **قراصچک** **کی** **م** **کونه** **خاکه** **قرا**
مفعلن **فعالان** **مفاعلن** **فعلا** **بو** **م** **مجتت** **و** **مجنوب** **بیلکل** **ایتمه** **قرا**

Copyright © King University

بر قوا... بر مصلحه هر مصرعه بر رکه **مستفعل مستفعل**
فاعل مجتسم همصوات اوله جیم کشاد نصله تا قرینک فتحه کله
 و اجزین اوج نقطه ثانی شده ایله اسم مفعول صیغه سه اوزرینه ایش
 باز و بونکر مجتسم دیدگری الکی جزء اکیلو غیر اوله و غنند صبیح
 اجزا جین علتی داخل اولدقد نصله جزء اخرینه قصر علتی دخول ایدو
 مجنون مقصود اولشد **تعریف جین لغته** اتکن قالدردو رر و اصطلاح
 ایکنجی حرف ساکنی حد اتمکه دیور مثلا **مستفعل** جزین سبب کس
 اولوب **مفعل** قالدقد نصله برینه **مفعل** کتور یلو مجنون دینو
 و **علا** جزین الف اسقاط اولتو **فعلا** قالو **تقر** قصر لغته قصر
 اتمکه دیور اما اصطلاح اخری سبب حقیق اوله جزء که حرف اخری
 سانی حذف ایدو ما قبله اوله حرف متحرک اسکا اتمکه دیور **فعلا** جزین
 نوا سقاط اولتو ما اوله لاینا مضموم اسکا قلند قد نصله **فاعلا** قالو
و فعل جزینک نون کسعه اسقاط اولتو ما اوله لاینا متحرک اسکان
 قلدقد نصله لامک سکونیه **فعل** قالو بونکر جمله مقصود دینلو
 معلوم اولکه بونکرک جمیع اجزانه خبن علتی داخل اولشد یعنی
 حرف ساکنی حد اولتو مجنون اولشد مثلا اولکه و او جمنجی جزین که
مستفعل درین حذف اولتو **مستفعل** قالو برینه **مفعل** کتور
 و ایکنجی و دردی جزین که **فاعل** در الف حذف اولتو **فعلا** اولشد
 بعد جزء اخرینه قصر علتی دخول ایدو اخرین نون کس اسقاط اولتو
 و قبلی اوله لاینا مضموم اسکان **فعلا** قالو و بونکر مقصود
اجق کشاده و بیت ان ابرو قاش

دخی براد همراه فردش یولدش

اجق لفظی ترکی عبارتند فارسیه کاعربینک ضمیه و شین همجینک
 فتحه سیله و الف و ال مهملک فتحه سیله و هم علا متله **ک** دینو
کشاد صیغه مفعول در عربیه دیور **بیت** با همجک کس
 و یا حطینک سکونیه و شین معجک فتحه سیله و الف ایله و نون سکون
 و یا حطینک سکونیه فارسیه ترکیه ال دیور که اعضاء قاشرک
 اوستی در عربیه جیم مفتوحه ایله دیور **ابرو** الف مفتوحه و با عربینک
 سکونیه و ر امهله ضمیه و و او اصلیه ایله فارسیه ترکیه قاشرک
 النک الت باشد اولان عضو عربیه حاطط ایله دیور
برادر با عربینک ضمیه و فتحه راء مهمله و الف ایله و ال مهملک
 فتحه سیله و ر اغیر منقو طلم سکونیه فارسیه ترکیه فرد اش دینو
 عربیه همزه مفتوحه در صکره حاططه مشدده ایله دیور
همراه فارسیه هم ایله راهد مرکب هم فتحه و احد ایله ترکیه لم معنی
 یعنی شکت و معیت معنی لای ایدر براد اند راه غیر منقو ایله یول
 معنادر مثلا یولد بله اولاکه فارسیه **همراه** ترکیه یولد اش
 عربیه دیور قرین طریق معنی **تقطیع البیت** اجق کش
مفاعله ده و پیشا **فعلا** نالین اب **مفاعله** رو قاش
فعلا دخی برام **مفاعله** در هم **فعلا** قرد **مفاعله** یولد اش **فعلا**
صمنلو بلجغه که کل کرج کرج و قمریک
سقا صقیه در خشت کسک کرج و طاش
صمنلو بالجع ترکیبی ترکی عبارتند فارسیه که کل دیور که که ایله کل

دینو عربیہ دیرلر **خاک** خا معجمک فتحہ سبلہ والیہ **کاف** کاف
فارسیہ ترکیب طبراق دیرلر عربیہ ضمہ تاء قوشہ **سبلہ**
دیرلر **آتش** الف ممدوده و تاء قرشتک فتحہ سبلہ و سکون شین
ایلمه فارسیہ ترکیب الفک ضمیلہ و واور سمیلہ و دال **مهمله**
اود دینو عربیہ دیرلر لفظ ترکیب فارسیہ **بامهمله** نک
فتحہ سبلہ و الف و دال مهمله نک سکونیلہ **باد** دیرلر عربیہ راع
مهمله نک کس سبلہ و اامثنات تحیه نک و حاء مهمله نک اکاکلر
دیرلر **اشک** الف مفتوحه و شین معجمک و کافک اکاکلر
فارسیہ ترکیب کوزیشی دینو عربیہ دال مهمله نک فتحه
دیرلر **خشک** خا معجمه ضمہ سبلہ و شین معجمک و معجمک
و کافک اسکاترلرله فارسیہ ترکیب قزو دینو عربیہ
دیرلر **تر** ایکی نقطه فوقانی تاء مفتوحه و سکون راء مهمله ایلمه
فارسیہ ترکیب یا ش دینو خلا فی قزو در عربیہ **مهمله** نک
فتحہ سبلہ و طاء حطینک و باء عربینک سکونیلہ دیرلر **تقطیع البیت**
صوبه و خامغان کدر رطب **فعلات** قی **آتش** او **مغان** یل باد **فعلات**
هم اشک کوز **مغان** باشد **خش** **فعلات** ک و ترقو **مغان** یلم یا ش **فعلات**
خرید المفع و صمق فروختن بخمال
دسو اصی به کالاند متاع و قماش
خرید خا معجمک کس سبلہ و فتحه سبلہ دخی جا یزد در فارسیہ
ترکیب الموقد یکدر یعنی بر نسنه بی صتون المغه در عربیہ **مهمله**
وقصره دیرلر دخی **صا** تاق لفظ ترکیب **فعلات** صا

دیرلر کاف عجمک کس سبلہ و لام ساکنه ایلمه بالحق دیر عربیہ
ایلمک و یا حط و نونک اسکاترلرله دیرلر کج ترک عبارتہ
دیرلر **کاف** یقوب نک ایلمه یا پویا پارلر و دیوار **کاف** ایلمه
فارسیہ کاف عجمک فتحہ سبلہ و جیم عربیہ سکونی ایلمه **کج** دینو عربیہ
فتحہ عجم عربیہ و مشدده صاد مهمله ایلمه دیرلر **ق** ترک عبارتہ
فارسیہ راء مهمله نک کس سبلہ و باء حطینک سکونیلہ و کاف
عجمیلہ **ریک** دینو عربیہ فتحه و احمه ایلمه دیرلر **سفال** سین
مهمله نک کس سبلہ و فاء مفتوحه و الف ایلمه لامک اسکاترلرله فارسیہ
ترکیب صغسی معنائیه که طبراقدن یا پورا او او نید عربیہ
دیرلر **خشک** خا معجمک کس سبلہ و شین منقوطه و تاء قرشتک اسکاترلرله
فارسیہ ترکیب کزج دیرلر بالحقه دوز قزو دیرلر **سفال** عربیہ
لام مکسوه دیرلر **سک** سین مهمله نک فتحه سبلہ و نونک کافک اسکاترلرله
فارسیہ ترکیب طاش دینو عربیہ حاء مهمله نک و جیم عربینک فتحه
دیرلر **تقطیع البیت** صملوبل **مغان** جغه که کل **فعلات** کج کج
مغان قمریک **فعلات** سفال صق **مغان** سی در **خش**
فعلات ت و سنک و کس **مغان** بج و طاش **فعلات**
صوبه خاکدر رطب **آتش** او دین باد
هم اشک کوز یا شید **خشک** و ترقو و یلم یا ش
صوتک عبارتہ فارسیہ الف ممدوده و سکون باء عربیہ ایلمه **آب**

المقارن فارسین تک و رانک ضمہ لریله **فروختن** دینو عربیہ ضمہ
بأعربیہ ایله دیر **بخار** بأفصحی و خامع تک کسه لریله و سکون
راجه ایله فارسیده بونزه **خامع** تک فتح و کسرت جا یزد در
خرید مشتق امر حاضر در ترکیب ال دیکله یعنی رفسنه بی صارتون
للفه امر ایلمکه عربیده کسه لریله **دیر** سکون مامله ضمہ سیله
و و او و ال مامله تک اسکان لریله فارسیده ترکیب الف ممدو و مشد
صا مامله کسه سیله **اصی** دینو کسه رأس مالد حاصل اولاد یاده دیر
فایده معنا مقابلی با ندر عربیده کسه مامله ایله و بر نقطه بانک
و خامه تک اسکان لریله دیر **دیر** سکون مامله کسه لریله
ایله و تله ترکیب قماش **دینو متاع** دیم مفتوحه ایله فارسیده و عربیده
و ترکیب مستعمل لغت مشترکه دندر منفعت و منفعتلینک نسبه
اسنابکی و او اجنده اولاد او سبانه عربیده **دینو او متاع** دیکله
متاع اصلنده عربیله اما ال نه متعده مشهوره و مستعمله کالاد
بو یله در جملیه اطلاق اولور **تقطیع البیت** خریدن ال **مفاعله**
مغ و صنوق **فعلا** فروختن **مفاعله** مخمر ال **فعلات** دی سوز
مفاعله صتی به کالافعلان ندر متا **مفاعله** مع و قماش

اکنی بزور کوشک کن شیانطس
بکار اک بدر و بکوب و بچج جاش

اکنی لفظی ترکیب یعنی جفتی دیکله فارسیده بامو صه تک فتح سیله
و راه قرشت ایله **بزرگ** دینو بزور تخم معنا در و کسرت لفظی کاپار
ایله دانستند نه کلیه حق اولور اکثر صنعت معناسن افاده

اید **امکنه** و **زرگ** و **کوشک** و **بزرگ** دخی بو یله در عربیده
جمله بو معنا در **کشت** کاف عربینک کسه سیله و شین معنی ایله
قرشتک اسکان لریله فارسیده ترکیب اکنی دینو عربیده **بزرگ**
شین معنی تک کسه سیله و یا حطینک فتح سیله و الف و ر ا مامله ایله
فارسیده ترکیب نظر نور ثول سور لشن برکه برکه سوز لوی یوش
بعده تکوار برکه دخی سور لرا و کله سوز لشن نظر لرا عربیده کاف کسه
کوب دینو **بکار** بأفصحی تک کسه سیله و کاف عربینک فتح سیله و تله
و ر ا مامله تک سکون سیله کار یزدن امر در ترکیب اک دیکله یعنی اکن
اکله امر ایلمکه بعضیلر **کاشتن** امر در دیدله **بدر** بآتا اکن
و دال مامله تک کسه لریله و ر ا مامله تک فتح سیله و و او ملفوظه تک
سکون سیله فارسیده ترکیب بچ دیر لوشلا اکنی جمله امر ایلمکه عربیده
دیر و دیدن مشتق در بعضلر اک ضمہ سیله در و دندن
امر در دیدله **کوب** باء تا کیدن صکم کاف عربینک ضمہ سیله کوشن
امر در ترکیب دوک دیکله و ایاق ایله چینک و قافیه مثلا
قبو قافق کب و امشاعربیده دیر لرجج لفظی ترکیب اکنی
جیم عجمد خرمن یقنلرینه دیر لوشلا خرمنه ترکیب دوی و کوب
یغدا قکر یغندلم دیر لرف فارسیده جیم عجمد فتح سیله و الف و شین
معنی تک اسکان لریله **جاش** دینو عربیده صا مامله تک ضمیه
صده دیر لرف **تقطیع البیت** اکنی بزور **مفاعله** رکوش **فعلات**
ت اکن شیان **مفاعله** رنطس **فعلات** بکار اک **مفاعله**
بزر و بچ **فعلات** بکوب دوک **مفاعله** بچج جاش **فعلات**

Copyrighted by University

رشمق اشته امیختن قرشمقدر
بوش نه رام و صواش جنک در رخ برخاش

برشمق لفظ ترکیب یعنی یکی خصم بر بریل برشمق که فارسیه الف ممدو
و شین معجزه که نیک و کسر تاء قرشت و یاء ساکنه ایله **اشته** و برل
نیزین **دیرلر امیختن** الف ممدوده و میم مکس ایله فارسیه ترکیب
قرشمقدر عربیه **دیرلر بوش** لفظ ترکیب فارسیه را قوشک
فتح سیده و مدله و میم ساکنه ایله **رام** دینور عربیه و **دیرلر**
صواش لفظ ترکیب فارسیه جیم عربیه فتح سیده و نون و کاء ساکنه
جنک دینو و باء عجمیه فتح سیده و راء مهمله تک سکونیه و خا مع ایله
و مدله و شین قرشت ایله **برخاش** دخی دیرلر فارسیه جنک معناده
ترکیب د مستعمله **دیرلر تقطیع البیت** برشمق **مفاعلی** شتی
فعلا ختن قوش **مفاعلی** مقدر **فعلا** یوش نه **رامفاعلی**
م و صواش جن **فعلا** تن ک در دخی **مفاعلی** برخاش **فعلا**

اوقی درش کیمه کوندز صغریلین اوله
بخوان بکوش شب روز همجو کاو مباحش

بویتنک مصراع اول مصراع ثانینک لفظ و نشر مرتب طریقی اوزره
ترجمه سید یعنی اوله مصراع هر بر کلمه ایکنجی مصراع هر کلمه
علی الترتیب کسید مثلا اوقی دیمک ترکیب اوقغه امر ایلمک فارسیه
بانا کید ایله و خا معجزه فتح سیده و واو غیر ملفوظه ایله **بخوان** دیرلر جوا
قافیه سنده استعمال اولنور خواندن امر حاضر در عربیه **دیرلر**
در لفظ ترکیب یعنی چاش دیمک فارسیه بانا کید صکره کا عربیه

ضمه سیده

ضمه سیده و واو اصلیه و شین معجزه اسکانلریله **بکوش** دینو کوندز
امر حاضر در عربیه **دیرلر** و کسر و تشدیدله **دیرلر** کیمه لفظ ترکیب
کوندزک مقابلی فارسیه شین معجزه فتح سیده و باء عربیه سکونیه
شب دینور عربیه **دیرلر** کوندز لفظ ترکیب کیمه مقابلیه
فارسیه راء قرشتک ضمه سیده و واو ملفوظه و زاعربیه اسکانلریله
روز عربیه **دیرلر** مثلا ترکیب کیمه کوندز فارسیه **شب** روز
عربیه و **دیمک** صغریلین لفظ ترکیب یعنی صغریلین **دیمک**
صغرا اسم جنس فارسیه **کاو** لفظی دخی بویله عربیه کبی
بونک تک تفصیل قطعه اولاده **کاو** او کور **اشتر** قتره **خراشک**
اشتر دوه مصرعنده مرور ایلمک زیر اندک کاو او کوز ایله تخصیص
اولنمش ایله بوندز صغریلین لفظی ما وضع کسنه مطابق تفسیر او
لین لفظنک دخی قطعه ثانیله سنجاس کور نر بجا مصرعنده
تفصیل مرور ایلمک ترکیب ادا تشبیه در کبی معنای حال ترکیب
همجو کاو عربیه در اوله لفظ ترکیب فارسیه **مباحش** دینو
عربیه کیمه ترکیب نهی حاضر در و فارسیه میم مفتوحه امر حاضر
داخل اولسه نهی حاضر اولو عربیه **دیرلر تقطیع البیت** اوقی
مفاعلی کیمه کوندز **فعلا** صغریلین **مفاعلی** اوله **فعلا**
بخوان بکو **مفاعلی** شت بر **فعلا** ز **همجو کاو** **مفاعلی** و **مباحش** **فعلا**

مفاعلی فعلا تن مفاعلی فعلا
سنکله اولیدم کشکه ما تو بودم کاش

بویتنک مصراع ثانیه سی اوج کلمه ترکیب و اوج کلمه فارسیه و اوق
اشتر

سازگاری علی الترتیب ترجمه لرید سنکه کلمه ترکیه فارسیه
 بابتو دینور عربیه دیولو بانو کلمه بامعیت معناسن افان
 ایدرتوتما قرشک ضمه سیده و واو غیر لفظه ایله سن دیکله با ایله
 ترکیب اولنجی سنکه دیکه اولور عربیه دیولو اولدم کلمه
 ترکیه فارسیه بودم دینو اخرنزه اولان معناسکنه ضمه متکلم
 وحن در بودند مشق نفس متکلم وحن شرطی متضمن غیر بیک
 دیکله ککه لفظ ترکیه ادا اتنی در یعنی نو لید دیکله
 فارسیه کاف عربیک فتحه سیده کاش دینور عربیه دیولو
 تقطیع کبیت سنکه او مفالن لیدم کس فعلی که بانو بمفالن دم کاش

دلا اهل درد اولن لایه حمل نه کیم کلمه دلیر دن ایله قبول
 فاعول فاعول فاعول تقارب چوقصر اولر بولده اصول
 بوقطعه بحر متقارب بندر که اصله هر مصرعه دور در کوره فاعول
 کلو متقارب اسم فاعل صیغه سی او زره یقلشچی معناسنه
 کلو بنو کوره متقارب دید کوری الفاظک بیدلر نه تقارب
 اولدو و عینوندر پس بو حرکت جزه رابعنه قصر علتی داخل اولو
 فاعول اولدر قصر ک تفصیل مجنون و مقصود اولاقطعه ثالثه
 سبقت ایله
 زغن جیلغ اولدو قران دال
 کبوتر کو کرجین قنت پروبال
 زغن زاعربیکه و عین متقوله فتحه لریده و نون سا ایله فاز
 ترکیه جیلغ دینور یعنی دویلیج دید کوری مردار بر قوشد

عربیه حامه لک کسه سیده و دال همکه فتحه و همزه مفصلیه
 قوتال لفظ ترکیه فارسیه دال همکه فتحه سیده و همزه و کواج الاموال
 دینور عربیه فتحه رأمهمله ایله دیولو کبوتر کاف عربیک فتحه سیده و همزه
 بأموجل ایله و واو ساکنه و ناقوشک فتحه سیده و کواج رأمهمله ایله
 ترکیه کو کرجین دیولو عربیه حامه لک فتحه دیولو مذکبینه مؤنثینه
 اطلاق اولور مهاتانیت ایچو کلدرا افراد ایچوندر قنت لفظ ترکیه
 قوش قنادینه دیولو فارسیه باجک فتحه بر دینو و شربده و حفیظه
 مروریدر عربیه کسه رأمهمله ایله دیولو بالاعربیه ایله بودم
 ترکیه قنت معنادر عربیه دیولو بر ایله بالک فوقی بودر بو مصر
 ناظم مرحوم بر قنت ایله تفسیر ایله و که ذکر جزه اداء کل قبیلند
 اصلند بر قنادن چلنکنه دیولو یعنی باش تلنه دیو کسرت استعما
 قنت معناسنج اولدو عربیه قناد چلنکنه دیولو اقبال
 مطلق قنت معنادر عربیه جیم مفتوحه و نون ایله و اخری حاکم
 ایله قنت معنادر تقطیع زغن جی فاعول لغ اولدو فاعول
 و قرنا فاعول اولدو کبوتر فاعول کو کرجین فاعول قنت بر فاعول بال فاعول

ستاره و اختر و بیکل بلده
 دپروینه اولکر کجی ای هلال

ستاره سین مهمله کسه سیده و ناقوشک فتحه سیده و الف معدو ایله
 و رأمهمله کسه سیده و همزه ایله و اختر و خنی الف مفتوحه و خا
 معجزه سکونیه و ناقوشک فتحه سیده و رأمهمله ساکنه ایله ایکنیه
 فارسیه ترکیه بلده دینور عربیه نون مفتوحه ایله دیولو پروین

فتحه سبیل و امر مملک کونیله و واو مکو ایله و یا حطینک
 و نه اسکانلریله فارسید ترکیب اولکر دیو لک کوک بوزننه بر برینه
 قریب بیتمک یز یلدر در نور برجی ایلر طوع ایلر لر عربید ضمه ثناء
 مثلثه ایلر و راء ممله و مشد یا حطینک فتحه لر ایله و الفله دیو
 نازل قردا و جمعی منزه یکی ای لفظ ترکیب فارسید **ممال** دینو
 ترکیب دخی بویه مشهور در عربید **دیرلر تقطیع البیت**
ستاره فعولن و اختر **فعولن** دیکلر **فعولن** دزه **فعولن**
 دیو **فعولن** نه اولکر **فعولن** یکی ای **فعولن** **فعولن**

هلاسه نو دینو بار سے
صما او غروسی ککشا ایشال
 بو بیتده مهلامه نو ایلر تغیر ایلر که ممالا اصلنده فارس اولدوغند
 بیت سابقه برای قافیه ابراد اولمش اید اگر چه فارسید شایعه
 اما اصل عربید پس آمدنکر ایدو دیو که مماله یعنی یکی ای بار
 مه نو دینو نته کم ترکیب یکی ای دیرلر صما او غروسی ترکیب ترکیب
 کوک بوزننه حاجیلر بولدی دیکلر علامتدر فارسید **ککشا** دینو
 عربید فتح و جیم مشد و راء ممله ایلر **دیرلر ایه ترکیب ابادید**
 متاعدر که یونان دو قیو یغولق و کپه ییار لر فارسید **شال**
دینو تقطیع البیت مماله **فعولن** مه نو **فعولن** دینو یا **فعولن**
سه فعولن صما او **فعولن** رو که **فعولن** کک **فعولن** **فعولن** **فعولن** **فعولن**
 اریه دیو **دینو و کند و قوان**
شکوفه چچک انکین اولد باک

آری لفظ ترکیب اسم جنسد جمله اریله اطلاق اولور فارسید **زاد**
 فتحه سبیل و نون ساکنه و با موحده نک ضمه سبیل و واو اصلیه ایلر
 مملک اسکانلریله **زینو** دینو عربید دخی **اقابال** اریسه
 عربید **دیرلر کند** کاف عربینک فتحه سبیل و نون ساکنه ایلر
 و دال مملک ضمیمه و واو اشبا جمله فارسید ترکیب قوان **دینو بوزننه**
 اریله اچکز بال ییار لر عربید کامضمومه و واو مشد نک فتحه سبیل
 و الفله و راء مملک فتحه سبیل و ممالا مفوظه ایلر **دیرلر شکوفه**
 شین منقوطة نک ضمه سبیل فارسید ترکیب **چچک** دینو عربید
 دیرلر بالفتح و فتح الهاء و کونها **انکین** فتح همزه و کون نون و ضمه
 کاف اریسه و کسره باء موحده و کون یا حطر و نون ایلر فارسید ترکیب
 بال دینو عربید فتح عین ایلر **دیرلر تقطیع البیت** اریه **فعولن**
 دیو **دینو فعولن** رو کند و **فعولن** قوان **فعولن** شکوفه
فعولن **چچک** ال **فعولن** کین اول **فعولن** دی بال **فعولن**
بوکک صما او رو و صر قوق بوکک
دیکسو و مفعولن فو حال و خال

بو بیتک مصرع اول مصرع ناینک علی الترتیب ترجمه سید مثلا
 بلو صا ترکیب که مصرع اولک ابتدا سنه واقع اولمش ترکیب
 زلف کاکل دخی دیرلر محبو لک حصا یصنه فارسید کاف **چچک**
 کسره سبیل و یا حطینک کونیله و کین مملک ضمه سبیل و واو مفوظه
 ایلر **ککسو** دینو عربید فتحه ذال معجمه ایلر **دیرلر جمیع زوا کلو**
 اولد کلمه ترکیب یعنی اولش صا چه دینو فارسید مملک فتحه

سیدر

Copyrighted by University

استمط دیور قری ترکیب یعنی چویش مش قو فارسیه دینو فارسیه
 ایستند کینه لیل و یا حطینک سکونله پیر زین دینو عربیه
 دیور لرای لفظ ترکیب فارسیه ماه دینو عربیه دیور
 غنیمه دیور لقطع او لینگ التبعی بیند ماه لفظینک
 تصیل کجند یل لفظ ترکیب ایلی نوعد بری کینه قریه و بری
 شمیه اما کینه قریه اولد کج دور قرمت نجم بریل و ایلی
 تقسیم یرواد و بریل اولد محرم بعد صفر بعد رجب اولد
 ذال حجه تمام اولو و بوالمرکز بریل یکم طقو و بریل او تو کون
 او بو تقدیر کینه قریه او جیوز لاله دور کون و کون است
 و قون دورد قیقه در او تو او ج کینه قریه تقریباً او تو
 ایلی کینه شمیه اولو اما کینه شمیه او جیوز الشمس کون
 در ربع یوم در و بو کون دورد یل بر کون حال او تو اول
 یل او جیوز الشمس کون اولو اول یله سال کبیرا دیور او
 کونه یوم کبیرا دیور بو کون دخی او ایلی تقسیم ایدوم برینه
 براد و بریل در اولد اذر بعد نیسا بعد ایار شباطه تمام
 اولو و بوالمرکز بعضی او تو کوندر و بعضی او تو بر کون اولو و قون
 بو او ایلی این دوره سن تمام اید بر کیده بو مقدار کونه بریل
 فارسیه سال دینو عربیه عامه دیور و تحریر کج دیور تقطیع
 بنامش فعلون نه فر تو فعلون ت و قو غل فعلون دموی فعلون
 قریهی فعلون زین آفعلون ی میل مافعلون ه و ال فعلون

سخن دارم از در به از من ستان

سوزم

سوزم و اریو انجولین ال
 بو بینک مصراع اولنه مصراع نایسی علی الترتیب تم و واقع او
 مثلاً سخن لفظ سین مهملک فتحیله و زال معجزک فتحیله و علیله
 د فارسیه ترکیب سوزم دیکر عربیه دیور دارم دال مهملک
 فتحیله و الفاعله و امر مهملک فتحیله و میم ساکنه داریند
 نفس متکلم و حده در ترکیب طونارم دیکر بحسب ترکیب سوزم
 طونارم یعنی سوزم وارد دیکر اذ در از الف مفتوحه و زانقو طه
 سکونیه فارسیه ترکیب اندون ایله تعبیر اید عربیه حر و جاره
 اولد کسوه کج ابتدا کج کلور تفصیلی کجند در دال مهملک
 ضمیمه و اقرشک سکونیه کجند ایل و تخفیفه جازدر انجومعنا
 ترکیب اریو انجولین دیور عربیه دیور به باء عربیک
 کسره سیله و مهملک اصلیه ایله فارسیه ترکیب یک دینو مثلاً ایدور
 نه کم ترکیب فلاشی فلاشید ایدور دیکطری فلان فلان کجند
 دیور از من فارسیه از سابق کبیر ترکیب دن ایله تعبیر اولنا معنا
من میمک فتحیله بن دیکر یعنی جندن دینه کج بر جماعه از من
 دیور عربیه دیور **ستان** سین مهملک کسره سیله ستان
 مشتق امر حاضر در ترکیب الف معدوده ایله ال دیکر برونه المعه
 امر ایلمد عربیه خا معجزک ضمیه سیله و زال ساکنه دینو تقطیع
 سخن دارم از در فعلون به از من فعلون ستان فعلون
 سوزم و اریو انجولین فعلون جودین فعلون دال فعلون

Copyrighted material by University

بسیار طولی در این قسطنطنیه کما یارب نه شوخ ظالم اولوا الشیبه کما
مفعول فاعلا مفاعیل فاعلا بحر مضاع آخره مکفوفه عیان
قطع بحر مضاع بحر اصله هر مصرع بر رکره مفاعیلن فاعلا
مفاعیلن فاعلان در مضاع مثل معنادر بو بحر مضاع
دید کلمه بحر مثل اول و اولی در و بو بحر کجوه اوله که
مفاعیلن در بحر علی داخل اولوب لامک ضمیه سینه مفعول
بحر لغت ویران اتمه دیرلر و اصطلاح اولوب مفاعیلن بحر
اولدن میم و اخرندن نون ساقط اولوب فاعیلن قالد قدر نسکه
یرینه ضمیه لامه کتور لوب اخرج دینو و جزئیات و ثانیه که
فاعلان مفاعیلن در کف علی داخل اولوب فاعلا مفاعیلن
قالت تانک و لامک ضمیه لریله **تعریف کف** لغت کرو و طوطغه
دیرلر و انک و یرمه و یرمه اصطلاح اجزاء سببیه دن یرنجی
حرف ساکنی که سبب حقیف اوله حذف اتمه دیرلر مثلا فاعلان
مفاعیلن دنون ساقط اولوب تانک و لامک ضمیه لریله فاعلات
مفاعیلن قالو یعنی بونله هر برینک نونلرینک ما قبل منکر
قالغه مکفوفه دیرلر و جزیره یعنی فاعلان در قصر علی در نحو
ایدوتانک سکونیه فاعلا قالت و بوکا مقصود کت قصر
تعریفی قطعه ثالثه مرور ایلد

در لری سببیه باده و مل هم بیاله جام
قرون کینزک و قوله دینه هم غلام
سببیه لفظ ترکیب سکراندرن شرآدید کلمه حرام شیء در فارسیه

دینو و میم مضموم الیه مل دخی دینو عربیه فتحه الیه دیرلر بیانه
کوه لیل و با حط الیه پارسیه ترکیب جبار که ایچنده شرآدید کلمه
طرد عربیه فتحین الیه دیرلر و عربیه ترکیب
و فارسیه و عربیه مستعمله لغت مشتکه دندر قرون ترکیب جاز
دیدر مخلوقه که اسپر دینو عربیه فتحین الیه دیرلر
فارسیه کینزک دینو قول لفظ ترکیب مطلقا اسپر دینو ترکیب
اولو دینی اولو فارسیه بند دیرلر غلام در فارسیه ترکیب
قول معنادر اقا عربیه غلام او غلام دیرلر بند عربیه در **نقطع**
البت در لرس مفعول جمیع باده فاعلا و مل هم مفاعیلن الیه جام
فاعلا قوتوک مفعول نیکه قو فاعلا له دینه مفاعیلن غلام فاعلا

کنجک بحر صخره دخی اسپکینه
سور طینه یعنی بلغزد خیر پیام

کنجک کابجک ضمیه ونوسا و جیم عربینک کسره و شین معجم
و اخرینه کاعربینک اسکاتله که فارسیه ترکیب سببیه دینو
بر قوشجغز در عربیه و مفور دیو صخره لفظ ترکیب بر بر آق شید
اندیشیه پارلر فارسیه الف ممدوده الیه **الکینه** دینو عربیه ز
مضموم الیه زجان دیرلر سور کلمه ترکیب یعنی ایغک سور سینه و نو
طینه لفظ ترکیب سور کلمه معنادر فارسیه باء تاکید و صلک
لا فتحه لیل و عربین سا و زاء معجمک فتحه سینه بلغزد دینو لغزیند
مشق فعل مضارع عربیه عین مملکت فتحه سینه و ثناء مثلنه
و امحمله الیه غلام دیرلر و غلام دیرلر غلام دیرلر غلام دیرلر

و با حطینک فتحه لرله پیام دینو عربیه در تقطیع البیت
کجک مفعول سطره فاعلا درخ اب مفاعیل کینه در فاعلا
سورط مفعول پینه یعنی فاعلا بلغزوخ مفاعیل بر پیام فاعلا
بر بند در کوله ک اف آ در یولار

فترا ترک زین ایر اوله اوین لکار
بر بند کلمه سفا سید بر ایلم بندن مرکبه بر با عربینک فتحه سیده
مهمله سکونیه کوکس معنادر بند با عربینک فتحه سیده ونو و ال
مهمله اسکالریلم بغ معنادر عربیه دیو اتمک کوکس او
شید ترکیب کاومیک ضمیر لرله مکدرک دینو سینه بند استعمال
اولنو دینو اما سینه بند فارسیه اصله لکن ترکیب استعمال اولو
بود عربیه فتحین ایله دیو لر افسا فارسیه یور دیو لر اتمک
باشنه طفر لر عربیه دیو فترک فاکس سیده و تا فترتک سکونیه
فارسیه ترکیب ترک دینو ایرک اطرفزه اصلا قایشلر در و
عربیه دیو زین زامنقویک کسره یله و یا حطینک ونو
اسکالریلم فارسیه ترکیب ایر دینو کراته اور و اوز زنه او تور
عربیه سین مهمله فتحه سیده دیو لکار لامک کسره فارسیه
ترکیب او یان دیو لکه اتمک باشنه اور لر و اتی اتمک ایله ضبط ایله
عربیه لامک کسره و جیم عربیه دیو مغربور تقطیع البیت مفعول
در کوله فاعلا ترک افسار مفاعیل در یولار فاعلا فترک
مفعول ترک زین افاعلا یاوله او مفاعیل یین لکار فاعلا
کفلیه کجه تابه طغس جو ملکه دیک

جولیدو

جوشید بخت قیندی و پت چیک خار
کفلیه فارسیه ترکیب کجه دینو سینه در اتمک اش کوکس الکرک سطره
اغچک و بقردن و نمودن یبار لر دک دک اولو ترکیب غلط ایله
کافد نصله و اوله کوکس دیو لر کف ایله کیه دن مرکب کف کوکس معنادر
کیر طوتمق و لوق معنادر یعنی کوکس طوتمق و البی دیو لر تا به فارسیه
ترکیب طغس دینو تا و دیو کایا و او ایند تاوه و تابه لفظنک بدلید فار
با و اوه ابدله مشهور در جو ترکیب طبره اقدوز ایچده اش بشور لر
فارسیه کسره مجهول ال مهمله ایله و یا حطی و کایک اسکالریلم دیک دیو لر
کاسره یله دینلر غلط کوشلر در دیو دیدن نقل اونش عربیه فاعلا ایله
دیو جوشید جیم عربیه و او اصلیه و سین معجمه کسره سیده و یا
حط و ال مهمله اسکالریلم فارسیه جوشید صیغه ماضیه ترکیب قان
دینو عربیه معنادر که غلیانند قینتق معنادر بخت باء عجمه کسره
و خا معجمه و تأقرشک اسکالریلم فارسیه ترکیب پشد دینو بخت
صیغه ماضیه عربیه طغس معنادر چیک ترکیب پشمش اولادینور
فارسیه خا معجمه فتحه سیده و مدله و میم ساکنه ایله خامر دینو عربیه نون
مکوه و یا مشده ایله دیو تقطیع البیت کفلیه مفعول کجه تابه فاعلا
طغس جو مله مفاعیل که دی دیک فاعلا جوشید و مفعول بخت

فاعلات دی پشدی مفاعیل چیک خار فاعلات
شمشیر و تیغ دی قلمچه دشنه خنجره
کیمخت صغری قینه غلا ایدو مهم نیام
شمشیر شین معجمه کسره سیده و فتحه سیده اصحد کسره عند العوام

Copyrighted by King University

سکون از دینو عربی در تقطیع البیت مرغاب مستفعل
غ اورده چقر مستفعل یعنی قمر مستفعل
امین مستفعل در سن بقر مستفعل کوشن لیم مستفعل التون مستفعل
ارزیز قلایه در روزی تاج ای کله دشتوار کوچ
ارکجههار و کبش قوج دگشی و ارکله ماده نر
ارزیز الف مفتوحه ایله و راه مهمله تک سکونیه و اولک زاء عربیه
کسته و یا حیطه و زاء هوزک اسکانله فاریسه کیده قلا
دینو نخله قاب قلا یله عربیه راوصاد مهمله تینک فتحه
دیوروی ضمه مجر هو ایله فاریسه ترکیه و ج دینو عربیه
ضمه صاد مهمله ایله دیر لوان الف ممدوده ایله فاریسه
ترکیه کلز دیر کوچ انک خلافتد یعنی قولادید کلز عربیه
دیور کبی دشتوار ضمه ال ایله دشین معینک سکونیه
و او مفتوحه ایله و الف راه مهمله تک سکونیه فاریسه ترکیه
کوج دینو قولای انک نقیضد عربیه عین مهمله ضمیله
دیور کج لفظ ترکیه قیوس و ننگ قولاغوزنه دینو کوشم دخی دیور
فاریسه نون مکسو ایله و هاهوز ایله و الف نصله زاء عربیه ایله
نه از دینو عربیه دیر کبش کاف عربیک فتحیه فاریسه
ترکیه قوج دیر عربیه دیر اصل عربیه دیشی لفظ ترکیه
ارکله نقضیه فاریسه ماده دینو عربیه الف مضمومه ایله
دیور ارکله لفظ ترکیه دیشینک خلافتد فاریسه نون مفتوحه و راه
مهمله تک سکونیه نر دینو عربیه دیر تقطیع البیت ارزیز قلا

مستفعل

مستفعل در روز توج مستفعل اساکله مستفعل و مستفعل
ارکجههار مستفعل بو کوشن مستفعل و زاء عربیه مستفعل
کار نهفته کز لوانیش کاندجه و بو او پیش
خوکارده یعنی درش عورت زن و نومهر درار
کار نهفته کار ایله نهفته کله لوند مرکب کاف عربیک فتحه سید فاریسه
ترکیه ایش معناد عربیه دیر لوان نهفته نون و هاهوزک ضمه
و فاساکنه ایله نهفتن صیغه مفعوله کز معناد عربیه دیر
بحی ترکیب کز لوانیش دیکر کان کاف عربیک فتحه سید فاریسه ترکیه جماع
معناد عربیه دیر لرفتیله نوا ایله دیر لوان بوس یا عربیه
ضمه فاریسه بوسید اسم مصدر در ترکیه او پیش دینو یعنی او یک ایله
عربیه ضمه قافله و یا عربیک سکونیه و لام مفتوحه ایله دیر لوان
خوکارده خامع ننگ ضمه سیده و او زعمی ایله میونی قافیه نند استعما
اولونو فاریسه لرش دیکر ترکیه خوا ایله کرده کله لوند مرکب خود در لوان
یعنی انک کوده قطرم قطرم ظاهر اولور در در که اسجد حال اولور
عربیه دیر فتحین ایله کرده کاف عربیک فتحه سید کرده نند صیغه
اسم مفعوله بحی ترکیب در لرش دیکر عورت لفظ ترکیه که ارکله
مقابلید فاریسه زاء عربیک فتحه سیده و نون ساکنه ایله زن دیر
عربیه دیر تخصیص ایله اولنجه اما ترکیه عورت و فاریسه زن کله
عمود عربیه نعیم مراد اولنسه دینو دینو بون مراد اولنسه
بود کله اللد اعلم شوهر قرینه سیده شوهر شین معینک فتحه سیده
سکونیه بعضلر شین مضمومه نقل ایله فاریسه ترکیه اردینو غز

Copyrighted by University

در کلمه که از وجه در بالا از کلفظ و معنای اول و اولی بوند
شود هر ایل از کلفظ قرینه در تعمیم مراد اولی و نسبت مراد اولی عربی در
در تقطیع کما ینف مستعمل نه کز لوائش مستعمل کما ینف مستعمل و
مستعملی خود کرده یغ مستعملی نغ لرش مستعملی عورت زن مستعملی شود در ارض

خم کپور درستی کسوان سوا و این سو بود

او که ارد اشاعه یوقر و پیش و زیر و زبر

خم و خامی که ضمیه سیه و میم کنه ایل فارسیه ترکیه کوه معناد که
ایچنه یاغ و بال و بکنز قور لر عربیه دال ماله فتحه سیه و کون تو ایل
دیو سیه کلفظ ترکیه که ایچنه صوقور لر فارسیه سین مهمله فتحه
و با عربیه ضمیه سیه و او ساکنه ایل سو دینور عربیه جیم و مشدراء
مهمله فتحه لر ایل دیو و ضم قافله در ایل سو فارسیه ترکیه
او دینو یعنی اول طرفه و اول کانه دیک اولو ان ایل سو دینور
ان الف ممد و ایل اسم اشا تده جیده ترکیه اولدی که عربیه
کی سو خم سین مهمله ایل فارسیه ترکیه طرف معناد عربیه
دیو این سو دینور عربیه غنیه نو تک عکسید ترکیه برود یعنی
بوترقه دیکله این الف ملسو اسم اشا تده قرینه بود دیکله
کی سو ضم سین مهمله ایل سابق کبیده اوک لفظ ترکیه ارد
نعیضه فارسیه با معجزه کس سیه و یا حطینک و شین معجزه
اسکانلرله پیش دینور عربیه دیو و قاضیه سیه در
جهاتت قبیلند ارد ترکیه لفظه اوک آنک خلا فید
فارسیه با عجم فتحه سیه و کون سین مهمله ایل پس دینور عربیه

خامی که فتحه سیه و لا ایل قاسکانلرله دیو و زبر
اخواتن در قدامک ضدید ارد دیک اولو اشا ترکیه
خلا فید فارسیه زامنقو تک کس سیه زبر عربیه دیو
احواتت قبیلند ارد یوقر و لفظ ترکیه که اشاعه تک معناد
فارسیه زامهور و یا موحد فتحه لر ایل زبر دینور عربیه فاک
فتحه سیه و او تک سکونیه دیو جهاتت قبیلند ارد تقطیع
خم کپور درستی کسوان سوا و این سو بود
او که ارد اشاعه یوقر و پیش و زیر و زبر مستعمل
یوقر آوده و امت کزاز رقم قشیشتم بخار

بوند کتو ایجا بیانه الت انجا بیه

بوند کتو عبارت ترکیه فارسیه و است ارد دینور عربیه
وام لفظ فارسیه بوند معناد عربیه فتح دال مهمله ایل
دینو اخرنه علا خطابه عربیه کما مفتوحه کزاز کاف عجم
ضمیه سیه کزاز یزندن امر در کما عجم ضمیه سیه و زاعربیه مصدر
اوده معناد پس بومصر عن اولان و اگر ناز بوند مستقد
زال ایل یاز نلر غلط یاز مشد در عربیه دیو رقم قشیشتم ترکیه
فارسیه پیشتم بخار دینو پشت با عجم ضمیه سیه و شین معجزه تک
و ناء طویل تک اسکانلرله ارقه معناد عربیه فتح ظلمه معجزه ایل
دیو پشت لفظ تک اخرنه متصل یاز یلان میم کس سیه
مستطلم و حمد در بخار ضم با ناکید و خامی فتحه سیه امر در عربیه
قشیشتم دیکله عربیه دیو بوند کتو عبارت ترکیه فارسیه

Copyrighted by University

انجایا بنو این لفظتک تفصیلی قطعه مذکوره بیت خامنه
 جا لفظ بر معنای در اصل جای در عربیه و و در
 بیار فارسیه ترکیه کنور دیکر عربیه دیر الت ترکیه فارسیه
انجایا بنو این لفظتک بیت مذکوره ذکر می سبقت له لشد جا
 لفظ بوند و سابق کبیده بح الت ترکیب اول و ده دیکر اولو عربیه
 تبعید ایچو اولو و معنای نه در **بیر** با اولو تأکید ایچوند
 معلوم اولو که حرف یا فعلی مستقبله غایبانه اولو شیخی تأکید
 ایچو اولو و اگر تا تک مابعد محو و سفید اولو اول وقت هر حال
 مضی اولو بوند اولو کبیده و باء تا که نفس گذر مفتوحه دوا
 مهله ساکنه در ترکیه الت دیکر بردندن امر در **تقطیع البیت**
 بوژ او ده **مستعمل** و امت گزار **مستعمل** ارقم قشمی **مستعمل** ششم بخار
 بوند کنو **مستعمل** انجایا **مستعمل** اند الت **مستعمل** انجایا **مستعمل**
 او تره بلزله قی کند و که قوتی اولو
 منشین بناد انا کریز خود را مهاکن ایش

بوینک مصرع اولو مصرع ثانی سنه علی الترتیب و افع او
 مثلا او تره لفظ ترکیه فارسیه **منشین** دینویم مفتوحه و فکله
 نو ساکنه او قنواصله نو مکوا ایله در افاضه و وزن ایچو
 بو حرکت حذف اولو ساکن او قنور اولو اولو میم مفتوحه
 نه ایچوند فارسیه میم مفتوحه امر حاضر دخول ایله حاضر اولو
 بوند دخا و ایله عربیه دیر بلزله عبارت ترکیه فارسیه
بناد دینو عربیه دیر بناد انک اولنده اولو با معیت

معناس

معنای فا ایدر عربیه کبی **ناد** بلزله دینو اخرین ادلا الفله نو
 ادا جمع بلزله دیکر **کریز** کا عجمک و راه مهمله کسه لریله دیا
 حطینک و زاء عربیه تک اسکا نریله فارسیه کو بخین دن امر
 ترکیه قی دیکر مثلا قی دیکر فجمه امر ایله عربیه دیر
 کند و عبارت ترکیه فارسیه **خود** را دینو خود خاء معجمک
 ضمه و او سیمه ایله و دال مهمله سکونیه کند و دیکر را تخصیص
 معنای نه در کند و که دیکر اولو قوتی ترکیه فارسیه را
 مهمله و مهاهوزک فتحه لریله و مدله **رهاکن** دینو عربیه
 دیر ای او غل لفظ ترکیه فارسیه ای **بیر** دینو عربیه
 دیر ای حرف و تاد در ترکیه و فارسیه لفظ مشترک **تقطیع**
 او تره بل **مستعمل** منزله قی **مستعمل** کند و قور **مستعمل** ترا اول **مستعمل**
 منشین **مستعمل** انا کریز **مستعمل** خود را مهاهوزک **مستعمل** کن **مستعمل**

کولودیر ایسک بوژ فوجین علم او قی خلاص بول حرجین
مفعول مفاعیل فاعول کج احرب قبضله مزجین
 بو قطعه بحر مزجیند که هر مصرعه دو در کتبه مفادین کلوه
 اصل بو قطعه بر جزء حذف اولو مجز و قالمشده **تغیر جزوه** او
 اجزا مصرعه بر جزء حذف اولو مسد الاجزاء قانویعنی هر
 التشر جزء قانوی مجز و دیر **مزج** مهاهوزک و زامنقو طک
 فتحه لریله و جیم عربیه سکونیه لغتیه ترنم ایله حوش او ایزه
سبب میم بو بحر مزج دید کلرینک سببی عربیه بو نکل ترنم

۴۱

ایله بگر اچونز بو جمع اجر اعلان اخل اولش مثلا جزاء اولنه خربند
 اخل اولو سیم ایله نوساق اولو لامک ضمه سیم مفعول فالت و بو
 ا خرب دنگه و جزئی ثانی نه قبض علت داخل اولو بانک سقو طبله
 مفاعلن فالت **تعریف قبض لغت** طوعغه دیر لر واصطلاحی
 حرف ساقذف اتمک دیر خدا و لئو مفاعلن قالو مقبوض دنگه و اوچی
 جزئی نه حذف علت داخل اولو فاعول اولش **تعریف حذف لغت**
 اتعه واصطلاح اولد که اخری سبب خفیف اولد اجزئی ا خرن
 سبب خفیفی حذف اتمک دیر مفاعلن دن لن کبی سبب خفیفه اسقا
 اولنو مفاعلور وانک برینه فاعولن کتور فاعلاتن دن لن
 لئو فاعول قالو انک برینه فعل کتور و بولرک هر برینه محذو و
 بوحرک جزئی اولد ا خرب و جزئی ثانی مقبوض و جزئی ثالث محذوف
 واقع اولش خربک تعریفی قطعه خاصه که بحر مضارع ا خرب
 و مکفوف و مقصور در سبقت ایله

چشمه بگر اولد کوزه بردق
استامه مجوی و جوی ارمق

چشمه جیم عجمک فتحه سیم فارسید ترکیب بشار دینو عربید
 کی کوزه کاف عربینک ضمه سیم فارسید ترکیب بردق دینو طبله
 بر قابد ا بچدن صوابجر لر عربید دیر فرق بودر ا خرن
 بره سیم کتور لر عربید هاستدر استامه لفظ ترکیب یعنی طلب
 دیکد فارسید **مجوی** دینو عربید دیر مجوی جوی بیدر
 نهی حاضر اولنه اولامیم مفتوحه علامت عربید کی مصرغه

ایکنی

ایکنی **جوی** لفظ جیم عربینک ضمه سیم فارسید ترکیب ارمق دینو عربید
 مفتوحه ایله و هاء هموزک سکونیه دیر **تقطیع بیت** مفعول اولد
مفاعلن زبرد فاعولن استامه مفعول مجوی مفاعلن ارمق فاعول
 اند ا خرن و فرو فکندن

اتمق خنی اشغه برقوق
اند ا خرن فارسید ترکیب اتمق معنادر مثلا او اتمق و اتمق
 مصدر د عربید راء مهمله ک فتحه سیم دیر **فرو** فانک ضمه لر ایله
 دیکد **فکندن** فانک کسره سیم و کاعربینک فتحه سیم فارسید ترکیب برقوق
 دینو عربید و و و کبی بحسب ترکیب ترکیب اشغه برقوق
 دیکد اولو **تقطیع بیت** انداخ مفعولن تن فرو مفاعلن
 فکندن فاعولن اتمق و مفعول خنی اشغه مفاعلن برقوق فاعولن

زرد اولد کوه کبود در کوه
قاره سیه و سپید در اق

زرد زاعربینک فتحه سیم و اول مهملینک اسکا نلریله فارسید
 ترکیب صا دینو الواند در عربید دیر **کبود** کاعربینک فتحه سیم
 و یا موحد نک ضمه سیم فارسید ترکیب کوه دینو بود الواند اولد
کوه زکده دینو عربید دینو قاره لفظ ترکیب فارسید سیم
 مهمله نک کسره سیم و یا مشنا تخیم فتحه سیم و هاء مطفو ایله
القه سیاه دینو عربید دیر **سپید** سیم مهمله و یا معجم
 کسره اولد و یا طینک سکونیه و اول مهمله ایله فارسید ترکیب اق
 و بیاض خنی دیر عربید دیر **سپید** لفظه با و بدل فالیه

Copyrighted material by University

او قیما بزد در تقطیع البیت زرد او کد مفعول ص و کب مفعول
در کوک مفعول قاره س مفعول و پسی مفاعل در اق

هم سر قول بشل در سینه

نیل او کد چود کزینه تومق

سین مملکه ضمه سیه و راء مهمله و بها معجیه نك اسكان لریله فار
ترکین قول دینو و فریزی دینو عربید دیر لریشل لفظ
ترکید فارید سین مهمله فتحه سیه و بامو نك و زاعربیه نك
اسكان لریله سینه دینو عربید دیر و خاء معجیه نك فتحه سیه
دیر عارضه و معروضه اطلاق اولنور نیل نون کسره سیه فارید
ترکید چود دینو بر کوک طابن کینه در که لاجورد و کوک تو
بویر لری کزینه کاف عربک ضمه سیه فارید ترکید تومق دیر لری
مثلا کازر تومقغه دیر بولغت بر قج وجه اوزره رو اولنند
صحی فرید زاعجیله کزینه دشده حلیمی لغتده دبو یله دشده
اما نعمه الله ذال معجیله و زاء عربیه ایله وجه اوزره تا
مخالفند در بعض دخی اصل نسخه مصر حتمه الله علیه خطه
کوزینه کورد دینو تصریح و تصحیح ایلمشدر بو اوج لغته تبعاً
زاعجیله شرح او کد تقطیع البیت هم سر مفعول قول بشل مفاعل
در سینه مفعول نیل او کد مفعول چود کزی مفاعل تومق مفعول

لخت او کد چومق قده در سخت

هم ایرد رشت و نرم بو مشق

لخت لا فتحه سیه و خا معجیه و تا قرشتک اسكان لریله فارید ترکید

دینو باشه یومر بر اغر عربید مملک کسره سیه دیر
لفظ ترکیب مثلاً نك اولاشیه دیر لکه نقصه یوشقه فایله لری
مهمله فتحه سیه و خا معجیه و تا قرشتک اسكان لریله سخت دینو عربید
صاد مهمله نك فتحه سیه و لامک و بامو نك اسكان لریله دیر و لا
فتحه سیه بو معنا کلو ایر ترکه عبارتدر فارید داک و راء
مهملتینک ضمه لریله و شین معجیه و تا قرشتک اسكان لریله دینو
ایر و تعلق اولاشیه اطلاق ایر لری عربید دیر نرم نون
مفتوحه ایله و راء مهمله و مملک اسكان لریله فارید ترکید یوشق
دینو عربید دیر تقطیع البیت لخت او کد مفعول چومق مفاعل
مفاعل در سخت مفعول هم ایر مفعول در رشت مفاعل م یوشق مفعول

کف ایله ناخر اولد طر تومق

انکست سترک اولو بر مق

کف کاف عربینک فتحه سیه و سکون فایله فارید ترکید ایله دینو
بعنی الیه سی انک ایچ طرفید اوج دیر کوری بو معناد
عربید دیر لکف اصلنده عربیدر لغته مشتکه دندر ناخر
مفتوحه و الف ایله و خا معجیه نك ضمه سیه فارید ترکید طرناق دینو
کرک الیه اولسو کرک ایقده اولسو اوزره در تمیز قصد
اول و ایق قیدیه ذکر اولنور یعنی ال طر نغی و ایاق طر نغی
عربید ظاء معجیه نك ضمه سیه دیر انکست الف مفتوحه و نون
و کاف معجیه نك ضمه سیه فارید ترکید بر مق دینو تعجیماً جمله
بر مقله اطلاق اولنور عربید الف مکره ایله دیر سترک سین

Copyrighted by Samarkand University

ترکیه اول که در مکه عربیه کبی شد ضم شین مع ایله و کون ال مهله
 ایله شد تصیغه ماضیه ترکیه اول که در مکه عربیه **دیر**
 ماکسوه ایله هر ایدند صیغه فاعله ترکیه قوروق دینور
 و قوروقی معناده خنی کلور عربیه **دیر** و فتحه عجم ایله **دیر**
 محصل ترکیه مصرع ثانی پاریسی بر مید آنک که شد هر اسان
 قوروقی اول که اول که قوروق ترکیه معناده بود که عربیه
دیر **تقطیع البیت** بر مید آنک که شد مفاعلن
 هر اسان **فعلون** قوروق **مفعول** اول که اول **مفاعل** و قوروق **فعلون**
افنا **طلعتک** **جو** **عالی** **رو** **قلو** **نه** **بر** **کم** **دو** **سایه** **سیر** **له** **کلش** **قلو**
فاعلا **فاعلا** **فاعلا** **فاعلا** **بور** **مل** **مقصود** **در** **کم** **طبعه** **مخرن** **قلو**
 بوقطعه ملند که اصل هر مصرعه دو در که فاعلا کلور
 اء مهمله تک و میمک فتحه لر لیل لغته بلکه **دیر** **سبب** و بزجر مل
 دیدگری ایکی سبب حقیق اورته سنده بر و تد مجموع قوشلوق بلکه
 بولند و اچونند بوقطعه اوج جزء سلم اولو دور در بی جزیه
 قصه داخل اولو اخنده اولو سبب حقیقه تک **دیر** **نون**
 اسقا اولنو ما قبلی اولو انباء مضموم اسکا قلنو فاعلا اولو
 و بو مقصود تک **قصه** تفصیلی مخر مجتهد اولو لاقطعه
 کچ **دیر** **سبب** بوند تکرار تعریف اولنو تطویل کلام اولندی
می **بیکد** **یعنی** **طمر** **هم** **رک** **طمر** **دیر** **قانون**
باز **تک** **حوق** **سماط** **ارسته** **سپا** **خوان**
می **بیکد** **فارسیه** **چکیدند** **صیغه** **مضارع** **ترکیه** **طمر** **دینو** **یعنی** **طمر**

دیکه اولو که صوامش طمیلی نسنه لر دینو عربیه **دیر**
 راء مهمله تک فتحه سیده و کاجیک سکونیه فارسیه ترکیه طمر معناده در معنی
 انسا و حیوانک و جوده اولو لاطره دینور که سکودر طمر لفظ جهاد
 بیله شامله متلا غاجک و نباتاتک سیر اجنده اولو لاطره لر نه اطله
 اولنور **رک** **دیر** **فارسیه** **بویله** **در** **عربیه** **عین** **مهمله** **کسره** **ور** **ام** **مهمله**
 سکونیه **دیر** **بوددی** **رو** **و** **جماد** **اشامله** **که** **فارسیه** **رک**
 و ترکیه **انجک** **طمری** **و** **عربیه** **دیر** **قان** **لفظ** **ترکیه** **فاز**
 ضمه **صتر** **حله** **خون** **دیر** **لر** **عربیه** **فتح** **دال** **مهمله** **ایلله** **دیر** **باز** **نیش**
 ترکیه **یعنی** **نیش** **و** **دوز** **لش** **دیکه** **فارسیه** **ار** **ارسته** **دینو** **ارسته**
 صیغه **مفعول** **عربیه** **دیر** **چو** **لفظ** **ترکیه** **فارسیه** **باز** **عربیه**
 کسره **بیله** **وسن** **مهمله** **تک** **سکونیه** **بسیار** **دینو** **عربیه** **دیر** **سپا**
 ترکیه **سفره** **دیکه** **ک** **اوز** **رنه** **یک** **بنور** **فارسیه** **فارسیه** **خا** **نچه**
 ضمه **صتر** **حله** **بیله** **و** **اور** **سمبله** **و** **الف** **ممدوده** **ایلله** **خوان** **دیر** **ان** **و** **جان**
 قافیه **سنه** **استعمال** **اولنو** **و** **اولنو** **لفظ** **اولنو** **زینه** **بیک** **طعام** **خا**
خوان **دیر** **عربیه** **دیر** **تقطیع البیت** **می** **بیکد** **بع** **فاعلاتن**
نی **طمر** **هم** **فاعلاتن** **رک** **طمر** **دیر** **فاعلاتن** **قانون** **فاعلا** **باز** **نیش**
فاعلا **چوسا** **فاعلا** **ارسته** **سپا** **خوان** **فاعلات**
باز **کونه** **عکسنه** **در** **دال** **طکون** **فکه**
دیر **دیر** **کونه** **کون** **باشه** **اشا** **سکون**
باز **کونه** **فارسیه** **ترکیه** **عکسنه** **دینو** **یعنی** **ترسنه** **دیر** **مغلطه** **عربیه**
دیر **لغت** **مشترکه** **دند** **ترکیه** **و** **فارسیه** **و** **عربیه** **مستعمله** **اصل**

Copyrighted by King Salman University

عربی در **طلو** فارسی کل رنجه و قمری شبیه اطلاق اولو مصراع آخر
 اول افکر کلمه ایله تفسیر اولمشدا **افکر** در فارسی شوق و لغه دینور
 غور لمر یوز لرینه سورر قزجه دینو محی ناند زرعین معجم تک ضمه
 و فتح سیمله **غمره** دیرد لود لود کلمه ترکیب فارسیه **کونه** دینو یعنی
 برج در انواع عدل و الوان کنایه در عربیه دیر لر لوند زباش
 اش کلمه ترکیب فارسیه **سگون** دینو یعنی باش دو نوند تر
 اولش سنه دینو عربیه دیر **تقطیع الهیت** باز کونه **فاعلا**
 عکس در **فاعلاتن** داخی کلکو **فاعلاتن** نه فکر **فاعلا** لود لود
فاعلاتن کونه کون **فاعلا** شنی شاعره **فاعلاتن** سرگون **فاعلا**
کوده تن رو بغریق **بلرک** او کین کرده شمش
ایکویا لویجا سوکشت یا اوجه سرور
کوده ترکیب فارسیه نامشنا فوقانیه فتح سیمله و نوسا ایله
 دینو عربیه دیر **روده** امهله تک و مهاء علامه فارسیه
 ترکیب بغریق دینو عربیه میم مکو و عین مهله تک فتح سیمله و قد
 دیر بو کرک ترکیب فارسیه کاف عجمک ضمه سیمله و راه مهله
 سکونیه و دل مهله تک و مهاء غیر مرفوظه ایله **کرده** دینو عربیه
 نظم کاف و لام کنایه و یا حطینک فتح سیمله و مهاء علامه دیر
 او کین کلمه ترکیب اق جمله متصل بر پاره جگر در فارسیه او ک
 شین معجم تک ضمه سیمله و ایکنجینک سکونیه **شش** دینو عربیه راه
 مهله تک کسیره و مشد یاء حطر ایله دیر لویا کلمه ترکیب قابو
 دیدگری لکلر فارسیه **باجمک** فتح سیمله و مهاء مهوزک سکونیه و لام

مضموم

مضموم ایله **دینو** عربیه ضامنقو کسریله **دیر** کلمه
 ترکیب مثلا طرف و جانب دیکله که یا دیر فارسیه سین مهله ضمه
سود دینو عربیه **دیرکشت** کاف عجمک کسریله و شین معجم تک
 و تأقرشتک اسکان لوله فارسیه ترکیب یا دینو مثلا انسانک
 یا نه دینو که بوش بو کرید عربیه دیر لر کبی اوجه
 ضمه الفله و جیم مفتوحه ایله ترکیب فارسیه **سرو** دینو که انک
 بود و او تورا قیرید عربیه و او تک کسریله دیر لر معلوم
 اولاکه **سرون** و سیر و اوله و یا ایله اوجه معنادر انسانک بود
 و جیم صغریه **دیر تقطیع** کوده **رو فاده** بغریق **فاعلا**
کرک **فاعلاتن** **فاعلاتن** **فاعلاتن** **فاعلاتن** **فاعلاتن**
بو او کین فاکره شش **فالو** یجا سو فاکشت یا اوجه سرور
رسته قور **لیکن** بته بغلود **تصب**
موقل خام قلم نام بتدر **جامه طون**
رسته راه مهله تک فتح سیمله فارسیه رستن و صیغه مفتوحه ترکیب
 قور **لیکن** دیکله عربیه دیر **رسته** باموحد فتح سیمله فارسیه
 ترکیب بغلود دیکله عربیه دیر **رسته** دال مهله تک فتح سیمله
 و سین مهله تک سکونیه فارسیه صنادیر باله و کولک و مهر
 صابنه دینو مطلق ال طونه جوقیره فارسیه **رسته** دینو عربیه
 دیر **موی** مضموم و اشباع و اوله و اخرنه یا ایله و یا
مود دیر فارسیه ترکیب قل دینو عربیه فتح شین معجم و سکون
 عین ایله و راه مهله تک ایله دیر **خام** خاء معجم ایله فارسیه
 ترکیب قلم دینو عربیه دخی دیر اصله عربیه **نام** نونله فارسیه

Copyrighted by University

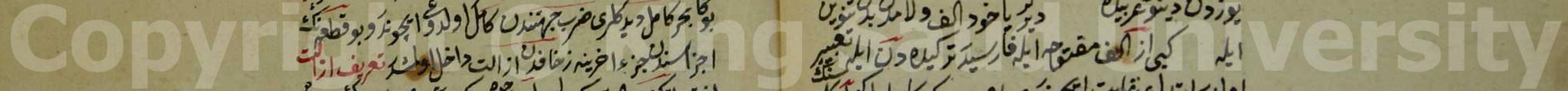

ترکین سبزه اور یعنی سبزه برد چغو بتمک بشده سبزه اور دینو
عربین تو مفتوحه ایله ونون مضمونه وواو شد ایله دیر
زبانیه را مهمله فتحه سبزه فارسیه ترکیه اور کتمک معناد عربین
دیر رسانید راء مهمله تک فتحه سبزه فارسیه ترکیه ایر کوک
دیگر یعنی ایر شد واولا شد من در عربیه کبی تقطیع البیت
طبیذندر مفاعیلن طلابیع مفاذ میدسب مفاعیلن زه اور بر مفا
رعانید مفاعیلن در اور کتمک مفاعیلن رسانید مفاذ ایر کوک مفا
چه باشد ستر از بیخ ز مردم خوشتر دیدن

نوله صوغرق یوزدن ادمد کندوزن کوک
بویتک مصراع ثانیهسی اولنه علی الترتیب تفسیره واقع اوله مثلا او
مصراع جمیم عجم کسره سله وها علامتله چه لغظی فارسیه ترکیه
نه دیگله مصراع ثانیه قید اولنش ادا استفهام مد عربیه کبی
باشیدند صیغه مضارع استفهام منضمده اوله دیگله
عربیه دیر ستر مرکب ستر ایله ترد ستر سبزه مهمله فتحه
فارسیه ترکیه صوق معناد عربیه کبی تر لفظیا و شتک فتحه
ورامهمله تک سکونیه فارسیه ادا تفصیله ترکیه قادیگله ایر
عربیه کلمه اولنه الف مفتوحه نونه علامتله مثلاً فارسیه ستر
دینو ترکیه صوغرق دینو عربیه دیر از بیخ فارسیه ترکیه
یوزدن دینو عربیه دیر یا خود الف ولامد یوزدن
ایله کبی از الف مفتوحه ایله فارسیه ترکیه دن ایله تعسیر
اولنو ابتداء غلط است چون عربیه کبی گاه اولو که از کله

الف حذف اولنو از عربیه مفرده ایله استعمال اولنو بمصرعه
بنه واقع اولنو ز مردم لفظند ز مردم لفظی فارسیه اولنه
اولا از مفرده ارزن تحفیف اولنش مردم مبه مفتوحه ورامهمله
کنا و دل غیر منقول تک ضم سبزه فارسیه ترکیه کشی دیر که آدم دیگله
عربیه و دخی دیر بحسب الترتیب فارسیه ز مردم ترکیه کشی
عربیه یا خود دیر خوشتر خا معجم تک کسره وواو غیر مفا
ایله ویا حطینک سکونیه و شین معجم تک سکونیه فارسیه ترکیه کندوزن
دیگله کندوزن کندوزن دیگله اولو دیر دل مهمله کسره فارسیه
ترکیه کوک معناد عربیه را مهمله فتحه سبزه و همزه دیر حال معنای
مصراع دیگله اولو کشی صاد اولا اخلاق مبه تک یوزن صوغرق
یعنی اخلاقی ویرامزد کندوزن کوک دیر یعنی کندوزن نفسی کوک وایو بلکله
علا خود بینک و تکبر تک صفتد که اکانانیت دیر تقطیع البیت چه باشد ستر
مفاعیلن در تراخ مفاعیلن ز مردم خوشتر مفاعیلن یوزدن مفاعیلن
نولصو مفاعیلن یوزدن مفاعیلن ادمد کن مفاعیلن دوزن کوک مفا

نظرا یزدیم جماله کوک ضیا مزید اولو لبیک بیاید اسم دل و جا صفا مزید
متفا مفاعیلن مفاعیلن بو کجا کامل او قوا ایسک سوز بهامز
بوقطعه کامل بر قطع دگر اصله مصرعه در در کسره متفالی کلوسبیت
بو کجا کامل دیر کبری ضرب جهندن کامل اولو و چون دیر بوقطعه تک
اجزاسند نیزه اخرینه زخافدن ازالت داخل اولو تک تعریف ازالت
لغظه اتک صالیو بر مک دیر و اصطلا اولو دگر اخر بوج اولو لجزوا و زینه

برف ساکن زیاده اید مثلا متفاده الف زیاده اید کلمه کی متفاده اولو
مذال در مستغلمن و فاعل ده اولو کلمه کی الله اعلم

سده شیر و تودد قیمغه فله در اغزیم اغزیمها
سور کلمه تله زوه دله صلکسه دله دی زبا

سد کلمه ترکیب اسم جنسد حیوانا و انکس سولرینه اطلاق اولو فارسیه
شین مع کلمه کسره و یاء مثنا فوقیه و راهله اسکانریم شین صر محله
شیر دینو عربیه طاء راهله فتحه سیه و لام مکسره ایله و کلا و یاء
عربیک فتحه لریم دیر توتاء مثنا فوقانیه ضمیه سیه و اشباع
و او ایله فارسیه ترکیه قایم دیر لر عربیه ضم ز ایله دیر و حاء
راهله فتحه سیه و طابین منقوطه تینک او کلمه فتحه سیه و ایکنجی تینک
سکونیه دیر **معنا فله فانه ضمیه سیه و لام مکسره سیه و یاء**
ها علامتله فارسیه ترکیه اغز مثلا اغزوی دیر کلمه سینه دیر
طوغر بچق اک اول جقان سودر لامک تخفیفی و تشدید ایله
عربیه فتح لام ایله دیر و ایکنجی اغز کلمه سیه ترکیه مثلا اغز دیر
مشهور عضو فارسیه دال راهله فتحه سیه و کسره سیه الفله و الفز **دما**
و دهم دیر عربیه فانه فتحه سیه دیر سور لفظ ترکیه قیود
سور و امثالکی فارسیه کابجک فتحه سیه و لامک تخفیف و تشدید
کله کوسقذ دینو ترکیه قیوسور دینو عربیه
تله تاء قوشک ضمیه سیه و تشدید و تخفیفه دجایز
ترکیه تاقوشک ضمیه سیه توه دینو بر جنس اورده که اغ کی اور
ایکنجی میوه و ساشی قولر و ابرشمد اوز افجه کیسه دخی ایر **دله**

دال راهله و لا فیه فارسیه ترکیه صکسره دینو بر حیوانا بخقد اغزیم
اولو پوسوند کورک بیار عربیه دیر دال کسره ایله ترکیه یعنی
ایکنجی اولاد کلمه انکله تکلم اید لر فارسیه زاء عربیه فتحه سیه زبا
دیر ضمیه ایله دجایز در عربیه لام مکسره ایله و سینه راهله تک فتحه سیه
لو **تقطیع** سده شیر و توتوتفاده **علی علی** فله در اغزیم متفاده
هم اغزیمها متفاده کلمه متفاده تروه متفاده صکسره متفاده دله دز با متفاده

اولو خانگی دخی کی فیه دیکل بیجه دمی
فیه دمی سکه دخی ایلمک دخی سوکک استخوان

اولو خانگی ترکیه یعنی بویک و پادشاه دیکله فار کاف عربیه
کی دینو ایکنجی کی لفظه دخی کاف عربیک فتحه سیه فارسیه ترکیه
دینو زماندن استفهامد عربیه میم مفتوحه ایله دیر قش
لفظا ترکیه فصولا ربیع برید اوج ای اولو مقاباید فار
دال راهله تک فتحه سیه **دی** دینو عربیه کسره شین ایله دیر
سبجی لفظا ترکیه سکر اند شر آدید کلمه حرام نسته در فارسیه
میم مفتوحه ایله **می** دینو عربیه دیر قش ترکیه بیاقله و صولو
بر لوده بتر فارغ دخی دیر لو فارسیه نون مفتوحه ایله **نی** دینو
عربیه فانه صاد راهله تک فتحه لریم **دینو سکر سینه** راهله
و کافه کسره ترکیه مثلا انکس و حیوانک وجود اولو سکر
دیکله فارسیه باعجمک فتحه سیه **می** دیر لو عربیه عین و صا کلمه
تینک فتحه لریم دیر ایلمک ترکیه مثلا ایکنجی حاصل
اولو ایلمک دینو فارسیه میمک ضمیه سیه و خامع تک تخفیفه **مخ** دیر

Copyrighted by University

عربیه دخی نشدیدله در لیسونک ترکیب یعنی ک دیگد قاز
الف مضموم و سین مهمله ساکنه و تاء مشدقه قانیه کسه سیه و خابجه
فتح سیه و و او غیر ملفوظه ایله و الف و نونه **اسخوان** دینوعربیه
عین مهمله ک فتح سیه و طاء منقوله تک و میمک اسکانیه
در تقطیع البت اولو خانه کی متغای دخی بچین متغای و در کل متغای
متغای متغای متغای متغای متغای متغای متغای متغای متغای متغای
که یاغی مسکه و یاغیغک ادنزه در اولو بهر
او زهره قوغ توق بو ابدان بو ماکیان

که یا لفظی ترکیب فارسیه مفتوحه و سکون سین مهمله ایله مسکه دینو
یاغی ترکیب بر قاید ایچین سود و بو غرد و کوب یاغی جقار
فارسیه نون مفتوحه ایله و مهمله ساکنه و فتحه راء مهمله ایله **زه** دینو اولو
لفظی ترکیب فارسیه باء موحده تک فتحه سیه و مهمله ساکنه و راء
مهمله تک فتحه سیه **زه** دینو ربای و نصیب معنادر عربیه
دیو اولو لفظی ترکیب انسانه و حیوانه اولو جکره متصل اولو بر ایچی
نسه در فارسیه زاء عربینک فتحه سیه و مهمله سکونیه **زه**
عربیه میمک و راء مهمله تک فتحه لریله در لوق لفظی ترکیب
اولو صود و وجهی بریدر صولوق دخی در لوق فارسیه ابدان دینو
عربیه میم و تاء مشدقه تک فتحه لریله در لوق ترکیب فارسیه میم
مفتوحه ایله و منزله و کسه کاف عربیه ایله ماکیان دینوعربیه فتحه
ایله الصحره در تقطیع البت که یاغیغک متغای متغای متغای متغای
لو در عین ده در متغای قوغ توق متغای ابدان متغای بر کیا متغای

اولی

او کوف بطقاز و فاکلیک کلا نوصصفا
قوشه مرغ **بچه** یورید یوه لانه در دخی اشیا

او ترکیب سیاطیور بر یوقوشه طاعلده و تنهالرم اولو قاز
کاف عربینک ضمه سیه کوف دینوعربیه در ببط باء موحده فتحه سیه
و تاء مهمله تک سکونیه فارسیه ترکیب قاز دینو مشدقه قوشه عربیه
شدیدله در لوق اصله عربیه **فاخته** فارسیه ترکیب او کین دینو
بر قوشه انسانه اولوده کولچین کبریا و رحال ایدر و شیه
یا رکلی اولنسه دخی اولجه غیر بسی ایله بظنن ایش باغی عمره فغا چو
عربیه دخی دیو و عند البعض دیو دیو نقل اولنسه **کلازه**
کاف عربینک فتحه سیه فارسیه ترکیب صقسفا دینو بر قوشه عربیه
در مصرعه حو لفظ و وزن ایچونده معناده مدخله یوقدر قوش لفظ
ترکیب اسم جنسد جمله قوشله اطلاق اولور فارسیه میم مضموم و راء
مهمله تک و عین معینک اسکانیه **مرغ** دیو فتح طاء مهمله ایله
بچه باء عربینک و جیم عجمک فتحه لریله و هاء علامه فارسیه
ترکیب یوردیور عند العوام باء عجمیه **بچه** دیو لر تحفیفله و شدیدله
دخی جایزد در مثلاً یا قنده طوغش یا وری هر قنغی جا نوده اولو
اوسون جمله شامله دش **بچه** ادم **بچه** شیر **بچه** کک دیو
نقل ایش یوق ترکیب مثلاً قوشلرا عجلرا و زرنه یا پوزیا و رحال
ایدر لوق فارسیه لانه دینو راء الف ایله اشیا دخی دینوعربیه
عین مهمله ضمه سیه و سین معینک شدیدله در تقطیع البت
او کی کوف بطقاز و فاخته متغای او کیک کلا متغای زه نوصصفا
متغای

متغای

قومه غنی متفاد چه یورید متفاد یوم لانه در متفاد خنی اشیا متفاد ^{علی}
 شو کو ججک او کاوله یا بچو اگا کاوزه در متفاد اول ^{علی}
 داکا نین اوه حاد در که ستون اشک استان ^{علی}
 شو کو ججک او که اوله یا بچو اگا کاوزه در متفاد اوله جگری دیکدی ^{علی}
 کو مکنه دیر لریازن ساکن اولق اچون یوستا نکرده و باغله ده و باچو ^{علی}
 جوددن و جو بد و جالید و چر پیدن کونش حرارتدن امین ^{علی}
 اولق اچون ساره یا بلر در و یوستا بجیلر کو مکنه لریدر اگا کاوزه ^{علی}
 دینو عربیده فتحه عین مهمله ایله و راء غیر منقوله تک کسیره ^{علی}
 قه اولسه اولدیر و کس یعنی بوز کرا اولنان کو مکنه که باز اچون ^{علی}
 یانده او در اگا فارسیده نون مفتوحه و ایگر یاء حطینک او کله کسیره ^{علی}
 ثانی ساکن و اخونده نونله **نین** دینو یعنی خاء نین دیکدی او تر ^{علی}
 فار خاء مع ایله خانه دینو ^{علی}
 و تاء قرشتک ضمه کریمه **سین** دینو عربیده ^{علی}
 اشکلریند دیر فارسیده الف ممدوده ایله وین مهمله تک کسیره و تاء ^{علی}
 قرایله **استاد** دینو عربیده عین مهمله و تاء قرشت و باء عربیده فتحه ^{علی}
 لری **تقطیع** شو کو ججک او متفاد کا و یا اچو متفاد اگا کاوزه متفاد ^{علی}
 قه اولسه متفاد در اکانین متفاد اوه در متفاد در که **علی** استان متفاد ^{علی}
 سله یکر اول که قول اوله کس دین او کو قوبو فیانی ^{علی}
 بتو بهتران که هر شور بزرک دین بهل این وان ^{علی}
 قومه غنی اوله مصرع نانی سه تغیر واقع اولشد مثلا صد بیته ^{علی}
 واقع اولان سکا لفظ ترکیبه فایه بتو دینور که مصرع ثانینک ^{علی}

ابتدا سید

ابتدا عربیده فتحین ایله دیر لیکرک لفظ ترکیبه مثلا ایور دیکدی فار ^{علی}
 باء عربیده کسیره و مهمله هوزک سکونیه و تاء قرشتک فتحه سیه و ^{علی}
 مهمله تک سکونیه **سین** دینو عربیده ایله تودن مرکبه کسیره ایله لیکرک ^{علی}
 یعنی ایور دیکدی تک تقیضه و لفظ ادا تقیضه ترکیبه رک ایله ^{علی}
 تعبیر اولنو لیکرک و ایورک و کو جو کس دینو عربیده کبی اول کلمه ترکیبه ^{علی}
 فارسیده الف ممدوده ایله آن عربیده کبی که کاء عربیده کسیره و ^{علی}
 علامه حرف ایطه در ترکیبه و فارسیده یوبله در قول ترکیبه مثلا دال ^{علی}
 سببی ایله الناسیر ار کلنه و دشینسه اطلاق اولنو فارسیده راء ^{علی}
 مهمله تک فتحه سیه و مهمله هوزک کسیره **رهی** دینو عربیده کبی او کس ^{علی}
 کلمه ترکیبه فارسیده شین معینک فتحه سیه و او مکسوه و باخطا ایله ^{علی}
شوی دینو عربیده فتحه ایله کبی دین لفظی دال مهمله تک کسیره ^{علی}
 مثلاً تخیه تک سکونیه و نونله ترکیبه و فارسیده و عربیده مستعمل لغت ^{علی}
 طاو عادت و طریق معنا و الجمع ادیا اولنو لفظه ترکیبه فارسیده ^{علی}
بزرک کلینک ترجمه سید **بزرک** فارسیده تقصیل قطعه اولینک بیت ^{علی}
 اولنزه کجی عربیده کبی قو فافک ضمه سیه ترکیبه یعنی ترک ایله و برق ^{علی}
 دیکدی فارسیده باء عربینک و مهمله هوزک کسیره **بهل** دیر یا با کیل اچوند ^{علی}
 بهل هلید تک امر در عربیده دال مهمله تک فتحه سیه کبی بون لفظ ترکیبه ^{علی}
 فارسیده الف مکسوه ایله این دینو عربیده کبی ان کلمه سی دخی ترکیبه ^{علی}
 فارسیده مدله ان دینو عربیده کبی **تقطیع** بیت سکا لیکرک او ^{علی}
متفاد که قول اوله سین متفاد **علی** دین او کو متفاد قوبو فیانی ^{علی}
بتو بهتران که هر شور **متفاد** بزرک دین **متفاد** بهل این وان ^{علی}

Copyrighted material by University

شهادت بلسک که تا بوسه این بزرگوار است
مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن
بوقطع بحر و افردند اصلی هر مصرعه در در کتبه مفاعلتن کلوه
سبب می بود بحر و افردید کلمه حرکتی که کتله و افراولده غنجد
و بونکره غزنی شعر دوشتر غیر اشق راز واقع اولو و بوسه اولو
اجرا غل و از احیفدا اصلا برکت داخل اولو جمله جزا اصل او
سلم اولو غنی ایچوندا الله اعلم بعون الله تعالی

نکره طلو و بحجه در بر قره دینی دم
دیش قیون قوزو بره جو با مشو با ویر
تکره تا قوشک و کاشک فتحه لرله و راه مهملتک و کاشانینتک
اسکان لرله سمند و زنده فارسد ترکیب طولو دینو که کوکله
بوزنک دانه دانه بوز که یغاع بیده با موحدت و راه مهملتک فتحه
دیو کبی بحجه یا حطینتک فتحه سیده و خا مع تکره کوکله
و جیم عجمک فتحه سیده و مهاء علامتله فارسید ترکیب بود طلو دیکله
بر بای عربیه فتحه سیده و راه مهملتک اسکان لرله فارسید ترکیب
قار دینو که کوکله یغاع بیده فتحه ایله دیر دبی دال مهملتک
و با عجمک کسره لرله ترکیب فارسید دال مهملتک و میمک فتحه لرله
و مهاء علامتله دم دینور شونسنه که قیش ایامند روزگار
قار قاتشد تکر صا و ز دو ماکی علی بورر عربیه تکر بحله
دیو میش میمک کسره فارسید ترکیب قیو دینو عربیه دم کبی قوزو

تکره

تکرید فارسید باء موحدت و راه مهملتک فتحه لرله و مهاء سیده بره دینو
عربیه فتحه لرله دیر چو با ترکیب قیو و کبی کو دو بر فارسید
شین معجمک فتحه سیده شبدا دینو عربیه دیر سرو ترکیب مثلاً
قیو و کبی سرو کبی فارسید راه مهملتک و میمک فتحه لرله دینو
عربیه دیر تقطیع تکر طلو مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن
دینی مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن

در غله تخر بو بندر غه در بوغ بیبا مید و لم
او کندره غاوشنک و صبا او قینه دیش و زوسه
غله غین معجمک فتحه سیده و لا امشد ایله فارسید ترکیب تخر دینو
دینو خرمند حال اولو تکره در کتک یغای کتک ارپه اولسون
عربیه راه مهملتک فتحه سیده دینو غله دخی اصلنده عربیه بو بندر
تکرید اغجد دوزب عربیه چکن حیواک بوینو طقار انکله عربیه
چکلو فارسید باء حطرتک فتحه سیده بوغ دینو بیبا ترکیب بر بوغ
بر مقلمی کوکله خرمند استعمال او صوا انکله یغای صا و ب
صما ایله دیر فارسید کسره ایله مهید دینو او کندره ترکیب بر او زبجه
اغاجک باشنه بر سو بحجه منج جاقوب بنز کبر انکله او کو زوسه
چفجیلر و عرب جیلر اولو فارسید غاوشنک دینو صبا او ترکیب
فارسید کسره مهاء سیده ایله میش دینو زوله ترکیب بو بندر
بایدینو فارسید دیر لرله البیت غله تخر مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن
بهید و مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن
کول کشن کوشن قوشن ایچر کشن چک و چک یعنی

چک

Copyrighted by University

دی ابله کول و شیداد لود و کج او یا فلیوه سمه

کوزل کلمه ترکیب فارسیده کاشجک فتحه سیده و شین معجمک سکونیده کش
دینو بعضی کاف مکسو ایل در دیشلر عربیده کبی کش کاشجک
فتحه سیده و سکون شین معجمک فارسیده ترکیبده قولتوغ ایچی دیو عربیده
دیو کش باء تاکیددن صکره کاف عربک فتحه سیده کشیدن
ام در ترکیبده چک دیکله یعنی برسنه چکله امر اعلیٰ عربیده کبی
چکله کلمه سی ترکیب فارسیده مکش دینو اولنده اولامیم مفتوحه مت
ابله ترکیب بعلن و احمق معنادر فارسیده کاشجک فتحه سیده کول دینو
عربیده و دیو کشیدن معجمک کسره در اقا فتحه سیده مشهور
فارسیده ترکیبده دینو و دیوانه دخی دینو عربیده کبی کش فارسیده
ترکیبده او یا دینو بون و احمق معنادر عربیده کبی فلیوه فاش
ولامک کسره لریله فارسیده ترکیبده سین و لامک فتحه لریله و ما اعلیٰ
سمه دینو یعنی عقل اکس و سرسم کبی عربیده لری تقطیع البیت
کول کش و کش مغلتن نه قولتوغ ایچی مغلتن بکش چک و چک مفاغمه یعنی کش
مغلتن ابله کول مغلتن و شیداد لود مغلتن کج او یا مغلتن فلیوه سمه مغلتن
سن انه جا ادیولنه بور کاوکه برر قود

نو جا پد براه اد برو که شوی سه زهمه
نو مصراع اول مصراع ثانینک لف و نشر مرتب طریق اوزره
یعنی اولک مصراعک هر کلمه ایکنی مصراعک هر کلمه کنک معنادر
مثلا سن لفظی ترکیب فارسیده قرشک ضمه سیده و او غیر مطلقه ایله
دینو که مصراع ثانیده قید اولتد عربیده کبی انه جا ترکیب یعنی بابا

جانی دیکه اولور فارسیده جا پد ترکیب مشتمل کد عربیده دیو
پد بابا دیکد عربیده کبی اد ببولنه یور ترکیبی ترکیب فارسیده براه
اد برو دیو راه یول معنانه در عربیده دیو لود افکار سیده
ترکیب و عربیده مشهور مستعمله برو باء تاکیدن صکره راه مهله
فتحه سیده امر در کیت و یور دینو عربیده و کبی که حرف
را بطه در سفایرک اول که قول اولکن مصرعنده سبقت ایلن که
کبید ترکیب و فارسیده مستعمله اولکن کلمه سه ترکیب فارسیده شین
معجمک فتحه سیده و او مکسو و یا خطا ایله شوی دینو عربیده
دیو برر ترکیب فارسیده سین و امر اهلیتینک فتحه لریله و ما
سر ایله سه قود لفظ ترکیب فارسیده زهمه دینو زازد تحقیق
زاد عربیده کسره سیده در ترکیب دن دیکه ایله تعبیر لریله مفتح
ما هو ایل و فتح میم ایل و اخیر مایه علامتله دو کول دیک اولو بحسب
الته کیب قود دیک اولو یعنی جمله دیک اولو تقطیع البیت سن انه
مغلتن اد ببولنه مغلتن بور کاوکه سن مغلتن برر قودن مفاغلتن
نو جا پد مغلتن براه اد مغلتن برو که شو مغلتن سه زهمه مفاغلتن

فرصت فو آینه که تا فیکر زهمه شد لره صیر ایله مفتاح فرجه
منعوم مفاغلتن مفاغلتن فو بو خوب و مکفوفله محذوف مزجه
بو قطع کمر مزجه ندر که اصله هر مصرعه در در کرة مفاغلتن
کلو و بو خوک سبب تسمیه بدخی قطع ذکر اولتد و بو قطع
جمیع اجزاسنه علل عارض اولو تغییر اولتد مثلا مفاغلتن

Copyrighted by University

جزءه حزب علته داخل اول تو مفعول اول شد و ایکنی و او جز جز لکنه کف
علته داخل اول تو مفعول اول شد و در دخی مفاعیلین جزءه حذف علی
داخل اول تو مفعول اول شد ذکر اول بنا حزب و کف علت لکنه کف مفعول
اولا بشنی قطعه و حذف علت لکنه کف مفعول اول لایدخی قطعه مرور

در جوته پیرامین اقلیمه در کشور

وامر جریه قوی بجی امکنه زرکه
چوره ترکیه مثلا بر سنه نک جوته و اطرافه دیر فایز باء عجم کسره
و یا عطینک سکونیه و راء غیر منقوطه فتحه سیه و الف و میم و نونه پیرامین
عربیه دیر اقلیم کلمه ترک اولق اوزره کشوره تفسیر واقع
اول شد اقا عرب در فارسه ترکیه مملکت معنائت معمله فارسه
کاف عریبه کسره و شین معنی سکونیه و او مفتوحه و راء مملکه کسره سیه
کشور دینور ترکیه بو ایل و مملکت و کون دیو استعمال اولنور عربیه
و دیو مورجی ترکیه مثلا مورجی ادمه دیر فایز الف
ممد و ایل امکنه دینور عربیه دیر امین ایل که دن تا کیف اول شد
اهن الف معدوده و مباء هوزک فتحه سیه و نون کسره ایله مور
معنادر که لفظ کاف عجمیه ادا نشبدر تفصیلی او چنخی قطعه بزکه
کلمه کسره کجشد قوی بجی ترکیه فارسه زرکه دینور عربیه دیر
تقطیع السیت دی چوره مفعولیه پیرامین مفاعیلها و اقلیمه مفاعیل در کشور
فعل و امر جی مفعولیه قوی بجی مفاعیل به اهنگ مفاعیل روز که مفعول
در خوردن لایق و مهم داخی سزاوار
ارام دولتمک بزکه ارایش زینور

در خوردن مال مملکه فتحه سیه و خامع بیگ ضمه سیه و او رسیمه فارسه ترکیه
لایق دینور سزاوار دخی دیر فارسه رسیم مهر مملکه و زاء عربیه نک
فتحه لر لیله فارسه ترکیه لایق دینور مستحق معنادخی کلور عربیه
و دیر و جیم مفتوحه ایله دخی دیر ارام مدله فارسه
ترکیه دولتمک دیمکر یعنی راحت اولوب دیکلمک و ساکن مکر
اتمک عربیه و دیو بزک ترکیه عوز تر لیزند
جوهره سائر اجود التون کسرنه سنه دینور بوشی نقش
ایدو بزک کلمه کسرنه در فارسه مدله ارایش کسره زاء عربیه ایله
زینور دینور عربیه فتحه خام مملکه ایله سکون لامله دیر جمعیه
ضمه حا و کسره لامله و نشبدر کلور کسره خام مملکه ایله
معنادخی کلور تقطیع السیت در خوردن مفعول در لای مفاعیل قوی مهم داخی
مفاعیل سزاوار فو ارام مفعول دولتمک مفاعیل زرکه ارای مفاعیل شین زینور

یار زینور میسنزد و داخی پیرایشو

می زیند و ماند قله مر می ند بکزر

یار زینور ترکیه فارسه می سزد و دینور بو کلمه دخی سزاوار کلمه کسری
لایق معنائت کلور سنه کم ترکیه بوشی سکا لایقدر و سکا یارار
دیه جک بز فارسه این جینر ترا می سزد دینور عربیه
کبی سزاوار کلمه ترکیه فارسه می زیند دینور ماند میم ایله
نونک فتحه لر لیله فارسه سیدر ماندندن مشتقدر قاله دینور یعنی
قالود بیکدمی ماند فارسه مانسندن صیدغه مضا عدر ترکیه
بکزر دینور عربیه میمک ضمه و شین معنی کسره و الف و بواء

Copyrighted by Salween University

موجده ایله دیو تقطیع یارین مفعول در ریس معانی دواخی معانی
سنوا و فعل می زیب مفعول و مزق معانی له در مان معانی دینور فوول
دندان دیش ارشد ربلک و تار ارشد
بودار غجدی بشم یوکه قالیه پسته

دندان فتح دالین مهلتین ایله فارسیدر ترکیده دیش دینور عربیده
دیوار پیش مذله و راء مهمله کسره فارسیدر ترکیده بلک دینور
الدن در سکه و ارنجه اولایدر در ترکیده دخی ایشد عربیده دیو
تار تاء قرشت ایله فارسیدر ترکیده ارش دینور جو لکه لکه بزه
فکرو غنی ارش عربیده سین و دال مهلتینک فتح لریله دیو لکه
ار عجمک مقادیر بود باء عجمک ضمه سیله و و او اصلیه ایله و دال مهمله
سکونیه فارسیدر ترکیده ارنج دینور ارش لفظتک خلا فیدر
عربیده ضمه لامه دیو پشم باء عجمک فتح سیله فارسیدر ترکیده
بود دینور قیونند قوقب حاصل ایدر لر عربیده عین مهمله کسره
دیو قالی ترکیده خالک و کلیم معنا فارسیدر باء عجمک کسره
پسته دینور عربیده دیو تقطیع دندان مفعول ارشد معانی
لکه و تار معانی ارشد بودار مفعول چه دی پشم معانی یو قال معانی پسته
یو قرغه بالاتر و بالابوی و خوی

ایلو لکه دینور پشم تر و کو لکه پسته
یو قر و کلمه ترکیده یعنی یو قار و ق دیکدر مثلا زیاده یو قر و
معناد فارسیدر بالاتر دینور کلمه اخنه اولایدر لفظ ادا ت
تفصیلد عربیده دیو بالافاز ترکیده بود دینور صبر نشنه تک مننه
قد و قا

بالا

بالا دینور عربیده کبی خاء معجمک ضمه غیر صریحه سیله دوا و
رسمیله فارسیدر معنی قافیله استعجال اولنور ترکیده در دینور
یعنی ایچقد کوده در ترشح ابد قطره دینور عربیده و راء مهلتینک
فتح لریله دیو ایلو لکه ترکیده مثلا ایلو و رک دیکدر فارسیده باء
عجمک کسره پسته دینور بونده دخی پیش لفظنه متصل اولایدر
اد اتفضیلد سابق کبر عربیده کبی لیک لفظ ترکیده مثلا کرو
دیکدر یعنی زیاده کبر و دیک اولور فارسیده فتح باء عجمک پسته
دینور تر لفظی اولکی کبی در تقطیع یو قول مفعول بالامعانی و بالابو
ی خوی مفعول ایلو مفعول که پیش معانی یو قول معانی که پسته فوول

رهمبر قولغز ترش و او بیجی و
بیکار صواش صورت دچهره و بیکر

رهمبر رهمبر کسره فارسیدر ترکیده قولغز دینور یعنی یو کسره
عربیده کبی بر باء عربیه فتح سیله و راء مهمله سکونیه فارسیدر ترکیده
یش دینور مثلا اعجاده حاصل اولان میوه در عربیده کسره
و دیو لرا و بیجی ترکیده یعنی بر کشیه او یو کینه دینور فارسیده
باء عجمک فتح سیله دیو دینور بیکار باء عجمک فتح سیله فارسیده
ترکیده صواش دینور یعنی جنک اتمکه دیو لر عربیده کبی صورت
ترکیده فارسیده چهره دینور بیکر دخی دینور عربیده دخی دیو لر
تقطیع البیت رهمبر مفعول لغز مفعول معانی و او معانی معانی بی و
فعل بیکار مفعول صواش معانی معانی معانی معانی معانی معانی
میداد معنی و بر دی بیکر لدر داد

Copyrighted by King University

میرده پادشاه اید و محاکمه حکم اید رد داد آشنا هکت پر در حکم
 اید تخی ترکیدر مثلاً اربا حقوقک مابینند حکم ایلینه کرک پادشاه
 وزیرا کرک سایر حکام اولسون **داور** دیر عربده کبی **تقطیع البیت**
 هم اولد **مفعول** سپهدار و **مقابل** سپهبنج **مقابل** در باشه **فعل**
 دارا و **مفعول** لوسلطانہ **مقابل** دی حکم اید **مقابل** جی اور **فعل**
مرخه دی بهرام و زحلده دخی کیوان
کون باند غی پیر باختر و طغدر غی خاور
 مزخ ترکیدر فلک خاکسه بر کو کبک اسمیدر فارسید **بهرام** دینور
 دیر **زحل** زاء عربیک ضمه سیله و حاء مهمله تک فتحه سیله و لام
 ساکنه ایله ترکیدر بودخی سبعة ستیاره د فلک سابعه بر کو کبک
 اسمیدر فارسیده **کیوان** دینور عربیده دخی زحل دیر **مزخ** ایله زحل
 ایک تک دخی اصله عربیدر ترکیده مستعمل و شایع اولدر کون باند
 پیر ترکیدر مثلاً کون طلونوب باند و پیر دیکدر فارسیده باند موحد
 فتحه سیله و الفله حاء معجمه اسکانه لریله و تاء قرشک فتحه سیله و راء
 مهمله تک سکونیه **باختر** دینور عربیدر دیر **طوغد** و کلمه ترکیدر
 یعنی کون **طوغد** و غی پیر دیکدر فارسیده حاء معجمه تک فتحه سیله
 و الفله و او مفتوحه و راء مهمله کنه ایله **خاور** دیر عربیده
 دیر **تقطیع البیت** مزخ **مفعول** ی بهرام و **مقابل** زحل در **مقابل** جی کیوان **فعل**
 کون باند **مفعول** غی پیر باخ **مقابل** تو طغدر **مقابل** غی خاور **فعل**
 کوجویه توانا دیر لریک بهادر
 الب اولد و نیو اولد دیر اولد لاور

کوجویه

کوجویه ترکیدر مثلاً قوتلو و قدر تو معناه فارسید تا قرشک ضمه سیله
توانا دینور عربیدر کبی بهادر ترکیدر فارسیده الف مدوده
 ایله و لاء و باء عربیک اسکانه لریله **الب** دینور لغت ترکیمانید
 بهلوان و شجیع معناه و نون مکسور د نصله یاء مشتاق تک
 و و او اسکانه لریله **نیو** دخی دینور ~~و اولد و لام تک~~
~~پیر~~ و و دال مهمله تک و لام تک کسره لریله **دیر** دخی دیر و دال
 مهمله تک کسره سیله **لاور** دخی دینور مثلاً مصرع ثانیده اولان **الب**
 و نیو و **دیر** و **لاور** کلمه لری د بده فارسیدر جمله سه ترکیده بهادر
 و برار اولد کسنه یه دینور عربیده شین معجمه ایله و جیم معجمه ایله
 نسیج دیر **تقطیع البیت** کوجویه **مفعول** توانا دی **مقابل** دیر لریک **مقابل**
فعل بهادر **الب** اولد **مفعول** و نیو اولد **مقابل** دیر اولد **مقابل** لاور **فعل**
شاشی دی لوجه دخی لوک السنز و بیت
لنگه اقسغه در دلسزه لال اید و صفر
 شاشی ترکیدر کوزه عارض اولور بر علتدر مهریه نظر اتسه ایکی کور
 فارسیده لام تک ضمه سیله و و او ساکنه و جیم عربی و مهمله غیر ملفظ
 ایله **لوجه** دینور عربیدر الف مفتوحه و حاء مهمله تک سکونیه
 و و او مفتوحه ایله **لوجه** دخی ضمه لامه مصرعه **لوجه**
 لفظنه عطف ایله بو معنایه دلالت اقا لغتدرده ال ایانغ کسک
 معنایونش در شاشی بولندی شاید قلم ناسخنه خطا واقع اولد
 شاشی دی لوجه دخی لوک السنز و بیت اولد جی **لوجه** سنز
 لوجه سنز عطف اید و لوک لفظنک عطف تفسیر ای اولد لوک

Copyrighted by Sami University

و بید لغتاری ایکنده السنه معنا اولو جمله لغتلم مطا اولو
السنه ترکیدر فارسیده **بید** دینور عربیده **کبی لنگ لامک**
فتح سبیل و نون و کاف عجمک اسکان لوله فارسیدر ترکیب افسوق
عربیده **کبی** لسنه ترکیدر فارسیده مدله **لال** دینور عربیده فتح
ایله **کبی** صاغ ترکیدر قولغی اشتراده دیور فارسیده کاف عجمک
فتح سبیل و راء مهمله کونیله **کو** دینور عربیده الف مقصوره
و صاد مهمله فتح لریم **دیور** تقطیع شاشی **مفعول** در لور
خی و الس **مفعول** زه بید **مفعول** کس **مفعول** دلس **مفعول** لال **مفعول** و صغیر

قینا مغه سر خیره دی و زینه در ریز
دنبل جین ازش سطل ارمرد او یوز کر

قینا مغ ترکیدر کوده ده **حقر** عجمک **کبی** بر عکدر فارسیده سین مهمله
ضمه و راء غیر منقوله **ک** کونیله و **خاء** معجمک کسره و **یا** حطنک
سکونیله و **زاء** عجمک فتح سبیل و **مهاء** سمر ایله **سر خیره** دینور
دیور **دو زینه** دال مهمله نک ضمه و **واو** کته و **زاء** عجمک
کسره و **یاء** مثنا تحیه نک سکونیله و نون مفتوحه و **هاء** علامه
فاید ترکیده بز دینور فتح ایله که انسانه و حیوانه علیظ
یومشوق ولوده ائله دری ارا سنه پیدا اولو یومرو نون
منعقد اولور عربیده ضمه و فتح سبیل و **دخی** لغتدر **کبی** **دنبل**
دال مهمله نک ضمه سبیل و نون ساکنه و **یاء** موحده نک فتح سبیل
و سکونیه فارسیدر ترکیب جین دینور انک وجودنه حاصل
اولو شیشو **حقر** بر مرصد عربیده دال مهمله نک ضمه سبیل و شد

جمع مفتوحه

بیم مفتوحه و لا ساکنه ایله **دیور** فارسیده **دخی** نون یرنن **مفعول**
استعمال اولور **ازخ** الف ممدوده و **زاء** عجمک فتح سبیل و **خاء** معجمک
سکونیله فارسیدر ترکیبده **سکل** دینور بر عکدر کوده و **الده** و **ایقره**
حقر عربیده ضم ناء مثله ایله **کبی** ازش ترکیدر ادمه **دیور** فارسیده
بیم مفتوحه ایله و **واو** دال مهملتینک اسکان لوله **مرد** دینور
راء مهمله فتح سبیل و **جیم** مضمومه ایله **کبی** او یوز ترکیدر امراض
ساریه دندر فارسیده **کاف** عجمک فتح سبیل **کو** دینور عربیده فتح ایله
دیور **تقطیع** قینه ام **مفعول** غه سر خیره **مفعول** دی و **زینه** **مفعول** در ریز
مفعول **دنبل** **مفعول** بن **ازخ** **مفعول** کل **مفعول** ارمرد **مفعول** او یوز **مفعول**

بیر و ز ظفر او نکو ک اولد سطلش
پاداش کشی کینن او دشمنک دخی کیفر

بیر و ز باء عجمک کسره و **یاء** حطنک سکونیله و **راء** مهمله ضمه و **واو**
زاء عربینک اسکان لوله فارسیدر ترکیبده **ظفر** ایله **تفسیر** اولوش
ظفر لفظنک اصله عربیدر یعنی کشی مرادین ال کتور و خصمه تکی
اولقدر عربیده **دخی** **دیور** اولو کولک ترکیدر عناد ایلمه و **یور** ضمه
دینور فارسیده سین مهمله کسره و **کاف** عجمک فتح سبیل **سطلش**
بولغی دستور صاحب سین مفتوحه براد ایدو فلک ایله اشلف نالیش
دیور بر امز فلکیه **سطلش** **دیور** **عش** و **سرور** **دخی** اندیشه مندا ایله **تفسیر**
ایتن **پاداش** باء عجمک فتح سبیل و **الف** و **دال** مهمله فتح سبیل فارسیدر
ترکیب کینن او دشمنک **دینور** **کیفر** **دخی** **کاف** عجمک فتح سبیل و **کسره** سبیل
دخی **مفعول** در **مفعول** مثلاً **برشی** **مفعول** **انتقام** **مفعول** **کینن** او **دکله** **مفعول**

Copyrighted by the University

عربیه و و کبی که بر امرایش مقابله اولور تقطیع
پیروز مفعول ظفر او مفعول کولک اوله مفعول سکا لیش مفعول
پاداش مفعول کشر کینن مفعول او دشکد مفعول خی کیفر مفعول
قیت کیر بوله و طغری بو کدایم

فرمان برود در شو بزه و راست رواید اوله
بیتک بو مصراع اوله ثانیه لفظ و نشتر مرتب طریقی اوزره ترجمه واقع
مثلا بو یوق لفظی ترکیب فارسیده **فرمان** دینور عربیه کبی
طو ترکیب فارسیده بای مفتوحه و راء مملکه ساکنه ایله برودیر
برندن اجر حاضر در کیر بوله طغری بو ترکیبی ترکیب فارسیده
دشو بزه راست رو دینور معلوم اوله در شو فح دال مملکه ایله
ظفر رایجی کیر معنادر اسم داخل اولنجه اما کاهی فعله داخل
اولو کین لفظ ایچون تکمیل وزن ایچون بوند فعل داخل
اوله که **شودر شو بیدندن** مشق فعل امر در اول و کت دیکر
در خود لای ایدر یعنی در شو دیکر ترکیب کیر دیکر عربیه
کبی دایم ترکیب فارسیده الف مکسوره ایله ایدر دیر همیشه معنادر
تقطیع بو یوق مفعول و کیر بو مفعول طغری بو مفعول دایم
فرمان مفعول رو در شو مفعول ره راست مفعول رواید مفعول

کزار لطف حسنکد مرتبدر شبر و عمل و کت لعلکده مبیندر
مفعول مفعول مفعول مفعول مفعول مفعول مفعول مفعول مفعول
بو قطعه بحر مزجین بر قطعه در که اصلند هر مصراع در در

مفایع

مفایع کلور اوله و او چی جزه لرینه خرب غلزد اخل اولمغلا
ضمه مفعول اوله در بو بکرک سبب تسمیه قطعه سابعه و
علتک تفصیلی بحر مضارع اخل خرب و مکفوف مقصور قطعه
امدر هم یایه در تاب یاد کولکه هم ستا
هم داخی مستاقش د قو کشتویه هت

یا لفظ ترکیب مثلا یازد دیکر که تمام فک مقابله معلوم اوله
برسنه در دخی تقسیم اید و هر بخشه بر فصل دیش لور مثلا او
ای اول بهار فصل و اوج ای یاز فصل و اوج ای کوز فصل و اوج
ای قش فصلیدر بوند مراد اولنا اوج ایدر که یاز فصلیدر
فصول اربعه بریدر اوله **خزیر اندر** رو میلو نوینو دیر و فرس
ایلونده ابادیر و قبطیده بونه دیر او توز کوندر اون او چند
شمس طار بوجه تحویل ایدر غایت طول زهار و قصر لیلدر
و اول صیفر صفر غالب اولوقان اشغه قور مصر نبات
نیاد اولور ایکنجی ای تموز در رو میلو اولیو دیر فرس ایلونده
ادرمه دیر قبطیده ایب دیر او توز بر کوندر اون در دنه
کونش ایدر بجه تحویل ایدر غایت استی اولور او چی ای اب
رو میلو اغستو دیر فرس ایلونده **دماه** قبطیده مسر دیر فصل
صیفک اخیدر او توز بر کوندر او در دخی کونش کونش سنبله
بزوار **ماه** ایلرک اون بشنخی کوننه دک صیف حکمیدر
فارسیده بو فصله **تاب** دیر بیدر دیر کولکه ترکیب فارسیده
سایه دینور بوند واقع اولام کلمه سایه ایله مزج کلر بلکه عطف

Copyrighted by University

اچوندر یعنی هم کویک ساید دیو یکدیگر عریبه کبی **زمن** فایده
ترکیده قش در لکه تمام یازن مقابلیدر بودخی فصول اربعه کنگ
بر فصلیدر اوج ای در او کنگ کانون اولدر رو میلز کوردر
شهر فرس **ارد بهشت** قبطیه کیهک دیر او تو زبر کوندر
او ایکنی کون کونش جگر جنه و ار او در دخی کجه غایت
او زو اولور شب **یلدا** دیر او کجه ارتخ طور اول فصل سنا
و غاقصر نهار و طول یلدر سودا مقهور اولور و بلغ قوت بود
واون التی کنده کون بر درجه ارتغه بشله و کجه بر درجه کنگ
اربعین کیر قش فصلنگ او ک اول کونن صایلو ایکنی لیه
کانوناندر رو میل نیارس بر شهر فرس **خرد** دیر لور
و قبطیه طو بر دیر او تو زبر کوندر التخی کجه سنا کجه سنی
کفه لر تعظیم ایزو او دیر لور و حاجلین صوبه القا ایدر لور
او ایکنی کون سنانک شدتی و قوت زماندیر کیر می سنا ازین
تمام اولور کیر می برن کیر می در دند و حوش و طو
جماع استو جفتلو یورو مک بشله او چینی ای شاطر رو میلر
فلو اس دیر شهر فرس **تیر ماه** قبطیه اشیر دیر لور اوج
متصل کیر می کون اولور و ربع یوم اولور در دخی سنا
کیسایلیدر کیر می طقوز اولور بدخی کون جمرة اوله هوایه
دوش و طقوز بدخی کون کونش حوت بر جنه خویل ایدر
و مذکور کونند انجلم صوبه یوریکه بشله او
در دند جمرة نانه صوبه دوشراون بدخی کون صولست

بهار نشا اولور او سکون کونی لقلق روم کلور کور بدخی کون
جمرة ثالث کون دوشر کیر می التخی کون بود عجز کور در کون
دخی از دن الور **ماه** از رکه عارت ایدر او بر بحر کوننه
قش حکیدر عربین دیر قش کونتر کیدر **هشت** دینور عریبه
دیر تقطیع البیت هم پایه مفعول تابستان **مقال** دی کولکه مفعول
یه هم سنا مفعول هم داخی مفعول سنا **مقال** قونش مفعول یه هم سنا مفعول
هم یاز بهار اولد پاییز کوزه در لور
استی دی صوق دی کما یه **سرایه**
یاز ترکیب مثلاً الک یاز دید کله فصلدر اول بهار دیر بود
فصول اربعه بریدر کوز فصلنگ خلا فیدر اوج ایدر او از در
روم ایکنه عارتس و عارت دیر و فرس ایکنه **مرداد ماه**
و قبطیه بر ما ایدر او تو زبر کوندر او بر بدخی کون کونش حوت
خویل ایدر لیل نهار بر او اولو فصل نهار داخل اولور اول کوننه **نوروز**
دینور اشجار و اثمار نمو بو تو بدند بلغ منکسر او تو مست اولور
در دند بر دخی تمام اولور ایکنی ای نیساندر رو میلر ابریل و کیر
دیر شهر فرس **شهر یور** و قبطیه بر موج دیر او تو زبر کوندر
او بر بدخی کون کونش نور بر خویل ایدر او چخرا ای ایدر در رو میلر مایس
دیر شهر فرس **مهر ماه** قبطیه بشله دیر او تو زبر کوندر
او ایکنه کونش حوزا بر جنه خویل ایدر او التخی کون استیل او
بشله حوزر انک اون او جنه کن ایکن یاز حکیدر قار سید باء
معه ایله و هواء هوز ایله **بهار** دینور عربین دیر پاییز

باء عجم فتح سیده و الفله و باء حطی ایله فارسیدر ترکیب کوز دینور
 تمام اول بهارک مقابله در فصول ربعه تک بری دخی بود اوج
 ایدر اول ای ایلولدر و میلر سنور دیر شهر فرسده بهمن ماه
 و قبطنه نو دیر او توز کوندر اوندردن کوشن میزان برجه تویل
 ایدر کجه کوندر برابر اولور اول حر بقدر صفر مغلوب اولور سنور
 غلبه ایلی ایلیخی ایله تشرین اولدر و میلر احتسوس دیر شهر فرسده
اسفند امر و قبطنه بایم دیر او توز کوندر اوندردن کوش
 عقرب تویل ایدر او و جگر ایله تشرین ثانیدر و میلر نوور دیر
 شهر فرسده **زور دین** و قبطنه هاتور دیر او توز کوندر
 او او جنه کوشن برجه تویل ایدر کانون اولک او ایکنه کلجه
 کوز حکیدر عربیه دیر تفصیل فصول ربعه بوند تمام اولدی
 اسی کلمه ترکیب فارسید کاججک فتح سیده و راء مهمله سکونیه
 کرمادیر عربیه حاکمه ایله و تشدیدله حر دیر صو لفظ ترکیب
 فارسید فتح سیدین مهمله ایله و سکون غیر منقطع ایله **سرمادینو**
 عربیه بزرگی **کرمایه** و **سرمایه** کلمه لر نیک آخر لوند اولایه لفظ
 نفس کلمه دن دکدر غفلت اولنما مق کوردر ترکی عبارتدر تخصیص
 معنا افاده ایدر **کرمایه** دیک یعنی لفظنه استی دیر لو **سرمایه**
 دیک یعنی سر مال لفظنه ترکیب صودیر کردیک اولور حکایه
 طریقیه ایراد اولمشدر **تقطیع** هم یاز مفعول بهار اولد مفعول **عین**
 پاییز مفعول کوزه دیر مفعول استی مفعول صودی مفعول **عین** مفعول
اولکم اوله اصل اری اولک تزد اولدی

اولکم

اولکم اوله اصل الحق اول اولد فرومایه
 اولکم اوله اصل ای ترکیب ترکیب مثلا او کشر کم اصل پاک اول یعنی
 حسب و نسبتنا جنس قوشمش اولیه اکا فارسید **پاک** تزد دینور
 عربیه و و دیر اصل ترکیب و عربیه بر معنایه
 فارسید نون مفتوحه ایله و زاء عجم ایله تزد دینور اری ترکیب
 فارسید باء فارسید **پاک** دینور عربیه کبر اولکم اوله اصل الحق
 ترکیب ترکیب مثلا اول کشر کم اصل الحق اول یعنی حسب و نسبتنا جنس
 قوشمش اوله اکا فارسید **فرومایه** دیر یعنی اصل الحق اصلو دیک
 اولور عربیه و دیر کیمی **تقطیع** اولکم اوله مفعول اصل ای
عین مفعول تزد او مفعول اولکم اوله مفعول اصل الحق مفعول **عین** مفعول
مفا اول پاک مفعول تزد او مفعول اولکم اوله مفعول اصل ای
ادیه قوشمش برداخته دوزلمش
تزلتمش و دوزنک نازیدن و برایش
اما الف محدودده ایله فارسیدر ترکیب ییر قلند دینور مثلا حاض
 و مهتیا اولمش دیکدر عربیه کبر برداخته باء فارسید
 فتح سیده و راء غیر منقطع سکونیه و دال مهمله تک فتح سیده و الفله
 و خاء مع نیک اسکانر یله و ثاء مثنا فوقیه فتح سیده و مهمله غیر
 مطلقه ایله فارسیدر ترکیب دوزنک و قوشمش و تمام اولمش دیکدر
برداختن مشتق صیغه مفعولدر تزلتمش ترکیب فارسید
نازیدن دینور عربیه و کبی دوزنک ترکیب عربیه
 کندوزن و یا خود براختن دوزن زینت و برمه دیر لر
 فارسید باء عجم کسه سکونیه **پیرایه** دیر لر عربیه کبر **تقطیع**

Copyrighted by University

آماده مفعول بر قلند مفاعیلین برداخ مفعول ته دوزخ
نازنی مفعول خود دوزخ مفاعیلین نازیر مفعول و پیرایه مفاعیلین
ماهی لوق اولد مفاعیلین و قریحه مور
عقربله چیان اد کوزد مدرو صد پایه

ماهی فارسیدر اسم جنسدر ترکیب بالی دینور عربیه سین مهمله
فتحه سینه دیر مار فارسیدر ترکیب ایلان دیکلمه اغولو
جاورد در عربیه کبر قریحه ترکیب فارسید مور دینور عربیه
فتحه نونله دیر عقرب ترکیب بودجی بوز مهر لو جانورد فارسید
کاعربینه فتحه سینه و زاء عجمک سکونیه و دال مهمله ک ضمه سینه
و کوهیم ایله کوزدم دینور عربیه دخی دیر چیا ترکیب حشر
ارضد بر بوجلد ایقله چوق اولد و غندن قوق ایقله دخی دیر
فارسید فتحه صاد مهمله ایله و سکون دال مهمله ایله و فتح باعج
و قله صد پایه دینور عربیه تحریکه دیر لوق تقطیع البیت
ماهی مفعول لوق اولد مفاعیلین ایلان و مفعول قریحه مور مفاعیلین
عقربله مفعول چیا اد مفاعیلین کوزد مد مفعول رو صد پایه مفاعیلین

امروز که اندوز فردا بچیان آید
بوکونکه قز انرس یارن کلور اورتایه

بویتنک مصراع ثانی سی مصراع اولنه علی الترتیب تغیر واقع اولد
مثلاً امروز فارسیدر ترکیب بوکون دینور عربیه کبی معلوم
اولکه روزه و شبه و ساله اسم اشارت قریبه انیدر داخل اولد
همزه دلا آیلین با حذف اولونونونیم ابدال اولور پس امروز

بوکون

بوکون و امشب بوکون و امسال بویله دیک اوکوز اندوز که خبر
رابطه در ترکیب دخی مستعملد راندوز الف مفتوحه و مقصوره و نون
ساکنه و دال مهمله مضمومه و و او ساکنه و زاعربیه مکسویه و
خط ایله قز انور کوزد یکدر عربیه کبی قز افانک فتحه سینه و زاء
مهمله تک سکونیه و دال غنیه منقوطه و الف ایله فارسیدر ترکیب یار
دیکدر عربیه کبی عیا فارسیدر ترکیب اورتایه دیکدر آید الف
مدوده ایله و یا حطی تک فتحه سینه و دال مهمله تک سکونیه آیدند
فعل مستقبل کلور دیکدر عربیه کبی تقطیع البیت مفعول
که اندوز مفاعیلین اولد مفاعیلین بوکونکه قز انور مفاعیلین اولد اورتایه مفاعیلین

دل بنده شام جان چاکر واله بوزو که هم شمس خاور
مستغلا مستغلا اولد قزل بحر جزیره

بوقطعه بحر جزیره اصلده هر مصراع در کرة مستغلا کلور
بونده ایکنه جزیره خذ اولونومربع قلمدر یعنی هر مصراع ایکنه
جزیره قلمدر و بوقطعه جمله اجزا تر قلمدر داخل اولونومستغلا
قلمدر در تعریف توفیل لغته تک اوز تمغه دیر لرو اصطلاح
شوبجزه که اخر و ندمو اوله انک اوزرینه بر خفیف زیاده آیدر

متفاعیلین جزه تک اخرین تن که کسب حقیقدر زیاده آیدوب
متفاعلا و مستغلا جزئی مستغلا کبی بو بحر که کسب ششمیه
قطعه ساد کله کج شرو بوکون و زنه مقتضید و مضاعف
دخی اولوق قابلدر اما جمیع نسخه لوده بویله بولند می

Copyrighted by University

قوتیشه دیر کندید کنده

بکته اوزلش قوتیشه کنده
قوتیش لفظ ترکیب فارسیه کاف عجمک فتحه لرلیه ونونلر اسکا
کنده دخی نیور مردار قوتلونسنه لوده مستعمله
عربیه کبی بکسنه کسنده اسم مفعول در صحیح کاف عجمک
ضمه تصحیح اولمش در اما عند العوام کاف عربیه شهورد
فارسیه کیده اوزلش قوتیشه دیکدر کنده کاف عجمک فتحه لرلیه ونون
سا ایله دال مهمله فتحه لرلیه و مباء علامه فارسیه ترکیب قوتیشه
دیو قوتیا مق معناسنه دخی کلور مثلاً ترکیب برهنه دیند
قوتیشه دیر کندید کنده
قوتیشه دیر کندید کنده

فرخنده فرخ قوتلو و حرم
شاد اغلق کولک لویه خنده

فرخنده فامفتو و امهله سکونیه فتحه خا مع و سکونیه و دال
فتحه سیده فرخ د فاک فتحه سیده و امهله مشد مضمه
و خا مع سکونیه فارسیه اصلنده بولفت عربیه ترکیب کیده
بله قوتلو معنادر معنی مبارک دیکدر فرخ خا مع سکونیه و امهله
مهمله مشدده فتحه سیده و امهله فارسیه ترکیب شاد دینور که ممبر
نایه مقید در عربیه دیر مسیور کبی اغلق ترکیب فارسیه کاف
عجمک کسره و امهله و یاء مشا تحیه فتحه لرلیه و مباء علامه
کریه دینور عربیه باء عربیه فتحه لرلیه دینور کولک ترکیب

فارسیه

فارسیه خامع کسره سیده ونوساکنه ایله و فتحه دال مهمله ایله خنده تن
دینور عربیه ضاد منقوله کسره لویه تقطیع فرخنده فرخ
قوتلو و حرم مستغلا شاد اغلق کولک مستغلا تن مک کسره خنده مستغلا تن

بل افریننده یاراد بچی
رزق و بر جرم در روز دهنده

افریننده الف ممدود و فاک فتحه سیده و امهله کسره و یا مشا
تحیه سکونیه ونونیک اول مفتوح و ایکنجینک سکونیه و دال
مهمله فتحه سیده و حا علامه فارسیه صیغه فاعلر ترکیب یاراد بچی
دیکدر عربیه کبی رزق و بر بچی ترکیب فارسیه روزی دهنده
دیو روز ایله دهنده دن میرکدر روز ر امهله ضمه و زاعربیه
کسره و یا حطینک سکونیه ر معنادر دهنده دال مهمله ک و حا
مهمه فتحه لرلیه ونوساکنه و دال مهمله ثانیه فتحه سیده و حا علامه
صیغه فاعلر دادند مشتق در و بر بچی دیکدر یعنی رزق و بر بچی
دیکدر عربیه لویه تقطیع بل افریننده مستغلا ده یاراد بچی
رزق و بر جیدر مستغلا تن روزی دهنده مستغلا تن

هم بلچی بوینده دیرلر
سکر دجی دیرلر دوند

بلچی ترکیب یعنی لوفو یوزوق ایله چوق کون اددینور فارسیه باء
ضمه سیده بوینده دیر عربیه فتحه ایله کبی سکر دجی ترکیب فارسیه
دال مهمله و واو فتحه لرلیه دونه دینور دویند صیغه فاعلر تن
عربیه دیر که مشی ایله عدو مابینده برخالندر تقطیع امهله

Copyrighted by the University

مثلا مستفعلن د نوحذف اولنو ما قبله لامدر سا قلند قد
مستفعلن قالور انك رينه مفعول كتور ليو و متفعلن
نوا سقا اولنو وما قبله اسقا قلنو متفعلن قالو يتر فعلا
كتور ليو نقل اولنو و بولتر مفعول مقصود ديور خن تفصيل تالنه
كچدر ندر اصطلم سته قز بقدر ستر د ن

بلکوف ف مثل وقصر ستر د ن

اصطلم ترکیدر باش تراش اید جک التدر فارسید سین مهله و تا قو
ضمه لرله و راء مهله مشدده فتحه سله و ما علا سته در ا
دیور اصطلم لفظ فارسیدر و ترکیب مشتکر کدر عربید
دیور و حاهمه فتحه سله دخی دیور یعنی حال قدر قز متق ترکیب
یعنی باش قزیمغه دینور که تراش اید کدر فارسید سین مهله و تاء
قو شتک ضمه لرله و راء مهله سکونیه و دال مهله سکونیه و دال
مهله فتحه سله و نو مصدر تیه ایله ستر د ن دینور عربید
دیور بلکو ترکیب یعنی اصطلم و بی بلکو ط دینور فارسید فاء
مکسوا ایله فسسا دینور عربید نیم مکسوره و سین مهله فتحه سله
دیور فسسا فاء مفتوحه ایله فارسید ترکیب مثل دیدر طه
اور د صا و رد قصه لر در عربید دیور قصر ترکیب طوغر
دخی دینور انسا و حیوانه بلکه جمایذی روجه شاملدر فارسید
سین مهله کسره و تا قو شتک فتحه سله و راء مهله و و او
مفتوحه و نصلکم نوا سقا ایله ستر د ن دیور فتحه ایله دخی مختار
صی لغتدر عیش عربید فتحه و عین ایله دیور تقطیع البیت

ندر اصطلم

ندر اصطلم متفعلن فاعل قز بقدر متفعلن سته و فاعل
بلکوف سقا متفعلن فسسا فاعل مثل وقصر متفعلن سته و فاعل
دخی دیکه نشانند دخی صحفه فاند
دخی صحفه فشر د ن دخی طولغه فشر

دکک کله ترکیبدر یعنی اغ و سایر امثالی سنه لرین دکک در
فارسید نو مکسو و شین معجمک فتحه سله نشانند دینور عربید
عین معجمک فتحه سله و او سین مهله تک اسکانلرله دیور
اغ دکک دیک و مزار اغی بر صا چخغه راء مهله تک فتحه سله
دیور و طاد کله دیور اما فرسد بولتر کسجه نشانند
دینور ترکیب دکک لفظی دخی بویه در صا جحق ترکیبدر یعنی
صیحق کبی و بونک امثال کبی فارسید فاء مکسوره ایله نشانند
دینور عربید دیور صیحق ترکیبدر فارسید فاء تک و شین معجمک
ضمه لرله فشر د ن دینور عربید دیور طولق ترکیبدر
طولغه دینور فارسید فاء تک و سین مهله ضمه لرله فشر د ن
عربید و دخی دیور تقطیع دیدر دکک متفعلن نشانند فاعل
دخی متفعلن فاعل فشر د ن دخی طولغه فشر
دخی صحفه فشر د ن دخی طولغه فشر
دخی صحفه کز بختن دخی اچغه کسود
دخی طوغر اید دخی بقغه بهیدن
فحق ترکیبدر فارسید کسره و راء مهله تک کسره و یا منسا
تخیه تک و حاء معجمک اسکانلرله کز بختن دینور عربید فاء
مکسوا ایله دینور جحق ترکیبدر یعنی قیو کبی و امثال سنه

Copyrighting University

اجمعه دینور فارسیه کاعربینک و شین معجمک ضمه لریله و و او
 ساکنه ایله کشودن دینور عربیه فاء مفتوحه ایله دیو لطفیق
 ترکیدر برشته برشته ایچنه صیقل طقمغه دیر فارسیه کاید
 دینور بفتح الاول بحاف العربی دیو نعه اللد تصویح اشد
 اما کله نسخه لوده کایلی تصریح اولمشدر الف حمد و در صحیح
 عربیه کبی یقین ترکیدر یعنی برشته بوزو بقمغه دینور
 فارسیه یاء حطینک فتح سیه بهید دینور عربیه دیو
تقطع البیت دخی قیغه متفعلن کخختن فعلن دخی اجمعه متفعلن
 کشو ففعلن قطع طقمغه متفعلن کاید ففعلن دخی بقمغه متفعلن بهید ففعلن
بغل اولد قوتغ اغز بوجینه لنج در لر
بوجغه کخ لکن او ترق در نشین
بغل باعربک و عین معجمک ضمه لریله و لا اسما ایله فارسیدر ترکیه قو
 عربیه کسره ایله کبی اغز بوجینه ترکیبی ترکیدر یعنی اغز کسره
 و اور دک طمشه یاننه فارسیه لا مضمومه و نوله جیمک اسکانله
لنج دینور بوجیق ترکیدر مثلا اوک کوشه کبی سایی فارسیه
 کاعربینک ضمه و نوو جیم عربینک اسکانله کخ دینور عربیه زاء
 حله ک فتح سیه دیو او ترق ترکیدر فارسیه نشین اطلاق
 اولد عربیه فتح الف ایله کبی **تقطع البیت** بغل اولد قول
متفعلن تغ اغز ففعلن بوجینه لکن متفعلن ج در لر ففعلن
بوجغه کن متفعلن ج لکن ففعلن او ترق در لر متفعلن نشین ففعلن
 دیش اولغه چراگاه دخی اولد عربیه غلف

اوته دی کیه

اوته دی کیه او قدا س نه در نور اور کن

اولد ترکیدر یعنی طور اولد بوجیق دینور فارسیه جیم عجمک و
 مهمله فتح لریله و قدله و کایلی فتح سیه و الف فصلک مهمله
 مقلعه ایله چراگاه دینور عربیه و کبی اولد عربیه
 ترکیدر یعنی اوتی اولد دینور چراگی و فاصل کبی فارسیه
غلف دینور عربیه مقلعه وزنه اوزره کبی اولد لفظی
 ترکیدر فارسیه کایلی کسره کیه دینور عربیه فتح و قصر
 دیو عین مهمله ضمه سیه دخی لرفتحه و کوله دخی لغده نبأ
 دیو معتاد اولد اوراق ترکیدر که انکله او واکین بجر لر فارسیه
داس دینور عربیه میم مکسوره و نون کسره فصلک جیم مفتوحه و کون
 لاله بخلیکی نوار نومه مضمومه ایله و و اوک فتح سیه و الفله و اخره
 رامهمله کسره ایله فارسیدر ترکیه او غن و اور فن و اور دخی
 دیو عربیه فتح ایله جیل دیر **تقطع البیت** دیش اولغه متفعلن چراگاه ففعلن
 دخی اولد عربیه غلف از ففعلن او کیه او قدا س در نور اور
شم اولد چراگاه اشم اولد دخی یاشین
قره او دیر خک قلیقنه اولد کوزن
شم شین معجمک و میم او فتح لریله و سکون میم ثانیله فارسیدر
 چرا دینور خاک دریددوزن ایانجه کیه اشم الف و شین معجمک فتح
 و میم کسره ایله ترکیدر شلوره دینور و چاقشه و کور شجیلر طوما کسره
 کوش طوتر فکر و قنده کیه فارسیه رانین دینور عربیه دخی ایله
 الف ایله دیو قره او ترکیدر اکواد و ترکما طایفه استعما اید

لریله

Copyrighted material by University

دریم آوردینور و اویم دخی و نیور بر نو چادر در قیلد یبار لقا
 خامع نك فتحه سیده و راعیه منقوطه نك سکونیده و کاپار ایله و مهاب
 اصلیه الفسیر و الفله **خرکاه** و **خرکه** دینور عربین
 قلیق قافک و لا و بای عربیه فتحه له یله ترکیدر باشه کید کلمه فاعله
 دید کتری تقیه اصلند بر موضع تاجدر التوند طومغش فاعله
 کا فتحه سیده و سکون امره و فتحه زاء عربیه ایله **کوزن** دینور نقل
 او انور **کوزن** عجم شاهلرنه بتا جدر باشلرنه کیو کیو کیر جوهر
 و التوند قلند باشلری متحمل اولیو اوزرنه التوند خجیره ایله اصلا
 دخی باشلرنه کیر ثقلی زنجیر حکر **تقطیع** بیت اول کجا متغایر قافک
 شم اول کجا متغایر **تقطیع** بیت اول کجا متغایر قافک
 هم تو نیکو یی **تو پندای نیک از من**
قوشن ایله سکه اول کجا شده بند

تو مصر ثانی سی مصر او کنه لغت نشر مر طره اوزره تو جمه واقع
 اولشدر مثلا **تو** ترکیبی فارسیدر ترکیب ثویه دیکدر مصر
 ثانیه مقید **تو** ترکیبی فارسیدر ترکیب ایله دیکدر اخرنه اولایا عله
 مصدر عربیه **کی** مکن ضمه کاف عربیه امر حاضر در ترکیب ایله
 دیکدر مثلا **تو** ترکیب معنای ترکیب قوشن ایله
 ایله دیکدر **تو** فارسیدر ترکیب سکا دینور عربیه **کی** ندیاء
 عجم فتحه سیده و نو و دال مهمله اسکانه یله فارسیدر ترکیب او کیت
 دیکدر عربیه نو مفتوا ایله **دیر** **اینگ** الف کسوره و یا حط
 سکونیده و نو مفتوا ایله و کاسا کنه ایله فارسیدر ترکیب اشته دیکدر

ازمن

ازمن از ایله مندر کیدر از لفظیک تفصیلی کجشد من بن دیکدر
 یعنی نند دیک اولور عربیه **تقطیع** بیت اول کجا متغایر قافک
مفاعله نك از من قوشن **مفاعله** سکه اول کجا شده بند

کوزنک فتنه سینه جامفتون صاحبک عفته سینه دل مجنون
فاعله مفاعله فعله **تو** خیف اولدی قصه مجنون
 بو بحر حقیقندر بر مصرع بر کتره **فاعله** مستفعلن **فاعله**
 مستفعلن کلور بو **قطع** اجزا جزه علتی داخل اولور اخرنه اولور
 مستفعلن جزوی سابقا اولور مجزوقاقت در و ایکنی مستفعلن جزینه
 حین علتی دخول **ب** علتی اولور و او چینی **فاعله** جزینه حین ایله
قصه داخل اولور **فعله** قاشت جزه علتیک تفصیلی بحر
 هر جیدا اول **قطع** سنام و زلک و حین و **قصه** علتیک تعریفی بحر
 مجتهد **قطع** ثلثه مرور ایله

ایو خوس طو کوزنه جو و کراز
سک مکن ایت سک دخر کز او یاز
 ایو ترکیدر سب حیواناندر کوجک ایکن اله کوز و او یا فارسیدر
 خامع نك کسه و او سین **املتینک** اسکانه یله **خوس** دینور عربیه
 ضمه دال مهمله ایله و مشد دبا و غنه ایله **تو** طو کوز ترکیدر
 و خشی سی و امیلیسی اولور و خشی سنه فارسیدر کا عجم **ضمه** **کراز**
 و امیلیسنه **ضمه** خامع ایله **خوک** دینور عربیه کسه خامع ایله دید کتری
دیر **سک** سین مهمله فتحه سیده و کاجچک سکونیده فارسیدر ترکیب ایت

کو بگردید فته واحده ایله دیو مکس ممکنه و کاججک فته ایله
فارسیدر ترکیده سگای دینور عربید کبی خرنز فته خا مع ایله و سکون
راغیر منقوطه ایله و کاججک فته سیله وز اعربیک سکونیه فارسیدر ترکیده
او یاز دینور الف مضمونه ایله اوز دخی بر سکون انوعند بر بر امر
سنگدر استی کونلر ادمه و طواره او شو مهلا ایدر عربید ایله
بیله جیمک کسره و یا حطر و اوس مهملتینگ اسکاتلریله
دیو تقطیع ابوغوس و فاعلاتن طوکوزنه خومفاعلن کونلر
فعلان سک مکس ایست فاعلان سگای دخر مفاعلن کونلر او یاز فعلان

در سکه وار و بدست قرش
قوله باز و دم قولاجه دی یاز

سگای ترکیده فارسیدر و او مفتوحه و الفله و زامهله کسره و اخرنه نونه
وار دینور عربید میم مکسوره ایله دیو بدست فارسیدر باموحد
کسره و دال مهمله مکسوره ایله و سین غیر منقوطه و تا طولیک اسکاتلریله
فارسیدر ترکیده قرش دینور که صبر چه بر معنک ایدر قرش او ایکی بر معنی
اجوز بنه اوزینه اوزاد و اچیه بر قرش اولور عربید شین معنک
کسره و باء عربتینگ و زامهله اسکاتلریله دیو قوت کیدر یعنی
الن در سگای او موزه و اچیه اولایم دینور فارسیدر باء عربید **بازو**
دینور عربید عین مهمله فته سیله و منقوطه ایله دینور قوج
ترکیدر یعنی ایکی قولای عینه صوا اچو ما بینده اولایم دینور
فارسیدر باء عربی ایله **باز دینور عربید بامفتوحه ایله دیو تقطیع**
در و فاعلاتن رن و بدس مفاعلن ت قرش **فعلان**

قوله بازو

قوله باز و فاعلاتن دی هم قولامفاعلن چه دی یاز **فعلان**

سوزن انکه گزار شو و سوزن
او کزیدر دخی رصندیه کار

یعنی نسخه **سوزن** انکه قولانغیر **سوزن** واقع اولمشد **سوزن** سوزن
ضمیه و و او اصلیه سکونیه و ز اعربیک فته سیله فارسیدر ترکیده انکه دینور که
انگله دیکش دکور عربید الف مکسوره و باء عربیک سکونیه و زامهله
فته و مهمله دیو کز کاججک فته سیله و ز اعربیک سکونیه فارسیدر
ار شو دیو لکه انظه بز و چو او چور عربید ذال معنک کسره کسره
فارسین مهمله ضمه فارسیدر ترکیده اوق کزیدر یعنی اوقنک کزینه
کز انکه قولانغیر دیر رصندیه ترکیدر در ز لیر الاتد مقاصد دیر کزیدر
الن در مقاصد مخرفیدر فارسیدر کا عربید **کار دینور عربید**
دیو بعضی نسخه مصرع اول بو یله واقع اولمشد **سوزن** انکه
سوزن مثلا انکه سوزن و انکه قولانغیر فارسیدر **سوزن** دیکدر عربید خا
مع ایله دیو و سین مهمله فته سیله و مشد میم ایله دیو مثلا فارسیدر
سوزن هم انکه قولانغیر او کزینه دیو دیکدر **تقطیع** سوزن انکه فاعلاتن
کز انکه **مفاعلن** سوزن **فعلان** او کزیدر دخی رصن **مفاعلن** دیه کار **فعلان**

بهن بعضی بوغن سببر و قصه
کود کوزد کوز او زون نه دراز

بهن باء فارسیدر سیله و مهمله هوزک و نونک اسکاتلریله فارسیدر ترکیده
بعضی دینور اکثر انک خلا فیدر عربید کبی بوغن ترکیده یعنی
قالن و بصلق نسته دینور فارسیدر سین مهمله کسره و تا و شنگ فته سیله

۷۲

و با عربی و در امر مکه اسکانند **دینور** و طایفه منقعه **ایله** **سلسله**
 دینور کبی قصه کیدر اوزوانک نقیضه فارسیه کاعربک ضمه
 و تا قرینه فتحه سینه و ما ملقظ **ایله** **کوت** **دینور** **کوتاه** **اید** وزن **ایجو**
 خداوند در عربیه کبی **کد** **کاف** **عجک** **کسته** **ورا** **ودل** **مطینک**
اسکانلویه **فارسیه** **ترکید** **دگر** **مخ** **دینور** **یعنی** **طوب** **کبی** **بوارق** **ود** **دگر**
 اولاشینه **دینور** **عربیه** کبی **اوزو** **ترکید** **قصه** **خندید** **فارسیه**
دال **مهمه** **کسته** **ورا** **غیر** **منقعه** **نک** **فحیه** **والف** **زاعربک** **اسکانلویه**
دراز **دینور** **عربیه** **طایفه** **غیر** **منقعه** **نک** **فحیه** **سلسله** **اسکانلویه**
فاعلان **بوغن** **کتب** **رو** **قصه** **کوت** **دگر** **مراوزون** **نه** **دراز**
مفاعله **فعلان** **مفاعله** **فعلان** **مفاعله** **فعلان** **مفاعله** **فعلان**

دینه کوز کوز بیا و بق بیک

یاق سوز از بسا و ایله بساز

دینه **دال** **مهمه** **کسته** **ویا** **حطینک** **سکونیه** **ودال** **نانه** **مهمه** **فحیه** **و** **ها** **غیر**
ایله **فارسیه** **ترکید** **کوز** **دینور** **عربیه** کبی **معلوم** **اولکه** **ترکید** **کوز**
لفظ **عربیه** **کلمه** **فارسیه** **دینه** **لفظی** **خصوصا** **اوزره** **انجق** **قیق**
التله **اولا** **سواد** **ویا** **ضنه** **شاملد** **را** **ما** **چشم** **ایله** **دینه** **فرقی** **بوده**
چشمه **سواد** **ویا** **ض** **وقیاق** **وکوک** **بله** **داخلد** **عمو** **اوزره** **کوز** **ترکید**
کوز **امرا** **مکدر** **فارسیه** **بین** **دینور** **بانا** **کید** **مضموا** **وقنور** **ایک** **بنا**
مکسور **در** **دیدند** **امرا** **حاضر** **در** **بق** **ترکید** **با** **فغه** **امرا** **مکدر** **فارسیه** **بنور**
دینور **نو** **مکسو** **ایله** **نکر** **دیدند** **امرا** **حاضر** **در** **بعضیه** **نکر** **نستن** **دن** **بنور**
عربیه **دیر** **یق** **ترکید** **بقغه** **امرا** **مکدر** **فارسیه** **سوز** **دیر** **سین**
ضمه **سوز** **د** **فعل** **امرا** **عربیه** **دیر** **از** **ترکید** **بونسه** **از** **مکه** **امرا** **مکدر**

فارسیه **بسا** **دینور** **عربیه** کبی **ایله** **ترکید** **فلا** **نی** **شوا** **ایله** **وتو** **ایله**
دیو **امرا** **مکدر** **کله** **در** **نقیضی** **ایله** **دیکدر** **فارسیه** **بسا** **دینور** **سنان**
امرا **در** **عربیه** **دیو** **تقطیع** **البیت** **دید** **کوز** **کوز** **فعلان** **بین** **بق**
مفاعله **فعلان** **یا** **ق** **سوز** **فعلان** **بسای** **وای** **مفاعله** **له** **بساز** **فعلان**

فم در تاز یانه یورت انمک

ترک تاز اولد هم سکوت تبار

فم **ترکید** **انکه** **اته** **اور** **فارسیه** **تا** **قشته** **ایله** **تاز** **ایله** **دینور** **عربیه**
دخی **دیر** **یورت** **انمک** **ترکید** **یعنی** **سکرم** **صالح** **فارسیه**
تا **مشنا** **فوق** **ایله** **ضمه** **ورا** **مهمه** **سکوت** **و** **کاعربیه** **ایله** **وتو** **قشته** **والف**
وز **اعربی** **ایله** **ترک تاز** **دینور** **عربیه** **و** **دخی** **دیر** **سکرت** **ترکید**
یعنی **سکرت** **که** **امرا** **مکدر** **فارسیه** **تبار** **دینور** **بانا** **کید** **صلم** **تا** **مشنا**
فوقیه **فحیه** **والف** **وز** **اعربی** **ایله** **در** **عربیه** **دیو** **تقطیع** **البیت**
فعلان **مفاعله** **فعلان** **مفاعله** **فعلان** **مفاعله** **فعلان** **مفاعله** **فعلان**
فم **در** **تاز** **یانه** **یورت** **انمک** **ترک** **تاز** **اول** **هم** **سکوت** **تبار**

قلقه جید و بازی

اوی و قلغی برجه اوینه باز

قلغی **ترکید** **صیحه** **اوی** **قلقه** **دینور** **فارسیه** **جیم** **غیر** **فحیه** **و** **ما** **قنور**
ویا **حطی** **نک** **سکونیه** **ودال** **مهمه** **فحیه** **ونون** **مصدر** **ایله** **جید** **دینور**
عم **غلط** **ایدو** **و** **جیم** **عجیله** **او** **قور** **عربیه** **وا** **مفتو** **و** **تا** **مشنا** **و** **با**
عربیه **اسکانلویه** کبی **بازی** **با** **مو** **حده** **فارسیه** **ترکید** **اوی**
دینور **مثلا** **اوی** **ناد** **قلغی** **اوی** **اسمید** **در** **عربیه** **ضم** **لا** **ایله** **دیر**
قلغی **ترکید** **یعنی** **قالغی** **صیحه** **امرا** **مکدر** **بنا** **بنا** **مو** **فحیه** **سلسله**

پیشخور با عجم کسره و یا تخیه مثلاً تک سکونیه و سین مع کسره
 خامنقو طه ضمه و او سی و راء مهمله و دال غیر منقو اسکان
 فارسید ترکیه او تمه دینور که ارپه و بغدادی تازه ایکن یزدن
 قو یارب او جاغه قیوب او تر لود استی بر عربین
 قاصیل ترکیه حاصلدن غلط یاش و تازه ارپه به دینور منوز
 باش بغله ش اوله فارسین خامعجه فتحه سله و و او کسره کسره
 و یا مثلاً تخیه و دال مهمله تک اسکان لریله سپید و بدید و زنده
خوبید بر عربین کبی خوبید خامعجه کسره و او سیم ایله
 و یا تخیه مثلاً تک و دال مهمله تک اسکان لریله کسره واحد ایله
 دید و بدید و زنده د لغتد اصلند بو اولق اوزره بعض بیتل ایله
 اشهاد اولند و **اقدرد کفه** کاعربک و فامسده فتحه لریله و یا
 علا فارسید کسمک دینور ایکن بالدرینه و ایکن یونگرینه دینور که
 ایکن بجلود و کلد کد نصله قالور صما او دخی بومشه مز عربین
 و کبی او ترکی عبارتد فارسید الف مفتود نصله نو ساکنه
 و با موحد مفتوحه ایله و الف ممدوده د نصله زاعربی ایله **انبار**
 عربین شین معجمه فتحه سله کبی **تقطیع** پیشخور داوت **فعلاتنا**
 مع قاصله در خوبید کفه کسمک در او رتغه **مفاعلتنا** **انبار** **فعلاتنا**
کو کلر تقدیر کلدر بیننه
دل مارفت و مر نیامد باز

مثلاً
 یوم مصر او مصره ثانی لغت و نشر مر طریقی اوزره تقصیر واقع لشد
 کو کلر کاید فارسید دل ما دینور مصره ثانی تک او واقع لشد کتدی

فارسید

فارسید تک سبیله و فاء و تاق شتک اسکان لریله **فت** دینور رفتند صیغه
 ماضیدر کلر کلمه ترکیه فارسید **می نیامد** دینور بینه کلمه سیر ترکیه
 فارسید باء موحد فتحه سبیله و الف و زاعربی اسکان لریله **باز** دینور **تقطیع**
 کو کلر کتدی **فعلاتنا** **مفاعلتنا** **فعلاتنا** **مفاعلتنا** **فعلاتنا** **مفاعلتنا** **فعلاتنا** **مفاعلتنا**

رخ اوزره اول حال حال اوزره اول مو صا انشا اوزره **عزیز و دوست**
مفعول فاعلاً مفعول فاعلاً او مضافه **انبار** **وز اولور**
 بو بحر مضارع بر قطعه در اصلند هر مصرع در در کتده مفاعلت
 فاعلتنا مفاعلتنا فاعلتنا او کلمه و او منجز جز لریله خبر غلط
 دخواید مفعول اولشد خبر غلطتک تعریف بحر مضارع **انبار**
 و مکفوف و مقصور اولان قطعه خامسه مذکور

بلی خلی امهک الچی هم قلیغ اولد داسه
میتین کولنک و کورک بارودی داخی فاسه
 یا لچی ترکیه جامورخی دینور فارسید کا عجم کسره و لام
کل دینور عربین طامهمله کسره دینور **امهک** الف ممدوده
 ما هوزک فتحه سبیله و کاعربک سکونیه فارسید اکثر لغتد بو ضبط
 او غندر اقا سود شرح کاتیا کاف عجم ایله تصبیح الی لشد در
 و علی التقدی بر فارسید ترکیه الچی دینور که کرج انواعند ز عربین
 نو مضمون ایله **دیر** قلیغی ترکیه که ایکن بائنه اولور فارسید
 دال مهمله تک فتحه سبیله و بعد الف سین غیر منقو مفتوحه و یا علا
داسه دینور عربین **دیر** میتین میم مکسور و یا کسره سکونیه

عجکت فتحه سبیل و الف و نون کشایله فارسیدر ترکیب طاس دینور ^{که قدر}
اچند خوش اب ^{لر عربید} دیوار اصله عریذ ماخوز در تقطیع ^{البیت}
انجام مفعول صوکه و دشنام سوکت من ^{مفعول} تایش اوکت ^{فان}
دشت او در لکن طشت پنکان ^{مفعول} نلدی طاسه ^{فاعلان}

انگور اوزم ارگرد اومرود اورد
سبب الیه نار انار و کلنار کراسه

انگور الف مفتح و نون ساکنه و کاعربیک ضمه بعضله کاعجیله
و او و راهله اسکانله فارسیدر ترکیب اوزم عربید کسره
عین مهمله و نونک مضمومه دیوارک ترکیب بود چی بر میوه
انواعنه شامله اسم عامه فارسید الف محذوفه و لا مضمومه و او ساکنه
ایله ^{الو} دینور کسره همنه و شد جیم عربی ایله ^{دیرو} مرود میله
و راهله ضمه لر یله و سکون و اوله فارسیدر ترکیب اورد دینور
تقدم را ایله اورد دیدکری میوه تک اسیدر عربید ضم کافله
و سکون میم و نا مثلته و راهله فتحه لر یله و اخیره یا ایله ^{دیرو}
سبب مهمله تک کسره و یا حطی تک و یا مؤحده اسکانله فارسیدر
ترکیب الیه ^{دیرو} انواعی اولور ایوستا و مسکت الیه سیدر عربید ضم
تا قشست ایله ^{دیرو} نار مشهور میوه در بود چی انواعی اولور ایوستا
لفاناریدر اولیبیدر فارسیدر ترکیب مشهور در انار ^{دیرو} چی
فارسیدر ترکیب مستعملد عربید ضم راهله ایله ^{دیرو} کلنار کاف
عجکت ضمه سبیل و لا ساکنه و نون مضمومه و الف راهله تک سکونله
فارسیدر ترکیب کراسه دینور بود چی انواعی اولور عربید ^{دیرو}

تقطیع

تقطیع البیت انکورا و مفعول زم ارگرد فاعلا الوم مفعول رود
فاعلا سبب الیه مفعول نار انار و فاعلان کلنار مفعول دی کراسه فاعلان
انماجه باشه الیه طوشنجل و طوغن باز
بود لوجه طوغن هم شب پر براسه

انماجه ترکیب سباع طیور انواعه بر نوع قوشدر قوله کزدر
تعلیم ایله او اولور فارسیدر با مومضتو و الف و شین معجک
فتحه سبیل و مهار سمی ایله ^{باشه} دینور عربید اخیره قافله ^{دیرو}
الیه الف محذوفه و لا مضمومه فارسیدر ترکیب طوشنجل دیدکری
بر چی قوشدر بر چی لر کسره سیدر ^{دیرو} عربید عین مهمله ضمه
دفتح قاف و الف و یا ایله ^{دیرو} طوغنا ترکیب بود چی انواع
سباعندر قوله کزدر تعلیم ایله او اولور فارسیدر با مومضه
فتحه و الف و زاعربیه اسکانله ^{باز} دینور عربید دخی دینور
^{بو} با مثلته ضمه سبیل و او ساکنه و خا معجک فتحه سبیل و اخیره
مها علا مثل فارسیدر ترکیب د لوجه طوغنا دیدکری قوشدر کونس
دخی ^{دیرو} عربید ضمتین ایله ^{دیرو} شب ایله بود تالیف
اولمشدر شین معجک فتحه سبیل و با مؤحده سکونله کجه معنادر
با عجتک و راهله فتحه لر یله و مها علا مثل پریدر مشتق صیغه
فاعله اصله پریدر او چی چی دیکدر نون ایله ال حذف اولور
اولمشدر بحسب الترتیب کجه او چی چی دیکه اولور مضاف
الیهی تقدم اولتو ^{شب} دنگدر ترکیب یا دیدکری قوشنجل
کجه ایله او چی کوندر کونش بقه مز اول جلد او چی ^{دیرو} عربید

غامع نیک ضمه و تشدید ایله
 در تقطیع بیت چه ل فاعلاً
 مفعول فاعلان مفعول فاعلان
 طوشخ لوطون باز بوجه لوطون هم شبهه بر آسه
 ایوسونیکله اولدر بطر و لیکن
 هم خار خار دلر اولدر کونله یاسه

ایوسونیکله ترک عبارتدر یعنی قتی زیاسونینوشاد اولمقدر فاعلاً
 باموحدن و طاء ماکله نیک فتح لریله و براء ماکله سکونیه بطر دینور
 عربیه دخی معنادر شد فوج کبی لغت مشتمله که دندر خار خار
 کبی ایکی بیله خاء مع لوسن فتح لریله فارسیدر ترکیب تاسه دینور که
 کشیک در و مستول اولور بر علتدر عربیه دیر غین مع
 ضمه و صاد ماکله فتح و تشدید در ترکیب دخی غصه و قساق
 دینور تقطیع البیت ایومکس و نیکله فاعلان اولدی ب طر و لیکن
 فاعلاً هم خار خار در لر اولسه کو مفعول کله تاسه فاعلان
 شاد مکن تو یاسور انه میار یاسو

سوشن دو کونه غصه کتور یاسه
 تو مصرع نانیس مصرع اوک و نشتر مرتب طریق اوزنخه تفسیر
 مرور ایلمین قطع کرده مراراً ذکر سبقت ایلمش مثلاً شادی
 ترکیبی فارسیدر ترکیب سونم دیکدر عربیه دیر تو ضمه تا
 قوشنت ایله فارسیدر ترکیب سن دیکدر عربیه دیر یاسور
 ترکیب دو کونه دینور مثلاً تزویج و سنت و قشند ایلد کلری
 شنلکه ترکیب دو کون فارسیدر ماکله ضمه سبله و و اوک
 و ر ماکله اسکانلویله سور دینور عربیه معنادر که سور

و شاد لوق

و شاد لوق و قشند ایلد کلری طعامدر کرک تزویج دو کونله کرک سنت
 دو کونله اولسون و غیره شنلکه اولسون کن استعمال تزویج طعام
 اظهار زیر این العر طعام عرو دیر و سنت طعام و و
 دعوتنه و قدر مساجیل ایلد کلری دعوت واحدات
 بنا ایچو اولاد دعوت و مصیبت و قشند اولاد دعوت و شول
 طعامکه بغیر سبب اوله دیر کما عربیه اسما مخصوص ایله در اقا
 ترکیب مطلق شنلکه دو کون و فارسیدر سور دینور انه همزه
 مفتو و نوساکنه و دال ماکله ضمه کله و ماکله اصلیه فارسیدر
 انزه لفظند مخفقدر ترکیب غصه دینور عربیه و

کبی میار سیم مفتو ایله فارسیدر ترکیب غصه کتور دیکدر یعنی
 الم و قساق چکد دیکدر عربیه و دینور یاسو فارسیدر
 بودخی سور و زنده انک مقابلیدر ترکیب یاس دینور عربیه
 دیو ترکیب دخی باغم و یاس و مصیبت دینو لغت مشتمله که دندر
 تقطیع البیت شادی مکن تو یاسور انه م یار یاسو
 سو مفعول سن دو کونه فاعلاً غصه ک مفعول تورمه یاسه

عا اولن اکلر در در دله چاره ار بر صفر صفره سینه سنه چاره ایدر
 مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
 بو جزمطوبیل تا اوله اهل سینه
 قطع جزدندر اصلند هر مفعول در در کره مفتعلن کلوز جمله
 طی اکت داخل اولور مطو او شدر طی اکت تو یاسو اولی قطع کر مننه مطو ذکر
 بیختن اولد الیک هم دخی ما شودر الیک

هم دخی شوغل سر اولد سپو اولد کیک
بختن بأعجک کسره و یا حطه و خامع نیک اسکان لریله و تا قوشنک
 و نوساکنه ایله فارسیدر ترکیه الک معناسنه مثلا اون الک
 کی عربید نوک فتحه و خامع و لامک اسکان لریله دیر لر
ماشویم مفتو و الف ایله و شین معجم نیک ضمه و واو کنه ایله
 ترکیه الک دینور برالتدرا نطلمه اون الکر عربید دیر لر
اشو الف مد و ایله و شین معجم نیک ضمه سیه و واو کنه ایله ترکیه
 طیه کبی رورزی بو یادر فارسیدر کاعجک کسره کل دینور
سپو سین مهمله فتحه و بأعجک ضمه سیه و واو واخرن سین
 اسکان لریله فارسیدر ترکیه کیک دینور که او ال دکن نظر الکل
 کجیو ایچند قلا ایرقا بوقکر نه دیر لر عربید ضمه نونله و خاء
 معجم نیک فتحه سیه و الفید نظر لاک مفتوحه و ما علامتله خاله دیر
تقطع البیت بختن اول دی الکل هم دخی ما شو در الکل
هم دأ مفتعل شوغل سر مفتعل خ اولد سپو اولد کیک
خوامر قزود دی ماد رانا اته پیر
اد مردم در دل مردم چشم اولد کیک
خوامر خامع نیک فتحه سیه و واو سیه و مدله و ما هو فتحه سیه
 مهمله سکونیه فارسیدر ترکیه قزوداش دینور عربید ضمه ایله
 دیر **ماد** میم مفتو و الفله و دال مهمله فتحه سیه و ر اغیر
 منقوطه نیک سکونیه فارسیدر ترکیه انا دینور یا بانک مقاف
 عربید ضم تشدیدله دیر اته ترکیه یعنی بابا دیکد رانا نیک

مقابلیدر

مقابلیدر فارسیدر بأعجک و دال مهمله فتحه لریله و سکون رامهمله ایله پیر
 دینور عربید فتحه ایله دیر لر الف مد و دال مهمله فتحه سیه و میم
 سا ایله عربیدر عبارتمدرا ما ترکیه مشهور در کشتی معناسنه کم برکشی
 و یا خود بر ق کشر دیه جک رده بر آدم و بر ق دیر فارسیدر میم
 و رامهمله نیک سکونیه و ضمه دال مهمله ایله و میم ساکنه ایله مردم
 دینور عربید و و جمله بو معنایه اما انسا مذکره و مؤنثه
 شامدر مردم چشم فارسیدر ترکیه بیک دینور کوزک و اسی ایچند
 کورین تمثاله دینور عربید لر **البیت** مفتعل دی
مفتعل مفتعل مفتعل مفتعل دیر تقطیع خوامر قزودیه
 ماد رانا اته پیر اد مردم در دل مردم چشم مفتعل اولد کیک
همه و همز در او دو هم دخی خاکستر کل
اذرا و انکشت کومر اخگر کوز بعنر نیک
همه ما هو کسره و یا حطی سکونیه و میم مفتوحه ایله و ما علامتله
 ترکیه اود و دینور میم دخی ماء مکسو و یا مشتاً تخانیه سکونیه
 و زاعربیه ضمه و میم کنه ایله فارسیدر ترکیه اود و دیر عربید خاء
 حطینک فتحه سیه و طاء مهمله ایله **ط** دیر خاکستر خاء معجم نیک فتحه
 و الفله و کاعربینک کسره سیه و سکونیه ایله و تا قوشنک فتحه سیه
 و رامهمله سکونیه فارسیدر ترکیه کل دینور که اود و یا نذو
 یرونه قالو عربیدر رامهمله و میمک فتحه سیه **ماد** دیر **اذر** الف
 مد و دال معجم نیک فتحه سیه و راء مهمله سکونیه فارسیدر ترکیه
 اود دینور انش دخی دینور اما **انش** فارسیدر ترکیه مشهور مفتعل
 عربید **انکشت** الف مفتو و نون کنه و سا و کاعجک کسره سیه

Copyrighted by University

و شین مع و تا و شتک اسکانلریله فارسیدر ترکیب کور دینور کور قیش
 ایامند منقالتی یغار اودون حال اولور عربین فاک فحیه
 و حامله و میمک اسکانلریله **دیر اخک الف مفتو و خامع**
 سکونیه و کاف عربیک فتحه سیه و رأغیه منقوطه سکونیه فارسیدر ترکیب
 کوز دینور اودن و کومریاند قد نصکم حاصل اولاق موزی
 قور در **زک** دخی زاعربیکه و لامک فتحه لریله و کاسانه ایله بومعنا
 فارسیدر ترکیب کوز دینور عربین جیمک فتحه سیه **دیر لوتقطع**
 میرومی **مفتعل** زماودن **مفتعل** ممدخی **مفتعل** کستر کل **مفتعل**
 اذراودان **مفتعل** کشت کومر **مفتعل** اخکوز **مفتعل** یعنی زک
زنه در دیما لوطونه دی داخی ادیم
صختین و جرم کون و بودری خواست دیک
زنه زاعربیک کسره و نون کن و دال مهمله فتحه و ماغیر
 فارسیدر ترکیب در دینور اولینک مقابلیدر عربین **حاطی**
 فتحه و آخر ح و تهجی اولایانک تشدیدیه **دیر زنه زاعربیک**
 فتحه و نون کن ایله و دال مهمله فتحه سیه و مهاسمی فارسیدر ترکیب
 یما لوطو دیکدر مثلا اسک و مالو توبه دینور عربین **دیر**
ادیم الف مفتو و دال مهمله کسره و یا حطر سکونیه و میم ایله
 فارسیدر ترکیب **صختین** دینور مثلا اول رنگا میندر **دیر**
 اندمست با بو و جزمه یبار لور عربین دخی **دیر جرم جیمک**
 فتحه و ر امهله سکونیه و میم ایله فارسیدر ترکیب کون دیر لکه
 خا صغر کونیدر با بولر التنه دیک لور عربین **دیر جیم برنه صاد**

مهمله ایله

مهمله ایله **دیر پوست** با عجمک ضمه و اشیا و اوله و سین مهمله
 و تا و قشتک اسکانلریله فارسیدر ترکیب در دینور قیونور و جید
 یوز لور عربین جیم مکسویله **دیر خواست** خامع ایله و او
 رسم ایله راست و ماست قافیه لرنه استعمال اولنور فتحه
 ایله فارسیدر ترکیب دیک دینور یعنی **رک** شیا استیود لکه دینور
 مثلا اول استنه جک شیه دیک دینور عربین **دیر لوتقطع**
 زنه در **مفتعل** زنه یا **مفتعل** لوطونه **مفتعل** داخی **مفتعل**
صختین و جرم کون و بودری خواست دیک
بوزاته در خنک و سمند اولدر قول اولد جیش
سرس و سلسک بلکن نرم و اول کاوله و کک
 بوزات ترکیب فارسیدر خامع **کسره** و نونله کاسکانلریله
 عربیه الف مفتو دیکدر غین مع **کسره** فتحه سیه **دیر**
 دخی **دیر سمند** سین مهمله و میمک فتحه لریله و نونله دال مهمله کاسکا
 فارسیدر ترکیب قوله **آت دیکدر تمس** جیم عجمیه ترکه عبارتدر
 یاوزاته دینور و باشی **ک** اته دخی دینور فارسیدر سین مهمله
 فتحه و سکون راءغیه منقوطه ایله و کاف عربیکه فتحه سیه و شین مع
 سکونیه **سرس** دینور مصر ثانیه قید اولنور عربین **دیر**
سک سین مهملتیکنک ضمه لریله و کسره دخی نقل اولنور لغتدر
 و کافین عربیک اسکانلریله فارسیدر ترکیب بلکن طوره دینور
 زیاده یورکن اوله عربین فتحه جیم ایله **دیر نرم و نونک**
 فتحه و ر امهله کسره و میمک اسکانلریله و ر امهله فتحه و اوک سکونیه

نلریله

Copyrighted material from the University of Cambridge

فارسید را یکی کلمه در تألیف اولی در بر نزم در معنا ملازم در مکرر
و بر رو در که معنای یورجی در اصل روزنه در اسبیه صفت در انشا
و سایر روزنه کانه دخی صفت اولور ترکیب دو لک یعنی باب
بوروس و کامل اولاطوارم دینور عربیه فتحه
بوزانه دی **مفتعل** شک و سمن **مفتعل** اولدی **مفتعل** اولدی **مفتعل** اولدی
کش **مفتعل** سک یکن **مفتعل** نزم و اول **مفتعل** کاوله دو **مفتعل**

چند شتاب بکنه این رو تا بجای
نیجه ایور یزغه بوکدیشک قنده یه دک
بیشک ع ثانیته هر کله مع مصر او لک هر کله لغت بشر مرتب
تفسیر واقع اولشدر مثلا چند جم فتحه و نوله و دال هر کله اسط
فارسید ترکیب مصر ثانیته اولنده اولایجه لفظیدر استغفار
از من ایچو وضع اولنا ادا ندر عربیه و معنای رینه یعنی
نیجه یه دونه زمانه دک بر استعمال اولنور **مفتعل** معنی یه کسه
و تا قشک فتحه سیه و الفله و باموحد کسه و اخرووف تپی
اولا یا خطا ایله فارسید ترکیب مصر ثانیته اولا او یور لفظیدر
بکنه اولا کاغیدر کنه کنه لفظند تخفیف اولمشدر فارسید ترکیب
مصر ثانیته اولان یزغله کنه یازغ معنای عربیه الف ملسو ایله
و و او ملسو ایله دخی یز و کنه لفظه تعریب یز و جمیم
ایله دخی بو معنای این الف ملسو فارسیدر اسما اشارتیندر
ترکیب بودیمکدر عربیه کبی **مفتعل** **مفتعل** **مفتعل** و و او ملسو
و ش معنی فتحه سیه و اخزنه تا خطا ایله اصل روید مشتق

شینک

شینک سکونیه رو کله معنای تا ایله تر اولنور کدیشک اولور
ترکیب مصر ثانیته مقید رو کدیشک اخزنه اولا کاغیدر ترکیب
خطا ایچوندر نته کم عربیه مصدر اخزنه کا خطا کوز
دینور تا بجای تا قشک فتحه سیه و الفله و باموحد کسه و سیه
و کاغیدر ضمیه و جمیم مفتوحه و الفله فارسیدر ترکیب مصر ثانیته
اخزنه اولا قنده یه دک لفظیدر عربیه معنای معلوم اوله
تا بجای لفظنک اولنده اولا تا کله مع انتهای غایت ایچوندر عربیه

دیور ترکیب دک ایله تعبیر اولنور بر ادا ندر **تقطع البیت**
چند شتاب بکنه این رو تا بجای
نیجه ایور یزغه بوکدیشک قنده یه دک

بادشاه فعتک میر اوله هر کاه دولت نصر معین یاز بکنه
مفتعل فاعلا **مفتعل** فاع **مفتعل** معنی یه کسه
قطع منسخر بر قطع در اصله هر مصری بر کرم **مفتعل** مفعول
مفتعل مفعول در اولک و او چی جزو لینه طی علت دخول **مفتعل**
مفتعل اولشدر و ایکنج خرنک مفعولات دخی علت دخول ایرو
فاعلا اولشدر و در دخی جزو لینه جذع علت دخول و فاع او کشد
تقریب لغت برو کسه دیور و اصطلاح اولدر مفعول این الی سبب
و تا اسکان قلوب لا اولو بعدر فاع لفظی کتورب مجرور دیور
طی علت شک تعریفی منسخر حزن مطو اولان قطع اولاده سبب
دیزه هموار دی و هم داخی بکنه

Copyrighted by University

کسب سیرانبر قصه و اور دستار

دبزه ترخار تدر یعنی زیاج دوز اولایم دیکدر فارسین ما هو فح
و میم کنش و او مفتو و الفله و رامهله فتحه سبله و ما علا **همان** دینور
عربین مستودیر و فارسین **یکسا** دخی بر کس کی عبارتد یعنی
کسکه امر الیکدر فارسین **بیر** دینور یا اولی مضمود و بر کلمه می باء
جک ضمه سبله و رامهله سکونیه بریند امر در عربین حاکمه فتحه و
مراهله سکونیه و تشدیدیه **دیوانه** الف مفتو و نون کنش و اء
موجده ضمه سبله و رامهله سکونیه فارسین ترکیب قصه دیدگر التدر
تیمور استی تیمور انکه التدر جعفر لور عربین **دیوانه** اور
بود تیمور الاستد شویقی و یو التدر که اوزرنه فویش تیمور و
فارسین مراهله تک کسره و نون ساکنه و دال مراهله فتحه و الف و نون
کنش **سائله** دینور عربین عین مراهله فتحه سبله **دیوانه**
مفتعل فاعلات **مفتعل فاع** **مفتعل فاعلا** **مفتعل فاع**
دبزه هم وادی هم دخی کس ساکن سیران بر قصه و اور دستار دان

هم دخی فایسک جلیج تیشه کسر

در بیه دچو بسا هم که سو همان

تیشه تاوشنک کسره و اخر خرو و تاجی اولایانک سکونیه و شین معینک
و ما علا فارسین ترکیب کسر دینور بخار لور الاستد بر التدر انکه تخم
و اغچ بوز عربین فتح قافله **دیوانه** ترکیب تیمور جیلوه محصور
چیکدر انکه تیمور دو کدر فارسین خا معجمه ایله و عدله و یا مشناحیه
کسره **فایسک** دینور عربین قانک و طانک و مشدله **دیوانه**
عظیمه دخی دیر **عربین** و **فایسک** فارسین حصو اوزره بو

جلیج

جلیج دینور قاتر کین جلیج لفظ عموم اوزره در بیه و کوچو اطلاق
اولنور درین ترکیب بر التدر انکه اغ و ساء و نسنه کس و بیه لور فارسین
جیم جلیج ضمه سبله و او اصلیه ایله و یا جلیج سکونیه و سینه مراهله فتحه
و عدله و یا ساکنیه **چو بسا** دینور عربین میم مکسولیه **دیوانه**
ترکیدر بر التدر انکه تیمور و برنج و ما شیه ذاک که لور فارسین
مراهله ضمه سبله و اشبا و اوله و هاء هوزک فتحه سبله و الف و نونک اسکا
سوهما دینور عربین کسره سبله **دیوانه** تقطیع هم دخی فایسک جلیج
مفتعل فاع **مفتعل فاع** **مفتعل فاعلا** **مفتعل فاع**
تیشه کسر در در بیه دی **چو بسا** فاعلا هم که سو **مفتعل** همان فاع

طغ دسینه دی شیخ کریوه پلک در

کوه بخس کوه طاغ و اور کوه کوهها

طادیه ترکیب بر طانک انکه یوکسک برینه دینور فارسین
و خا منقوطه سکونیه **شیخ** دینور عربین **دیوانه** کاجلیج
و رامهله کسره و اخر خرو و تاجی اولایانک سکونیه و او مفتو و هاء
غیر ملفوظه ایله فارسین سود کاجلیج فتحه سبله تصبیح التدر ترکیب پلک
دینور و صرت و یوش دخی دینور **کوه** کاجلیج فتحه سبله و او اشبا
و ما ساکنه اصلیه ایله فارسین ترکیب **بخس** دینور **کوه** کاجلیج ضمه
و او و ما ملفوظه اسکا نلرله فارسین ترکیب طاغ دینور عربین
دیوانه اور کج ترکیب یعنی دو و ارفه سنه زاندا اولاشیه دینور
کاجلیج ضمه و او ساکنه و هاء هوزک فتحه سبله و الف و نونک اسکا نلرله

کوه همان دینور عربین سکونیه ایله **دیوانه** تقطیع طغ دسینه
مفتعل فاع **مفتعل فاع** **مفتعل فاعلا** **مفتعل فاع**
نه در شیخ کریوه پلک در **کوه** بخس **کوه** طاغ و اور کوه کوهها

Copyrighted by King Fahd University

اولد طمان الدریم بزمله بخنو

ششم چه طمان عرش کر زمان

دینور

طمان ترکید فارسید با فارسید فتحه سیه وز اعجمک و میمک اسکاند لریه
 اکثر لغتکو قرانغو معنا بولند در انداعلم هو انک کدورتند ناش
 بر طوبتد که بوساق دخی دیر نته کم **بذمان** بوقیلد اولوب
 و غصه دینور و **بزم** صوتش معنا اولدوغی کبر ترکیلرک و فارسید
 بوزینه دلالته قریبدر عیبید **دیر** الدریم ترکید کویکوزنه
 واقع اولاشد بید و مهیب صورتدر که انش کبی آسه راست کلد و کنی
 بقار وینار و مهلاکد ایدر فارسید با موحدنک فتحه سیه و خامع نک
 سکونیه **بخنو** دینور عیبید **دیر** **ششم** ششم معجم نک فتحه و با
 موحدنک سکونیه و نون مفتوحه و میم کنه ایله فارسید ترکید جیم عجمک
 کسره و ما غیر ملفوظه ایله **چه** دینور کجه ایله کولدن اینر رطوبتدر که
 بغداد کورغز اما انجاده ظاهر اولور عیبید طمانه فتحه سیه
دیر هر مایه هوزک کسره و **ر** امهله سکونیه فارسید ترکید طمان
 دینور بوزینه دوشو احاطه ایدر اکثر طمانه باشنده ظاهر اولور
 عیبید فتحه ضاد معجم ایله **دیر** عرش ترکید فارسید کا عجمک و
 مهمله کسره و زامنقو نک سکونیه و میم مفتوحه و الف و نونله **کر زمان**
 دینور عیبید دخی **دیر** بولفت ترکید و فارسید و عیبید **مشتکر** فاع
تقطیع اولوی طمان **مفتعلن** الدریم فاعلا بزمله بخ **مفتعلن** نع
ششم چه **مفتعلن** هر طمان فاعلا عرش کر **مفتعلن** مان فاع
هم دخی **رخشند** در ایلدر زبجی

هم دخی

هم دخی تا بادرد اخی در خونی

رخشند رامهله فتحه سیه و ما معجم نک سکونیه و شمن مفتوحه سیه و نون
 و دال مهمله نک فتحه سیه و ما عجمک فارسید ترکید ایلدر زبجی **دیکدر**
 لفظی **رخشند** اسم فاعلدر مثلا ایک و کونک شعله و سایر مصیقل
 اولاشیا و مجلا سیه و کونش قوشویوز طوقنسه **الدرد** در **تا بادرد**
 دخی **دیر** در خونی اخی و معجم نک سکونیه و **دیر** **تقطیع**
هم دخی رخ **مفتعلن** شنده در ایلدر زبجی **مفتعلن** جی فاع
هم دخی تا **مفتعلن** بان در فاعلا دخی درخ **مفتعلن** شافع

معنی ده در یا خوش اکلده دیکدر

همزه و زاده اولدو بو بو سا ما

دیر یا فارسید فعل مفرد مخاطبدر در یا بیدند لفظ شکر کلد اطلاق
 تدارک بیند ترکید خوش اکلده دیکدر و تدارک ایله یعنی فهم ایله
 و ایوبیلد دیکدر عیبید و **کبی** زاده فارسید زه ایله زادن
 مرکبدر زه زاعربیه کسره و ما طقف ایله تنقل برکله در و زاده
 زاعربیه فتحه و الف و دال مهمله سکونیه تنقل برکله در تراوتو
 بولاشد ترکید **دول** و ش دینور اولاد انسا معنا در عیبید
دیر بو بو ترکید مثلا برکته طبیعتند شور اولور
 حال ایولک اوزره و استقا اوزره اولکه اگا یو بوش دینور فارسید
 سید مهمله و میمک فتحه لریله **ساما** دینور اما طبیعتند سقا
 و فتور اولوب حالی را من اولاکته **نی** **ساما** دینور **تقطیع**
 معنی در **مفتعلن** یا بخوش فاعلا اکلده دیک **مفتعلن** در فاع

Copyrighted by University

همزه زاد **مفتعل** دو دو **فاعلا** بوش **مفتعل** مان **فاع**

بکلم **جین** **صرب** **وخم** **شد** **اکله**
اکرمی **کزو** **بوز** **چوری** **رو** **بگردان**

بکلم ترکیب مثلا **بکلم** و **ایک** **بکلمی** **کمی** **نسه** **دی** **فارسیده** **بکلم**
کسره و آخر **خو** **تاجی** **اولا** **یا** **نک** **و** **نونک** **اسکانلریله** **جین** **دینور** **و** **حالت**
غضبه **کشینک** **الته** **پیدا** **اولا** **بورودنی** **فارسیده** **جین** **دینور** **صرب** **ترکیده**
مثلا **ایک** **و** **ایک** **و** **ایک** **کمی** **نسه** **دی** **یوق** **اید** **وصر** **امرد** **رو** **ایپ**
بو **کله** **خه** **دینور** **فارسیده** **بکلم** **دینور** **بچیدن** **امرد** **را** **ولنده** **اولا**
بامفرده **تاکید** **ایچوندر** **بکلم** **فارسیده** **کسره** **و** **یا** **مشتا** **خیه** **نک** **جیمه**
اسکانلریله **در** **عربیده** **دی** **رخم** **خام** **عک** **فخه** **و** **بیم** **ساون**
مع **نک** **ضمه** **و** **دل** **مهمله** **نک** **سکونیله** **فارسیده** **رخم** **ایله** **شدن** **مربکیده**
حسب **الترکیب** **ترکسی** **اکله** **دیکله** **یعنی** **بر** **یا** **ننه** **میل** **بیزو** **اکله** **دینور** **عربیده**
دی **رکی** **دیکیده** **انک** **مقابلی** **طغری** **فارسیده** **کام** **عربیده** **فخه** **ریله**
پارسی **ایله** **کزو** **دینور** **عربیده** **دی** **بوز** **چوری** **دی** **ترکیده** **امرد** **روی**
بگردان **دینور** **روی** **ایله** **کودان** **نن** **ترکیب** **اول** **نشد** **روی** **یوز** **گردان**
ف **کسره** **و** **امهمله** **سکونیله** **و** **دل** **مهمله** **نک** **فخه** **ریله** **و** **الف** **و** **نونک**
سکونیله **کودان** **نند** **مشق** **را** **ولنده** **اولا** **بامفرده** **مکسو** **تاکیده** **و**
عربیده **دی** **رک** **تقطیع** **بکلم** **جین** **مفتعل** **صرب** **و** **بکلم** **فخه** **خام** **اکله**
مفتعل **دی** **اکرمی** **و** **مفتعل** **بوز** **چوری** **فاعلا** **دی** **بکلم** **مفتعل** **دان** **فاع**

بکوز **جی** **و** **ایچ** **نوش** **و** **بیاشام**
قونق **ال** **مینزبان** **دی** **قونغه** **همان**

بکوز

بکلم **با** **و** **تاکید** **مضموم** **او** **قونق** **کدر** **کاف** **عجک** **ضمه** **و** **ذال** **مع** **نک** **فخه** **ریله**

و **راء** **مهمله** **نک** **سکونیله** **فارسیده** **فعل** **امر** **مخاطبه** **کدر** **شند** **مشق**
ترکیده **کج** **دینور** **بکلم** **امر** **ایکله** **عربیده** **مهم** **مضموم** **ایله** **دی** **روی** **و**
ایکسیده **ترکیده** **مثلا** **یکله** **و** **ایچکله** **امر** **ایکله** **فارسیده** **نوش** **و** **بیاشام**
دینور **نوش** **نوشیدن** **و** **بیاشام** **اشا** **میدن** **امر** **کود** **اصلنده** **ایکسیده**
ایچک **معناد** **را** **قاستعماله** **دی** **و** **ایچ** **دیکه** **پرده** **نوش** **و** **بیاشام**
قونق **ال** **ترکیده** **یعنی** **او** **ینه** **قونق** **لوق** **قوندر** **ان** **کشی** **دینور** **فارسیده**
میک **کسره** **و** **آخر** **و** **تاجی** **اولا** **یا** **نک** **سکونیله** **و** **ز** **عربیده** **ضمه**
و **ایموج** **مفتوحه** **الف** **نون** **ایله** **مینزبان** **دینور** **عربیده** **ضمه** **مهمله**
و **ضاد** **مع** **نک** **کسره** **و** **یا** **مشتا** **خیه** **نک** **سکونیله** **و** **آخر** **ده** **فارسیده** **ایله**
دی **قونق** **قونق** **قونق** **و** **نونک** **ضمه** **لریله** **ترکیده** **فارسیده** **و** **مها** **پو**
سکونیله **و** **مهم** **نانینک** **فخه** **ریله** **و** **الف** **و** **نونکله** **مها** **دینور** **یعنی** **بیان**
و **بولد** **کلو** **بر** **نک** **خانه** **نزول** **ایدق** **قونام** **فخه** **دینور** **عربیده** **ضاد**
مع **نک** **فخه** **ریله** **و** **آخر** **و** **تاجی** **اولا** **یا** **نک** **و** **فانک** **اسکانلریله** **دی**

تقطیع **البیت** **بکدر** **کج** **مفتعل** **بی** **و** **ایچ** **ب** **فاعلا** **نوش** **و** **بیاشام** **مفتعل**
شام **فاع** **قونق** **ال** **مفتعل** **مینزبان** **دی** **فاعلا** **قونغه** **مفتعل** **مان** **فاع**

میوه **بمش** **بوه** **طول** **و** **خوبزه** **قاون**
پانله **تا** **و** **او** **ریم** **هم** **اوله** **تا** **وان**

میوه **بیم** **مکسو** **و** **یا** **مشتا** **خیه** **نک** **سکونیله** **و** **او** **فخه** **و** **ها** **س** **ایله** **فارسیده**
دینور **مثلا** **الما** **و** **امرد** **و** **توت** **و** **مشمله** **و** **سایر** **ایچک** **حاصل** **اولان**
دینور **ترکیده** **دی** **مستعمله** **عربیده** **و** **دی** **بیم** **باموجه** **نک**

و یا مثلثی سکوئید و او مفتوحه و یا مثلثی سکوئید طول دینور
 مثلا از و قاید و یا خود طلا واقع اولو از نند ایریل عورت دینور
 عربیه دیر **خرزنج** جامع نیک فتحه سید و رامه سکوئید و باء
 موه نیک ضمه و زاعربیه فتحه و هاسر ایله فارسیدر ترکیده قاو دینور
 یازین بوستانلده حاصل اولور موه قسمنده انواع اولور ایو وودینه
 قاونیدر عربیه دیر بولغندک عربیسی و فارسیسی مشته کدرو
 و قاریونه دخی اطلاق اولور کذاک عربیه دخی قاو و و قو
 دخی اطلاق اولور **باتله** بأعجمک فتحه و الفذضله تأمنا فوقیه کسره
 و لام مفتوحه و هاسر ایله فارسیدر ترکیده تا و ادیر لیر بر قایدرا بجنه نیوره
 پشور و ات قاو و و و حلو اقر غاد دخی **باتله** دینور عربیه معنا
 در و زخم ترکیده یعنی اود و جرم و جنا و بور کینی سنه لره اطلاق
 اولور فارسیدر تأمنا فوقیه فتحه سید و الفله و او مفتوحه و الف و نون
 سکا ایله **تاوان** دینور عربیه ضاد معجم نیک و میمک فتحه لریله دیر
 و غیر معجم ضمه و رامه سکوئید و میم ایله و فتحه ایله دینور
تقطیع میوه شش مفتعل بوه طول **فاعلا** خربزه **مفتعل** و **فاع**
باتله **مفتعل** و اوریع **فاعلا** هم اوله تا **مفتعل** و **ان فاع**
قیش او ی کاشانه در کاخ در رکونک
چاردغه و راه چردم دخی ایوان
 قیش او ترک عبارتدر مثلا قیش کونلرنه او طور مق اینجو محصو
 ایچی اوده فارسیدر کامفتوحه ایله **کاشانه** دینور عربیه
 فتحه واحد فارسیدر ترکیده کوشک دینور عربیه دینور چارطاق

ترکیدر

ترکیده مثلا کرا و سنده یا خود اوستنده بنا اولنده فوقا او دینور فارسیدر
 یکی بله و و فتحه لریله و این مملکتینک او کسسی کن ایکنی نیک فتحه سید
و راه دینور ایوان دخی فارسیدر و راه کبی چاردق معنا ایوان
 اصله عربیه فارسیدر سکا و مستعملدر **تقطیع** قیش او ی کاشانه در
 کاخ **مفتعل** کوشک **چاردغه** و **مفتعل** و راه دی **فاعلا** هم دخی ایوان
موزه غمکسا در دوشه همدر
دم نفس همدم اش و صوکه دی یان
 نفس کیدر فارسیدر **غمکسا** دینور عربیه دخی دینور یعنی ایلی ادمک
 اولسه یعنی ایلی کشی بر دگر کوفتا اولسه دیکدر مثلا انهم در دوش
 دینور در دوش ترکیده فارسیدر **همدر** دینور **دم** دال همایله فتحه سید
 و میم سکا ایله فارسیدر ترکیده نونله فائک فتحه لریله و سید همایله سکوئید
 نفس دینور که **انک** و بعض حیو **انک** نفس ایله کجه اغزند و یور
 الو و بر دوک صود دینور عربیه دخی دیر اصله عربیدر ترکیده و فارسیدر
 مشته کدر **همدم** هاتوزک و دال همایله فتحه لریله و ایله بیله میمک
 اسکا نلریله فارسیدر ترکیده اش دینور یعنی برادم برادم ایله مصنا
 اولودا یم سوز کور بر برینه او یغوا اولو کلامه و حرکتک و کونک
 موافقتلری اولسه **همدم** **همنفس** دینور عربیه
 صوت ترکیده مثلا بر شینک آخرینه و نهایتنه دینور فارسیدر **بایا**
 فتحه و الف ایله و باء حطی نیک فتحه سید و الف ایله نونک اسکا نلریله
بایان دینور عربیه و **مفتعل** **فاع** و **مفتعل** **فاعلا** **مفتعل**
غمکسا در دوشه همدم در **دم نفس** **همدم** اش **صوکه دی یان**

Copyrighted material from the University of Cambridge

خرقه کوارقه پشت بیل میا در

اب روان دقا فارصو یاور و اجا

باره سی

خرقه ترک اولق اوزره تفسیر اولمش در اقا اصلع عربیدر عربیدر
دیگر مثلا اسکی زبانه و عایه خرقه دیوردیکدر فارسیدر
مامله و کاعربینک ضمه لریمه کوردینور واخرنه یا ایله کوی کوردینور
عربیدر کبی ارقه ترکیدر کون انک مقابلیدر فارسیدر باء
عجک ضمه سیده و شین معینک و ثالث حروف تاجی ایله اولانانک اسکانلر
پشت دینور عربیدر فتحه ظا معجمه ایله دیو بیل ترکیدر یعنی
انساقو لتقلر ایله اولقلر اراسی اولاورنه یرینه دیر فارسیدر
میرمکسو ایله دینور عربیدر دیو اب روان فارسیدر
ترکیده اوقصودیکدر اب روانه اولاروان رواقفتن دصیغه
فاعل عربیدر دیو ایکنی روان ترکیده جا دینور اقا جا و ان
ایکینسی فارسیدر عربیدر دیو جانله روان بیننده فرق بودر
روان روح حجره در انسا محصور کسای حیواناته اولنلسا
عربیدر اطلاق اولنور جا ایسه روح حیوانیدر هر دریک
انچو حیوانه جانوردی لر یعنی جا و ادیکدر تقطیع خرقرکو ارقه پشت
بیل میان در فاع اب روان دی ا فارصو ناوروان مفعول جان

من بن و تمام و کیله در صراع

اولچکه بنمادی عهد دی بیان

من سیم مفتو ونون کنه ایله فارسیدر ترکیده بن دیکدر عربیدر فتحه و قصر
دیو بنما ترکیدر فارسیدر فتحه من دینور هم عربیدر مشتکه کندر ایکی رطل

مثلا

مثلا ایکی یوز لکیش در دینور کیله ترکیدر ترک او لچکر ظرفه دینور
فارسیدر صادمامله فتحه سیده و الف و عین مامله فتحه سیده و الف و عین مامله
سکونیله صاع دینور عربیدر فاقفتو و فاعلسو و یا تحیه مشنا ایله و ز
عربینک اسکانلرله دیو اقا صاع دینور عربیدر اصلنده بر نوع کیله
مقداره در مدطور در مهم من ایله صاع عراقی بنک فرق در همدر
وصا حجاز التي یوزسک بش در همدر اولچک ترکیدر فارسیدر بنما دینور
اکثر شریعت و شرآ او لچکر قایه دینور نتم کم یک بنما دواست
و دو بیان اب مصر اعنه ظاهر عهد ترکیدر قول و قرار و بر سوز اوز
اتفا عله و دیکله دینور فارسیدر باعجک فتحه سیده و یا حطی شکونیله
دینور عربیدر دخی دیو لغت مشترکه در ترکیده و فارسیدر و عربیدر
و مستعملر تقطیع من بن و بت مفعول مان من و فاعلا کیله در مفعول صاع
اولچکه منی مفعول مانه دی و فاعلا عهد دی منی مفعول مان فاع

اولر کزان و بنک د اغرو بیخی

دختم قرقر کزان و هم او جوز ازان

کزان کسره و امه مامله فتحه و الف و نونله فارسیدر ترکیده اغردینور
کبی سیک سین مامله فتحه و با موحد ضمه و کاسا کنه ایله فارسیدر
ترکیده بیخی دینور اغوانک نفیضدر عربیدر کبی دختم دل مامله
ضمه و خامعینک سکونیله و تاو شتک فتحه سیده و سکون رامله ایله فارسیدر
ترکیده قر دینور عربیدر با موحد کسره دیو ایکنی قر لفظ ترکیدر
مطلق معناه مثلا محصور حال اولیو مملکت غله از اولسه قر لفظ دینور
یعنی مطلق دیکدر فارسیدر کاعجک کسره و امه مامله فتحه و الف

گران دینو عربیه دیر او جز ترکیب فارسیه مفتو و راهمه کنه
 ایله و زاء عربیکه فتحه سیله و الف منونله **ارزان** دینو عربیه
 دیر **تقطیع البیت** اولدو کرا **مفتعل** ن و **بک** **فاعلا** اغرونی
 نفاع دستر فز **مفتعل** فز گران و **فاعلا** هم او حوزار **مفتعل** زان **فاع**
صور **ریسک** **صو** **لج** **اونه** **اوله** **چوکان**
یوولنی **طو** **بجفاز** **کویک** **غلطان**
صو **ندر** **صو** **ر** **م** **ثلا** **صو** **لج** **ا** **سید** **ر** **تکید** **ندر** **صو** **ر** **دیکدر** **جم** **ع** **بیله**
 کنه ایله و کاپارسیه ایله و الف منونله **چوکان** دینو عربیه
چوکان دخی فارسدر لغت مشترکه دندر ترکیب بوند غلط ایدو چوکل
 دیر او جی الکر تراغچدر انکله طوب جلولو و طوقبار کربادشاهله
 انکله اوینا معنادر کیدر و چند لیدم دخی استعمال ایدر او جی الکر بجه اغرونی
 الکر یوولنی **طو** **بجفاز** **تکید** **فارسیدر** **کویک** **غلطان** **دینور**
 کابجک **ضمه** **کوی** **در** **اخرنه** **اولا** **ک** **تصغیر** **معنا** **فاده** **ایدر** **م**
 ترکیب دخی اصلده **طو** **دینور** **اقابوننه** **تصغیر** **اراده** **طو** **بجفاز** **دینور**
 عربیه **کاضمه** **ور** **اهله** **فتحه** **سیله** **دیر** **و** **غلطان** **غلطیدن** **مبالغه** **م**
 زیاده یواله جی **دیک** **اولور** **تقطیع** **صور** **ریسک** **مفتعل** **صو** **لج** **او**
مفتعل **فاع** **یوولنی** **طو** **بجفاز** **کویک** **غلطان**
زاله **صو** **بنیلا** **طو** **لقغه** **در** **لر**
هم **دخی** **طاغ** **جغه** **دیلر** **انب** **بنیلن**
زاله **زاع** **جک** **فتحه** **سیله** **و** **کفله** **و** **لام** **مفتو** **و** **هم** **سبیله** **فارسیدر** **صوده**
طو **لقغه** **دیر** **یعنی** **طو** **کو** **او** **قرب** **یشتر** **و** **صو** **او** **زرنه** **انکله** **بوند** **صو**

چوکل

کچو اول طلوصه فارسیدر **زاله** دینور **زاله** تک بر معنادخی شو قطع در که
 کوکلن یغرن ظاهرا و لزا قایدی اقلر او زرنه کورینور ترکیب بو معنایه
 چه دیر لر یعنی **م** **معنا** **ا** **ما** **قطع** **قطع** **اولی** **بجه** **زاله** **دینور** **طغری** **جی**
 ترکیب مشینند و زد کلمه نظر فدر که فارسیدر همزه مفتو ایله **دینور**
 ساکنه و با موحد **فتحه** **سیله** **و** **الف** **منونله** **انبان** **دینور** **عربیه** **جم**
مفتو **ور** **اهله** **ایله** **دیر** **تقطیع** **بیت** **مفتعل** **بیتلان** **فاعلات**
مفتعل **فاع** **هم** **دخی** **طاغ** **جغه** **فاعلات** **دینور** **ایران** **مفتعل** **بیتلان** **فاع**
مهرکنش **دخی** **بیل** **مهر** **و** **مهری**
ساوی **بور** **ندرق** **دوه** **جی** **شتر** **بان**
مصراع **اوله** **اولا** **مهر** **لفظ** **میم** **مکسو** **و** **هم** **موزک** **ور** **اهله** **سکا** **نیلیم**
فارسیدر **تکید** **کونش** **دینور** **عربیه** **دیر** **دخی** **دینور** **جی**
مهر **دخی** **میم** **مکسو** **ایله** **فارسیدر** **تکید** **ساوی** **دینور** **مصراع** **تانی** **شک**
اولند **قید** **اولند** **م** **ثلا** **سو** **کبی** **مجتد** **عربیه** **ضمه** **حایله**
مهر **میم** **و** **هم** **موزک** **فتح** **لویه** **و** **الف** **ور** **اهله** **تک** **اسکا** **لر** **فارسیدر**
تکید **مصراع** **تانی** **اولا** **بور** **ندرق** **لفظیدر** **دوه** **بور** **ندرق** **جور**
یوره **و** **بور** **ندرق** **دینور** **عربیه** **خام** **جک** **کسره** **و** **شین** **منقوطه** **فتح**
دیر **دوه** **جی** **تکید** **فارسیدر** **شین** **منقوطه** **تک** **ضمه** **و** **اقوست**
ایله **شتر** **بان** **دینور** **عربیه** **فتح** **جم** **عربیه** **و** **میم** **شد** **ایله**
دیر **تقطیع** **بیت** **مهرکنش** **دخی** **بیل** **فاعلات** **مهر** **و** **مهری** **مفتعل**
فاع **ساوی** **بور** **ندرق** **فاعلات** **دوه** **جی** **شتر** **مفتعل** **بان** **فاع**
کچی **دخی** **کیدر** **بوش** **دخی** **بوشا**

Copyrighted by Cambridge University

نیفه در ابع طوں بقایا که بیان

کی ترکیب مثلا قفتا و سائر اسما کیمکه امر الیکدر فارسیه بانا کید
یا عجمک ضمیه و او کتا ایله **بوش** دینور بوشیدند امر در عربین
دیر کیدر ترکیب بودخی صیغه امر در فارسیه بامفردت
مکسود نصکه با پارسیک ضمیه و شس منقطع ایله و الف و نون
تعدیه در **بوشان** دینور **نیفه** نون مفتوحه نصکه اخر حرف تابی
اولایانک سکونیه و فامفتوحه و ماعلامتله فارسیدر ترکیب ابع
طوں بقا دینور مثلا طو مانک او حقور لغنه دینور عربین
دیر معربد ریاقه ترکیب قفتا و سائر کیمکه اثواب بقا دینور
فارسیه کاف پارسیک و امر مکه کسره لریله **کریبا** دینور عربین
فتح جیم ایله دیر بولغت فارسیه دخی مستعمله **تقطع البیت**
کی دخی در بوش دخی بوشان **فاعلات مفتعلن فاع** **مفتعلن فاعلات مفتعلن**
بان

قوی بسلابجی و صقلیبی در

باهمه برورد کار هست نکره بان

بویتنک مصر اول مصر تانیسه لف و نشر مرتب طریقی اوزره
واقع اولشدر مثلا مصر اوله قویس لفظ ترکیب یعنی جمله
فارسیه **باهمه** دینور عربین احاطه افراد اچون اولان کی
بسلابجی ترکیب فارسیه **برورد کار** دینور عربین کی صقلیبی
ترکیب فارسیه نون مکسود و کاجیمک فتح سیه و ماعلموزک سکونیه
و با موحده و الف و نونله **نکره بان** دینور عربین **تقطع البیت**
مفتعلن فاعلات مفتعلن فاع **مفتعلن فاعلات مفتعلن فاع**
قوی بسلابجی و صقلیبی در **باهمه برورد کار** هست نکره بان

الای خویبادن جایز **سعادتمند** بوجا شریف ایله سر ایلی
مفاعیل فاعول مفاعیل فاعول **جو موقوف اوله محذوف** **بجری**
بو قطع **مکره** جنددر هر مصرعی در در کتبه مفاعیل کلوری
واو جیمی جزء لرینه کف علتی داخل اولتو لامک ضمیه سیه مفاعیل
قالو موقوف اولشدر ایلیجی و در دخی جزء لرینه حذف علتی دخول
اید و فاعول قالب محذوف اولشدر کف تعریفی قطع خاصه
و مکفوف و مقصور اولان بحر مضارع سبقت ایله در وقت
تفصیلی قطع سابعه احرب و مقبوض و محذوف اوله بحر مزجه

چهنه قوش بی جینه دخی قوی بسلابجی

حسود اولد بد اندیش اوزن کور جی خودین

چه جیم عجمک کسره و ماعلموزک ایله فارسیدر ترکیب نه
ادوات استغرها مدر عربیده کی قوش بی ترکیب یعنی قوش
دو شرب ید و دانیه دینور فارسیه جیم عجمک کسره و یا حطنی
سکونیه و نون مفتوحه و ماعلموزک ایله **جینه** دینور عربین
کی قوی ترکیب یعنی برادله برادمه سوز الوب کتور فارسیه
سپس ماعلموزک ضمیه و فاعله معجمک فتح سیه و جیم عجمک کسره
و یا حطنی و نونک اسکانله **سجن جین** دینور عربیده
کی حسود ترکیب یعنی حسد ایلیجی اده دینور کسره مالتک زوالن
استغراب انا یا اوز سنه کاف فارسیه **بد اندیش** در کسره بیله
لغت ترکیب و فارسیه و عربین کتعل لغتدرا اما اصلی عربیدر اوزن کور جی

لفظی ترکیب یعنی منکیر اولو کز و نفسنی کوز و دیور فارسیه خاء
معنک فتحه سیه و واو غیر ملفوظه ایله خود بین دیور عربیه
دیور تقطیع البیت چه نه قوشی مفعول می جینه مفعول دخی قوشی
سخن چین حسود اولوی مفعول بدانندی مفعول شواوزن کوز جی خود بین
یوغن زفت بخیمه دیکل زفت و زفت

نذر قیردی تیره بولانق تیره این
یوغن ترکیب مثلا جنه ده ایر و کوب و تصلا و قبا و یوری اولانه دیور
فارسیه ز انقو طنک فتحه سیه و فانک سکونیه زفت دیور عربیه
دیور بخیل ترکیب مثلا عالنی میز و یدر مز و کتک اوکد و عن
استر کشتی دیور فارسیه ز اعربک ضمیه سیه و فانک سکونیه زفت

دیور عربیه دخی بوصفتمه موصو اولانه دیور وصفتمه
دیور فارسیه دخی بولفت مشتکدر زفت ز اعربک کسره و فانک
و تاقرشک اسکانلر یله ترکیب بر جنس قس صاقر در که انکه کلمه
ز قتلله فارسیه قافک کسره قیر دیور عربیه دخی دیور
وقله دخی دیور بولفتک اصله عیدر تیره تاء قوشک کسره
و یا حطی تک سکونیه و رامه کله فتحه سیه و مه ایه فارسیه تیره
بولوق دیور عربیه دیور تاء قوشک ضمیه سیه و رامه کله فتحه
و مه غیر ملفوظه ایله ترکیب فارسیه اف مدو و مه حطی کسره

این دیور عربیه دیور مثلا فلا یوک عادت و اینی
و تیره دیور تقطیع بوغن زفت مفعول بخیل دیور مفعول یکل زفت مفعول
ولی زفت نذر قیردی تیره بولانق تیره این

نذر طاع ار که نلک قلم کلک قرو اوزم
مویز اوکد و قوز کوز دخی مورد نه مرین
طاع ار که ترکیب مثلا بر جنس او فاجق ار کدر فارسیه نو کاسو و لام
نلک دیور عربیه دخی دیور لغت مشتکه دندر قلم ترکیب یازی
یازه جق قلم دیور فارسیه ایلی بیله کاسرک کسره کلک دیور عربیه
دخی دما دیور قرو اوزم ترکیب فارسیه میم مفتوحه و واو کسره
و یا حطی تک و زاعربک اسکانلر یله مویز دیور عربیه زاء
منقو طه تک فتحه سیه دیور قوز ترکیب و بر میوه در فارسیه
کاسرک فتحه سیه کوز دیور مقرب دیور ترکیب دخی جوز
دیکل مشهور مرد میم مضمو و رامه کله فتحه سیه و دال غیر منقو طه
سکونیه فارسیه ترکیب مرین دیور بر اعجز نمش اولور نمشی
کتورنه و مثانه ده احتراق اولانه ایودر معده قوت و یر
و بولی ادر ایله و عقب صوقد و غنه یا فعدرو او کسره و کیدر
و قوصوق منع ایله و صوز لغی کسره و نمشی قیناد و صنا یا قوالسه
صاحی قرار در ایله او نیله کوز اغر یسنه او رلنه یا فعدر پیر اغنک
عصاره صحابه قوسه قرار در ایچ لمر اسله اسهاله کسره
و قولوق فحوسنی کیدر قلبیه قوت و یر خفقانی دفع ایدر
پیر اغنک صفند و سندن بش در هم ایچسه لمر در کلمی دفع ایله صوتی
کوبک التسه سور سلر صفرا دن اولان اسهالی کسره تقطیع البیت
نذر طاع امقار که نلک قلم کلک مفعول قرو اوزم مفعول
مویز اوکد مفا و قوز کوز دخی مرد مفا نه مرین مفعول

Copyrighted by University

دی شیر اسلا گفتار نور صر ملنه رفه

دورد لکومفایه هم پارس در روز کنام این

شیر شین مع و کسره مجرولله فارسیدر ترکیه اسلا در نور
بهایم جنسند بمهیب جا نور در رو به رامهله ضمه سله
وسکون و اوله و با موحد فتحه سله و سکون بها مطلقه ایله فارسیدر
ترکیه دلکو دینور بر جنس و خشی جانور در که بو شند ایو کور کور
یبار لر عربید **دیو گفتار** کاف عربیک فتحه سله و فاء سله
و حروف تاجیک او چینی حرف اوله لانا ک فتحه سله فارسیدر ترکیه
صر تلادینور بر جنس بر تخی جانور در عربید ضاد مع ک فتحه سله
و با موحد و عین مهله اسکانلرله **دیو پارس** ترکیه بودنی
سباع بها یبار لر نوعد فارسیدر ضمه یا مشتاق حیه ایله یوز
دینور کنام کاف عربیک فتحه سله فارسیدر ترکیه این دینور مثلا
حیوانا پتاغی گمانده یا تور لر طاقله قولتقلرنه و قیالتر قله
اولاد ک ک عربید فتحه و قصر **دیو تقطیع البیت**
دی شیر اسلا **مفعلن** نه گفتار **فعلو** دورد صر ملنه **مفعلن** نه رویم **فعلو**
دورد لکومفایه هم پارس **فعلو** در روز **مفعلن** کنام این **فعلو**

دخی قوته دی زوردخی دیو کج دور

اراع طاع اشک کوردخی کورد درین

قوت ترکیه در مثلا انسانه و حیوانه کسلیله حاصل اولا قوتدر که
ضعفدر فارسیدر زاء عربیه ضمه سله **زور** دینور عربید دخی
دیو ترکیسی عزه سی ایله مشتکر در دیو دال مهله کسره سله

واشباع

واشباع یا حطی ایله و رامهله سکونیه فارسیدر ترکیه کج دینور مثلا
کج کلر و دینه برده **دیو آمد** دیو عربید **دیو لر دور**
دال مهله تک ضمه سله و اوله راه مهله تک اسکانلرله فارسیدر ترکیه
اراق دینور عربید **دیو لر طاع** اشکی ترکیه یعنی بیاشکی
دیو فارسیدر کاف عربیک ضمه سله **کور** دینور عربید **دیو لر**
کبی ایکنجی کور لفظی دخی کاف عربیک ضمه سله فارسیدر
ترکیه سیم دینور مثلا منرا که ادم و فایندک تصکره دخی **ایتر طری**
قبور در عربید **دیو تقطیع** دخی قومفار **عین** نه دی زور **فعلو**
دخی **مفعلن** کج دور **فعلو** اراع طاع اشکی کور **فعلو** دخی کور **مفعلن** درین

بوند ابریشم هم در دیباچ و ایک کوز

کوزل کوز اوله زیبا اوله زینت اوله چرکین

بوند باعجک و رامهله فتحه لر یله و نونک و دال غیر منقوطه اسکانلرله
ترکیه ابریشم دینور که انظه چوقه و قماش کور عربید قافک فتحه
و تشدید یله **دیو بوند** ابریشم بو کوجی و اشلیجه به قاز
دیو لر دیباچ دخی ابریشم معنای کور معربدر قماش و اطلاسه و یاز
دیباچ دخی دینور ایک ترکیه فارسیدر کاف عربی ایله و زاقاسی ایله
گزدینور بودخی ابریشم معنای که لفظند تعجب اولمشدر
کوزل ترکیه فارسیدر **حوب** دینور عربید **دیو**
زیبا دخی فارسیدر ترکیه کوزل یکدر **حوب** کبی **زینت** زاء منقوطه
کسره سله و شین مع و ناقوشت اسکانلرله فارسیدر ترکیه
چرکین دینور عربید قاف مفتوحه ایله **دیو لر تقطیع البیت**

Copyrighted by the University

مفاعیلین فعیون مفاعیلین مفاعیلین مفاعیلین مفاعیلین
برندابری ششم دی دیباج ایک کز کوز او او له زیبا و زشت
له برکین فعیون ک اوله طلوا فیه دنور کبریه پرزر

ک اوله طلوا فیه عبارت ترکیب یعنی کیسه که اقچه الیه طلوا اولسه فارسیه
پرزر دینور عربیه دیر اگر اولسه جنق التون ترک عبارت در
یعنی التون دوزکش جناغه که التون طاسد عبارت در فارسیه
کاسه زرین دینور تقطیع البیت کسم اولسه طلوا فیه فعیون دنور کسم
پرزر کرا اولسج مفاعیلین جنق التون فعیون دنور کاسه مفاعیلین فعیون

دیکل صلغه خوشه دخی ازغه توشه
فتق ناخورش اولد دیکل مکیبیه خرمین

صلغم ترکیب یعنی اوزم و خرمه صلغمی و بغدادی اریه باشغی کی سنه
فارسیک خا مع جمک ضمه سیده و سکون و او اصلیه الیه و شین منقوط
فتحه سیده و ها علامتله خوشه دینور عربیه دیر ازغ
ترکیدر اهل سفر بولن یک ایچو کورر فارسید تا فرشتک
ضمه سیده و او اصلیه و شین منقوط فتحه سیده هیمای غیره موقوفه الیه
تو دینور عربیه دیر لک فتق ترکیب یعنی اتمک فتقی که
اتمک الیه بین طعامه دینور فارسید ناخورش دینور عربیه
الف مضموم و مکسوا الیه دیر و الاصله الف الیه دخی
دیر هکله ترکیب الیه طرفه الیه طوز کبی در او و تیری برینه
متصل الیه کوز لو بر طرفه هر بر کوزی ایچنده استبا و سا
اشیا طولدر وات او زین بو کدر لر فارسید خا مع جمک

ضمه سیده

ضمه سیده و امله سکونیه و جیم پاری الیه خرمین دیر عربیه ضم
خا مع جمک الیه و عین ممله فتحه سیده و بیه حطی و با مو الیه
دخی دیر تقطیع البیت عیون مفاعیلین مفاعیلین مفاعیلین
غه توشه فعیون فتق ناخورش اولد دیکل مکیبیه خرمین فعیون

ک اوله طلوا فیه عبارت ترکیب یعنی کیسه که اقچه الیه طلوا اولسه فارسیه
پرزر دینور عربیه دیر اگر اولسه جنق التون ترک عبارت در
یعنی التون دوزکش جناغه که التون طاسد عبارت در فارسیه
کاسه زرین دینور تقطیع البیت کسم اولسه طلوا فیه فعیون دنور کسم
پرزر کرا اولسج مفاعیلین جنق التون فعیون دنور کاسه مفاعیلین فعیون

ک اوله طلوا فیه عبارت ترکیب یعنی کیسه که اقچه الیه طلوا اولسه فارسیه
پرزر دینور عربیه دیر اگر اولسه جنق التون ترک عبارت در
یعنی التون دوزکش جناغه که التون طاسد عبارت در فارسیه
کاسه زرین دینور تقطیع البیت کسم اولسه طلوا فیه فعیون دنور کسم
پرزر کرا اولسج مفاعیلین جنق التون فعیون دنور کاسه مفاعیلین فعیون
دیکل صلغه خوشه دخی ازغه توشه
فتق ناخورش اولد دیکل مکیبیه خرمین
صلغم ترکیب یعنی اوزم و خرمه صلغمی و بغدادی اریه باشغی کی سنه
فارسیک خا مع جمک ضمه سیده و سکون و او اصلیه الیه و شین منقوط
فتحه سیده و ها علامتله خوشه دینور عربیه دیر ازغ
ترکیدر اهل سفر بولن یک ایچو کورر فارسید تا فرشتک
ضمه سیده و او اصلیه و شین منقوط فتحه سیده هیمای غیره موقوفه الیه
تو دینور عربیه دیر لک فتق ترکیب یعنی اتمک فتقی که
اتمک الیه بین طعامه دینور فارسید ناخورش دینور عربیه
الف مضموم و مکسوا الیه دیر و الاصله الف الیه دخی
دیر هکله ترکیب الیه طرفه الیه طوز کبی در او و تیری برینه
متصل الیه کوز لو بر طرفه هر بر کوزی ایچنده استبا و سا
اشیا طولدر وات او زین بو کدر لر فارسید خا مع جمک

ضمه سیده

زوطو فو دلا چند ^{مفعلن} فو فو ترافیه ^{مفعلن} فو فو ^{مفعلن} فو فو

مرد کامل اد می جام جهان نما ایدر جا جهان نما در اینینه خدا ایدر
مفعلن مفعلن مفعلن مفعلن طیکه خنیدله جوطعکله بر صفای ایدر
بوقطعه کمر جزدن بوقطعه در اصل هر مصرع اعد در در کمر
مستفعلن کلور اولکله جزه ایله او جینی جزه نه طی علی داخل اولوب
مفعلن اولمشدر و مطود نمشدر و ایلیجی جزه له در دخی جزه نه
حین علی دخول ایدو مفعلن اولمشدر و محبوس دلمشدر طی
علتک تفسیله بحر منسخر اولاقطعه اولی و حین علتک تفسیله نالکله

بگذر ^{مفعلن} شانه طرق بوق بر و هم صقل ادریش

ریشه محقد در دخی برت باش ادنی ریش در
شاه فارسیدر ترکیه طرق دینور صقل طرغی اولسونغی اولسون
میمک ضمه سیده و کسیره دخی دیر بوق ترکیه اربک اوست
طود اغتک اوزرنه بن قللمه دینور فارسیدر با موحد و راه
هرکله ضمه لریمه و واوله و تا قرشتک اسکاتله بر و دینور عریبه
و دخی دیر بولغت فارسیدر صقل ادریش ترکیه فارسیدر

صیحه البریش دینور عریبه لام مکسوا ایله دیر ریش فارسیدر
رأمه کسیره در ترکیه صحاق دینور که مندر لهر و دستلله
وقوشقله حوره ایدر عریبه ضم هاهموز ایله دیر کوبه دخی
دیر بریش ترکیه صیبا باشلرنه اولایات دیر کوبه اولوب
و جباکی اولور فارسیدر اکا اماله کسیره محله ایله ریش دینور

عریبه

عریبه تسکین ایله دیر تقطع شانه طرق ^{مفعلن} بوق بر و هم صقل
ادریش در ریشه صحیح در دخی مفعلن باش ^{مفعلن} دی ریش در

چیره یکن در کیوزیه و خیره بوش در
بالی ارینک چونوشدر دیکنی دانی ریش

چیره پاریس کسیره و یا حطی سکونیه و راه کسیره و یا حطی سکونیه
ترکیدن یکن دینور یعنی یورکلو و جرتلو و غاویج و جوسور ادمه دینور
کیوزیکیدر ادویه حکما در اوتدر قابضد بوله نافعده
اولاطا شکر پاره لر بو ادر ایله و بلره اولاطا شیشنی مظه و یا قو
ایلمکله اگر اشرا ایله اچسه عقب صوقد و نافعده دو کوب اولوب
ایدر و باصدر اوزرنه اگر فارسیدر ز اعزیه کسیره و یا مشنا خیمه

سکونیه و راه کسیره و یا حطی سکونیه دینور عریبه
خیمه خامعنه کسیره و یا مشنا خیمه سکونیه و راه کسیره
و یا حطی سکونیه دینور عریبه بوش دینور یعنی کوشک و کسرت و زبون
وقاشمش کوزه دخی و بونک امنایر لره استعمال اولور عریبه
کبیر بال ارینک ترکیه یعنی ارینک حاصل ایله و این دیکدر فارسیدر

نوله و واولک و شین منقوطه اسکاتله نوش در لر عریبه
دیر دیکن دیر ترکیه یعنی ارینک کسیره انظه انسا و حیوانه صوت
فارسیدر دیر لر تقطع چیره یکن ^{مفعلن} دی کیوزیه و خیره
ره یومفا بالی ارینک چونوشدر دیکنی دانی ریش
کوز قیقینه سیده بر طود در کدوقینی بوساندر ده حاصل اولور
بوش تهی و باش سرار تغنه معنی ریش

الیزاده

فارسید ترکیه کبری دینور کافک و کسره سینه برایش مقابله اشکله اوله
 ویرد کلمه حق و کبری دیکر عربیه دیر دو غم ترکیه تر لاوتجا
 و باغ دو غم که فرق ارشونان و قرارشون اوزون اوله بعضله
 طوطی و عرضی التمش ارشون اوله دیشله فارسیده کاسجک فتحه سینه و
 مهمله مکسوه و یاساکنه ایله **کبری** دینور معرب دیر نغمه الله
 کسره کاف ایله ضبط ایلمشدر **وژه** و او مکسوه و یای مشاخی و زا
 عجمیه فتحه و یاه علا متله فارسید ترکیه الف محدودده ایله آری دینور
 مثلاً خالص و صافی دیک اولور **ناب** کبری عربیه دیر **ریزه** راء
 مهمله و یا حطنی سکونیه و زاء عربیه فتحه سینه و یاه علا متله فارسید
 ترکیه اوافق دینور یعنی خرده شینه دینور عربیه دیر
 کبری ضم بامو ایله در که که در حقا تکلانش در
یکوزه اخوه و تهمی اولایا تختانیه و کاعربیه سکونیه و او مکسوه
 ایله و زاء عجمیه فتحه سینه و یاه علا متله فارسید ترکیه بر قریش دینور
 عربیه دیر **تقطیع البیت** مشغله **دی خرده** و مزدکری
دو غم کبری و ریه آری و ریه اوافق یک و زه بر قریش در
رونق و فرد خدی کر بلته تبر و له سپهر
قلقنه دیر اووق و یای قویجی اد کیش در
 رونق ترکیه مثلاً بزنه تمام مرتبه کوز لئو طراوت یاب اولرینه فارسید
 مفتو ایله و رامه سکونیه فر دینور رونق دخی فارسید لکن ترکیه
 شایع اولغله **لفظنه** تفسیر اولوق اوزده ایراد اولمشد عربیه
 دیر دخی لفظ ترکیه عطف اولاد و اتندز فارسید دال مهمله کسره

وکاف

و کاعجمیه فتحه سینه و رامه سکونیه **دیکر** دینور عربیه و او عاطفه
 تفسیر در بالتمه ترکیه که انکله او دو کسره فارسید نامشنا
 فوقانیه و یا موحد فتحه لوبله و راء مهمله سکونیه **دینور عربیه**
دیر سپهر سین مهمله کسره و یا پارسیه فتحه سینه و رامه سکونیه
فارسید ترکیه قلغان دینور جنک کوننده اریا کند و او قدر و خط
 حفظ اتک ایچون کتور لوب و الیز عربیه جیمک ضمیه سینه و نونک
 تشدیله دیر اووق و یای قویجی ترکیه ترکیه یعنی او و یای
 قویجی ظرف دیک اولور ترکیه تربطی ترکیه تانا طایفه
 صدق دیر لر فارسید کاعربیه کسره و یا مشنا تختانیه و شین
 معنک اسکانلرله **کیش** دینور عربیه کبری **تقطیع البیت** رونق و فرد خدی در
 بلته تبر و له سپهر قلقنه دیر **اووق و یای قویجی اد کیش در**
طیغنه دی و کیش و بسلمکه در برورش
زاهد پار سادیکل من مبد و دین خویش در
 طبع ترکیه عبارت معنادر فارسید باعجمک فتحه سینه و رامه سکونیه مفتو
 غیر منقو ک سکونیه و ناقوشک کسره و شین معجمک سکونیه بر شین
 دینور بر سیدند اسم مصدر عربیه معنادر بسلمک ترکیه فارسید
 باعجمک فتحه سینه و رامه سکونیه و او مفتو و رامه سکونیه
 و کون شین منقو ایله **برورش** دینور برورش اسم مصدر عربیه
 کبری زاهد ترکیه دنیا کند و منی حفظ ایق اهل تقوی و الاصلاح
 او دینور فارسید باعجمک فتحه سینه و الفله و راء مهمله ک اسکانلرله و شین
 مهمله فتحه سینه و مدله **پار ساد** دینور عربیه دخی دیر زاهد اصله عربیه

۹۶

چون خبند نسکه قصه علت دخول و فعل او و توانک سکونیه
مقصود نیک در جن ایله قصه علت نیک تفصیل نیک
مجنس اولان قطعه نالند سبقت اعکله افاده حاجت قائم
بترغته دوزد جوژه بلجه نسبه چین

لولة در تا بترغته دی صوله چب و بوله پشینه
دوزه دال ماله ضمه سیله و و او ساکنه و ز ا پارسیه فحه و ماله علامه
ترکیب بتراغ دینور قفا و دولند و قوی و صغر بونکه یا پیشور
دکتلو او تر عربین ضمه حام ماله ایله دیر جوژه ضمه جیم
عربیه ایله و و او ساکنه و ز ا ع نیک فحه سیله و ماله علامه فارسید
ترکیب بلج دینور کیمور دن یکی حقه طاق بورسی دیکدر عربیه
فانک فحه سیله و ر امشده نکه ضمه سیله و و او ک و جیمک اسکانه ایله
دیر نسه ترکیب شئی معنی فله شئی دیر فارسید جیم
عجک کسره و یا مشتات تخانیه سکونیه و ز ا عربیه ایله چین
دینور عربیه دیر نایه نون مفتوحه و الف ایله و اخر و تاجی
اولا یا و ز ا پارسیه ایله و ماله علامه فارسید ترکیب لولة دینور یعنی
چشمه لوده و مصلقه و حمام قور لینه اقا صوله لولة لیر عربیه
میم مفتوحه ایله دیر صوله ترکیب یعنی طرفه صاغ طرف ایله مقابله
فارسید جیم عجک فحه سیله و یا پارسیه سکونیه چب دینور عربیه فحه
یا حطه ایله و شین معنک کسره ایله دخی دیر جهاست قبیلند
پول تکید کرک منفرد او او سکونیه کیم بالقی بوله او سکونیه فارسید بابه
عجک فحه و شین معنک کسره و اخر و تاجی اولایا ایله و ز ا عربیه ایله

پشینه

پشینه دینور بانک ضمه دخی نغمه اتند شدد عربیه ضمه ایله و
دیر تقطیع البیت بترغته دوزه دی جوژه بلجه نسبه چین
لولة در تا بترغته دی صوله چب و بوله پشینه

صمره صاد ماله ضمه سیله کمدن تغلیب او غش قوش و مدار نسبه
وقیو و دوه ترکسه دینور ترکیب کره دید کره بو غلطیدر فارسید
جیم عجک کسره کسره دینور کیر و پاس معناد دخی کورا قاصمه
اصلند عربیه کیر بکله سر کین سین ماله فحه سیله طوار ترغ
و صغر و قیو ترکسه دینور کره کی معرته و در سرد و هو
ترکیدر فارسید جیم عجکله چین دینور کاف پارسیه ضمه کین
عربیه و دیر اقا ترتیب اوزن واقع اولمه شدد زیر
سد و کابجی ضمه سیله کین دینور و نجاست غلیظیه جیم پارسیه
چین دیر لور تقطیع البیت صمریه چوک دیمشدر دخی سر کین
لیکن سد و که پورغته چین دیر لور هم داخی کین

غنده اور مجک دی صا ا رو منج و توه
اولو کله جو ستیه اولد هم استینه سینر
غنده غین معنک ضمه سیله و نون ساکنه ایله غینک فحه سیله دخی حاجت
فارسید ترکیب اور مجک دینور عربیه دیر صا ا رو ترکیب
بال ا رو دیر لور فارسید میم مضمه ایله و نون و جیم عربیه اسکانه ایله
منج دینور سین ماله و تاء قوشنک ضمه و و او ک و ماله اصلیه

2

Copyrighted by University

اسکانه لاله سوه دیور نعه الله و او د نصله بر ا م هله فتحه سوله
 عید دیر او نلوک ترکیدر عناد چیلک دیکدر فارسیدین
 م هله کسه و الف ملسو ایله واخند هه اعلا **استینه** و الفینه
 واخند هه سترین م هله کسه **استینه** عناد چیلک معنادر
 عربیه و کبی **تقطع البیت** غنم اورم جله در صا
 ری رومن ج **ستوم** او نلوک **چوستیه اول** دی هم استیزه **ستینه**
کاکاه اولد دکان چنبه اهنجه دیکل
پای اولد سبه چله اهنجه کرباس اوله بنیز
کارگاه فارسیدر کار ایله کاهیل تاکیف اوغندر کار کاه عربیله ایش
گاه کاف عجمی ایله مکان معنادر ترکیدر ایش بر دیکدر و مکان
اندجبار تر **چنبه** جیم عجمک کسه سوله ترکیدر چوله الا تندن
 براوزن تیمور در که بز طقور کن بز ی انطه تز گاه اوزرنه کر
 بز اوزرنه پای کبی ورر بعضو بر الف زیاده سوله **جبار** دیر
 فارسید الف حمدوده و هه هوزک فتحه سوله و نون ساکنه و جیم
 پارسیه فتحه سوله و هه اعلا متله **اهنجه** دینور **پای** فارسیدر چله
 معنادر ترکیدر بز طوقیا اده دینور عربیه **کرباس**
 کاه عربیه کسه سوله و ا م هله تک سکونیه و باء عربیه فتحه سوله و الف
 و سینه م هله تک سکونیه فارسیدر ترکیدر بز دینور اذن طون
 و کونک سار لر عربیه دخی **دیر** **تقطع البیت** **کارگاه اول** دی
 بره اهنجه **دیکل** پای اول **دیسه** چله اهنجه کرباس اوله بنیز
بیشتم در صنعته بیشه شیشته دیکل

معنی

معنی کف و در فشک بز بشیق بز بنیز
بیشه باء عجمک کسه سوله و باء عجمک سکونیه و شین معنی فتحه سوله
 و هه عربیه فارسیدر ترکیدر صنعت دینور عربیه دخی **دیر**
 اصل عربیدر ترکیدر بویه ش او شدر **حرف** بو معنایه **بیشه**
 با موحده کسه سوله و شین منقوطه فتحه سوله و ما بیندنه یا حطی سکونیه
 و هه عربیه ایله فارسیدر ترکیدر شیشته دینور یعنی او مطلق دیکدر
 عربیه فتحه سوله ایله و **دیر** **کفیش** کاه عربیه فتحه سوله و فاکت
 و شین معنی اسکانه لاله فارسیدر ترکیدر باقی دینور که ایق قابیدر
معنی در **دش** دال م هله کسه و ا غیه منقوطه فتحه سوله و فاکت
 و شین معنی اسکانه لاله فارسیدر ترکیدر بنیز دینور دیکجیله الا تندر
بیت صن غنم **بیشه** شیشته **دیکل** معنی کف و در فشک بز بشیق بز بنیز
تقطع البیت
قرغیه زان در دام اغ و بناغ ایلک اوچی
بندغ داغ طاغ و باغله سنا پالیز
قرغه ترکیدر فارسیدر زاء عربیه ایله زانغ دینور دام دال م هله ایله فارسیدر
 اغ دینور منزله ایلکن کوز کوز او درله و انطه باقی و قوش اولوب
 طوتر **بناغ** باء عجمک و نونک فتحه لریله فارسیدر ترکیدر ایلک اوچی دینور
 یعنی ایلک ایله اوشک او جهنم دینور **بند** با موحده و نونله دال م هله
 سکونیه فارسیدر ترکیدر بغ دینور مثلاً **بیشته** باغله قله بر باغدر عربیه
دیر **راغ** ا م هله فتحه سوله فارسیدر ترکیدر طاغ دینور عربیه
 دیر **راغ** و شیشته ترکیدر فارسیدر ایله **پالیز** دینور عربیه
تقطع البیت **قرغیه** زانغ **دام** اغ و بناغ **اوچی** **بندغ** راغ **باغله** سنا **پالیز**

۹۲

Copyrighted material

بر یور ویش یور کم که قیامتده کرک
روشی رو که ترا باید در رسنا خیز

تکریر
لفظ

بنو مصرع اولی مصرع ثانی تک تفسیر بر یور مصرع اولی و اولی یور ویش
فارسین را مهمله فتح سیده و واو ک کسره و شین مع ایله و آخر یا و حد ایله
رو دینور که مصرع ثانی تک ابتدا سید روش لفظه متصل اولی ای و حد
ای چون در مثلاً بر یور ویش دیکر یور کم تکریر فارسید را مهمله فتح سیده
و واو ک کسره و آخر یا و حد ایله و ها غیر مطلق ایله رو دینور
یونگ لفظی حرف رابط یا حرف تعلیل در تکریر دخی بو حرف مستعمله
یور کم تکریر اولی که لفظی بو معنایه در عربیه کسره ایله و
کی امر در ک لفظی تکریر فارسید تا قرشتک ضمیه سیده و راه تحصیل
ایله ترا دینور عربیه دیر لر قیامتده کرک ترکیبی تکریر فارسید باید
رستا خیز دینور را مهمله تک ضمیه سیده و شین غیر منقوطه تک سکونیه و تاء
قرشتک فتح سیده و الفله و خام مع تک کسره و یا حطی تک و زاعربیه تک
اسکانله فارسید قیامت دیکر در ظرفیت معناسنی افاده ایله
باید با مو ایله کرک دیکر تقطیع البیت بر یور ویش یور کم سا
که قیامت ده کرک روشی رو که ترا باید در رسنا خیز

دانه در رسنا و جا کر هم جا شیره لبکه دخی روانم خیر ان
مفعول مقابله مقابله فاع
بوزن رباعیدر که اولی زینها
قطعیه هر چند بر قطع در اصل هر مصرع در در کره مفعول مقابله هر چند
حزب علی داخل اولی لامک ضمیه مفعول اولی و شد و آخر ب تک و جزو

ثانیسه

ثانیسه قبض علی داخل اولی و مقابله و مقبوض و مقبوضه و جزو ثانی
اصلا و زینه سلمدر و جزو را بعنه زلل علی داخل اولی و مقابله اولی و شد
و انک نلشد و عرب علی تک تفصیلی بحر مضارع احرب و مقبوض
و مقصورا و لا بشی قطعیه و قبض علی تک تعریفی بحر جزو
احرب و مقبوض و جزو اولی قطعیه سنا بشدر تعریفی زلل
زاعربیه و لا اوک فتح لزه و لام ثانی تک سکونیه لغتیه طریقی دیکر
و یا ای اولیا عورتیه دیر و اصطلا اولی و مقابله کرا هم اولی یعنی
مقابله جزو نه هم علی داخل اولی و مقابله اولی و مقبوض زلل علی داخل
اولی مقابله میساقط اولی و مقبوضه فاع قالور و بوکه از دینور
معلوم اولی که مقابله فاع اولی علی علت لازم در بر هم در ویش
زلل در تعریف هم لغتیه او دخی صمدینور و اصطلا اولی و مقابله مقابله
سبب اخذ و سه و بر سید دخی اخیر سانی دوشرو مقابله اولی و لاح
سنا قلتو مقابله اولی و بعد زلل داخل اولی و مقابله سقا اولی و مقابله
ازل اولی تک جمله و قعر اوزم تکا کیدر تاک

د

همرز در اوزم چیغی بر تقدیر تاک

تک تا قرشتک فتح سیده و کاسه ایله فارسید تکریر جمله دینور یعنی بر شینه
اقام ایلمک دیکر و بو کرک و صحرامق و بمجور اتک کبی عیدیه
وخریطه ددینور و قعر معناسنه دخی کلور مثلاً بر شینه تک
دینور یعنی قیو دینی و زکوک دینی عیدیه دینور اوزم
تک تکریر اصم و باغ جیبوخی دیکر فارسید تا قرشتک ایله تاک
دینور عیدیه کبی در راه مهمله فتح سیده و زاعربیه تک سکونیه فارسید تکریر

Copyrighted by University

اوزم چو دیور بو عربین دخی در بر ترکیدر برسته بر تغمینه دیور
فازیم چیمک فتح سله و الف و کاف ساکنه الیه چاک دیور عربین کی
تقطیع تک و حمله و قرازم تکا کیدر هم زرد اوزم چیم غنی بر تقدیر چاک

بهر قوخی رک اغیشی هم بار
کوک بیخ و لیک بکستند دخی کا
پیر ترکیدر اغیشی و سایر اولک کسیر اغنه دیور فارسین فتحه بیا
و کون امله و کاف الیه برک دیور عربین کی اغیشی ترکیدر یعنی
اغ اوزر نه حال اولان میوه دیور فارسین با موحد فتح سله و الفله
و بهاء و راه غیر منقوطه اسکانلرله باز دیور عربین دیو کوک ترکیدر
یعنی اغیشی و اولک و سایر شینک کوک نه دیور فارسین با موحد کسیر
و یا منناختیه و خامع اسکانلرله بیخ دیور عربین کی و فتحی
ثلثه الیه دیور بکست ترکیدر قول قور اتمکله بول ایچو و سفر
یا بول کور و صوایله اصلا دور لوفارسین کاک دیور عربین کی

تقطیع پیر دخی تک اغیشی هم بار کوک بیخ و لیک بکستند دخی کا
بو غنی خفه کردن اولک سلی در لرس
جلد اولک لغنه چاک و هم چالاک

بو غنی ترکیدر یعنی برکت بو زنده بو غنه دیور فارسین خامع تک و فاک
واخر نه بهاعلا و کاف عربینک فتح سله و راه غیر منقوطه الیه خفه کر کی
سلی ترکیدر مثلا ای سله کسینک یوزینم و آنسه اور دقار سله دیور فارسین
لازمه و راه غیر منقوطه و سین ممله اسکانلرله لرس دیور جلدیم
عربینک فتح سله و لامک و دال ممله اسکانلرله فارسین ترکیدر چاک دیور

مثلا

مثلا اینه حسنه و اد چو ملکن ادم دیور چاک
بو معنایه فارسین چاک و یکلر عربین دخی
فرد او در سید در لرس جلا اولک لغنه چاک و هم چالاک

هم زرق درک شرف اولو کاف شکاف
دیار غنه کو چو قدر دخی مفاکت
زف اغیشی فتح سله و راه ممله و فاک اسکانلرله فارسین ترکیدر
مثلا در صویه ارب زرف و در دکنه در یازف دیور عربین دیور
شرف شین معینک کسیر و کاف فتح سله و راه ممله و فاک اسکانلرله
فارسین ترکیدر اولو دیور مثلا بونک و قوی و مختسه و ابو حالو اولان
کسته دیور عربین دیور کاف و شکاف ایکیستی کاف فارسین
ترکیدر یارق دیور یعنی اغیشی و حجه یار غینه و سایر یارقلم
دیور عربین کی کو کاف پارسیه فتح سله فارسین ترکیدر چو قدر
مقاد دخی فتح سله فارسین چو قدر معنایه عربین فتح خامه الیه
تقطیع هم زرق درک شرف اولو کاف در لغنه کو چو قدر دخی مفاکت

یوک بار دخی بول اوج کره سله
تاج افسر و کسینه اچ زاج اولدر

یوک ترکیدر مثلا دوه و قاطره بولن یوک فارسین با موحد فتح سله بار
عربین فتح خامه الیه دیور یوک دخی ترکیدر فارسین بوله دخی بار دیور
مثلا فارسین بار لفظ یوک معنایه و بول معنایه دخی کلور لغنه کسیر
اوج کره ترک در فارسین بار دیور عربین کی تاج ترکیدر
پادشاهلر باشلر کیر فارسین الف مفتوحه و فاسا و سین ممله فتح سله

Copyrighted by the University

ورامه سکونیه **افسر** دینور عربیه دخی دینور ترکیه و فلسطین و عربیه
لغندر کرسنه کافی عجمه و ورامه سکونیه و سین غیر منقوطه کسه
و نو مفتو و ماعلا فارسید ترکیه اج دینور بعضی طعام بگویند قوراج اوله
دینور توک نغیضید عربیه دینور زاعربیه و کسه و الف و طغ
اسکانله زاک دینور عربیه دخی دیر **تقطع البیت** یوز بار
دخی و اوج کسه بارتاج افسر و کرسنه اج اولدر **زاک**
اوله اولدی یو و طغ و اکانه قور قو

انکه شد نیک و راست اورا چه باک
توقه ایله عجمه و نایبینه لغ و نشر تب بطریق اوزره تفریق اولدر
اوله مصر اعک هر کلمه سیرجی معنی هر کلمه ترک معنی یعنی مصر
صد زنه اوله اوله لفظی ترکیب در جازه استعما اولور سما اشارت زنده
فارسین مزله **انکه** دینور مصر او صدر کلا واقع اولدر عربیه فتح میله
کی اوله لفظی ترکیب فارسین معنی کسه سینه **دینور عربیه** دیر
ایو لفظی ترکیب کرامت ضیدر فارسین نو ملکسو و یا تخیه مشا و کا
اسکانله **نیک** دینور مقابله در عربیه دیر لکه حال ابو اوزره
اوله کسه دینور نغیضه فاسدر طغ و ترکیب فارسین و ورامه کسه سینه و الف
و ورامه و تا قرشک اسکانله **راست** دینور عربیه دیر اکانه
تو کیدر نه لفظی استعما اچو کلور بوند انکار ای متضمتد یعنی
دیگر فارسین معنی اوله **اورا چه** دینور بوند دخی لفظی استفهام
انکار واقع اولدر نیست کی عربیه کی اولده او الف مفتوحه استفهامی
متضمتد انکار طریقی اوزره لیس کی قور قو ترکیب فارسین باموه ایله

باک

باک دینور عربیه کبی **تقطع البیت** اوله اولدی **یو و طغ** و اکانه قور
قوانکه شد نیک و راست اورا چه **باک**

یو و طغ ای کل البیت اریوی اوزره که نیجه لطیف و خوا اولور استه اریوی
لین عملین فعلین مقابله همیشه سعادت یارچک دو افزو
یو و طغ ای بر قطعه در اصل هر مصرعه فعلی مقابله فعلی مقابله
بوزره اصلی اوزرینه واقع اولمشدر سالد اصل اجزای کسه علت داخل اولمشدر
تقریباً فعلین مقابله اوزره اولمشدر یو و طغ ای کل اوزره اولور چون فاهم

فرب الدق اوله فربین الدق
کشر جابلوس انک ندر یعنی یلدنق
فانک و ورامه کسه لوله و یا حطنیک و باموه اسکانله فارسین
دینور عجمه افا سوز اسدر الهم معناد کلدر دینور اظک کلار و ایلیش
عربیه خامع کسه سینه کبر **فربین** فانک و ا غیر منقوطه کسه سینه
وله غیر مشا تخانیه سکونیه و باموجه کسه سینه فارسین ترکیب الدق
معناد عربیه دیر **جابلوس** جیم عربیه فتح سینه و الفله و باموجه
ولا مک ضممه لوله و واک و سین مرمله اسکانله فارسین ترکیب یلدنق
دینور یعنی دکلوتو یا التاقلتیق دیکر عربیه و کبی **تقطع البیت**
فربیلد دمنوا اولد فربین الدق کشی جابلوس انک ندر یعنی یلدنق

کشد در جچک کسه در اچمق
لغته بملیکه قعیوب طو دلر نوق
کشد کاعربیه فتح سینه و سین معنی کسه سینه فارسین ترکیب جکلر دینور

Copyrighted by University

شتابیدن معجزه کسره و ناقصتک فتحه سیه فارسیدر ترکیه
 ابودینور بر اش شلمکن یا خود دیور مکن ابوبکر و عیسی و علی
 دیور عربیه کبی **در ترکیه** دال مامله کسره و غیر منقوطه
 فتحه سیه و نون سا ایلد و کاف مکن الیه فارسیدر ترکیه اطنک معنادر
 عربیه کبی **فتی** فانک کسره و نون ساکنه و جیم عربی فتحه الف الیه
 فارسیدر ترکیه کرمک دیور عربیه کبی **غلطید** غین معجزه فتحه سیه
 و لام سا و طاء مامله کسره سیه فارسیدر ترکیه یو النطق دیور عربیه
 تاء قرشتک و دالک فتحه لریله دیور **تقطیع** شتابیدن ابودینور
 در کلمی **دال اطنک** دی فتی و غلطید کرمک یو النطق

چریدندرا و تلاقیم افشتن اصلاق

شدن تریاران یعنی **بغوردن** اصلنق مق سینه عربیه
چریدندرا فتحه سیه و دال مامله کسره سیه فارسیدر ترکیه اولام معنادر
 کبی **اغش** الف محذوره و غین معجزه کسره و سین منقوطه سکونیه فارسیدر
 ترکیه اصلا مق معنادر یعنی بر شئی صولیه اصلا مقه دیور عربیه
شدن تریاران ترکیبی فارسیدر ترکیه یعنی **بغوردن** اصلنق دیور عربیه
 میم مفتوحه الیه دیور **تقطیع** چریدندرا و تلاقیم

هم اغش تن اصلاق شدن تریاران یعنی **بغوردن** اصلنق
 به از جانست لهن گفتار کرمی کنز باور

بوسو و یکندر جانند کرایدر سک اینتنق
 بویک مصرع اولته مصرع ثانیه سی تفسیر واقع اولشدر مثلا به از جانست
این گفتار ترکیبی فارسیدر ترکیه بوسوز یکدر جانند دیمک اولد

به یا موحد کسره سیه و ها اصلیه سکونیه فارسیدر ترکیه یکدیگر از جانست
 فارسیدر ترکیه جانندن دیگدر معلوم اولد که جان لفظند مقدم اولان
 کلمه سی عربیه حرف و جازه دن ابتداء غایت ایچون اولان من معنادر
 میم مکسره الیه ترکیه بونک مراد نه دن لفظیدر و اخرن متصل اولان
 سین مامله الیه ناقصتک خبر ایچون اولان لفظنک محفیدر معنا
 جھندن لفظنه مصر و قدر ضرورت وزن ایچون سینه خیر و منشدر از جانست

به انست این گفتار تقدیر نه در این گفتار فارسیدر ترکیه بوسوز
 دیگدر عربیه و دخی در لرا کرف و کایک فتحه لریله
 و راه مامله سکونیه فارسیدر ترکیه دخی اگر دیور اد اتعلیلدر عربیه
 لا مفتوحه و او ساکنه الیه دیور **میکنر** فارسیدر ترکیه ایدر سک
 دیگدر باور یا موحد فتحه سیه و الفله و او مفتوحه الیه و راه مامله
 سکونیه فارسیدر ترکیه لفظیه ستعلدر ترکیه کرایدر سک اینتنق
 مثلا اگر تصدیق ایدو اینانور سک دیگدر **تقطیع** به از جانست
ت این گفتار کرمی کنز باور بوسوز یکدر جانند کرایدر سک اینتنق

نکار سمنبر شکریه بر سو بکه غنبر تر صبی غالیه بوسوز
فغو فغو فغو فغو تقارب کا و لا سالم او ش ای ملک
 قطع تقارب بر قطع در جمله اجزا اصل او ز سیم اولو اصلا از زین و علامه بر علمه داخل اولد

اولاشدر **چم** اغابجی و قین داغ غوش
اغ دالکن خولدر بوسوز بیقوش
چم اغا ترکیدر فارسیدر کایک کسره سیه و یاء متناحیه وز آپا سیه

اسکانلرله کینه دینور عربیه صاد مهمله و نونک فتح لریله و و اوستا
 و اموحه تک فتح سیله و راء سکونیه در لر قین اغر ترکیدر بر محکم
 اغر که اندر اوق و وز لر فارسین غین معجه تک ضممه سیله و واک و وین
 منقو تک اسکانلرله غوش دینور اغ غ دالکن ترکیدر بر قوش غوز که
 یور ایله اغر کدک کدک ایدر اغ ققان دخی در فارسین خا معجه تک
 ضممه و واک و واک اسکانلرله غول دینور عربیه فتح و تشدید له
 دخی دیر ننه کم فارسین دخی **دوش سنبله** دیر لور
 با موحه تک ضممه سیله و واک و ویمک اسکانلرله فارسیدر ترکیدر یقوش
 بر قوشد ویرانه لور اولور و کجه او چر کوندر کونور عربیه
 دیر لر فارسین و عربیه شکر مستعلا در **تقطیع البیت** جم اغاجی کینر
 و قین اغر غوش اغ دالکن خولدر بو **مربیس قوش**
پیر او تک کونه دی دونه دی
دو اصراغی کجه یه دوش برندوش
پیر با عجمک فتح سیله و راء مهمله کسره و یا حط تک و راء مهمله ثانیه
 اسکانلرله فارسیدر ترکیده اوته کی کونه دینور یعنی دونه کی کوندر اول
 کج کونه دینور عربیه دیر او تک دی لفظ تک فضیه مدخله
 یوقلر ورت وزن انجور در اجحق ترکیده دی و تکله امر در ننه کم فارسین
 فاعل تک ضممه سیله کو و عربیه قاف مضمومه ایله کبی ایکنجه دیر دال مهمله
 کسره و یای ساکنه و اشیا فارسیدر ترکیده دون دیکدر یعنی و تک کونه
 دینور عربیه کبی او چیر موع اخر نه اولادی لفظ تک او کینک
 معنا مدخله یوقدر اول دخی او کدر کبی ترکیده امر در دی یعنی سوله و کبی

دو اصراغی

دو اصراغی کجه ترکیب لری دون کجه و اصراغی کجه دیکدر بونده اولاد
 کجه لفظ هم لفظنه و هم اصراغی لفظنه مصر و قدر دون کجه فارس
 دال مهمله تک ضممه سیله و واک و وین معجه تک اسکانلرله **دوش** کلسیدر
 عربیه کبی اصراغی کجه ترکیب یعنی دون کجه دن اول کج کجه
 دینور اوته کجه دینور فارسیدر عجمک و راء مهمله تک فتح لریله و نون
 ساکنه و دال غیر منقو تک ضممه سیله و واک و وین معجه تک اسکانلرله **پیر غوش**
 دینور عربیه **دیر تقطیع البیت** پیر او تک کونه دی
دونه دی دون اصراغی کجه یه دوش برندوش
دوشک جا محو اولدغی یان یا لبحق
در اغوش کن قوج قوجاغ اولدغی اغوش
 شک ترکیب مثلاً کجه اوزرنه یا توب او بود قلی یا تق اسبابیدر
جامه خوا دیر خوا لفظنه و او کیدر لفظ اولدغی عربیه فاء
 مکتوبه ایله کبی **ویا** فارسیدر ترکیب یا لبحق دینور یعنی اوزرنه
 کجه اولدغی جیلاق اولانه دینور عربیه دخی **دیر اصراغی**
 فارسین زیاده شایع اولدغی غنن ایراد لغوش فارسین با معجه تک
 ضممه و راء مهمله فتح سیله **برهنه در در اغوش کج ترکیب** فارسیدر
 او کله دن مرکبدر دال مهمله فتح سیله و راء غیر منقو تک سکونیه نظر
 معنا افاده ایدر عربیه کبی **اغوش** الف مدوده ایله و غین معجه
 ضممه اسم مصدر در در لفظیله ترکیب اولدغی لفظ مرکبدر اسم واحد
 قنم در قوجق معنا در کج کانه تک ضممه سیله و نون ساکنه ایله **کدر دن**
 امر در حسب ترکیب ترکیب قوج دیک اولور یعنی قوجغله امر ایکنکدر مثلاً قوجغله ال دیکدر

۱۰۲

Copyrighted by University

وواوسا و زاعربك فتح سيله و ما علامتله **موزه** دینور عربین کبی
 پابوچ ترکیه ایایه کیر اداکن اوزرینه اداکنه بخ اضا اتمو دیو ایاق
 قابیر فارسین باعجک فتح سيله و الفله و الیخی باعجک ضمیه سيله و واو
 اصلیه و شین معجک اسکانلرله **پاپوش** دینور عربین میمک کسره سيله
 و فتح سيله دخی روایت اوغندر **دیور تقطیع البیت** یتمک خوردنی سی
 رتوق روزه اور جدر اداک موزه اولدی پابوچ اول **در پاپوش**
او جوق طوشه دیو فرسا دیور
خود عقله دی اوله کتمیشه بهوش
 او جوق طوش عبارت ترکیه صرع دید کلمی مصدر اکثر صبیانه و
 اولور طشره دن اولد کدیور **دیو فرسا** دینور عربین کبی **خود خا**
 معجک کسره سيله و امهله فتح سيله و ال غیر منقوله سکونیه فارسین
 ترکیه عقل دینور عربین دخی **دیور اوک کتمش** ترکیه عقلک ایزد
 بر حالدر عقل خلقیدر اوک ایسه کسبه متزاید اولور فارسین **هوش**
 اوگنر اوک کتمش فارسین با موحدنک کسره سيله **بیهوش** دینور
 عربین کبی **تقطیع البیت** او جوق طوشه و فرسا دیور خود عقله **در اوک کتمش**
طوشیق در اسیب اشوب اورک
اورش ز مدرقانه غوغا خلا لوش
 طوشیق ترکیه مثلا ایکی کشر برینه ملاقات ایتد کلمه وقت کوس
 دیور کذا فی نعت الله فارسین الف معدو وین مهمله کسره سيله دینور
 وزحمت و ضرور معناده کلور **دیش اشوب** الف معدو ایله وین
 معجک ضمیه سيله و واوسا و با موحدنک سکونیه فارسین ترکیه اورک

دینور مثلاً فتنه و غوغه ایله ایل و مملکت بر برینه قرشوب کسک کبی
 و قتال و فتنه معنایه اورش ترکیه مثلاً دوک و صوش اشوب کسک
 ر امهله فتح سيله و زاعربیه و میمک اسکانلرله **رزم** دینور
 زانک کسره سيله دخی جایز در عربین و کبی قاتی غوغا ترکیه
 خلق مابینده اوازله غلغله اولادیر و قود و وهای و هو ایله اول
 شما کبی فارسین خامعجک فتح سيله **خلا لوش** دینور عربین و کبی
تقطیع البیت طوشیق در اسیب اشوب اورک اورش ز مدرقانه غوغا خلا لوش
فرشته سر و شش ادب اولد فرحک
دلور دیوانه هم داخی مد بهوش
 فرشته ترکیه سماوات خلقنه دیو فارسین سین مهمله و ر اغیر منقوله
 ضمیه سيله و واوک وین معجک اسکانلرله **سر و ش** دینور عربین
 فحمتین ایله دینور ادب ترکیه فارسین فاک فتح سيله و امهله
 سکونیه و ما هوزک فتح سيله و نونله فاک اسکانلرله **فرحک** دینور
 عربین دخی دیو اصله عربین فارسین و ترکیه بویه شنگور
 دلور ترکیه عقل اولیا آدمه دینور فارسین دیوانه دینور عربین
 کبی **مد هوش** بیهوش و اول مهمله سکونیه دخی بو معنایه غشدر
اقا هوش عقلک غیر اولوا کما متفرع بر حالدر که عقل صحیحک
 اثری در ادخی خیری و شری شردن و نفع ضرر دخی انکله فوق
 ایدر اساعربینر تمیز ایله تعبیر اولان حالدر بو تقدیر **مد هوش** دیو
 اولوق لازم کلور دکلر لغو ذابالنا اصلا عقل اثر اولیا دیو **دیور کتمش**
 شردن تمیزه قادر کلور **مد هوش** ایسه تمیز اولان دیور عقل اثری

وارد رکن کامل دکدر عقلی نقصا اوزره در مجز و در امانه خیر شد
تغیر قادر در قطع و برش و اول در فرهنگ دلو به در جوانه هم دانی خوش

صل و بر دیک در میان در تن زین
دیک اسم اول هم دی می باش خاموش

صل و بر ترکیب مثلا بر سینه یا بر کفتر کرسنه صلی و بر مکه الم ترک کبیر
ر امهله و ما هموزن فتحه لوله دکا فیک ضمیه و نون ساکنه ایله
رهاکن دینور عربیه کبی تن زن تا فرشتک فتحه سیده و نون ساکنه
ایله وزاء عربیه فتحه سیده و نون ساکنه ایله فارسید ترکیب اسم اول
دیکدر عربیه در می باش خاموش دخی فارسید ترکیب اسم اول
دیک اولور بود دخی سکوت معناسنه در تقطیع البیت صلی و بر
دیک در میان در تن زن دیک نام اسم اول هم در می باش خاموش

دی این شاد بیچکلسن ایشت

کلویم تو کفتنیها تو بنیوش

مثلا
بوتک ع اول لفظ نشر تب طریق اوزره مهر تانیم سیرج او
دی این ترکیب فارسیه مصرع ثانیه کلویم با موه و کایچک
فارسیه کله اخرت با د صکر یا ز بلا علا متکدر کلویم فعل مضارع
نفس متکدر و عربیه کبی کالفظ ترکیب فارسیه با موه
فتحه سیده و او غیر مرفوظه تو دینور عربیه کبی بیچکلسن
ترکیب یعنی سوز لر دیک اولور فارسیه کایچک ضمیه و کون فایله
و تا فرشتک فتحه سیده و نون مکسوه و یا مشتتا تختایه سکونیم
و ذوالار واحد غیرت علا جمع اولان با و الفله کفتنیها

عربیه در سن ترکیب فارسیه مشتاقویه فتحه سیده و او غیر مرفوظه
ایله تو دینور عربیه کبی ایشت ترکیب فارسیه با موه کسره
و نون ساکنه ایله و یا حطیک ضمیه سیده و اشباع و اولور و ش معیکه
سکونیه بنیوش دینور عربیه کبی حاصل معنی سفا سوز لر دیک
دکله دیکدر تقطیع در این شاد بیچکلسن ایشت کلویم تو کفتنیها تو بنیوش

یا کله عزم اگر کوز او ایله ایله نظر خرم اوله جان و کول مردن ایله شام و

فاعلا مفتعلن فاعلا مفتعلن طی ایله مقتضی دینور الیه اهل هنر
بوقطعه بحر مقتضید بر قطعه در اجزای طی علیت داخل اولور مطو
اولو فاعلا مفتعلن فاعلا مفتعلن او شدر طی علیتک تعریف
بحر منسرح مکسوه و مطو اولو لاقطعه اولو کجک در تعریف مقتضید
اسم مفعول صیغه سی اوزره فکر اولمش معناسنه در و بوه
مقتضید بدیلر جمله اجزای انتظام تلفظ بولمدر و غی اجله

هم بریدن او جموق هم دانی او جموق اولور ایشت

دوزخ اولور طامو او کشت اولور کجک دینور

پری با عجمک فتحه سیده و راء مهمله سکونیه فارسید ترکیب او جموق
یعنی قوشک او جموسی کبر عربیه فتحه طام مهمله ایله دیر ایکنجی او جموق
دخی ترکیب که اخرت مؤنله جامه اسایش اوله جقدر فارسیه
موقه تک و ما هموزن کسره لوله و ش و تا فرشتک اسکانه ایله
هشت دینور عربیه دیر دوزخ دال مهمله ضمیه و او کانه
وزاء تک فتحه سیده و خاء معیکه سکونیه فارسید ترکیب طامو دینور

Copyrighted by the University

اخرتد مشرکله نعوذ بالله جاي عقا اوله جقدر عربيه کي
کافچک فتحه سيله و شين معجک و تاقرشتک اسکانله فارسيدر کشتن
فعل ماضيد صير و راجحوتد ترکيد اوله د بکدر يعنر فلاشي
شوله اوله ديه برده که مقابلي اولمادي در عربيه ديوکري
ترکيدر مثلا تخم لکه ديو فارسيد با تا کيد نکلر کا عربک کسره و شين
معجک و تاقرشتک اسکانله بکشت دینور عربيه
هم پير او و حق و هم داخي او و حق اوله د بکدر دوزخ او و طامو کشت اوله د بکدر

انجيل ادر انگليو بت بکشت به طبعه
هم تلي هکله دار هم کني اوله د بکشت

انجيل ترکيدر تو ساله اچده بر معتبر کتا ادير حضرت عيسي عليه السلام
نازل اولمدر فارسيد الف مقصوره تک فتحه سيله و نون کنه و کاف
عجک و لا کسره لريله و اخر حرف تهجي اولا يانک ضمه سيله انگليو
عربيه ديو بت بکشت با پارسيه فتحه سيله و تاقرشتک سکونيله
و با ثانی پارسيه فتحه سيله و سين مهمله و تاقرشتک اسکانله فارس
ترکيد بته طبعه دینور مثلا مشرکرا غول و طاشد يونوانی معبود
اتحاز ايدو طبعه کرانله يعنر اول بيله طينله بته طبعه دینور
ديو تلي تاقرشتک فتحه سيله و لا مکسوه و يا و سين
مهمله اسکانله و ما علامتله فارسيدر ترکيد هکله دینور که الی کوزلو
بظ فدرات اوزرته اصوا اچنه شئي قویو کتور لر عربيه
ديو کنيه ترکيدر فارسيد کا عربک ضمه سيله و نون مکسوه الیه و شين معج
و تاقرشتک اسکانله کشت دینور کاف لک بيله طور دوغنه

انده وارو بتلرینه عباد اير لر عربيه دال مهمله فتحه سيله
انجيل ادر انگليو بت بکشت به طبعه هم تلي هکله دار هم کني اوله د بکشت

هم کني ديو بت بکشت به طبعه
هم کني ديو بت بکشت به طبعه

هم کني مهمله تک ضمه سيله و فتحه سيله نقل اولمدر فارسيدر ترکيد و الی
مثلا يزلنده قازد قکر زير زمين و لغم و بودر و مغاره کي عربيه
ديو بت بکشت به طبعه هم تلي هکله دار هم کني اوله د بکشت
ترکيد بونه ترک مقامنه ايراد او غندر يعنر بوز اوزق و طير
و بوز اوزرته صير غغه دینور فارسيد با مشتأ تخانیه فتحه سيله و حا
مهمله و جيم عربک اسکانله بکشت دینور عربيه کسره عربيه الیه
ديو بت بکشت به طبعه هم کني ديو بت بکشت به طبعه هم کني اوله د بکشت
و خامع و جيم عربک اسکانله فارسيدر ترکيد مستعملدر بکشت رامهله فتحه سيله
چرکن لفظيدر عربيه ديو بت بکشت به طبعه هم کني اوله د بکشت
فتحه لريله و خامع و جيم عربک اسکانله فارسيدر ترکيد چيل دینور
مصراع ثابتيه قيدا اولمدر و چرکنه مسودخي ديو بت بکشت به طبعه هم کني اوله د بکشت
يعنر چرکن ترکيدر فارسيد خامع تک فتحه سيله دخي مرويدر نعمة الله دن
و خامع و سين مهمله ضمه لريله و واوک و کافک اسکانله بکشت
دینور و زاء منقو تک کسره و شين معجک و تاقرشتک اسکانله
بکشت دخي دینور حاصل بو بيله اوله رخ و فرخ و چرکن و چيل و سو
وزشت لفظلي جمله سر فارسيدر و جمله سر چرکن معنادر عربيه
کي که انجی چرکن و چيل کله لری ترکيد مستعملدر و مشهور ترکه مقابله

Copyrighted material from the University of Cambridge

ایراد اول نوب بونظر ایله تفسیر اولمشد **تقطیع** سیم دری **البت** الی زلق
 سیم اولداریج و فرج جرمین و ج بلخ در جرمین **سوک** در **نشت**
کالیس در **بشک** اول نزل نورد ایسه
خوامد **بسر** **نخت** **هر چه** **نشت**
 یونک سماع اولد ایکن مضمونه تفسیر واقع اولمشد مثلاً **بسر** در **بشک** ترکیبی
 فارسیه خامعیم یک فتحه سبیل و و او غیر ملفوظه ایله و الف معدوم و م
 مفتوحه و دال مهمله تک سکونیه و اخر نه علامت مصدر اولان سکنه
 ایله و بامون تک و سین مهمله فتحه لریله و تا قرشتک سکونیه **خوامد**
بسر دینور اول نزل نورد ایسه ترکیب فارسیه و او مفتوحه و اخر
 حروف تهی اولایا ساکنه و نونک و خامعیم ضممه لریله و سین مهمله و تا
 قرشتک اسکانه لریله و ما هوزک فتحه سبیل و ر امهله سکونیه و جم
 عیک کسره و ها غیر ملفوظه ایله و نون مضمومه و بامون کسره سبیل
 و سین معجمه و تا قرشتک اسکانه لریله **وی** **نخت** **هر چه** **نشت** در **بسر**
تقطیع **کالیس** **در** **بشک** اول نزل نورد ایسه **خوامد** **در** **نشت** **هر چه**

هر که خوب اخلاقه موصوف اولد **دو** **کونین** **اکا** **معطوف** **اولا**
فاعلا **فاعلا** **فاعلات** **وزنی** **بودر** **چون** **رمل** **مخروا**
قطع **مطلن** **بر** **قطع** **در** **مصر** **عند** **اصلنه** **در** **در** **کره** **فاعلا** **کلو**
و **بو** **قطع** **مصر** **عند** **بر** **جزء** **اسقاط** **اولنوب** **جزء** **فالشدر** **و** **جزء** **اخر**
خند **عند** **داخل** **اولنوب** **تاک** **سکونیه** **فاعلا** **فالشدر** **و** **یونکا** **مخروا** **نشد**
جزء **و** **خند** **عند** **تک** **تعریف** **جزء** **مخروا** **جزء** **مخروا** **مخروا**

قطعه

قطعه سابعه کچشدر اعاده به حاجت بو قدر سبب تسمیه
 بحر ملن اولاقطعه ثامنه ده مفضل بیان اولمشد
جاه **منصب** **جاه** **قوی** **راه** **بول**
گاه **صامس** **که** **دخی** **کاه** **بومرول**

جاه **جم** **عربیک** **فتح** **سبیل** **والفله** **واخرنه** **ما** **ساکنه** **ایله** **فارسیه** **ترکیب**
عربیه **دخی** **دیر** **اصطلاح** **عربیه** **سنه** **متعدده** **ده** **مشتور** **و** **مشتور** **مشتور**
معنا **جاه** **جم** **عجم** **ایله** **فارسیه** **والفله** **واخرنه** **دخی** **بویله** **در** **ترکیب** **قوی**
دینور **کره** **صنوع** **اولنوب** **کونین** **جم** **مضمومه** **ایله** **دیر**
کسره **ایله** **دخی** **دیر** **راه** **راء** **مهمله** **ایله** **وزن** **سابق** **اوزره** **فلسفه**
ترکیب **یو** **دینور** **عربیه** **دیر** **والفله** **دخی** **جایز** **در** **کاه** **کاه** **کاه** **کاه**
فارسیه **ترکیب** **صمان** **دینور** **اربه** **و** **بغرای** **دو** **کوب** **بخر** **منه** **صمان**
حاصل **اولان** **شیدر** **عربیه** **تا** **قرشتک** **کسره** **کسره** **و** **بامون** **کسره** **نونک**
اسکانه **لریله** **دیر** **که** **کاه** **یک** **فتح** **سبیل** **و** **ما** **اصطلاح** **ایله** **فارسیه** **کاه**
لفظتک **محفقد** **ترکیب** **بودن** **صمان** **معنا** **در** **کاه** **کبی** **کاه** **کاه** **کاه**
فتح **سبیل** **والفله** **و** **ما** **مضمومه** **و** **او** **ساکنه** **ایله** **فارسیه** **ترکیب** **دول**
دینور **سبزه** **انواع** **عند** **دیر** **عربیه** **خامعیم** **یک** **فتح** **سبیل** **و** **سین** **مهمله** **ایله**
دیر **طبیعی** **درجه** **ثانیه** **ده** **صوقدر** **باشدر** **اگر** **قوی** **و** **بایقده**
یسه **معدنه** **المنه** **فعدر** **نور** **که** **یوشادر** **و** **بول** **ادرا** **ایله** **و** **مخند**
ایک **در** **مقداری** **ایچ** **لر** **اخلاط** **کسره** **و** **جماع** **شهو** **کسره** **ضعیف** **ایله**
دایما **چو** **یک** **کوزه** **ضرر** **در** **صوم** **کسره** **و** **کجه** **او** **بوسین** **ادله**
مناسب **الوصوله** **و** **اربه** **اونیه** **خیر** **اید** **و** **اغرین** **کوزه** **یا** **قوا** **ایسه**

Copyrighted material

اغریسن ساکن ایدر اگر سرکه ایله اصلاد و بیسسه لر صفرا بخار زندا
باش اغریسن دفع ایدر کوکسند بلغم اولان کتیمه زیر اثر در
تقطیع جاه منصب جاه قویوراه بول **گاه صاکن که دخی کا هو مول**

قیننا زن مادری بیل شوی ار

ینکه قیننا بیووزن پدر

اصطنه
قیننا ترکیب کشتیک عورتیک اتاسه دیکدر فارسین زن **مادر** دینور
مادر زن مضایقه تقدیم اولندوغی وزن ایچوندر عربیه
دینوراقابو معنارک کتیمه عربیه کتیمه فارسین بحسب ترکیب یوزمه
بسیط معنالی فارسین **خوبینه** در نته بوقطوعه ایکی سکتیج بیتیک
رسته و خسر و خوبینه در مصر اعنده کل کتیمه عربیه دیر
شوی شین معجک ضمه غیر صرکته سیله و اشبا و اوله و یای مشات
تختانیه اسکاتله فارسین ترکیب ار دینور یعنی عورتک اری و قوجا
دیکلری در عربیه دیر ینکه ترکیب فارسینه باعجک کسره و یای
مشا تختانیه ضمه سیله و واصلیه سکونیه **بیو** دینور شول عورته
دیر که کلنی زینو **دوز** و کلنه دخی دیر کتیمه اتا ترکیب یعنی کشتیک
عورتیک بابا سر دیکدر فارسین **زن پدر** دینور بودخی اصلند **پدر**
زن زن پدر مضایقه وزن ایچون تقدیم اولمشدر عربیه بحسب
دیر معنای سیطری فارسین خسر و در که مضارع
ذکر اولمشدر کل کتیمه عربیه **دیر** **تقطیع البیت قیننا زن**
مادر بیل شوی ار ینکه قیننا بیووزن پدر
نول قویور نیدر فرزند اوغل

کوکو

کوکو داماد در اویناش مول

نول نون مضمون ایله و واوله لاکت اسکاتله فارسین ترکیب قویور
مثلا قوشنک بوردیکدر و مطلقا قوش بوزنه دینور عربیه کتیمه
فرزند فانک فتحه سیله و راسنه و زاعربیه فتحه سیله و کون نون و دال مهمله
ایله فارسین ترکیب اوغل دینور عربیه کسره ایله دیر کوکو ترکیب مثلا
یک اولن ادمه دینور فارسین دال مهمله فتحه سیله و الف و میم مقصومه
مهمله اسکاتله **داماد** دینور عربیه خا معجر و تا مشا فوقیه فتحه لر یله
ونون ساکنه ایله دیر اویناش ترکیب مثلا جنی عورت سو جنی
دینور عورتک اویناشدیر فارسین میم مضمون ایله **مول** دینور عربیه دیر
تقطیع نول قویور نیدر فرزند اوغل **کوکو داماد در اویناش مول**

خشمکین طیره تبیره در طاول

اوغل اوغل در تبیره کبری بیل

خشمکین ترکیب یعنی خشم و غضب و دالرش و قافز ادمه دیر فارسین طام مهمله
و یا حطینک سکونیه و ارمیک فتحه سیله و هاء سیم ایله **طیره** عربیه دیر
تبیره تا قوشنک فتحه سیله و یا موحد کسره و یا حطینک سکونیه و ارمیک
فتحیه و هاء علاه فارسین ترکیب طاول دینور که محسنه لر چالدر عربیه
و دیر اوغل اوغل ترکیب مثلا کشتیک اولادک اولادنه دینور فارسین
نون مفتوحه و یا موحد کسره و یا مشا تخیه سکونیه و ارمیک فتحه
و هاء علاه **تبیره** دینور عربیه حاء مهمله ایله دیر **کبری**
ترکیب صولواوز زنده یا بو خلق او زنده مرور و عبور ایدر فارسین
با پارسیه ضمه و لا کسره ایله **بیل** دینور عربیه کسره جیم ایله **دیر**
تقطیع

Copyrighted by Saad University

خشتکین طی به تبیر در طول او غل او غل در تبیر کبری پل

دوله در قاصغه بلکن بادبان
امجله پستان جلقون پستان

دوله دال مهمله نکه ضمه سیله و اش با و اوله و لام مفتوحه و مهان غیر ملاحظه
فارسیدر ترکیه قاصغه دینور شول روز کار در که چور یله چور یله
یوزینه قالق کیدر عربین الف مفتوحه ایله دیو یلکن ترکیدر
یلکنه دینور فارسیه ایلی با موحد فتحه لویه **بادبان** دینور عربین
شین معجم ایله دیو امجک ترکیدر محیه دینور کت انک اولسون
کرت حیوانک اولسون عموم اوزره در فارسیه افارسیه نکه کسره و سین
سکونیه و تاشنا فوقیه فتحه سیله و الف و نون کسه ایله **بستان** دینور
عربین تاشنا نکه فتحیه دیو جلقون ترکیدر مثلاً رقه سی او سینه
یا تمغه دینور فارسیه سین مهمله کسره سیله و تا قرشتک فتحه سیله **بستان**
دینور عربین دیو تقطیع **دوله** در قاصغه بلکن بادبان امجک پستان جلقون

یا لری دوشا بلکن خواب دوش
کیک کلک بیره کیک و بت سبش

پال ترکیدر ات بلکنه دینور فارسیه با امجک ضمه سیله و شین معجم نکه سکونیه
بش دینور عربین عین مهمله ایله دیو **دوشا** دال مهمله ضمه
و او سنا و شین معجم نکه فتحیه و الف و با موحد اسکانلرله فارسیدر
ترکیه بلکن دینور اوزم صویندن و حوا صویندن بشور عربین
مهمله کسره و با موحد و سین مهمله نکه اسکانلرله **بش** دیو **خواب**
خامع نکه فتحیه و او غیر ملاحظه ایله **تاب** و **تاب** و زنله فارسیدر ترکیه

دوش

دوش نور یعنی واقعه که انسا او یورکن عالم مثالده مشنا صید

عربین دیو **کاف** نکه فتحه سیله و با امجک سکونیه و فتحه سیله
ایله فارسیدر ترکیه کلک دیو بر قوشند طبیعت خار و رطبره در سوز
و جماعه قوت و برر لکن کج مهظم اولور او دور مسک ایله قوشند
برکت یانه کتور خلتک کوزینه شیرین کوزینه اگر جگر نکلن اسجمله یام
مشقال قدر مصرع اولان ادمه یوزر سه لر غایت نافعدر اگر اوزر کوزه
چکسه کوزک نورنه زیاده ایدو ظلمتی رفع ایله عربین دیو
پیره ترکیدر حشر آفتسند بر مضر جانور جقدر یاز کونلرنه پیدا اولوب
ادمک قانک ایچر فارسیه کاف نکه فتحیه و با حطی نکه و اخزنه کاف
اسکانلرله **کاف** دینور عربین ضمه ایله دیو بت ترکیدر بودنی
انسانده حال اولور انسا بر وقان ایچر کجله دخی دیو فارسیه سین
مهمله نکه ضمه سیله و شین معجم ایله دخی مرویدر و با امجک ضمه سیله و سکونیه
جایزدر و با موحد ایله دخی نقل اولورنر حاصل بولفت سکوزجه اوزر
روایت اولمش **سبش** مشهور اولاد عربین قافک ضمه سیله دیو
تقطیع یا لری دوشا بلکن خواب دوش **کیک کلک** بیره کیک و بت **سبش**

چکره طله کفلوا تمک مخفره
اره مخقو کف فلا تو مهم کسه

چکره حیم جیمک فتحه سیله و سکون کافله و ر امره فتحیه و مهلا فار
ترکیه طله دینور و صودن طلیا طله کبی عربین دیو کفلو
ترکیدر مثلاً کفلنر آتمک دینور فارسیه فاقه مفتوحه و خام معجم سکونیه
و ایکنجی قانک دخی فتحه سیله و ر امره ایله و مهلا مثله **مخفره** دینور **اره**

Copyrighted material by University

الف مفتوحه وشد در امهله فتحه سيل وها غير ملفوظ ايله فارسيدر تر كيد
بختو ديور بخار لولا اشدن بر التدر كنه انكله خسته بجر لر عربين در
كف كافك ضميه تر كيدر مثلاً املن و تيورج اولو ساير اشيا اولان
كف و كير و پاسن فارسين كافك و لامك فتحه لريله **كلاه** ديور
و كاله رامهله بك فتحه لريله **كوه** دخی ديور عربين و
تقطيع البيت چكه طله كفلوا تمك فخره **اره بختو كلاه و هم كوه**
بوز هم بد فوز اغرا و در زم
غصه و قيقو نژند و هم در زم
بوز با عجمك ضميه و اشيا و اوله و زا عربه ايله فارسيدر تر كيد
چوره سي ديكر **بوز** دخی باء موحدك فتحيله و دال مهمله بك
سكونيله و فاء مضمومه و و اوله زاء عربيك اسكان لريله فارسيدر
اغز چوره ديور عربين شين معجمك كسره طله ديور مصر اعده
بوز بد فوز ايكسني له اغز مراد اولمش در عربين كی اورده
تر كيدر يعنى عورت ايه دخی دير لرا و غلا طوغدر فارسيدر زاء عجمك
فتحيه و ميم ساكنه ايله **زم** ديور عربين ديور غصه و قيقو عربين
تر كيدر ملالت و خزن كی قساوق دخی دير لر فارسين نو ك كسره طله زاء
عجمك فتحه سيله و نون ناز و دال مهمله بك فتحه سيله **ژند** ديور و دال
مهمله بك كسره و زاء عجمك فتحه سيله و ميم ساكنه ايله **زم** دخی ديور عربين
فارسين غصه و قيقو معانسه در و يوز كوز بورتا رتق معانسه
كلور عربين غيس معجمك فتحه سيله و **كی تقطيع البيت**
بوز هم بد فوز اغرا و در زم غصه و قيقو نژند و هم در زم

طوق

طوق مقاوله استادان كاستن

اوله اسكان و قالفق خاستن

طوق تر كيدر مثلاً ايج او زنده طور مغه و كيدر طوق مغه ديور فارسين
مكسوره ايله و يا منشا تخانيه و سين مهمله بك اسكان لريله و يا قوشك فتحه
استادان ديور و ياسن **استادان** دخی لغندر عربين ديور كاستن
كاهيك فتحه سيله فارسيدر تر كيد اسكان ديور ارجو انك خلا فيد عربين
ديور قالفق تر كيدر مثلاً اياغه قالفقه ديور فارسين خا معجمك كونييه خاستن
ديور عربين **كی تقطيع البيت** طوق مقاوله استادان اوله اسكان و قالفق

هم برتوق لر بيمبا بدر

زبوه چيچك چرس گت سر خابدر

برستوق با عجمك و رامهله فتحه لريله و سين مهمله اسكان لريله و يا قوشك ضميه
اوله فارسيدر تر كيد و لرچ ديكر قوشقو در عربين ديور فارسين مهمله
كسره و يا حطينك كونييه و ميم مضمومه و لاف و يا مؤخره اسكان لريله فارسيدر
تر كيد زبوه ديور كونه مشهور در عربين ديور چيچك تر كيدر بر قوشقو
چيچك قوشقو ديور فارسين جيم عجمك فتحه سيله و رامهله و زاء عربه ايله **جزر**
ديور و بعضر نسخه اخري بليرينه سين مهمله ايله واقع اولمش در عربين
ديور **الك** الف مروده ايله و كاهيك كسره و يا قوشك سكونيله **انقت**
ديكر قوشقو در و درك انواع ندر قوشقو اولور فارسين سين مهمله ضميه و يا
غير منقوطه بك كونييه و خا معجمك فتحه سيله و لاف و يا مؤخره اسكان لريله **سرخا**
ديور عربين نو ك ضميه سيله و خا معجمك فتحه سيله ديور **تقطيع البيت**
هم برستوق لر بيمبا بدر **زبوه چيچك چرس گت سر خابدر**

۱۱۲

Copyrighted by the University

دیده بان کوزجی طنقدر هم گواه

صیغنا جوق بیره در جاقی پناه
دیده بان کوزجی طنقدر هم گواه
صیغنا جوق بیره در جاقی پناه
دیده بان کوزجی طنقدر هم گواه
صیغنا جوق بیره در جاقی پناه
دیده بان کوزجی طنقدر هم گواه

دایره تارک دی تا دیک داغ نینز

قی جوق بیر ترکیدر فارسین جیم عربینک فتحه سیده و الف و یا مشتاً تحیه ایله
وکاف عجمک و راء مرهله کسره و آخر حروف تاجی اولایا و اینک اسکاتر
جاکر بز دینور جای ایله کوزدن مرکبدر عربین دیر دایره ترکیدر مرنه
دایره اولور اولسو کسره طاع دپه سی کسره طبر قدر یا پلینس دپه اولسون
کر کسره باش دپه اولسون مثلاً اد مک و طانک و مرنه دپه دینور
تأمشنا فوقانیه فتحه سیده و الف و یا مرهله فتحه سیده سکون کافله تارک
دینور عربین کافک ضمه سیده و تشدید لامله دیر تا لفظ تأمشنا فوقانیه
فتحه سیده و الفه فارسدر ترکیدر دک دینور مثلاً فلا یردن فلا یر دک ترکیبدر اولور

دک لفظیدر کز انترها غا اچوندر عربین دیر دخی لفظ ترکیدر عطف اچوندر
فارسین نون مکسره و یای حطر و زاء عربک سکونیه نیز دینور عربین دیر
عطف کبی تقطیع بیت دی جاقی بیره هم جای کوز دایره تارک دی تا دیک داغ نینز

تاشدر یوزده چغت هم دامغول

تاشدر یوزده چغت هم دامغول
تاشدر یوزده چغت هم دامغول
تاشدر یوزده چغت هم دامغول
تاشدر یوزده چغت هم دامغول
تاشدر یوزده چغت هم دامغول
تاشدر یوزده چغت هم دامغول

چشتمیرام در بشتی لاندکدر

چشتمیرام در بشتی لاندکدر
چشتمیرام در بشتی لاندکدر
چشتمیرام در بشتی لاندکدر
چشتمیرام در بشتی لاندکدر
چشتمیرام در بشتی لاندکدر
چشتمیرام در بشتی لاندکدر

Copyrighting University

لأنك دینور تراک جابینند بر مشهور شی در طواده باغ اچکنه پشروب
بیرام کیمجه لری و نماز کیمجه لری اولوری جانچون اولسندرد دیبله دینور
لالنغی بوندن غلطدر سچی ترکیدر سکراندن مشهور اولام لاجبات
دیدگری شلبردر فارسین کسره سینه مهله ایله و نامشنا تخیمه تک سکونیله و کاف
عجک کسره ویاساکنه ایله **سنگ دینور عربین** دیر مصلق ترکیدر شول
شی دزانی بعضی اشخاص کل ایدوبنکی و سرسم اولور بر اواک بر اغیر
فارسین با موحنه کسره سینه و کاف عجک اسکانلریله **بنک دینور** عربین ایوب
دیر **تقطیع بیت** چشن بیرام دریشی لالندر هم **سجرت** کو مصلق **سنگدر**

قورقلو ایسه در کار سهرمنناک

بلجی التاجطری صندوغه لاک

قورقلو ایسه ترکی عبارتدر مثلایرام حصرناک که صوکنه ندا منده او
ایش دیکدر فارسین **کار سهرمنناک دینور عربین** دیر بلجی التاج
صندق ترکی عبارتدر شول صندوغه دینور که رنجبر و دو کور لرا کله حق
طشدر تحت دن دوز مشلبر برکنه در فارسین **لاک دینور تقطیع بیت**
قورقلو ایسه **در کار سهرمنناک بلجی التاجطری صندوغه لاک**

بزغ صوبندی کوزن اولدر صغین

خاک توده اولدر طهر قزاق یعن

بزغ با موهنک فحله وز اعز و غیر معجمک اسکانلریله فارسدر ترکیله صوبندی
مثلا صولم ذکر مندر اچون یا پقلری مندر لم دینور **کوزن** کاف عجک و ووا
فحله لریله وز اعزیک و نوک اسکانلریله فارسدر ترکیله صغین دینور
حیوانا و شیدندر عربین **دیر خاک توده** خامعجمک فحله و کاف
طراز
سینه

اسکانلریله

اسکانلریله **خاک** طیراق معنادر توده تا قشک ضمیمه و و او سواد ل
مهمله فحله و با علا یغن معنادر طیراق اولایغینه و دینه **فارسین**
تقطیع بیت بزغ صوبندی کوزن اولدر صغین **خاک توده اولدر طهر قزاق یعن**

اولدر اوزدن کوزنک و تخن

دو لکن و تقدر بکر تخن

تربیه
اوردن الف موه و ووا کوزن فحله صحر در امهمله سکونیله **برورد قافیه**
کوزن دینور **تخن** ر امهمله کسره و یا مشنا تخانیه سکونیله و خاء
معجم ایله فارسدر ترکیله دو لکن دینور یعنی صوب دو لکن کی عربین
فحق ترکیدر فارسین با موه و کاف و وراک کسره لریله در ابا بونه و وراک
کافک اسکانلریله **بکر تخن** دینور عربین دیر **تقطیع بیت**

اولری اوردن **کوزنک و تخن** دو لکن و تقدر بکر **تخن**

ماچر بالان ایتر اشتلم فر

عربین در طینغدی سینه و سهر

ماچر میم مفهوم و الف ایله و کوزن خامعجمه ایله فارسدر ترکیله بالان اینه دینور یعنی
اورد قلی با کیره دینور سینه یا دیکدر عربین با موه کسره و ذیل معجمک
فحله **دیر اشتلم** الف مفهوم و سینه معجمک سکونیله و نامشنا فو قاف و لامک
ضم لریله و میم ساکنه ایله فارسدر ترکیله فحله عین مهمله ایله و ر اغیر منقوطه سکونیله
و با موه کسره فحله عربین صواش و جنک و غوغا معنادر عربین **دیر**
بوندن ترکیله عربین ایله اولدر **تخن** اما اصلا عربدر ترکیله شیوعی بو قدر صوبی ترکیله
طور **طینغ** دینور یعنی طور **نغدی** دیکدر فارسین سینه مهمله ضمیمه و نوک
و با موه کسره اسکانلریله **سینه** و میم کسره ایله **سهر** دینور عربین

حاشیه مکه فنیله در فقه ما نیز با این استم عرب و طغنه دی سب و کرم
استمک اسما و سرفه اسکت
کوزلو در پوین بو سینه جو رک

استمک ترکیب فارسی الف و کس مکه فنیله اسما دی نور عربین
و در سرفه مکه فنیله و غیر منقوطه سکونیه و فامفتو و ما
علا فاسیدر ترکیب اسکت دی نور عربین در کوزلو ترکیب مثلا کوزلی
و صاقی و اورنگ نسبه دی نور فارسی با عین ضمه سیه و او سنا و شین
معه ک کسره و دال مکه فنیله و ما علامتله بو شین دی نور عربین
در بو سینه دخی س مکه ایله وزن سابق اوزره فاسیدر ترکیب
جو رک بو سینه جو رک فنیله استمک اسما و سرفه اسکت کوزلو در پوین بو سینه جو رک

او بقوده خور لدمق او کربخت
هم گشته در صنق بوین درست

او بخو خور لدمق ترکی عبارت در یعنی او بو خور خور اید و خور لدمق دی نور فار
با موخن فنیله و ضمیمه جائز در و ما مع ک ضمه سیه و س مکه فنیله و او کربخت
اسکا تلویحه نخست دی نور عربین در شکسته شین مع ک کسره سیه
و کا مفتو و س مکه ساکنه و نامتناق فانیله فنیله و ما علامتله فاسیدر
ترکیب صنق دی نور یعنی قریش و قریق اولانسته دی نور که صاع و تون
اوله فارسی دال و را مکتینک ضمه کربله درست دی نور عربین صاع و مکه
فنیله در تقطیع او بقوده خور لدمق او کربخت هم گشته در صنق بوین درست

مهره بو بونج مهره هم والا زنه
قاو و جفتق سوخته انش زنه

مهره بو بونج مهره هم والا زنه
قاو و جفتق سوخته انش زنه

مهره هم مضمونه و حاشیه و امهله مفتو و ما علامتله فاسیدر ترکیب بو بونج دی نور
قتر بو بونجی و سایر بو بونجی که عربین فنیله در کسره خامع و کوز
ر امهله ایله دخی در و بر ایکنج مهره لفظ ترکیب انطه کا غدر مهره لدر فاسیدر
و او مفتو و الفله و لام الفذ صکره زاعره ایله و نونک فنیله و ما علامتله
والا زنه دی نور عربین در قاو ترکیب شول شیدر که جفتق ایله طاش
جا قدر کوز ما اکا اصابت و طو تشورینار و اندن کبریت یا قوب موم و انش
یا اول فارسی س مکه فنیله و او اصلیه ایله و خامع ک ساکنه ایله و
متناق فانیله و ما علامتله سوخته دی نور عربین در جفتق
ترکیب شول تیمور در انطه طاشه اوز انش جا قدر فارسی الف و مکه
و نامتناق فنیله و شین مع ک کونیه و زاعره ک فنیله و نون
مفتو و ما علامتله انش زنه دی نور عربین دال مکه تشدیدیه دی نور

تقطیع البیت مهره بو بونج مهره هم والا زنه قاو و جفتق سوخته انش زنه
کانه کونیک بو زک کبینه

هم و نیزه کونیک و فوش نور کبینه
کانه ف جه و الفذ صکره س مکه سکونیه فنون مکسور و مکسوسا ایله
ترکیب کونیک دی نور انواع نباتاتن براوتنر ایکی صنف اولور بریمی بو سنا
اکر ای صنف میر اقله مار و له کوزراق و جفتق اولور بو صنف کانه دی نور بو صنفی
برتر صحرالوده و ترالوده بر اوزون بر اقل اولور مانه جفتق وارد کونیک
دایم کوشه فار شود و نور عربین دی نور بو زک ترکیب بر موز کوزون
او تو تسی اولور فارسی کسره س مکه ایله و فنیله و با پار ایله و نون و دال
مکه اسکا تلویحه پسند در عربین در و نیزه و او مفتو و نون مکسور و

Copyrighted by Safran University

تجیه سکونیه و زاعجک فتح سیه و هاعلا فارسی در ترکیب کونک دینور
یا قوب کو ایدر عربین کاف مفتوحه ایله و لام مفتوحه ایله دیر
بوز ترکیب یعنی منقاری دیکدر فارسیین شین معی ایله و نون سا و دل
محل سکونیه **شد** دینور عربین میم مکسوه و نون ساکنه و فاق مفتوحه و الفله
دیر **تقطیع** کونک کونک و یوز ک کینند هم و نیزه کونک و قوش و رقی

غالبه انوم و قصص انکورد
اودر بخیر هم برتجیر دد

غلبه ترکیب یعنی قوق و غلبه و دیکدر فارسی الف مفتوحه و نون ساکنه و هاعلا
انوم دینور عربین دیر **قصص** ترکیب بر اعجک و یوز ک کینند هم و نیزه کونک
اولور بارین الف مفتوحه و نون ساکنه و فاق فتح سیه و نون ساکنه
و دل مهمله ایله **انکورد** دینور عربین هاعلا محل کسره سیه و لام ساکنه ایله
و کسرتین ایله و تشدید لامله دخی دینور او ترکیب کرک طپوردن
اولس کرک و خسته حیوانان دن اولس قوش ایله و طب علم ایله اولاد قوی
اودیکدر فارسی نون مفتوحه و فاق مع کونک کونیه و جیم مکسوه و یا مشتک
تجیه و رامهله اسکانه ایله **نجد** دینور عربین **صد** دیر بر یجی ترکیب مثلاً
وقلا و یارس و امثال اولی بر تجر حیوانان دیکدر فارسی اولک دال محل
فتح سیه و لکن دال محل سکونیه **دد** دینور عربین **سد** دیر **تقطیع**
غالبه انوم و **قصص** انکورد **اودر بخیر هم برتجیر دد**

طرملا دی خست باق اغنی شست
نیست یوق اری اوتدر وارهست

طرملا ترکیب مثلاً طرق ایله طرملا مع دینور فارسیین فاق مع فتح سیه
مهمه
وین

و تأ

و تأقر شتک اسکانه ایله **خست** دینور عربین فاق مع فتح سیه و دال
و شین مفتوحه ایله دیر **باق** اغنی ترکیب یعنی باق اولاد قوق اغنی
فارسیین شین مع کونک فتح سیه وین مهمه و تأقر شتک اسکانه ایله **شست**
بعض نسخ کرده صاد ایله **صت** واقع اولک در اما اولک اصحد صاده

المش عدده دینور عربین **در نیست** نون مکسوه ایله و یا مشتک
تختانیه اسکانه وین محل و تا طویل و حرکه واحده ایله فارسی در
یوق دینور عربین دیر **ناظم** جمع نیست کلمه سنی یوق ایله فی سنی سنی
ترکیب یوق دیک فارسی نون مکسوه و یا ساکنه ایله **فی** لفظ عربین
مهمه و تأقر شت خبر محوم است لفظند مخفقد ترکیب مضم و کوند
در لفظ ایله تعبیر اولنور شورده و بویله در دیکه **برده** **بخیر** **انجی** **نست**

و اینجی نیست دینور عربین **نیست** دیک یوق در دیکدر معلوم اولک
لفظ است ادا خبر در که متصل اولد و کلینک اغنی حرکت اولور الف
ثابت اولور حطه تلفظده دکل بوند اولد و کبی اری الف مدوده و ارنک
کسره و یا مشتک تختانیه سکونیه فارسی در ترکیب اوت و بلجینور ادا
ایجابد عربین کبی وار ترکیب یوق لفظند مقابلید فارسیین

مها هموزک فتح سیه وین مهمه و تأقر شتک اسکانه ایله **مست** دینور
نیست کلمه شتک خلا فیدر عربین میم مفتوحه ایله و و او ساکنه و جیم
و و او دال مهمله اسکانه ایله **دیر** **تقطیع** **البیت** **طرملا**
خست باق اغنی شست نیست یوق اری اوتدر وارهست

سوسو میر باکه در یوسو کین
هم یوزک انکشتقری قاشی نکین

Copyrighted by King Salman University

سوسو اکی یله سین مهمله لورین ضمه یله واشبا و اوله فارسیدر ترکیب یانه
دینور مثلا هر طرفه و هر جانین در یکدیگر اکی کلمه لر تک عاینین بامفر
ترکین دخی و معنی مستعملدر مثلا طرف بطرف دینور یعنی هر طرفه یکدیگر
عربین دیر یوسو ترکیبدر مثلا برسته کوز تک ایچون بر بره کز لور
اکا یوسو دینور فارسین کاترک فتحه یله ویم مکسور و امثنا تخیمه و نون
اسکاتلر یله کین دینور عربین کبی یوزک ترکیبدر مثلا بر مقده اولان
یوز که دینور طاشیر اولسوا اولسوا فارسین الف مفتوحه و نون سا و کابجک
ضمیمه و شین معین سکون یله و امثنا فوقانیه فتحه یله و اضمیمه کسره یله
و اکت کینه ایله **الکسره** دینور عربین دینور قاشی ترکیبدر یعنی یوز ک
قادر یکدیگر مثلا یوز که وضع ایرق او تور دد قلی طاشی در یکدیگر یوز ک
طادینور فارسین نونک و کابجک کسره لوله و امثنا تخیمه و نونک اسکاتلر
کین دینور عربین فامفتوحه ایله دیر **تقطیع البیت** سوسو
یا که در یوسو کین هم یوزک ان کشتری قاشی تکین

بنه بنیق مندوانه قار یوز
ایکی دینورینه میون یار یوز

بنه بآجک فتحه یله و نون کینه ایله فارسیدر ترکیب بنیق دینور عربین
مندوانه یا هموزک کسره و نون سا و اوله مهمله ضمه یله و او مفتوحه و الف
ایله و نون مفتوحه و ها کت علامتله فارسین خار یوز دینور بو سنانلر
حال اولور ایوسو ایچی قیزی اولو لاسکله اوله عربین دیر صوفدر
و یا شدر خار خرفیه و کون آشوری طوق کتیمه نافعدر جکرده صفرا و کونک منع
بو ادرار ایله یقرا کر داوندی قاز یوسو صومله اصلا دو ایچی لر استسقا نافعدر

کتی

کتی کابجک فتحه یله بعضیله یله دیش و بامون کشیدر فارسیدر ترکیب
میون دینور و جانور در عربین دیر **یوزینه** بآجک ضمه یله و او سا
وز اویک کسره و نون مفتوحه و ها علامتله فارسیدر ترکیب بار یوز دینور
بر اوندی عند الاطبا معلومدر و میون دیر یکدیگر جانور معنی **یوزینه** دینور
مثلا فارسین هم میون دینور هم بار یوز دینور عربین دیر کابجک
ایچی لر زهر لوجانور صوفدر و غن زهرین کین در اگر کسره ایله قیناد و طلا
اور کسره لر اگر ایچی لر قرینه اولس اولس او غلانی جعفر الکر تور ایله
و بل ایله ایچی لر معرو اوله اخلاطی جعفر و سوادنی اسهال ایله اگر
فورودت بعد یا قوب دیش دیرینه سور کسره لر دیشلری بکشدرو
قوی ایله **تقطیع البیت** بنه بنیق مندوانه قار یوز کتی دینورینه میون **بار یوز**

دست ابربخن بلا زک کوشوار
کوبه تهر و جل صغری قوشی صار

دست ابربخن دال محله فتحه یله وین محله و تأقر شک اسکاتلر یله و الف
و بامون سکون یله و راه مهمله فتحه یله و نون ساکنه و فتحه جیم غنی
ایله و آخر نه نون ساکنه ایله فارسیدر ترکیب ایکی کلمه دن مرکبدر
بر **دست** که ال معنانه در و بری **ابرخن** در بله زک معنانه در خرف
الفله **ابرخن** دخی دینور عموم اوزره در ال ایق بله زک دینور تخصیص
اولسنه **دست** یا ایله ترکیب اولور یوزنه **دست** ایله اولور کبی یوز
دست ایله طاقدر قلمر بله زک دیر که نسا طایفه محصور کونک
یا نون حلقه در قوللرینه طفر لور عربین تخصیص ایله اولجه دیر ایچون
اوزره اولور غلانی دینور فارسین و ترکیب دخی بولغت مغلدر **کوشوار** کاف

Copyrighted by University

بجک ضمیله و او ساوشین معجده نضکه الیکنجی و او مفتوح و لف و ر امه الیه
فارسید ترکیه کویه دیور قولا غاصر لخصا یصنوا ندر عربین
دیر **تیهو** ثالث حرف تاجی اولاً تا مکسو و اخیره و تاجی اولاً
یا ساکنه و هاتوزک ضمیله و او ساکنه الیه فارسید ترکیه چل دیور
برقوشد زار بابی طوغاوشا هین الیه اولار لر عربین اخیره بر جیمز
ایرو دیر طبیعی خوار و طبر در جماعت و برادر هم در معروض
ضعیف اولنره وسته کلا قافانه منکبد لکن امر اخر خاره دن قلفانه
مناد کلا بلج بوند یکدر صغریق قوشی ترکیه مشهور در فارسین
مهله فتحه سیده و الفله و اخرین ر امه الیه **صار** دیور عربین الیکه
زاعربینک ضمه لویه دیر مهد و زنه اوزره **تقطیع البیت**
دست بر **جی بلازک** کوشوار کویه **تیهو** چل صغریق قوشی **صار**

هم صوده یوزک شناویدند

هم دخی منق تراویدند

صوبوزک ترکیه فارسین معجده نضکه و نون مفتوح اولو و او مکسو الیه
دیور صدر عربین دیر صغریق ترکیه قابل صغریق فارسین
تأمننا فوقانیه کسره و ر امه الیه فتحه سیده و الفله و او مکسو الیه **تراویدن**
مصدر در فتحه الیه و ریدر عربین دیر **تقطیع البیت**
هم صوده یوزک شناویدند **هم دخی منق تراویدند**

هم بنای اظلامکدر

هم زنیویدن

بنای با مو کسره و نون مفتوح و الفله و او مکسو الیه فارسید ترکیه

یعنی

یعنی اظلامک دیور عربین **کبی زنیویدن** زاعربینک کسره و ضمه دخی
ونون مفتوح و او ساکنه و او لک یا مشتاقیه کسره و الیکنجی کسره
سکونیه فارسید ترکیه سطر مک دیور مثلاً قورد و طلب اولو موسی سطر موسی
کبی عربین و و و دیر **تقطیع البیت**
هم بنای دن اظلامکدر **هم زنیویدن** دن سطر **مکدر**

هم صغریق خود کما ریدند

هم سکوب قنق کوا ریدند

صغریق ترکیه مثلاً کول مک که صوت سنر کولکدر فارسین کاعجم ضمه
و میم مفتوحه و الف و ر امه الیه کسره **کار** دیور عربین
کبی سکوب قنق ترکیه مثلاً کسینک بروکی و اجدوکی ماء کولات و مشرب
سکوب و قانع و منزم اولو کبی فارسین کاعجم ضمیله و او مفتوحه
و لف و ر امه الیه **کوار** دیور عربین دیر **تقطیع البیت**
هم صغریق خود کما ریدند **هم سکوب قنق** منق کباری **دندرد**

مستند اظلامکدر در لاف ارق

تلخ اشی ترش غوره قورق

مستند میم مفتوحه و سین محله و تأق شتک و میمک فتحه لویه و نون و او مکسو الیه
اسکان لویه فارسید ترکیه اظلامک دیور یعنی غلو و شکار تلو دیکدر عربین
کبی **لاغر** لام الفله و غین معجمک فتحه سیده و ر امه الیه سکونیه فارسید
ترکیه ارق دیور مثلاً اتی و یاعی اولیا انسا و سایر حیوانه ذوی الارواح
شامله که سمنزک مقابلیدر عربین دیر **تلخ** تأمننا فوقانیه
فتحه سیده و او قاع معجمک اسکان لویه فارسید ترکیه اجم دیور طالتو

Copyrighted by Saug University

ضد در عربی ضمیه ایله کی اکثری ترکیب فارسیه ثالث و تاجی اولانک
 ورامحه شین مع ایله **دینور عربین** کی غور غین معجیک ضمیه
 و اشبا و اوله ورامحه فحیه وها غیر ملاحظه ایله فارسیه ترکیب قوق
 دینور یعنی اوزم و حرم و سائر میوه کرم کمال لوبوب اولانکنه دینور
 عربین دیر صاد غیر منقوطه ایله در **تقطیع البیت**
 مستندک لودر لا غارق تلخ ایچک شنی شغوره قورق
او قیاشی در خنور و باردان
قب جقدر او قلغور و باردان
 او قیاشی ترکیب مثلا او سبادوشک و یورغور و مندر و یصد و سائر
 مقوله کی فارسیه فتحه خامع و نون مضموم ایله **خنور دینور عربین**
دیر باردان بامو حیک فتحه سیده و الف نضکم رامحه سکونیه
 و دال مهمله فتحه سیده و الف و نون ساکنه ایله فارسیه ترکیب قوق
 مثلا حین طخیم و طوا و تیس و بالته و بونله بکزنه و ارایسه دیکلر
 او قلغور ترکیب شوال غایبه دینور که انکه بقلوا و بورک یا بدقلی
 وقتد یوقه اچار لور فارسیه اوله و او مفتوحه ایله و زین سابق اوزره
واردان دینور عربین شین معجیک ضمیه سیده و او کتو بامو حیک
 فتحه سیده و قاف ساکنه ایله **شوبوب** دیر لور **تقطیع البیت**
او قیاشی در خنور و باردان قب جقدر او قلغور و باردان
اغلین در دایله اولک زارزار
لایه بلوار مقی ار قدر هم زار
اغلین در دایله عبارت ترکیب مثلا درله اغلکه فارسیه راعربیک فتحه سیده

والف

والف ورامحه سکونیه بوج و تقدر ایله **زارزار** دینور عربین
 کی **لایه** لاک الف نضکم بامو حیک فتحه سیده وها علامته فارسیه ترکیب
 بلوار مقی دینور عربین کی ارق ترکیب که سمرانک خلا فیدر فارسیه
 نون مکسور و زامنقوطه فتحه سیده و الف ورامحه ایله **زار** دینور عربین
 دیر لور و هم مفتوحه وها موزک سکونیه **دینور**
تقطیع البیت در دایله اولک زارزار **لایه بلوار مقی ار قدر هم زار**
خسته کدر صیر بلوق در داغرید
اصیلن او خسته دزد او غرید
خسته کدر خامع حیک فتحه سیده و نون مضموم سکونیه و تاقوقا فتحه کاف
 کسره و یا مشتاق حیک سکونیه فارسیه ترکیب صیر و لوق دینور یعنی
 حسته اولاد دینور بولغت ترکیب و فکسیده مشهور اصلنده
 فارسیه عربین کی معلوم اولکه خسته کلفظنک اخرنه اوله
 یا یا نسبتدر کاف زیاده اولدو سببی بودر که حسته اخرنه ها غیر
 مطلقه در هر اسمک اخرنه اولها اولسه اکایا نسبت داخل اولدو
 قبله کاف عجز زیاده ایدر لور **دکی و خسته کدر** دخی بویله در
 دال مهمله اولتیک فتحه سیده ورامحه و دال ثانی غیر منقوطه ک
 اسکاتلویه فارسیه ترکیب اغریه دینور عربین کی **اصیلن ترکیب**
 یعنی اصلک نسبه دینور فارسیه الف حمد و دو و او ک کسره سیده
 و اخر و تاجی اولایانک و خامع حیک اسکاتلویه و ثالث حروف
 تاجی اولایانک فتحه سیده وها علامته **او خسته** دینور عربین
 کی **دزد** دال مهمله ک ضمیه سیده و زامنقوطه و دال ثانی ک اسکاتلویه

Copyrighting Saudi University

فارسید ترکیب اوغری دیور مثلا خسوز دیکری ادم دیور عربین
وکسره ایله کبی **تقطیع** کبی **صیقل** در **اصیل** اوغری **اوغری**

یا فتن یوق دیک کفتن در
هم دکن دکن ندر فتن در

یا فتن یا مشتاقا نیکه فحیده و الفله و فاساکنه ایله فارسید مصدر در
بولق معنانه در عربین کبی دیک لفظ ترکیب یعنی بولق فاسیه
کابجک ضمیه و فاساکنه ایله **کفتن** دیور عربین کبی دکن دکن ترکیب مثلا
بور ایله غ دکن و مقب ایله و سایدله کتسنه ایله کبی فارسید عربین
ضمیه و فاساکنه ایله **کفتن** دیور عربین یا مثله فحیده و فاساکنه ایله
دیور **تقطیع** یا فتن بولق بولق دیک کفتن در **هم دکن دکن ندر فتن در**

تودیک در فتن دیک هیت شکوم
اولر کردستانه برطع کرده کوم

تودیک بر ادم بر ادم قاقوب توزیح و ملا محلاکند تویوزنه دیور عربین
ایترو ادر فارسید شین معینک و هاملفظه ایله **تودیک** دیور عربین
و کبی هیت ترکیب فارسید شین معینک ضمیه و فاساکنه ایله و او ساکن
و هاملفظه ایله **تودیک** دیور عربین کسره حاصله ایله در **کرده کوم** فارسید
کر کابجک کسره و اخرن هاملفظه کردستانه بویو طاعتک ایدر کومنک
اکثر ملا ایتمش **تودیک** دیک هیت شکوم **اولر کردستانه برطع کرده کوم**

بادیزن بادزن هم یلپزم
طلو شیرین دانی طتسنر می مزه

بادیزن یا موه فحیده و الفز صکره ال محله سکونیه و باعربک کسره و یا مثله

تجیک

تجیک سکونیه و زاعربک فحیده و نون ساکنه دکن ترکیب اولنوا اسم واحد
بادزن یا موه فحیده و الفز صکره ال محله سکونیه و زاعربک کسره
و نون کبی ایله فارسید بودنی ایکن مرکب اسم واحد در تودیک یلپزم
و باد نضکم بر الف کتور بیلپازه دخی دیور کبی یاز کونلر نه ابراد هوانه برالتر
عربین کسره ایله کبی **یامزم** یا موه فحیده و الف و میم و زاعربک کسره
و هاملفظه فارسید ترکیب طالمو دیکر عربین حاصله ضمیه کبی
یا موه کسره و یا مثله تجیک سکونیه و میم ایله و زاعربک فحیده و هاملفظه
علا فارسید ترکیب طتسنر دیورنی ایله مزه دن مرکب دخی حرف سلیدر
مز طلمو دیکر طلمو لوق سید اولر و غن طتسنر اولور بعضی نسخه ده بو صرح
طلو شیرین اولر **طتسنر می مزه** واقع اولش در و علمه یزین التقدرین
شیرین شین معینک کسره و یا مثله تجیک سکونیه و زاعربک کسره
و یا حط و نونک اسکاکنه فارسید ترکیب طلمو دیکر **تقطیع** ایله
بادیزن **بادزن هم یلپزم** **طلو شیرین دانی طتسنر می مزه**

حبه دانه خوشه ادی سنبله
دنه کون بودق کلندر بلبله

حبه حاصله و شدد یا موه فحیده و هاملفظه ایله فارسید
دانه دیور مثلا بغرای خانه سی واربه و سایر جوبو باتنر نه که وار
جمله دیور عربین دخی **دیر بو** اصل عربید فارسید و ترکیب کلندر
خوشه حاصله کسره و او اصلیه سکونیه و شین معینک فحیده
و هاملفظه فارسید ترکیب سنبله دیکر خوشه لفظک عربید ترکیب
معنا ایله تعبیر و لغه مشر بونک ترکیبی صلفدر و یا شقدر مثلا ار به باشغی

Copyrighted by Safran University

وحوما ووزم صلحی کنی سنه دینوزت که بعضی نسخه **خوشه** صلح در غنیه
واقع اول در نفس لامر بمصرع اول که مصرع مناسبت را بخوبی شرح
اولتا نسخه بوجه واقع اول و غنیزن اختیار اولت در **دیه** دال جمله
و شد با موصله فتح لریله و هار سیمیه ایله فارسید ترکیه بودق دینوز
مثلا کونندوزب دیکوب ایچنه صوفیو ایچیر و ایزت کور ایغالبا
مطهر دیکر صوقا بیدر عربین دیر کلتد ترکید فارسین اولک بیه
موصوفه ضمه و لامک کویله و لکنی بموصوفه دخی ضمه سیه و لاک مفتوحه
و هار سیمیه ایله دینوز بر طرفدرا ایچنه شرآقور عربین دخی دیر اصل
تقطیع حبه دانه ثوریه ایله **دیه کون بودق کلتد بلسله**

بوکلک اولد سکیز دن استور

القیه دیر لکوشدر کیشخور
بوکلک ترکید یعنیان و قتر اوک ایظرنی بقار و قالدر و اوکنه
کی فارسین سینه ماله و کایچیک کسه لریله بعضی کافیه اولد و یا مشتات
تخانیه سکونیه و زامعیه فتح سیه و نون مصدریه سکونیه **سکیز دن** دینوز
عربین **دیر استور** سینه ماله و یا مشتات فوقیه ضمه لریله اشباع و اوله
و راعیه منقوطه سکونیه فارسید اسم عامدر دردا یقلویه اطلاق اولد
ترکیه القی دینوز چیغنا لسانید مثلا طوار دیکدر عربین کی
کوشاف چه و او کانه و شین معیه سکونیه ترکید فارسین نون طسوه
و یا مشتات سکونیه و شین معیه کسه و یا منقوطه مضموم و او غیر
ملفوظه و سکون راء ماله ایله **کیشخور** دینوز سنه در بعضی حیوانا
غلف بکر نصلکه تکرار بوغازند چقر و چینه و کوشه طور **تقطیع بیت**

بوکلک اولد سکیز دن استور القیه دیر لکوشدر کیشخور
ایچقر اولد سکیز دن استور
اولد کاکرک دخی لریل دروغ

ایچقر کاکرک فارسین زام منقوطه و عین معیه فتح لریله و نون و کاسکانه
عربین ضمه فایله **دیر اریغ** الف معدود و اوله ضمه سیه و اوله
و عین معیه کاسکانه لریله فارسید ترکیه کاکرک دینوز یعنی طعنا چوق
یکلن حال اول کاکرک دینوز عربین دیر یال ترکید فارسین دال جمله
و راعیه منقوطه کضمه لریله و او کانه و عین معیه کاسکانه لریله **دروغ**
دینوز عربیه کی فارسین و ترکیه دخی کذب دینوز **تقطیع بیت**
ایچقر اولد سکیز دن استور **اولد کاکرک دخی لریل دروغ**

ایچ یغنه و ققدوق چسزدره

دوده او به چادره خیمه چره

ایچ یغنی ترکید کیه قیو و صغری ایچنه حال اولان یا غدر فارسین باجک
و یا مشتات کیه سکونیه و هار اصل المیه **دینوز عربین** دیر ققدوق
ترکیدر مثلا ایچ یغنی طواده ارید و قاور دقد نصلکه قور و لوقلا نصلکه ققدوق
دیر فارسین جیم مفتوحه و زام منقوطه سکونیه و دال جمله و راعیه منقوطه
فتح لریله و هار علامتله **خوردن** دینوز عربین **دیر دوده** اولک
دال جمله ضمه سیه و او کانه و دال جمله ثانیه تک فتح سیه و هار علامتله
فارسید ترکیه او به دینوز چادر ترکید اهل سفرده قور قایچن
فارسین خامعیه کیه فتح سیه و یا مشتات کیه سکونیه و هار مفتوحه و هار
علامتله **دینوز جیم** و راعیه فتح لریله و هار علامتله **چره** دینوز عربین

۱۲۱

تقطیع اینج یعنی به وفقدن چیز دره دو او به چادره خنی ۶۶

ایچ درون ها مو یوزی قیوم کنار

اولد سو برکه دکن جابوب

ایچ ترکیب مثلا زینت ایچ و دیور فارسین دال محکمه فتحه سی ورا غیر منقطع
ضمیمه وواو و نو تک اسکانله درون عربین دیور ما مو
ما موزک فتحه سی و الف و میم ضمیمه وواوله و نو تک اسکانله فارسین
یوزی دیور مثلا او و او صحرا کی عربین دیر لوقیه مکسو ایله ترکیب او
دیگر زینت اوجی و غایتی و نهایتی در اکثر ممالک استعمال اولور که فلانا
مملکت قیبر کلن در دیر غایتی مراد اولنسه فارسین کنار دیور کا عربک
و نو تک سیله و الفله ورا محکم ایله کنار ترکیب دخی مستعملد عربین

و دیر سو برکه ترکیب رانکه او ویر فارسین جیم عربک فتحه سیله
و الف ایله ورا محکمه ضمیمه وواوک و با مو حله سکونیه چارو دیور
عربین دیر دکن ترکیب فارسین خامعیه فتحه سیله و قله و اخرین مملکت
سکونیه چار دیور عربین دیر ایچ درون ها مو یوزی قیوم کنار اولد سو برکه دکن جابوب

بلدنه مهتا دیبل همزادر ایکنز

ایکیر اولر کول و دریا د کوزننه

بکیش ترکیب مثلا ایکنسه بزیننه بکیر اولنسه برینک بکیشدر دیور فارسین
ما موزک فتحه سی و میم سا و فتحه سا و قشتم ایله مهتا دیور عربین
کی مهتا ما موزک فتحه سیله و میم کسه ورا عربیک فتحه سیله و دال محکمه
اسکانله فارسین ترکیب ایکنز دیور مثلا ایکنسه بله طوموش او شغف دیور
عربین کی ایکیر الف مروده و با مو حله سکونیه کسه و کاف و عجمک کسه و با لا

ورامحکمه اسکانله فارسین ترکیب کول دیور مثلا چقور لوده یغیلو جمع
و جیس اولان صور اوله کول دیور عربین کی ریاد محکمک
فتحه سیله ورا غیر منقطع سکونیه و با محکمک فتحه و الفله فارسین ترکیب دکن عربین
با مو حله فتحه دیور تقطیع بلدنه مهتا دیبل همزادر ایکنز اولد سو برکه دکن جابوب

کورخانه دخی در کیش فراخ

هم چقل جاقل شغال و سنطلاح

کورخانه دخی ایله تعبیر اوتور کچه اما کورخانه فارسین اصلا خاک کور در علم اولغله
مضا ایله تقسیم اوتور دخی فارسین بونلرک ترکیب سنله در
سین مکسو ایله کورخا دخی ایله کله دن مرکبده هر بر معنادلا آیدر
کور قبر معنانه در خانه ایسه معروفد عربین بو ترکیب جمله قبر دیور
کیش یعنی بو دیبلر خلاطارد فارسین فامکسو ایله فراخ دیور
عربین کی چقل ترکیب بر جانور در طاغله اولور فارسین فتحه
شین و غین منقطع ایله و الفله لامک اسکانله شغال دیور عربین
دیر جاقل ترکیب طاغله بره دیور فارسین سین همزادون
کنه کاف و فصره لاک الف و خامعیه ایله سنطلاح دیور عربین فتحه و تشدید
دیر تقطیع کورخا دخی کیش فراخ هم چقل جاقل شغال و سنطلاح

لوش زاج اولد طاع بیت یار

بو بیلامسال اولد بیلدر اولد پار

لوش ترکیب و موز طغر مش عورتی دیور فارسین زاعربک فتحه و الف
و جیم عربک سکونیه زاج دیور عربین کی ماحی ترکیب ایه دیور
عورتک او غلاطرد فارسین کسه با عجم ایله و یا مشنا حجه و کیش عجم

Copyrighted by University

اسکالتره و اخرو و تاجی اولایا مفتوحه و الف و را غیر منقطع الیه **دینور**
عربین دیر بویل ترکیدر فارسین الف مکسو و میم ساکنه و سین مامله
مفتوحه و الف و لا الیه **امسال** دینور بویل تک تفصیلی اون او تخری قلم
امروز لفظند کجی در عربین کبی لدر ترکیدر بعضی کجی بیل بیلار
فارسین باعجک فتحیه و الف و را مامله الیه **پار** دینور عربین
تقطیع لوز ساج اولکر مامیشیار بویل امسال اولکر لدر اولکر

هم چو بید اولق اولکر بچر
او چو بچر بزشک و بیلور

چو بچر بزشک فتحیه و را مامله کسره فارسین ترکیدر اولق معنادر یعنی
چو بک او سا اولکر عربین کبی اولکر ترکیدر بعضی اولکر مامله الیه
فارسین بامفده کسره و جیم بزشک فتحیه و را مامله سکونیه **چو بچر** دینور او جی
ترکیدر مثلا بعضی مرضه دو اولور اولکر صتان ادمه دینور فارسین
باعجک و زاعبک کسره لر بیه و شین معجمک اسکالتره **بزشک** دینور عربین
کبی چو بچر ترکیدر یعنی بویل و خرده جی و یا بچر جی دخی دینور فارسین
باعجک کسره و اخرو و تاجی اولان یا ساکنه و لا مک و واوک فتحیه لر بیه
و را مامله تک سکونیه **بیلور** دینور عربین صادق مامله الیه **دیر**
تقطیع هم چو بید اولق اولکر بچر **او چو بچر** بزشک و **بیلور**

کودده اما کیشیشار الیه
نن چو بچر بوشی صولدر کوبله

اما الف و میم مفتوحه و الف و سین مامله اسکالتره فارسین ترکیدر
عربی کودده بید اولکر و لا شیشه دینور عربین کبی **الف** و را مامله الیه

کسره سبیل

کسره و لا مفتوحه و مامله فارسین ترکیدر تن قبری دینور مثلا انسا بعض
عضون یا الیه یا اغله بید اولکر بعضی قبری دینور عربین **دیر**
دیر صولدر ترکیدر یعنی صویک قبری دینور عربین بیلدر بعضی دینور
یا غرقه صوا و زین مامل اولان قبری دینور فارسین مامله الیه
و واوک بامو حله کسره و لا مفتوحه و مامله فارسین **کوبله** دینور عربین
دیر تقطیع کودده اما کیشیشار الیه تن قبری دینور عربین **کوبله**

که بچر دریه اولور ایوب به
هم کوبله بوشی و دو کم کوب

ک کابریک کسره و مامله اصلیه فارسین ترکیدر کجی دینور کسره سین و
استعمال اولور کوبه جک یعنی کوبله قداشن دیک مامله اولکر کوبله
دینور عربین بچر برادر کسره دینور تبه ده استعمال قیلدر یعنی اذنی اعلا
دینه بروه بچر **که** دیر حاصله لفظیکه سین سالن و که مرتبه ده
بر بقدر عربین و **دیر** میم مکسو و مامله اصلیه فارسین
ترکیدر اولور دینور لفظیکه تمام مقابله بیدر بودخی که کبی کرک سین
و سالن کوبله مرتبه ده استعمال بچر مشهور در عربین و

دیر ایوب ترکیدر مشهور میوه در فارسین بامو حله کسره سبیل
و مامله قطع الیه **دینور** عربین دیر طنکو طبیعتی صوفدر
فور و در معربه قوت و بر قوصغی منع ایدر طعامی مظم ایتدور
اگر طعامی مقدم بیه مقابله بضر طعامی مضمک بیه **دیر** مشهور
قوت بیه نفسیه و حاصل اولور و نازه بچر صدای تسکین ایدر و دفا
قلبه قوت و بیدر اما بوق تناول الملك قونج ایراث ایدر اصلاحی کوبله و الیه

۱۹

Copyrighted material by University

توسیه آید در کوه کاجیک ضمه سیه و امهله و واوله و مایه مور
فحیله و اخزنه مایه علا فارس در ترکیه یومق دینور یعنی ایک و یوق
یومقی تعریب آید و دیو دو کم تو کیدر بزسته دو کدر یعنی بغلقای
دو کدر فارسین کاجیک و امهله کسه لریله و مایه مایه ایله کسه
دینور عربین عین مهله تک ضمه سیه دیو لرت قطع البیت
که کچر در م اولو در ایوب به هم کرمه یومق و دو کم کرمه

انجمن بستن جزا دن دیک
در کوه طوطو غرق ریخ امک

انجمن الف مفتون و نوسا و جیم عربک ضمه سیه و میتر تو و نوسا ایله
ترکیه در تک دینور مطر نانینک صدر تک و اقدار عربین و
کیی بستن الف محدود و با موحنه کسه سیه و بین مهله تک سکونیه
و نامنا فوقیه فحیله و نوسا ایله فارس در ترکیه یوق دینور یعنی
یوق مور تک قرنته و لرتور عربین کی زادن زاعربک
فحیله و الفله و دال مهله فحیله و نون سالیله فارسیدر ترکیه طوطو غرق
دینور بودنی مصرع ثانیده اولان مذکور در طوطو غرق معنادنی
کلور عربین و کی ریخ امهله تک فتح و نونله چیک اسکانه ایله
فارسیدر ترکیه امک دینور یعنی زحمت و مشقت کی عربین نامشبات
فوقانیه تک و عین مهله تک فتح لریله دیو لرت قطع البیت
انجمن بستن جزا دن دیک در تک یوک لو طوطو غرق ریخ امک
هم درخت و شاخ انجمن درق
می نهند قور لرت نهادن در قوق

درخت دال مهله کسه سیه و امهله فحیله و خامعینک و ناقوشنک اسکانه
فارسیدر ترکیه انجمن دینور عربین دیو لرت فارسین در ترکیه انج
تعمیر اوزره در مثلاً انجمله کسه سیه اوله مهله سطل اولور اولو اسکانه در دینور
باش اولو سو قور اولو سو بوش و یوق و یوق فرق یوق در افاک سن انج فارسین
در کسیر خوب دینور شاخ شین معینک فحیله و الف و خامعینک اسکانه ایله
فارسیدر ترکیه بوداق دینور مثلاً انج بوداق دینور عربین دیو لرت
می نهند نهادن فعل مضارعک جمعیدر مفردی می نهند در اما الیه
نسیه گو می نهند و اقدار و فحیله قور دینک ربس یوق تقدیر می نهند
اولو اقتضا ایدر الله علم و زنه بر مقدار ثقیل کور یور می نهند قور ز نهادن
قوق منا آیدر می نهند کله نه اولامی لفظی حاله دلالت ایدر معلوم اوله
قاعده فوس اوزره فعل مضارعک اولنه می نهند هم داخل اولور مضارع
حاله محصو اولور یوزره بویه در یغز شید قور دیک اولور نهادن نون
مکسوه و مایه مور تک فحیله سیه و الفله و دال مهله تک فحیله سیه و نون سالیله
فارسیدر ترکیه قوق دینور مصدر در عربین و او مفتوحه ایله دیو لرت
تقطع البیت هم درخت و شاخ انجمن درق می نهند قور لرت نهادن در قوق

سرو یله کندر کشف سیه کنو
لوق دخی شالیق بلاس دیلی نو

سرو یوزره و مشهور انجدر مجبور ک قدره تشبیه ایدر فارسین کاه و نونک
و فاشین معینک اسکانه ایله کشف دینور عربین دخی دیو لغت مشترکه دندر
مشهور کندر ترکیه در اصل اوتک ایدر که قشتره توبیه ایدر ایلک کدر لر
و اورغان بو کور و زدی طوق لرت فارسین کاهله نونک فحیله سیه و واوله کسه ایله

Copyrighted by University

کن دیور و او دن بدن امله کنه دیور عربین **دیر لوق** لوق
وقاساکنه ایله فارسید ترکیب بلاس در لوق مثلا ایگرشیل و شمال و ایگرشیل
دیور **شالوق** دخی شین معجک فتح سبله و الفله و فتحه لاق و سکون قایلله
ترکین بو کجلاک معنانه در اقا بلاس دخی اصلنه فارسید عربین حاتممله
ولاک فتح لوقله **دیر** یلی ترکیب مقابلی اسکیر فارسین نون فتو ایلله نو دیور
عربین فتحه لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله

دیر لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله
دیر لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله
دیر لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله
دیر لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله

دیر لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله
دیر لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله
دیر لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله
دیر لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله

پا برهنه

پا برهنه با ایله برهنه دن مرکب با ایله فتحه و الفله ایق دیکلر با ایله محفد
اصل با ایله برهنه در اضا ایله حرف اولو **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله
و صمله دخی لغتد روز امله تک فتحه و هها متوزک سکونیه و نون مفتوحه
و هها علامتله فارسید ترکیب چیلوق دیکلر بونزه پا ایله ترکیب اولونو
پالن ایق دیور عربین **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله
و دال امله تک فتحه سبله و هها سبله و اخرنه کاکسکو و یا ساکنه ایله قادی
ترکین قوق دیکلر عربین **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله **دیر** لوقله
اسکانلرله ترکیب مثلاً یغارق و یا غش و یغ مقعنا فارسین با موحه
فتحیه و امله تک مفتوحه و نون ساکنه و دال امله مفتوحه و هها غیر ملنظ
و کاکسکو و یا ساکنه ایله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله
اولایه نسبت مکسکو تک تفصیلی بو قطع تک او توز بر کج بی اولان
حک در صیر و لغتد در انزیر مصر عنله کجش در فانظر الی محله **تقطع**
پا برهنه پالن ایق بندک **قو** لوق اولد قای هم با رندک

پا برهنه لوقله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله
پا برهنه لوقله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله
پا برهنه لوقله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله
پا برهنه لوقله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله **پا برهنه** لوقله

پا برهنه

Copyrighted material by Salim University

پسند دیرش عطا او کرد در بر و کفش مثلا چو بویله ایس با ناز دی
دیگر مقام تعلیم استعمال اول نور عربین
ترکیز بر دزد منزه بود منزه فردا بر شیبی کیم چه لوفارین فامفتوح
ورامه سکونیه فریادرس دیوار ای کلام مر کبدر عربین و
مغالبه تقطیع بسن تریخی ای ایل او لپرس یا تنقل مشله فریادرس

هم طر و کاورس بیغوله بوجوق
هم دخی انجوع واتش دان او جوق

طر و ترکیز انواع جو باترن بر نو عذر صورت طار و دیر فارین کاکلی
والفله و و او مفتوحه و را غیر منقو وین اسکانله کاورس دیوار تعریف
عربین حیم ایله دیر بیغوله یا عجم فوجی یا حطی سکون و تن معجم صمیمی
و و او کتولا مفتوحه و ها علامه فارین ترکیز بوجوق دیوار مثلا او گوشه سی
کبی عربین دیر انجوع الف مفتوحه و نون کنه و جیم عربینک صمیمه و و او
غیر معجمه اسکانله فارین ترکیز او جوق دیوار انشردان الف محرو و نا
قوشک فحیه و شین معجمه ساودال مهله مفتوحه و الف و نونک اسکانله
فارین ترکیز بوجوق دیوار کنه آشن بقول عربین دیر

انجوع انشردان لفظه ایستی او جوق مغالبه در دغش اما لغتده
انجوع او جامعنا بویله او جوق معنا لغا کثیره مفتوحه در نفا الامر
مصع بویله اولدوسما حی جدر اکثر مصع ثانی هم او جوق انجوع و انشردان
او جوق اولد لغتده تطبیق قابل اولوردی تقطیع البیت
هم طر و کاورس بیغوله بوجوق هم دخی ان جوع واتش دان او جوق
بیر بولدر طبر خون تخکول قوز چتوک شمدر کنون و کنون

بیره بویله

بیره بویله ترکیز فارین طبر دیوار طامه و اموه فحیه لریله و رامه
سکونیه و خامع معجمه صمیمی و و اوله نونک اسکانله فارین بر قرن و
انجوع معیار جمالیه نغمه یا تنقل سو کدکه بیره بویله دیوار نقل انشردان
و شمس فخر نیک بویستی ایراد ایلش بیت مدزین علوز خنجر او کبر دید
شیر طبر خونست تخکول بولفت اوج وجه اوزن ضبط او نرس اولابا
مونه فحیه نایان الناحه و تاجی اولانانک فحیه نایان الناحه مفتوحه ایله
و خامع معجمه سکون و کافله لک مضمونه و فصله و اوک و نونک اسکانله
فارین ترکیز قوز چتوک دیوار یعنی نونک قوز دیکدر ایچی صبر
و جتین اوله حیم نون ایلر و ایدر و لطفی نیک بویستی ایراد ایلش بیت

مفر معنی راست نایر دیر در در سرا و بشکنی چو تخکول لامد نصله
ها علامه تخکول دخی دیشدر نغمه الله بامو ایله تخکول و نالت حروف
تاجی اولانان ایلله تخکول و نون بیزنه لامه تخکول و لامد نصله بر یا حطر
تخکول دخی دیشدر عربین لاکر مکسوا ایله دیر شمدر ترکیز فارین
الف مفتوحه و سکون کاعز و نون مضمونه و و اوله ایچی نونک اسکانله
کنون و الف کاف عربیکه صمیمه کنون دخی و معنایه کنون مخفدر عربین دیر

تقطیع بیره بویله طبر خون تخکول قوز چتوک شمدر کنون و کنون
رشد کوز بشکن قغ بوکستوان
ات طونیدر خود اشق بل بهلوان

شک رامه فحیه صمیمی و کاعز نیک اسکانله فارین ترکیز کونی
مثلا غیرت کبر عربین دیر بشکن باء عجمه ضم و شین و کاسکانله
فارین ترکیز قغ دیوار مثلا دق و قوز بویله کبی یوارق اولور عربین

Copyrighted by University

دیر کز استوان بامون فتح و کاشی و کسین مهله سکونی و تاؤ شتک
و و اوک فتحی و الف و نوک اسکا ندرله فارسید ترکیه ات طو دینور
ات اوزینه اور بلا بسا و رخت و ساز و سلب الات کبر خود جامع ک
ضمه و اعاله ایله یعنی و اوک ثوبله و دال محله سکونیه فارسید ترکیه اشوق
تولعه جنک کونزه باشه کبر عربین دیریل بامشاخیه فتحی و لام
ایله فارسید ترکیه بهلوان دینور مثلاً دلاور و بهادر کشیه لرو نقطیع البیت
رشتک کونجه شک قغ بر کستوان ات طونیدر خود اشوق بل بهلوان

رسته خسرو حسو بیله ندر
اصراسی قینتا قینانه زر

رسته رامهله ضمی و کسین مهله سکونی و ثالث حروفی اولاتانک فتحی و
غیر ملفو ایله فارسید ترکیه اصراسی دیکلر ایکنی مصرع اولک مصرعک
تفسیر ترتیب اوزره اولوش اصراسی دیک یعنی مصرع اولانسته
مثلاً بری یانزه اولابوندر که بازار دکالتره دسته دینور بلکه بازار
معنا استعمال اولنور کذا فی لغه حلیمی عربین دیر خسرو حسو بیله
دخی لغت و کسین مهله سکونی و رامهله ایله فارسید ترکیه قینتا دیر لکه برزاد
عربین دیر خسرو حسو بیله فتحی و قیایله جا و کسین مهله ضمیله و و او
سنا و ایلی با حط ایله اولک مکسور ایکی سا و نون و و هاء مثله فارسید ترکیه
قینا دینور مادر زنده عربین دیر نقطیع البیت و ترنجی ندر اصراسی قینتا قینانه

وارلق هستی در و بیوسته در
اولشوق بیب اولن اهرسته در

وارلق کیدر کسین بهاموزک فتحی و کسین مهله سکونی و تاؤ شتک کسره و بامشاخیه شک

مستی

مستی دینور عربین کونجه شک فتحی و یا حط ایلی سکونی و و اوک
و سکون کسین مهله و تاؤ شتک و هاء علا فارسید ترکیه اولشوق دینور
یعنی برسته زیننه اولشوق اولسه بامشاخیه دینور عربین کونجه شک
فارسین الف مورو و هاء هموزک فتحی و سکون کسین مهله و فتح تاؤ شتک هاء
علا اهرسته عربین دیر نقطیع البیت و اولشوق بیب اولن اهرسته در
کونجه شک بستمی قینتا قینانه

کونج توفک ز بیطانه کورک اولور در

کونجه شک کیدر مثلاً کونج و دلته دینور فارسید یا عجمک فتحی و کسین مهله
سکونی و ثالث حروفی اولانانک ضمی و ثبوت و او سا ایله بستمی دینور
عربین دیر کسین مهله سکونی و تاؤ شتک کسره و یا ساکنه ایله فارسید
ترکیه خاتون دینور عربین دخی دیر اصله عربیدر فارسید کسین مهله
اولا لغت دندر کسین مهله سکونی و تاؤ شتک فتحیله و میم سا ایله
فارسید ترکیه کونج دینور مصرع ثانی به مقیدر مثلاً ظلم مظلومه ایلدو
کونج و مکر عربین دیر توفک کیدر فارسین زاعربک فتحی و یا ساکنه
و طاء مهله فتحی و نون و هاء علا ز بیطانه دینور الاخر بزر نقطه
جک ایرلر عربین سیدن مهله ایله دینور کورک کیدر که انظلم
تیمور جیلر او جاق او فور کس عربین دیر فارسین دال مهله ایله دم

نقطیع البیت کونجه شک و کسین توفک خاتون کونج توفک ز بیطانه کورک اولور در
بکر قوروشیم کالیم ار کوروش
عورت و کونجه فلاخند ز صیبن

بکر قوروشیم کالیم ار کوروش و کسین مهله سکونی و تاؤ شتک کسره و یا ساکنه ایله و کسین

۷۷

Copyrighting Saudi University

کسر و یا حطینک سکونیه و زاعربک فتحیله و هاء علا **دو شزم** دینور عربیه
دیر کالم کافک فتحی و قدله و لکر مفتو و مسم ساکنه ایله فارسیدر ترکیه ارون
عورت دیکر معیار جمالیله نعمه انداری لو بواره دخی و ارنی عورت دینور
دیو ستر فخرینک بو یعنی ایراد ایله **دو شزم** دشمن در که ترا باشد بجه دانم نیم
وزن کلمه عربیه **دیر** باموحنه فتحی و لکر سا ایله فارسیدر ترکیه
صین دینور که ایله یار و وائطه طاش از لکر **فلاخ** دخی فانک فتحیله و لکر ایله
و خامع فتحی و نون سا ایله فارسیدر بودخی ترکیه صین دینور عربیه فتح و شیریه
و **دیر** فظنه کفر و **دو شزم** کلمه ارون عورت و **دو شزم** فلاخی در صین
بوجه بالا یورجی دلاله در
هم اویق تندیسنه بیسه اله در

یور ترکیه فارسین باموحنه فتحیله **بالا** دینور یعنی کوسک دینور عربیه کی
یورجی ترکیه فارسین دال مهله فتحی و مشدد لاکر الفله و هاء علا **دلاله**
دینور یعنی مختاله عورت دیر سحلی بی زونک اولور عورت دیر دیو سنا فیک
بو یعنی ایراد ایله **دو شزم** چون در آمد وصال اطله سر شد کفت و کور دلاله
عربیه کی اویق ترکیه بوستانگر و باغله دقوشن فتحی و ارون ایر
فارسین تا فرشتک فتحیله و نون سا ایله و دال مهله کسر و یا حطینک سکونیه
و سین مهله فتحیله و هاء علا **تندیسنه** دینور بیسه باموحنه فتحی و لکر ایله
حطینک سکونیه و سین مهله فتحیله و هاء علا فارسیدر ترکیه اله دینور
بومضد انسا کوده **بالا** اولور ایش و ایش دینور عربیه کی
تقطیع بوجه بالا یورجی دلاله در هم اویق **دو شزم** بیسه اله در
هم بیستاند فرشتک یونیا اولور ناخشلو یو یو ایراد عیان

نیستان

نیستان مفتو و یا حطینک کسر و سین مهله سکونیه و تا فرشتک فتحیله و الف و نون
سا ایله فارسیدر ترکیه فتحی و نون سا ایله فارسیدر ترکیه ارون
دیر لکر ایله فتحیله و نون سا ایله فارسیدر ترکیه ارون
معلوم اولور که سناد اسم مکاندر اسم اخرینه لاحق اولور اول اسمک کشته
دلاله ایرد بونزه بویه اولور کی عربیه **دیر** باموحنه فتحی و لکر ایله
مهله سکونیه و نون مفتو و یا حطینک و نون فارسیدر ترکیه ناخشلو
دینور و منفش قارنه دینور کشته طو قش اولور کسه ال ایله اشله اولور
یور اها هوزک ضیله و و او مفتو و یا حطینک سکونیه و دال مهله و الفله
فارسیدر ترکیه عیان دینور یعنی اشکان دیکر عربیه دخی **دیر** اصاع عربیه
ترکیه دخی کتولدر **تقطیع** هم سناد فرشتک یونیا اولور ناخشلو یو یو ایراد عیان

تکینه در زبیر جکر کا در مخ
شوخ کیر جکر کا در مخ
تکینه زکیر اول سنه کله ایکی انه ایکی غی بعلیو انطه بالحق و کرج و کطا
کزیم دینور فارسین زاعربک فتحی و نون ساکنه و باموحنه فتحیله و لکر ایله
زبیر دینور بیکر قانیه سنه عربیه ایلی له و اوک فتحیله **دینور** جکر
ترکیه فارسین مسم و لامک فتحیله و خامع تک **دو شزم** دینور عربیه
شوخ شین معینک ضم و اوک و خامع تک سکونیه فارسیدر ترکیه کیم
دیر لکر انسا بدنده حال اولور کولندر **دیر** جکر **دو شزم** جکر کیم
و رامهله و کافک اسکانله فارسیدر کیم معنانه **تاز بجه** عربیه
فارسین و عربیه **تقطیع** تک در زبیر **بیکر** کا در مخ **شوخ** کیر جکر کا در مخ
دینه فو یوق سنه **تقطیع** لکر **تختیه** معینده **تکینه** در ددک

Copyrighted by University

در تقطیع بیدر سوکد کثر الغز در نهال **تانه دال اول** در بون اول

اوته دارو در سوکد کثر

بسته فستق کثر هم

اوت ترکیب یعنی اوتله و کولدر که اطبا انکه بعضی امراضه و ایدر
و کمال کثرت استعمال ایلد و اوتله دخی اطلاق و خور فارسیه دال مامله
فحله و الف و رامله ضمه لزله و اشباع و اوله **دارو** دینور عربیه
دیو سوکد ترکیب جو بلبل شیر و غن یاغ چقا در کله دانه در فارسیه
کابجی ضمه سیله و نون سا و جیم یک کسه و دال مامله ایله **کن** دینور
عربیه دینور طبیعتی اسیدر یا شدر حظم کج اولور اغز قوقوس
بیدا ایلا و دیا قروغی بره سور که نافعدر معده سی ضعیف اولدله
بره در بسته با عجم کسره فصیحه ضمه سیله دخی مرویدر و سون مامله
سکونله و تاؤ شتک فحی و هامله علامتله فارسیه ترکیب فستق دینور
عربیه دیو مشهور ایکنی درجه خار در و رطوبتدر و بوسه
معدله در فستق همک صوق زهر لیم و صوق زهر لو جانور کله صوق
نافعدر قلبه قوه ویدر و کوبک بر و کئی ازاله ایلا و جماعه قوه ویدر
و او کسور که نافعدر اوت جیوننی الی اغزده چینه سه لیم اغز قوقوس
کوزل ایلا و معدیه قوه ویدر الی اوست قبوغند شکر ایله شربت پود
ایچه لریاز کونلر نه هواک فساد اصلاح ایلا اکر ترکیب بود
انواع میوه دندر فارسیه کسه سین مامله ایله و نون سا و جیم کسه
و دال مامله ایله **نجد** دینور عربیه دینور صوق در و دور
سلسن ایلا و او کسه که نافعدر اسهال و قوصغ دفع ایلا چکنی قوقوس و یک

جماعه ویدر اما هظمه ضعف ویدر مصالحی شکر در **تقطیع البیت**
اوته دارو در سوکد کثر

اوله کله اوله بشک لمتربیک
اند سوکد طریق اولدر بولک

کهوان کافک فحله و هامله موزک سکون و و او فستق و الف و رامله مفتوحه
و هامله فارسیه ترکیب بشک دینور ایچنم ولدیاتور اصله **کهوان**
تخفیف اولتو کهوان دنگد عربیه دیو لمتربیک لامله مفتوحه
ایله دخی لغتدر و میم کسه و تاؤ شتک ایله و رامله ایله فارسیه ترکیب
بود دینور عربیه و دیو اند ترکیب یعنی اندله چکن دینور
فارسیه سین مامله کسه فحله سیله و و او کسه و کاف مفتوحه و نون سا
اسکانلرله **سوکد** دینور عربیه و دیو لمتربیک کاف عجم و رامله
مامله کسه لزله و و او کسه و هامله اصلیه اسکانلرله فارسیه ترکیب
بود دینور عربیه **در تقطیع** اوله کله اوله بشک لمتربیک اولد

سا و اند در سید ساوین دکر
دوک اکت بر و افولای بر خور کله

ساوین مامله فحله و و او کسه ایله فارسیه ترکیب اکت و دینور یعنی
کثر و ساوین اکت و اکت ایله که لمتربیک لامله کله لیم او فاعینم
دینور عربیه دیو لمتربیک ترکیب واقع اولدر فارسیه مامله
فحله و الف ایله و و او کسه ایله و یا حطیک و نون سا اسکانلرله
ساوین دینور اکت فارسیه ترکیب اکت و دکر سید دینور
ایچنم مامله محتاج به قور عربیه دیو اکت ساوین پنبق پینه

تخصیص شد که عربین دیو و لکن ترکیب پس مشهور در و نیم
مستعمل کرد باغ و میوه سپید و کرک و ان سپید و کرک بنوع سپیدی
اول سو جمله سپیدینور الله اعلم دیگر بومعنایه دلالت ایر که ساوا
سید لفظه عطف اوله **دوک** دال مهمله تک ضمیه و وا اصلیه ایله و ک
اسکانله فایر ترکیب اک دیور که انطه ایله اگر لر عربین
و دیور **بیرا** باعجمک فتحیه و مهمله سکونی و واوک فتحی و الفایله
فایر ترکیب قولای دیور عربین دیور **پرخو** باعجمک ضمیه و سکون
داه مهمله ایله و خا معجمک ضم و واوک فایر ترکیب کیله دیور که ایچنه
زخمه و سایر شی قورل محافظا ایچون عربین دیور **نقطه بیت**
ساوا کند و در سب ساوس دکر **دوک** ایله و قولای و **توک** ایله

سز قورون شور در جورق سرب
شور بر کم کورینور ایرا قردن آب

سز سیان مهمله مضموم و راهمه و با موحد اسکانله فایر
ضرورت وزن ایچون الف حذف اولوب اوله مضموم اولش ترکیب
قورون دیور عربین دیور **شور** ضم شین معجم و سکون و او و فتح
مهمله و اخرنه ها علامتله فایر ترکیب جوراق دیور شور و در که
انده ایس و او اولز **سز** ایس مهمله و راهمه منقوله فتحه لایله و الف
و با موحد اسکانله فایر ترکیب شور بر کم کورینور ایرا قردن آب
ایک تفسیر **سز** ایله **سز** ایله شور بر کم کورینور ایرا قردن
صو کورینور ترکیب القم صا لقمه دیگر خیالدر عربین دخی دیور **نقطه بیت**
سز قورون شور در جورق سرب شور بر کم کورینور ایرا قردن آب

هم جولوز توز اولاپنوز کرد
استی کرم اولک و صاوق اولدر

هم جولوز ترکیب فایرین باعجمک ضم و نون کنه و ضم دال مهمله و واوک
وز ایچونک اسکانله **پنوز** دیور عربین دیور توز ترکیب یاز
کونلن طیرا قردن حال اولوب هوایه قلا تونز یک اولور فایر که
عجمک فتحی و راهمه و دال غیر منقوله تک اسکانله **کر** دیور عربین
دیور استی ترکیب فایرین فتح کاف و راهمه و میمک اسکانله
کرم دیور عربین دیور صو قورینور فایرین فتح وین مهمله و راهمه
مهمله تک اسکانله **سز** دیور عربین دیور **نقطه بیت**
هم جولوز توز اولاپنوز کرد استی کرم اول در صاوق اولدر

کاج سیلی اولور کج اولور

هم یوس اولور **سز** در **سز** نون تفتار فایر
کاج فتح کاف و الفله و سکون جیم عربی ایله فایر ترکیب سیله دیور سیلی دخی
لرس دخی بومعنایه در که یکم او بیچی قطعه او بیچی بیتند شرح اولشدر
شول سنه در که ال ای سیله انک شهره یا کسنه اور لر عربین
دیور **سز** دیور کج کاف عجمک کسر و راهمه و جیمک اسکانله فایر
ترکیب دلم دیور یعنی یاز در که نون سنه دن کسر لوقا و و قورون
واتک دلمه دخی لر عربین دیور **سز** مضموم و کسر راهمه
و با حطر و نوک اسکانله فایر ترکیب بود دخی دلم معنایه در **سز**
سز سزین و راهمه تک کسره لایله و یا حطینک سکونله وین
معجمک کسره و میم ساکنه ایله فایر ترکیب یلم دیور که نون تفتار

دیک اولور عربین دیر تقطیع کاج سیر اولور کرج اول درم اول درم

مخت و اشکنجه اولور عربین
یولم غم اشکنجه اولور عربین
مخت و اشکنجه کلمه ترکیب فاریس باعجک کسر و یاء حطر و جیم باعجک اسکانده
دیر یولم غم اشکنجه اولور عربین ترکیب یولم غم اشکنجه اولور عربین
غم اشکنجه برانغ دیک اولور که یولم سفر ایچون تدارک اولمان مهاتره
فاریس فتح باعجک کسر سین مهمله و یاء حطر و جیم باعجک اسکانده
بعضینتر کسر عربیله نقل کلمه مخت و اشکنجه اولور عربین یولم غم اشکنجه اولور عربین

نواضم نون و فتحه دخی حایز در و او مفتوحه و الف ایله فاریس ترکیب نغمه
عربین دخی دیر هر دل مشهور در علم موسیق بر مقادیر نصب
فاریس نون مفتوحه و مضمو ایله نوکادخی نوادینور عربین کبی کسر ترکیب
یعنی ادم دیکدر فاریس کاف عربیله کاکادینور عربین کبی کسر ترکیب
ترکیب فاریس کاف عربی فتحه او یاء حطر ایله و الفله کبیا دینور عربین دیر
تقطیع هم نوانغ مه نصب اول در نوا هم کشی کاکادر ایش کوچ کبیا

خب کین البسم اولدک بلجی خلاب
زب کلز اولدک و صافی اولدک ناب
کین فتح خا مع و سکون بامو و ضم کاعربی و سکون کین فاریس
کلمه ترکیب خب اسم دیکدر کین کندن امر اولدک ترکیب معنی
اسم اولدک عربین کین یق ترکیب فاریس فتح خا مع و لامله

والف ایله و سکون بامو ایله خلا دینور عربین و کبی کین
کسر زاء عربی و فتحه دخی لغتدر و سکون بامو ایله فاریس ترکیب
کلز دینور یعنی قولای دیکدر عربین کبی صافی ترکیب و بایک
و یوا کلز اشیا بفس اولاننده دینور فاریس فتح نون و الفله و یاء
موتک کونیله ناب دینور عربین خا مع کبیا فتحه دیر تقطیع
خب کین اسم اولدک بلجی خلاب زب کلز اول در و صافی اولدک

از برایت تم در در معنی ناب
بیر کتاب افتاب و ماهتاب
ناب لفظک معناسی در در ازایت دیکدر تاب تا قرشتک
والفله و سکون بامو ایله فاریس ترکیب در دکلر بر کتاب افتاب
و ماهتاب در تاب افتاب و ماهتاب معنی ج شدن مصر و قدر تاب انجا
و حرکات سابق ایله فاریس ترکیب شعله معناسی در عربین کبی
افتاب الف معدوده فاملکس و تا قرشتک فتحه و الفله و یاء
موتک ایله فاریس ترکیب کونش دینور عربین کبی ماهتاب معنی کسره
مفتوحه و الفله و یاء هموزک کسره کله و فتح تا قرشت ایله و الفله و یاء
موتک ایله فاریس ترکیب ای دینور عربین دینور حاصل کلام ناب
لفظک معناسی بری بود که فاریس تاب افتاب و ماهتاب

دینور ترکیب ایله کونشک شعله سنه و شوقنه دینور عربین
دیر تاب معناسی بر یوا اولدک اقا بو معناسی قله
اولدو دخی حالده اولور زب تاب کونشک و ایک شعله سنه مخصوص
اولامشدر نغمه تاب دورنده دیر لو تاب اتشده دیر کمرجه ناظم

بود در معنا حضرت را تمام معانی خود را بکن بولیم متفرع از اصلی
ذکر آن در کبری قلان اوج معنایت اینده کلمه جلد انشاء الله
تقطیع البیت از بیهوشی که در ندر معنی تاب بیهوشی افکار و معانی

بیری قزوق بیهوشی طاقت بیهوشی
زلفک ایک اکلوب بولکلمه

بویته تاب معنای یک اوجی با اید و دیگر بیری قزوق یعنی تاب معنای یک
بر دخی قزوق در مثلاً تا قزوق معنای کلور و جلد عربیه کبی ایکنی بولکلمه
بوطاقت یعنی تاب معنای یک بیری طاقت معنای که عربیه و در
اوجی معنای بیری معنای تاب معنای یک بر دخی زلفک ایک اکلوب بولکلمه
و جلد مثلاً تابک معنای یک بر سین بولکلمه دیور یعنی بولکلمه و قزوق معنای
عربیه و در دخی معنای یک **تقطیع از قزوق بیری طاقت بیهوشی زلفک ایک**
اکلوب بولکلمه هم کتابک اولی فهرست هم
جلمک ادی زردشت اوده

کتاب اول ترکیبی ترکیب فارسی و سله المقاصد فله ملکسوا ایله دیکنر بعضی
فامفتوا ایله در کتبش در و هاهموزک کونیه و راه مملک فامک کیمی فامک
اغش در و سین مملک و تاؤشنگ اسکالتره **فهرست** دیور عربیه
شو ضابطه اجمالی در کتابک اولی یا زردشتی با بولدر ارامق اساساً
او بر جلمک اد ترکیبی ترکیب عبارت تر یعنی حکام در بولکلمه ادینه فارسیه
زردشت دیور زاده عربیه فامک و راه مملک سکون و دال مملک فامک و
تاؤشنگ اسکالتره نعم الله و حکم دال مملک ضمیمه **شست** قاضیه
تقلید و لطیفیک بر بیهوشی اولاد اعش در **بهر** ایل این بریز زرداوش

بشرع

بشرع احمد مختار بیهوشی دال اولی الف ایله کلمه معلوم اولدی
اما ناظمک الفز کتور دوی شرف فزیک بو بیهوشی معلوم در **بیهوشی**
ناچون تو اندر ملک او کز معنی مذمت برین وزردشت اگر چه شمس
فخیک بیهوشی الفز کلور معلوم اولدی اما دالک ضمیمه و فحیمه
دلایق قدر دال الفز کلور هاهموز ایله **زردشت** بو معنای کلور که در بیهوشی
اشه بر سله مذمت بیهوشی کلمه دعواستن ایرو زردو ستناک بولکلمه تا ایف
اما جلودر **تقطیع البیت** هم کتابک اولی **فهرست هم بولکلمه** اد زردشت **اوده**

بارب اکلوب اول کفنه دی
اکلوب بولکلمه اولسه بخته دی

بارب اکلوب اول کفنه در ترکیبی ترکیب مثلاً بیهوشی بارب اکلوب بولکلمه
کروا ستان کز کافار سین کاف و یک فحیمه فاسا و فتح تاؤشنگ و هاهم
متله کفنه دیور عربیه و کبی اکلوب بولکلمه اولسه ترکیب
فارسیه فتح جیم عربیه و فاسا و تاؤشنگ فحیمه و هاهم **اکلوب بولکلمه** دیور
هم معنای **تقطیع بارب اکلوب اول کفنه** در **اکلوب بولکلمه** اول کفنه **اوده**

اول کفنه غم عربیه ضمیران
فسلندر کیمی تورک همان

اسم الف سکو و سین مملک سکونیه و کسیر و راه مملک سکون و فحیمه منقوله
میله فارسیه ترکیب عربیه دیور با حین مانوا عند ندر **بهر** جلمک
بعضی نسخه ده مصرع ثانی فسلندر کیمی در راه مملک واقع اولدی بو تقدیر
کیمی لفظی دخی یا بیهوشی فحیمه و کاف ساکنه و یا مملک ضمیمه
مکسوه و یا ساکنه ایله فارسیه ترکیب بودخی فسلندر انوا عند ندر **بهر** فسلندر

Copyrighted by University

تقطیع اولدر سپهر صیمران **فلسفدر یکسینی تور که همان**

کوک کی یعنی سپهر اساسی
اولدر هم زکی او تنق اولدر شمر

مصر اول کی چه اوزن تغیر اولنق قابلدر وجه اول مفرد اول عد
کوک ترکیب یعنی کوک یوزی کلدر یوزنک مقابلدر فارسین سین
مهرملک و باعجک کسره لوله و ما موزک و رام هله تک اسکانلرله **سپهر**
دیور و باعجک فتح لریله دخی لغندر عربین و دیور کی کفظی
ترکیدر ادا تشبیه بدر بکدرش و مانند معنای لونه فارسین الف محدود
و فتح سین مهرملک و الفله **اسناد** دینور عربین کی وجه تانی مرکبات
اولدوغی تقدیریم کوک کی ترکیب ترکیبدر فارسین **سپهر اسناد** دینور عربین
دیور **سپهر** کسره مهرملک و فتح باعج و رام هله و میمک اسکانلرله
فارسین ترکیبدر همان دینور بود دخی فلسکی انواعند ندر عربین دخی
دیور او تنق ترکیبدر سین معجم تک فتح و رام هله و میمک اسکانلرله
شمر دینور عربین دیور **تقطیع** کوک کی **سپهر اساسی** **اولدر شمر**
کا او تنق اولدر شمر

فام و کونه کی یعنی زرد فام
صاروشین کلونه کل کبر ای جام

فام مفتوح و الف و میمک اسکانلرله فارسین **کونه** دخی کابجک
و او ساکنه و نون مفتوحه و ما علامتله گاه اولور **مها** علامتی
حذف اولور **کون** دینور سیاه کون کی گاه اثبات ایدر **کلونه** کی
فارسین ترکیب کی معنیسه در نظره دلالت ایدر بولغندر کلنک
اخرونه کتور **سپهر** دیور **زرد فام** فتح زاعربی و راودال

مهرملکتک

مهرملکتک اسکانلرله فارسین زرد فام کبر ای جام کبر ای جام صاروشین
مثلا بالکلر صاروشین اولور باخونی صاروشین بزر و صادی کبر اولر
زرد فام دیور و سیاه فام دخی تون سیاه اولور سیاه بزر
اولسه دیور **کلونه** فارسین کل لیکه کونه دن مرکبدر ترکیب کل کی کلدر
یعنی ترکیب کل بزر زسته **کلونه** دیور فرزند اولدوغی اعتبارله **تقطیع**
فام و کونه **کی** یعنی زرد فام **صاروشین** کل کونه کل کی **سپهر**

تون کلخین شام اغاچ مرخ در
کوشک کرخ اولدر بر زهم دخی در

نون تا فو قیه مشنا ضمیمه و واله نون اسکانلرله فارسین ترکیب
حاکم کل کی عربین الف مفتوحه و شد و نا و شتک ضمیمه در
شاکر اغاچ ترکیبدر جنس اغاچدر شام تخصیص ایدر لواماع بستن شام
غیر بر لوده دخی اولور شام ایلمسی بر زهم سوردر او حاصل اولور
فارسین **مهم** مفتوح ایلم **مرخ** دیور کوشک ترکیبدر یا کونه **سپهر**
عفتون دفع ایدر کسب هوا ایچون اوزرنه او توردر فارسین فتح
کاهیز و رام هله و خا معجم تک اسکانلرله **کرخ** دینور عربین دیور
بر با موصله فتح سیله و رام هله و خا معجم تک اسکانلرله فارسین ترکیب
برازدی کلدر یعنی بر مقدار شینه دینور عربین دیور **تقطیع**
تون کلخین **شام اغاچ مرخ در** **کوشک کرخ اولدر بر زهم** **مرخ در**

معینده نادان و غافلدر لوند
هم دخی تعینی بوق صافش اوند

نادان بوند ترکیب تعین اولور اما اصلا فارسین **نا ایلمه** **ان** مرکبدر نادان

Copyright of King University

دان اسم فاعل در **دانش** چون مأخوذ در معنای دیگر داننده در
ترجمه او نشد تا ایل ترکیب از لاجبی معنای دیگر دیکر اولی معلوم اولی
تالفظ اداسلبر اول کلمه به داخل اوله مدخولتک مدلوله اولی و صغی
سلب بر بوقاعه دقایق الحقایق کس طو در غافل دخی نومعنایه
فارسین و عربین و ترکیب مستعمله مثلاً یون و احمق و جمال بی فارسین لامک
و اوک فتحه لایله و نونله داک اسکانله **لوند** دینور تعیینه بوق صغش
توکی عبارت در مثلاً عددی معین و معلوم اولی و مبهم و مجهول اولان غدر
دینور فارسین الف کسوا یله و دال مهمله فتحه سیر ایلله و نونله لایله دالک
ادند **دیور تقطیع** معین نادان و غافل در یون **هم** دخی بیتی صغش

لاف اور سوز چینه یعنی **ملند**
هم باوز اولن جرون اوک و نیز
لاف سوز چینه عباد ترکیب فارسین هم مفتو و ضم لک و سکون نون و دال
ملند دیور اولنه اولان هم مفتو ادانفتی در لندیزدن مشق زحی حصر
صیغه سیدر عربین **دیور** یاوز ترکیب مثلاً خوبی راخر اولانه دیور
فاز **هم** مهمله فتحه و راهمه ضمیمه و واوله نونک اسکانله **جرون**
کلمه ترکیب و فارسین و عربین مشق کرد و تاء قرشک ضم سیم و نونله دال
مهمله اسکانله **سند** دخی فارسین قبله و او عطف ایچون کل **مثلاً جرون**
سند ایستنی فارسین ترکیب یاوز دیگر عربین دخی **دیور**
یاوز **هم** جرون صفت اولور اقا بوقرینه ایله **سند** و یاوز کلمه دخی یاوز
اتراده ایله ایزاد اولند و بوشین دکلر و لکن **سند** ایله یاوز کلمه لایله
بود طایق قدر **سند** و یاوز کلمه آنسا حیوانه شاملدر **هم** ایستنی صفت

غیریه

غیریه کو یوقدر **تقطیع** لاف اور سوز چینه یعنی **ملند** هم باوز اولن جرون و **سند**
در **دعای** ایتر دیکسک برر و در کرد

هم در جنگ اتمک **دیور** **بیز**
و داع ترکیب و فارسین و عربین مستعمله مشق لغتله دندر یون
مراد او نشد اقا ترکیب کلمشک در یعنی سفر کند کنه ترکیب اصم لوق
فارسین با موحد و فتحه سیدر و دال مهمله سکونیه و را غیر منقوطه ضمیمه
و اوک و دال مهمله ثانیه ک اسکانله **برر** و دیور کرد فتح کاف غزله
کردن صیغه ماضیر ایتر دیگر ترکیب اولی و داع ایتری دیک اولی
عربین دخی **دیور** فارسین جنگ دخی بولله در اقا بونله ترکیب
مشهور اولی لکس دخی بونله ترکیب مراد او نشد مثلاً جنگه کیر و
مجموع و جمله ایتر جنگ ایله دیور فارسین نونله یا موحدن تک فتح لایله

و دال مهملتیک اسکانله **بیز** دیور عربین **دیور** **تقطیع** **البت**
دی و داع ایتر **در** **دیکسک** **برر** و در کرد **هم** در جنگ اتمک **دیور** **بیز**
او بیتی **بیدار** و عاشق **کیر مدار**
هم مثل **ایهار** و حکم **استوار**

او یانق ترکیب فارسین با موحد کسر و یا حطینک سکونیه و دال مهمله
والف و راهمه ایستنیک اسکانله **بیدار** دیور عربین **دیور** **عاشق**
فاز و عربین مشهور در یونله ترکیب مراد او نشد فارسین کاف عجمک
فصحه و راهمه لک و میمک اسکانله **کیر مدار** دیور عربین دخی
دیور **هم** مثل ترکیب شول جوش در که بو یا جیل و جمله لایله و ایله
صاحب فارسین الف عموده و هما مفتو و الف و راهمه ایله **ایهار** **دیور**

۵۶

Copyrighted by University

عربین دخی دیو ترکیز کز کز قوی و متین دیکر دخیل مضمون
وین مهله ساکنه و تاو شکر ضمه و و او مفتوحه و الف و او مفتوحه
و و او مهله الیه استوار دیو عربین و و و
تقطیع او بنویسی دار و عاشق کرم مدار هم مثل امار و حکم استوار

ایچه یون نایابی هنجی دارد
اولو و لشکر بشی سالار در

ایچه یون ترکیز به یو و سها پیر شاه راه اولین یولم دینور نایابی
دخی ترکیز یعنی تارک ایچی یو یا پر قلعه کر لر بر سجد بر یونکر کز کز
دخی فارسین هاسه یوزک فتحیله و نون ساکنه و نیم مفتوحه و الف و او
مهله الیه هنجار دیو عربین دیو او لو ترکیز یعنی یوزک
اولو کز ایمان اوله دیکر لشکر بشی دخی ترکیز مثلا سلاسه عسکر و یو
باز کز یون فارسین فتح سین مهله و الف و لا الف ایله سکون ر ا مهله الیه
سالار دیو عربین و و دیو لرتقطیع البیت

ایچه یون نایابی هنجی دارد
اولو و لشکر بشی سالار در

یا سلا حلق شوکار و مو شخوار

هم یواش کیشی نیم دیو لر نوبار
یا سلو ترکیز یعنی بر مصیبت یا س طون کیشی نیم دیو فارسین مهله و او
و کا و او نای و الف و او مهله الیه سوکار دینور حلق شوکار سلاطین
بر قوشدر که صحا اولیو بر فارسین هم مضمون و او کز وین شکر
اسکانه الیه و فتح خا مع و او غیر مفتوحه الیه و الف و او مهله الیه
موشخوار دیو یواش کشر ترکیز مثلا یواش اولان کیشی نیم دیو فارسین

بامو حنک ضمیله و او مهله و او غیر مفتوحه اسکانه الیه و او مهله الیه
عربین دیو تقطیع یا سلا حلق شوکار و مو شخوار هم یواش کیشی نیم دیو
اغلق مو پیدر ایچی نیم
هم یواش کیشی نیم

اغلق ترکیز یعنی اغلق صاف و صاف دیو نوزیر صاف و صاف اغلق
کریه دیو یون فارسین هم مضمون و او ساکنه و یا حلق کز و لک سنک
کشر مو پیدر کیشی نیم کیچی افسان ترکیز اصله فارسین اما
ترکیز شخوار و لغله یون ترکیز ایراد او شکر مثلا کز قصه نقل حکایه و
مثلا سنک دیو فارسین مهله و میک فتحیله نیم دیو عربین

و دیو یواش کیشی نیم شول سنه حلاکه بقدر تو تیانک دوزلالتون
کی صا در اولو معدن س دخی اولو صا در نخا سن دیو یواش کیشی نیم
فارسین ایکنه شین معرکه و بامو حنک کیشی نیم و مهله الیه

عربین دخی دیو دخی کز کز فارسین عودته دیو
فارسین غین معرکه فتحی و او مهله الیه سکون نیمه دیو عربین دخی

زانیه عودت در عرب دیدن بر کشته بر زانیه عورت یا نندم مرد الیه اولو
او کسوز اکا اشعار و طی ایدر شین چون زانیه عورت فتحیله تقطیع البیت

اغلق مو پیدر افسانه سمر هم یواش کیشی نیم
هم دخی خشنخاش اولدر کونار

هم یواش کیشی نیم کلدر سوسا
خشنخاش ترکیز معروف دانه در طبیعت او خنجر حجه صو قدر باشد
بالرین قشدر و کیشی الیه او خنجر کلامه دین ادک با دو کز او کونتر کوز

Copyrighted by University

منش میم مفتوحه و نون مکسور و شین معجم سکونیه فارسیدر ترکیب طبع
یعنی مزاج دیکدر عربین دخی دیو اصله عربیدر سگالش بسن ماله فتوحه
فارسیدر ترکیب جمله و مکدرینور و یاوز صنو صانوق معان عربین و دیو
بوش باموهن نشین و واوک و شین معجم سکونیه فارسیدر ترکیب کثرت
دینور یعنی جمع زید و بکر مثلاً جو قلق ان دیو که برین جمع او ش اوله
او جمعیته دیو که عربین معنایرینم در تقطیع البیت
هم منش طبع و سگالش جمله مکر بوش کثرت یعنی جمع زید و بکر

بها و بجه اوله کوشش خوش
بلخ شهر الدرامق در خوش
یلوزیدر

بها و بجه یعنی بهلو کسانجه دیکدر کوشش کویدر فلک رابعک مشهور
فارسیدر بهلوی کوشش اوزن را ماله فتح و خا معجم سکونیه منعوطه
اسکانلرله خوش دینور عربین کبی خوش و او مفتوحه و خا معجم سکونیه
وشین منعوطه اسکانلرله فارسیدر ترکیب بلخ شهر در یعنی خوش
ولایتند بزرگ ایدر الدرامق ترکیب یعنی کوشش و ایک الدرامق کبی
فارسیدر دال ماله کثرتی در ماله فتح و خاوشین معجم سکونیه اسکانلرله
در خوش دینور عربین و دیو تقطیع بها و بجه اوله کوشش خوش بلخ شهر
الدرامق در خوش مع کاور شعله فروغ و منزل لاغ
قاره کومغ کبجه قارا کوسی مع کبی

مع میم مضموه و شین معجم سکونیه فارسیدر ترکیب کاور دینور عربین
شعله ترکیب یعنی کوشش و ای شعله نه و ایدر لغته دینور فارسیدر فلک و
ماله ضمه کبجه فروغ دینور عربین دخی دیو اصله عربیدر منزل کیدر لقا

متعلق

متعلق کلامه دینور اصله عربیدر بونن لاغ لفظ فارسی دیو ایراد او لغز اما
دخی عربیدر ایلمسیدن فارسیدر و عربین مشهور در اوله ترکیب یعنی قاطون دیکدر
فارسیدر مع مفتوحه و سکون غینب مع ایلمه مع دینور عربین کبی کبجه قارا کوسی
ترکیب یعنی کبجه ایلمه اولان قرا اولوق دیکدر فارسیدر مع مفتوحه و الف و شین
معجم سکونیه فارسیدر دال ماله ضمه کبجه فروغ و منزل لاغ قاره کومغ کبجه قارا کوسی مع
تقطیع مع کاور شعله فروغ و منزل لاغ قاره کومغ کبجه قارا کوسی مع
هم نغول اولدی درک دخی کذا ف
بیهوده سوز در عقلسن در نشاف

نغول نون و شین معجم سکونیه فارسیدر ترکیب درک دینور عربین کبی
کذا کاف شیک ضمه و ز لیک فتحیه و الف و قایله فارسیدر ترکیب بیهوده سوز در یعنی
مالایعز و باطل کلاما دینور عقلسن ترکیب نون مکسور و شین معجم سکونیه الف
و قایله نشاف دینور اصله دمالک بیوشن دینور انزن عقله جز طور اول کبجه عقلسن
نشاف اوله تقطیع هم نغول اولدی درک دخی کبجه بیهوده سوز در عقلسن در نشاف
زشت خفوق نشانه در هدف

قف در بر نوعه قب قاولد خف
زشت ز لیک کسرو شین معجم سکونیه فارسیدر ترکیب کبجه قارا کوسی مع کبی
و فاساکنه و راغ غیر مملو کت کثرتی و یا حطی قافک اسکانلرله خفوق
بو معنایه در ایلمسیدن فارسیدر اما زشت لفظ ترکیب مقال ایراد ایلمه ترکیب
زیاده مشهور اولد و شین او تور عربین کبی زشت نون مکسور ایلمه ترکیب
زشت دینور فارسیدر بها موزک و دال ماله ضمه کبجه فروغ و سکون قایله
دینور عربین دیو مهاد دخی عربین لغته مشتمل که در قاف مکسور

Copyrighted by University

ناکردن مرکب معلوم اوله که ناک کلمه می آید استبداد کلمه آخر نه لایق اولو
انصال و انصاف معنای بنی افاده ایدر مثلاً از هر ناک و غمناک دیر بو معنا
ترکیبی لام مفهومی و و او سا ایله ادا ایدر یعنی اولدیگر مثلاً غلو و غصا و کبی و غیره
و کبی ناوک نونک فحید و الفله و و اوک فحید و کافک اسکانله
فارسی در ترکیب اوق پیوسته اونی ترکی عبارت در مثلاً مشک معشوشکه
جگر له سخته ایدر و وزیر قارق دوزم مشک در این نون مقتولیم و کافک
اسکانله ناک دینور **تقطیع** کوچک و غم و غم ناکر ناوک اوق در مشک اونی هم

ناکردن **داخی نافر جام و داخی ناسزا**
اول کسر اوله لایق اولیا

نافر جام نون مفتوی و الفله و فاکت فحید و و امله سکونیه و نیم عربک فحید
و الف و نیم ایله فارسی در ناسزا دخی فتح نونله فارسی در ترکیب اوله کسبیه دیر که
لایق اولیه مثلاً عاقبتی بر امر اوله کشتی دیکدر معلوم اوله که کلمه ناک اوله
اولا تا لفظی ادا ت سلیدر اوله کلمه به که داخل اوله مدخولتک مدلولند اوله
و صغی سلب ایدر ته که بو قطع معین نادان و غافلدر لوند مصر عنده
شرح و تفصیل اوله ناسزا مثلاً نافر جام دیک بر امر و آخری خیر اولیا
عیب و ایش و فایده سزدیک اولور ناسزا دخی بویله در یعنی سزا لایق
معنادر لیاقتی سلب اوله لایق سزدیک اولور که بر امر در **تقطیع**
داخی نافر جام و داخی ناسزا اول کسرا اوله لایق اولیا

معین توزیع یعنی کسری
ترکیبی و شباهت بر اعلی
توزیع تا قرشتک ضمیمه فارسی در توزیع در فعل مضارع نفس
متکلم

مع الغیر

مع الغیر صیغه سیدر اصلند ایر که لم و جمع این لم اما بون
دوشه یه لم دوشدر بو معنایه اصلاً بولنده شد که دوشدر لم
اولش اولیدی توفیق اسان دی **کسری** کاف عربک ضمیمه
فارسی در بودخی فعل مضارع نون متکلم مع الغیر در دوشه لم
و سیر اغه لم کلمه لیریک ایلسی له بو که تفی اولغله قابلدر **تقطیع**
معین توزیع یعنی کسری **ترکیبی** و شباهت بر اعلی

هم شخو لیدر در اور مق صغیر
هم کلمه لیدر بر بیجا که دیر

شخو لیدر معینک ضمیمه فارسی در ترکیب صغیر اور مع
دینور یعنی صفتق چالمغه دینور عربی دخی دیر اصل
عربدر **نکو هیدر** نون مکسوره و کاف عربک ضمیمه فارسی در
ترکیب بر بیجا که دینور مثلاً بر کسبیه بر و بچوب زوم اتمک
و خورلق کبی فلاان فلاندر بر بچوب خورلیوب دینور
عربیه اتمک دینور **تقطیع** هم شخو لیدر در اور مق صغیر هم کلمه
دن بر بیجا که دیر هم دخی توزیع و تولید

معنی قازنق اگر ناک بلک

توزیع تا قرشتک ضمیمه فارسی در ترکیب قازنق دیکدر
عربیه دیر لرو جمع اتمک ایر مک معنایه کلمه کلور تولید
تا قرشتک ضمیمه فارسی در ترکیب اگر ناک بر یعنی صفتق **تقطیع**
هم دخی توزیع و تولید معنی قازنق اگر ناک بلک
هم بخار اجانبند آمون دیگل

Copyrighting Saudi University

بر اوایه او جغه کانون دیگل

اموال الف محدوده ایله فارسیدر ترکیب بخارا جابنند بر اوایه
دینور یعنی بخارا سمنده بوانک اسمیدر او جاق ترکیب که انزه اش
یقلو فارسید کاف عربک فحمله کانون دینور عربیل دخی
تقطیع بیت هم بخارا جابنند امون دیگل بر اوایه او جغه کانون دیگل

حینه مابون در ترکی خاتون دخی
پادشاه اولدی که پان ای اخی

حینه جامه ملک کسره فارسیدر ترکیب مابون دینور شول
که در که ابنه مرضنه مبتلا اولوب کندوی تصرف ایتدور مثلا
بلن باصدر در عربیل دخی دیار ترکی فتح تا ایله فارسیدر
ترکیب خاتون عربیل دیار پادشاه اهل لفظ ترکیب جمع
پادشاه در فارسید کاف عربک فحمله که پان دینور عربیل
تقطیع بیت حینه مابون در ترکی خاتون دخی پادشاه اولدی که پان ای اخی

سرتنی سرتینی یعنی غرغزان
هم سرتیم و قبیله دودمان

سرتنی سرتینی ترکیب یعنی مکیو مکیو یور عکه دینور فارسید غیس
معجمک فحمله غرغزان دینور سرتیم و قبیله ترکیب یعنی خصم
وقوم و اثبات و انسا دیگدر فارسید اولدی دال مملکتک ضمیمه
دودمان دینور عربیل و دیار تقطیع بیت
سرتنی سرتینی یعنی غرغزان هم سرتیم و قبیله دودمان
هم طر لغتق ترجمیدر در

داخی

داخی اورته قیش ایی ۲۷ سن در

طر لغتق ترکیب فارسید ناه قشک فحمله ترجمیدر دینور بو لغت
اصلند قوشاغی قولای محکم حکمک و فصلتق معنا کلدر
جمله لغتده بو معنایه اتفا قدر الله اعلم طر لغتق دیدر و کی
قوشاغی قولایک حکمکن حاصل اولان طارلق و طر لغتق
اولوق کدر بعض نسخه ده یک حکمک ترجمیدر در مصراعی واقع
اولدر اورته قیش ایی ترکیب در فضول اربعه دن در اوج
ای در برینه دی و ایلمنی سنه ۲۷ سن او جغنی سنه سفندار دینور
مراد اولان بو ایلمنی کدر که فارسید باموحنک فحمله ۲۷ سن دینور بیت
هم طر لغتق ترجمیدر در داخی اورته قیش ایی ۲۷ سن در

اولدی فرسودن بوز لوب اسکک
داخی شادر و اندر بویک دوشک

فرسودن فارسیدر ترکیب بوز لوب اسکک معنا سنه در عربیل
و کبی شادر وان شین معجمک فحمله فارسیدر ترکیب
بویک دوشک دیگدر یعنی دوشمه که او ایلمن و سر ایلمده دینور
منقش جا کبر اولور تقطیع اولدر فرسودن بوز لوب اسکک داخی شادر
واندر بویک دوشک اوده قولوغی بوز لوب اسکک

صغلیو طبق سوزیدندر

اوده مک قولوغی ترکیب عبارتدر فارسید ناه قشک ضمیمه
دینور بو لغت بو معنایه لغتک بولمندی بوندر ماعدا یقارو
ایلمی ده معنای مختلفه ایله ذکر اولمندی در العلم عند الله صغلیو

طابق ترکی عبارتند بر صانع و در تک و قازق قاقق کبی فارسین
سین مهملتک و با عجمک ضمه سله **سوزیدن** دیور عربین دیور
نقطیع البیت اوده مک قول **لوشی نوزی** دنزر **صغلیون طوق** مق سوزیدن در

طعنه بیغاره بزک اولری فرم
اولریم بر اشن ارتعلق فرم

طعنه ترکی عبارتند یعنی طعن ایر و باشه قاقق و ملامت الملک
فارسین قحیه با مع الیه **بیغاره** دیور عربین و کینی بزک
ترکیدر فارسین فاء مفتوحه و مکسونه جایز در فرم دیور عربین
دیور اولری هم بر اشنه ارتعلق عبادتی ترکیز فارسین
بؤدخی فرم دیور اعی لسان سابقدر عربین و کینی
نقطیع البیت طعنه بیغاره بزک اولر فرم **اولریم بر اشن ارتعلق فرم**

داخی تمک اولر رویدن دخی
اولر رویدن زبونه سغبه دی

تمک ترکیز یعنی بردن اوت و سایر شئی تمک کینی فارسین رویدن
دیور و رویدن دخی دیور عربین کینی زبون ترکیز یعنی
زبون و عاجز و بیچاره و مغلوب و فرومانه اولانه دیور
فارسین سین مهملتک ضمه سله و آخری حاء علامتله **سغبه** دیور عربین
و دیور **نقطیع البیت** داخی تمک اولر رویدن دخی اولر رویدن

دن زبونه **سغبه دی** هم کوزارید **صلغون** **نقطیع البیت** **نقطیع البیت** **نقطیع البیت**
بؤک نوحک عورتیدر و اهلله
کرازید کا مضمون ایله فارسین ترکیز **صلغون** دیور یعنی خاصا

نازالله یونو تک کبی **بؤکله** نعمه الله با مفتوحه ده کتورش بعضله
بانک و طانک ضمه لرله **نصیح** الیشرفا سیدر ترکیز بؤک دیور
عربین دخی بانک و طانک ضمه لرله **نصیح** الیشرفا سیدر فارسین
دخی مستعملدر کلابوق دید کبری **نصیح** در نوحک عورتیدر و اهلله
یعنی نوح پیغمبر علیه السلامک خاتونک ادی **واهلله** در **نقطیع البیت**
هم کرازی دن **صلغون** بؤکله **بؤک نوحک** عورتیدر و اهلله

نسترن نسربین کلیدر تیرم ماه
کوزه دیور اولر اولر بولدر شاه راه

نسترن فارسین ترکیز **نسترن** کلیدر تیرم ماه یعنی کل ناهمه دید کبری
بؤننس صار وجه بوقت کلدر **تیرم ماه** ناه قوشک کسره سله فارسین
ترکیدن کوز ایله دیور که اوج ای در شاه راه فارسین ترکیز
اولویول دیدر طریق جاده کبی سلطان یولر تعبیه اولنور
نقطیع البیت **نسترن** نسربین کلیدر تیرم ماه کوزه دیور اولر بولدر شاه راه

هم صومر مقدر زمین طنطنه
دی چغلدویدر و حای اواز نه

صومر مق ترکیز فارسین زاء عربک فتحه لرله **زمین** دیور عربین
دیور **طنطنه** طاء مهملتک فتحه لرله و نونلرایله ترکیز
چغلدویدر و حای اواز نه **دیور** عربین دخی **دیور** **نقطیع البیت**
هم صومر مق در **چغلدویدر** **طنطنه** **دیور** **چغلدویدر** و حای اواز نه

هم لویشته دیور اشنه هم دخی
طوشغه دیور دوشاخه اراخی

Copyrighted by King University

لویسه هاء علامتله یو آدیور نغلیتله لولالاتن ایکی اغانجی
بوزینه بعلیو بوزنی انکرت بوزنه کچور لور عربین و
دیور لولوشیق ترکیب اول سنه درکه انکرت اوک ایا قلیزین بنایر
کودسته دخی دیور فارسین حال مهمله ضمیمه **دوشاخه دیور تقطیع**
هم لویسه در یو اجم دخی **طوشغه دیور دوشاخه اغانجی**
دروزه اوغلان طوغرمق زحمتی
کافه نادان یاره بلکل رشوتی

دروزه فارسیدر ترکیب اوغلا طوغرمق زحمتی دیور که بر دخی
دیور عربین **دیور کافه کاف مفتوحه ایلم فارسیدر ترکیب**
نادان دیور که احمق و بکر کشی صفت اولور عربین
یاره آخری هاء علامتله ترکیب رشوت قاضیلر و بطر الروغی خلق مالدر
تقطیع دروزه اوغلا طوغرمق زحمتی کافه نادان یاره بلکل رشوتی

اولری خسید زبون اولق ایکن
دمه اوازه شله فرج زن
بخسید باموحنه فحیله فارسیدر ترکیب زبون اولق دیور یعنی
زبون اولق طر لغتمق و یورک یا نوب اوینه مق واریمک
بونلک لازمن اولان زبونلوق ایلم زبون اولق **دمه**
فارسیدر ترکیب اوازه دیور مثلاً صبت و صلا کبی عربین
دمه دخی عربیدر شله شین معجه تک ضمیمه و مند دلام ایلم و هاء
علامتله فارسیدر ترکیب فرج دیور عربین دخی دیور لغت مشر که در
تقطیع اولری خسید زبون اولق ایکن دمه اوازه شله فرج زن

حرم بولغور شور باسی کوبجک
حرم اولو خوبق فرمق ددک

حرم حاء مهله فحیله فارسیدر ترکیب بولغور شور باسی دیور اما بولغور
فارسیدر انونم لامله **بوزول** دخی دیور عربین دیور
حرم دخی عربیدر کوبجک ترکیب یعنی کوب و قاونوز و دخی
کبی سنه لره فارسین حاء معجه تک فحیله قاضیلر و هاء علامتله
حرم دیور خو حاء معجه تک فحیله فارسیدر ترکیب اغ فرمق
دیور یعنی اغ بودمق و باغ بودمق و امثالنه دیور **تقطیع البیت**
حرم بولغور شور باسی کوبجک حرم اولو خوبق فرمق ددک
ماهکانه ایلق اولری پیشگاه
صدر فرزانه اولور در وقت گاه

ماهکانه فارسیدر ترکیب ایلق دیور یعنی این ویریلن اجارات و
کبی سنه لره **پیشگاه** پیش ایلمه کاحد کبیر پیش باغ عجمیله اوک معناه
و گاه کاف عجمیله اسم مکاندر بونل صدر مراد اولغش که اوک ایلمه
تفسیر اولغش مکانک اولی صدر در یعنی مجلسک یوقار و دیکلدر
فرزانه فارسیدر ترکیب اولور دیکلدر یعنی اولو کشی و صاحب حکمت
واهل دانش و معتبر کشی به دیور وقت ترکیب یعنی زمان معناه
فارسین کاف عجمیله **گاه** دیور فرج معنایه طور بونل وقت معناه اولگاه
بوندر **تقطیع ماه کاه ایلق اولر پیشگاه صدر فرزانه اولور در وقت گاه**
یافه هنریان سوز که اولامه زه او
هرزه سوز سوبلاعی در یاق کو

Copyrighted by University

لویسه هاء علامتله یو آدیور نعلیندر آلاتن ایکی اغاجی
بویرینه بعلیوب برنوی انکرت بوزنه کچور لر عربین و
دیور لوطوشیق ترکیور اول سنه در که انکرت اوک ایا قلیزین بنایر لر
کودسته دخی دیور فارسین حال مهمله ضمیمه **دوشاخه دیور تقطیع**
هم لویسه در یو آخ دخی **طوشغه دیور** دوشاخه اغاجی

منه اوغلان طوغرمق زحمتی
یاره بلکل رشوتی

اوغلان طوغرمق زحمتی دینور که بود دخی
کافه کاف مفتوحه ایله فارسیدر ترکیور
و بلکل رشوتی صفت اولور عربین
ترکیور رشوت قاضیلر و بطر الدوغی خلق مالدر
طوغرمق زحمتی کافه نادر یاره بلکل رشوتی

اولری تخسیدن زبون اولق ایکن
دمه او ازه شله فرج زن

بخسیدن باموخلک فتحله فارسیدر ترکیور زبون اولق دینور یعنی
زبون اولق طر لغتمق و یورک یا نوی اوینه مق واریمک
بونک لازمنان اولان زبونلق ایله زبون اولق **دمه**
فارسیدر ترکیور اوزه دینور مثلاً صبت و صلا کی عربین
دمه دخی عربیدر شله سنین معجمک ضمیمه و مشد دلام ایله و هاء
علامتله فارسیدر ترکیور فرج دینور عربین دخی دیور لغتمق
تقطیع اولری تخسیدن زبون اولق ایکن **دمه** او ازه شله فرج زن

حرم بور لغور شور باسی کونجک
حرم اولور خوبق فرمق ددک

حرم حأمهله فتحله فارسیدر ترکیور یولغور شور باسی دیور اعا لغور
فارسیدر اخون لاطه **برغول** دخی دیور عربین دیور
حرم دخی عربیدر کونجک ترکیور یعنی کوجک کوب و قاونوز و دخی
کی سنه لر فارسین حأمهله فتحله قان و ضمیمه و هاء علامتله
حرم دینور خو حأمهله فتحله فارسیدر ترکیور اغ فرمق
دینور یعنی اغ بود مق و باغ بود مق و امثالنه دیور **تقطیع البیت**
حرم بور لغور شور باسی کونجک **حرم** اولور خوبق فرمق ددک

ماهمکانه ایلق اولری پیشگاه
صدر فرزانه اولور در وقت گاه

ماهمکانه فارسیدر ترکیور ایلق دینور یعنی این ویریلن اجارات و
کی سنه لر **پیشگاه** پیش ایله کاحد مر کبدر پیش باغ عجمیله اوک معنا
و گاه کاف عجمیله اسم مکاندر بونل صدر مراد اولغوش که اوک ایله
تفسیر اولغوش مکانک اولی صدر در یعنی مجلسک یوقار و دیکلدر
فرزانه فارسیدر ترکیور اولور دیکلدر یعنی اولو کشتی و صاحب حکمت
و احل دانش و معتبر کشتی به دیور وقت ترکیور یعنی زمان معنا
فارسین کاف عجمیله **گاه** دیور فرج معنایه کور بونل وقت معنا اولگاه
بوندر **تقطیع البیت** ماه کالیق اولور **پیشگاه** **صدر فرزانه** اولور در وقت گاه

یاقه هنریان سوزک اولامره او
هرزه سوز سوبلاعی در یاقه کو

۱۲۹

Copyrighted by University

یا فخری هاء علامتله فارسیدر ترکیب هدیان سوزله هرزه اوله
بمعنی و عبث و باطل سوزه دینور عربین دیولو و طام قبیح و طام
باطل کی هرزه سوز سو بیله چی ترکی عبارتدر فارسین **یا و کو** دینور مثلا اوله
و بمعنی سوز توکر قطع **یا فخری** سوزله اوله هرزه او هرزه سوز سو لا بخیر
یا و کو دیدر باجیلله اول چنن سبب
ایق القینه اله بتایه قسم

پاچیلله باعجک فتحیله و اخری هاء علامتله فارسیدر ترکیب اول چنن
دینور که ایق السنه الوب قم بتایه یعنی منبر دیدر که برکندر که چل
دوزب قاره یورویب یا تمه متوا چون ایقارینه بغله لریش و انک طایه
او اولدر لریش **تقطع** دیدر باجیلله اول چنن **ایق القینه اله بتایه قم**
اولدی خه معنی ده زمینی می
دی ایچی باشایه تی یعنی تهی

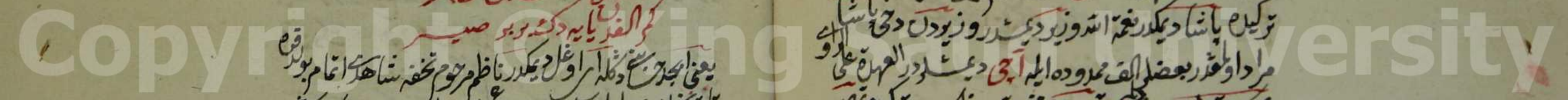
خه ایکی بیله خا مع لک فتح لریله و هاء اصلیه ایله فارسیدر ترکیب
دخی بویله **در زحی زحی** دخی زاء عربیه لری کسه لریله و فتح لریله
جایزدر و هاء مکسور لردن صکه اشباع یا لریله یا سز دخی لغندر
ترکیب دخی بویله شایعدر ناظم رحمة الله علیه **خه** کله لرینه **زمینی**
کله لرینه تفسیر اولوق اوزره ایراد ایلمش اما ایلمسی بیله فارسیدر
ولکن ترکیب مشهوردر **ایچی** الف و جیم عجم کسه لریله فارسیدر
ترکیب پاشا دیکدر نعمة الله وزیر دیکدر وزیر دخی پاشا
مراد اولغدر بعضی الف محدودده ایله **ایچی** دیکدر در العهده علی
بویک قوداشه **دخی** تهی تهی مخفقدر فارسیدر ترکیب تهی

دیولو ترکیب تهی لغظی مستعمل اولدو عجمون عربین دینور
تقطع اولدی خه معنی ده زمینی می **دی ایچی** باشایه تی یعنی تهی
هم خدو توکر مکدر تقو
هم تقو بر کوز امکر رفو

خدو معنی ک فتحیله فارسیدر ترکیب توکر مک معنی سنه در عربین
و دیولو توکر مک ترکیبدر فارسیدر **تقو** دینور **تقو** فتح قاف
ایله فارسیدر ترکیب بر بودر یعنی بر ولایتک یا سمیدر کوز مک ترکیبدر
یعنی قفتان بر تقنی عمیق بر دیولو کشر که بر تق عیاندر کوز اولور
فارسین **رفو** **تقطع** هم خدو **تقو** **تقو** **تقو** بر کوز امکر
در رفو کندر کله بیلیغ معنی کله
اولر کندوری و دستنبو

کندرک ترکیبدر دیدن دکلمه دن بر بویک سفره در که ایچنن **ایمک**
قویوب بر لوزارد در که سفره اوزرینه قورلو سفره پشگری دیولو
فارسیدر کاف مفتوحه و نون ساکنه و ضم دال مهرطه **کندور** دیولو
بیلیغ بر کجک قاونه در که پیشل و قزل حظری اولور و کوزل را عجمی اولور
فارسیدر دال مهرطه فتحیله **دستنبو** دیولو عربین ترکیب شخامه دیولو
تقطع کندر کله بیلیغ مع نیلری **اولدی** کندوری **رکش** بویری
دکله کل ایچنن **سبب** بن ای سبب

کله الفد یا بیه دکله بوی صیبه
یعنی ایچنن دکله اسرا و غل دیکدر ناظم حرم خه شاهده اتام بویری
تاریخ یازموق مراد ایرونی نظیر بر مصر دینور ایله تاریخ ایروکنا بیک

صلواتیله سلام اولسون دمام
دخی آنک قوا صحابه هم
پس اندر نصله اربکیم کوهر
لغافارسی بی جوق تتبع
بخزیریا کتب کورم مقنن
قودن خوب لیکن شاهد
کتورمش این چوقدر زواهر
اکادرج ایلش رعنا لغات
ول تحریف نساختان اند
پس میترایم بلمیه دل
در بلدیم انی تشریح ایدیم
اکابر شرح یازدم خوب رعنا
مفضل نشیر ایله ایتدم افاده
طالب بحر عروضا در لوالدم
یزو ضبط ایلتم نچه قواعد
کتوردم جوهر چوهر بیدن
مراد فایلم تازی لغتله
بورسم اوزره انی ایضا قلم
چو بولدی خیمه بونسخه تمام
خدا رحمتله ایرکور و مراده

اوشاهک روضه پاکینم
والینه سلام اولسون دمام
او قودردم لغا اطفالم
ایدب قلمم بخه در لو تمنع
که نظم و نثر له اعلا مدون
ملاحظت کشورینک شاهد
که درفش رشته نظم جوهر
صا اجرا ایلش اب حیات
بوزلش رر که بلز بلندن
او قیوب ایلیمه نرفع حاصل
غیب الفاظنی توضیح ایدیم
اولا کمر سفید اعلا و ادنا
کاید لر خلق اندن استفاد
دخی کاتلر اولوب جوهر لوله لدم
کالور عشق اندن جوق فواید
بخه ملع اختر بیدن
که اولمایه معانیده غلطله
کلید مقصد مفتاح قلم
دیدم بی شرح تخف در بوکانام
انی کیم عطفی اگاد عاده

مفتاح قواعد تخف

حمد و اخر اول جنتا قادره که حرکت سریع دواثر افلاک سبب
ازواج اصول و امتزاج ایتدردی وارکان صلح متوافر
اول وجود کامله که تا بید فتح قریب ایله بسیط خاکدن ضلال
و حذلان بسطنی طی ایلدی صلی الله علیه و علی اهل بیته
اجمعین **اقا** بعد چونکه بو کتاب مستطاب که درج لالی عوارف
و معارف و کنجینه در روعر لطا یفدر کلید نظمه مفضل و
مسودا اولوب فلاجرم مهر طالب و راغب اولان مبتد
بو کنجینه نهانک درون ابیاتنده مندرج و تعجیه اولنا بحور
نظم و اشعارنک فواید جلیله سنه و تفکیک و تقطیعاً ابیاتنک
قواعد لطیفه سنه بلا مفتاح دست رس متعربلکه متعز
اولو و بودرج مقفالت کلیدی عروض علمه محصوا و لغین
فلا بد طریقی نظمه تفکیک و محور و تقطیعاً اشعاره و سیلا و
قواعد عروضند بلک اتم و الزم اولغله بناء علیه بوفن اربنک
وضع ایلد کله ی قوانین شعر و قواعد عروضدن طرز و شرح
اوزره بر مقدمه و برج فصل و برخاتمه ایله توضیح اصول و فواید
اولمق اول کورکد **و مفتاح قواعد تخف** نایله اخوانه همد قلندی
و بالله التوفیق و علیه اعتماد **مقدمه** معلوم اوله که اربانفروض
بنای اصول و زان اشعار اوج رکن اوزرینه وضع ایلد
رکن اول سببه کن ثانی و تدرکن ثالث **فصل** بوسبب دخی
ایکی نوع در بر نوعی سبب خفیف و سبب خفیف ایکی حرفی مشتمل

مجموعه و اول

بر لفظ در اولی متحرک نشا ساکن در **لم** و فاکبی و بر نوعی سبب ثقیل
و سبب ثقیل دخی ایکی خرفی مشتمل بر لفظ در که ایکسسه بیله متحرک
ار و **عل** کبی و و تند خنی ایکی نوع در بر نوعی و تند مجموع اوج حرفی
مشتمل بر لفظ در که ایکی اولکس متحرک و آخری ساکن در **علی** و
عل کبی و بر نوعی دخی و تند مفروق در و تند مفروق دخی اوج حرفی
مشتمل بر لفظ در که اولی و آخری متحرک و او رتہ سی ساکن در
رأس و **لات** کبی و فاصله دخی ایکی نوع در بر نوعی فاصله صغری
و فاصله صغری دور در حرفی مشتمل بر کلمه در که اولکس اوج حرفی
متحرک و بر حرفی ساکن در **جبل** و **متفاج** کبی و بر نوعی فاصله کبی
در بش حرفی مشتمل بر کلمه در که اولکس دور در حرفی متحرک
و آخری بر حرفی ساکن در **سملکن** و **فعلکن** کبی و بوار کاتک جمله
بو کلماته مندر جدر که بر عرصة مصر عدر **لم** **ار** **علا** **راس**
جبل **سملکن** و جمله اصول بناء اشعار عرب و عجم انک
او زرنه در و بوار کاتک بر بریلہ تالیف و اجتماع عند حاصل
بوفتک اها لیکر اول صوله افا عیل و تفا عیل دیر لرو بواصول
سکز جزوه محض در بر جزئی **فعلکن** در بروند مجموع عدتک **فعل**
و بر سبب خفیفند که لکن در ترکیب اولمش در ایکنی جزء **فعل** در
بوانک عکسیدر یعنی بر سبب خفیفند که قادر و بروند
مجموع عدن که علن در ترکیب اولمش در و بوایکه جزو و خاسید
یعنی بش حروف فلود را و جنی جزو **مستفعل** در ایکی سبب خفیف
مابینده که مس ایله لکن در بروند مفروق قد که تفع در ترکیب

اولمدر

اولمش در و در دخی جزئی **متفاج** در بر فاصله صغریه او که متفاد
و بروند مجموع عدن که علن در ترکیب ایکنی جزئی **مفعلکن** بروند
مجموع عدن که مغاور و بر فاصله صغریه عدن که علن در ترکیب او مشر
و التخی جزئی **مفعلکن** در بروند مجموع عدن که مغاور و ایکنی
خفیفند که عی ایله لکن در ترکیب اولمش در بروند جزئی **فعلکن**
در ایکی سبب خفیف مابینده که فایله تن در بروند مجموع عدن
علا در ترکیب اولمش در و سکز جزئی **مفعول** در ایکی سبب
خفیفند که مف ایله عود و بروند مفروق قد که لات در
ترکیب اولمش در و بوالتی جزئی سباعیدر یعنی بیدر قلو
بواصولک یدی جزئی بو تخفده موجود بر جزو نام موجود
اول موجود اولان اصول بولور در فعلون مستفعل
متفعلن **مفعلکن** **مفاعیلن** **فاعلاتن** **مفعولات**
در و موجود اولیا فاعلن جزو در که اصلی وزره **فعل**
س مد بو کتابده موجود اولان یداصولک پنجه فرو عا
وار در که داخل اولان ر حافات و علل سبیلہ اصول تغییر
اولوب بر حاله بر حاله دو نش در اول اصوله داخل
اولان علت قاجدر و قجنی قطعه ده در و قنغی کرده د
و قجنی جزئنده در بو فصله انی دخی بیان ایدہ لکام
علم عروضا کوجی تمین مبتدیلہ مطالعه سبیلہ بو علم لیاقت
تخصیلنه وسیله اوله **فصل** اجزاء اصولن **فعلون** جزو
ینه دخول بدن زحافات و علل بعضیلر قتنه الته و بعضیلر

Copyrighted by University

قنده سکر در مثلر اما بزم مقصود منبو کتاب شرح لسان
 قطع کرده واقع اولان اجزای ذکر ایملدر زیاده بیه طالب
 اولان کتب عمر و ضمه مراجعت ایدوب تکب ایلسو **فعلون** جزء
 بحر متقاربدن دور دخی قطعده دور دخی جزئی مقصور در پس
 بو تخفده فعلون جزئیه اجتی بر علت داخل اولمشدر **مستفعلن**
 جزء تک و کرم در جردن اوون دور دخی قطعده مشهور
 اولدقد نکره ایله جزئی مرفل در واون سکر بجی
 قطعده جمله اجزایه و بکرمی بر بجی قطعده اولدی اوچینی
 جزء لری و کرم سرفدن ایکنی قطعده اولدی اوچینی
 جزء لری و کرم منسرخدن اولدی قطعده اولدی اوچینی جزء لری
 واون طغوز دخی قطعده اولدی و اوچینی جزء لری و کرم
 مفتضبد بکرمی التبی قطعده ایکنی و دور دخی جزء لری
 مطویدر و کرم جردن بکرمی بر بجی قطعده ایکنی و دور
 جزء لری و کرم خفیفدن اوون التبی قطعده ایکنی و کرم
 مجتهدن اوچینی قطعده اولدی و اوچینی جزء لری مجتهدن
 و کرم خفیفدن اوون التبی قطعده مجتهدن در پس بو تخفده
 مستفعلن جزئیه بش علت دخول لشد **متفعلن** جزئیه
 بحر کاملدن اوون بشی قطعده ایکنی و دور دخی جزء لری
مضمر و مجنون و مقطوعه در واون دخی قطعده دور دخی جزئی
 ال در پس بو تخفده متفعلن جزئیه دور دخت داخل
 اولمشدر **مفاعیلز** جزئیه کرم جردن بدخی قطعده اولدی جزئی

فعلون

قصر

شطر

تر فیل

طر

خبر

مجر

مضمر مقبول

و مقطوع مرال

واون

واون ایکنی قطعده اولدی جزء واون اوچینی قطعده
 اولدی و اوچینی جزء لری و بکرمی اوچینی قطعده اولدی جزئی و کرم
 مضارعدن بشی قطعده اولدی جزء واون بدخی قطعده
 اولدی و اوچینی جزء لری و کرم مضارعدن بشی قطعده
 اوچینی جزء و کرم جردن اوون ایکنی قطعده اولدی و اوچینی
 جزء لری و بکرمی قطعده اولدی و اوچینی جزء لری مکفوفدر
 و کرم جردن بدخی قطعده ایکنی جزء و بکرمی اوچینی قطعده
 ایکنی مقبول مضمر و بدخی قطعده اوچینی جزء واون سکر بجی
 قطعده دور دخی جزء و بکرمی قطعده ایکنی و دور دخی
 جزء لری محذوفدر و بدخی قطعده و دور دخی جزء مجزور
 و بکرمی اوچینی قطعده و دور دخی جزء ازل در پس
 بو تخفده مفاعیلز جزئیه التی علت داخل اولمشدر
فاعلا جزئیه بحر ملدن سکر بجی قطعده دور دخی جزء و بکرمی ایکنی
 قطعده دور دخی جزء و کرم مجتهدن اوچینی قطعده دور دخی جزء و کرم
 مضارعدن بشی قطعده دور دخی جزء مقصور در و کرم ملدن بکرمی
 ایکنی قطعده جمله اجزایه و کرم مجتهدن اوچینی قطعده ایکنی و دور
 جزء لری و کرم خفیفدن اوون التبی قطعده اوچینی جزء مجتهدن و کرم ملدن
 بکرمی بدخی قطعده اوچینی جزء محذوفدر و کرم مضارعدن بشی قطعده
 ایکنی جزء مکفوفدر و کرم خفیفدن اوون التبی قطعده دور دخی جزء
 و کرم ملدن بکرمی بدخی قطعده دور دخی جزء مجزور در پس بو تخفده

۹۶

حزب

کف

قبض

حذف

جزء مرال

قصر

خبر

حذف

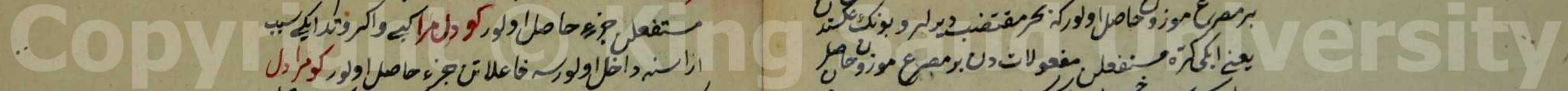
Copyrighted by University

فاعلاتن جزئیه بش علت داخل اولت **مفعولات** جزء یک بحر منقطع
 اولکی قطع ایکنجی و دورنجی جزء یک و بحر سبب ایکنجی قطع
 و اوچنجی جزء یک و بحر منقطع اولکی قطع ایکنجی و دورنجی
 جز لری و او طغوزنجی قطع ایکنجی جزء یک و بحر سبب ایکنجی قطع
 اوچنجی جزء یک و بحر مقتضبه بحر می التنجی قطع اولکی و اوچنجی جزء
 مطویر و بحر منقطع اول طغوزنجی قطع دورنجی جزء یک و دورنجی
 پس تخف مفعولات جزء نه اوج علت داخل اولت **مفاعلاتن**
 جزئیه بو کتابه علل و از صیغدن اصلا به علت داخل اولت
 اصلا اوزره سالمدر اوان برنجی قطع واقع اولت بحر و افرد
 و بود کز اولت ای جزایه اصول بر لیر بونلک بر بر لیر اجتماعتن
 کلام موزون حاصل اولور مثلا دور دکره فعولس دن بر مصرع
 موزون حاصل اولور بحر متقارب دیر لیر و دور دکره مستفعلن
 دن بر مصرع موزون حاصل اولور که بحر کامل دیر لیر و دور دکره مفاعلاتن
 دن بر مصرع موزون حاصل اولور که بحر و افرد دیر لیر و دور دکره مفاعلاتن
 دن بر مصرع موزون حاصل اولور که بحر خرج دیر لیر و دور دکره فاعلاتن
 دن بر مصرع موزون حاصل اولور که بحر مل دیر لیر و مفعولات جزء اجز
 اخر ایله ترکیب اولنوب مثلا ایکی کز مفعولات مستفعلن دن
 بر مصرع موزون حاصل اولور که بحر مقتضبه دیر لیر و بونک مفاعلاتن
 یعنی ایکی کز مستفعلن مفعولات دن بر مصرع موزون حاصل
 اولور که بحر منقطع دیر لیر و ایکی کز مستفعلن ایله بر مفعولات

مفاعلاتن

بر مصرع موزون حاصل اولور که بحر سریع دیر لیر و ایکی کز مستفعلن
 فاعلاتن دن بر مصرع موزون حاصل اولور که بحر محبت دیر لیر
 و ایکی کز مفاعیلن فاعلاتن دن بر مصرع موزون حاصل
 اولور که بحر مضارع دیر لیر و ایکی کز فاعلاتن مستفعلن دن
 بر مصرع موزون حاصل اولور که بحر خفیف دیر لیر و ایکی کز فاعلاتن
 مفاعیلن دن بر مصرع موزون حاصل اولور که بحر طویل دیر لیر
 و بو اوان اوج بحر که اجزاء اصولک بر بر لیر اجتماعتن
 حاصل اولور بونلره بحر سالمه دیر لیر که بونلره علل و زحافاتن
 اصلا بر علت داخل اولور اصلا اوزره سالمدر و بو اصولک
 ارکانی که سبب و وتد و فاصله در تقدیم و تاخیر نقطه هر
 برند نجه اصول حاصل اولور مثلا اجزاء سالمه که بر سبب خفیف
 ایله و تد مجموعدن ترکیب اولور ایکی جزء حاصل اولور اگر وتد
 سبب و زینیه تقدیم اولور سه فعولس جزء حاصل اولور **و لم**
کو کبه و اگر سبب و تد او زینیه تقدیم اولور فاعلاتن جزء حاصل
 اولور **کو کبه** بو ایکی جزءه خامسه دیر لیر و ایکی سبب خفیف
 ایله بر وتد مجموع ترکیبندن اوج جزء حاصل اولور اگر وتد
 ایکی سبب او زینیه تقدیم اولور سه مفاعیلن جزء حاصل اولور
مرادل کو کبه و اگر ایکی سبب بر وتد او زینیه تقدیم اولور سه
 مستفعلن جزء حاصل اولور **کو کبه** و اگر وتد ایکی سبب
 از اسنه داخل اولور سه فاعلاتن جزء حاصل اولور **کو کبه**
 کبه و بر فاصله صغرا ایله بر وتد مجموع ترکیبندن ایکی جزء حاصل

اولور اگر وند فاصله اوزرینه تقدیم اولنورسه مفاعلتن جزء حاصل
 اولور **بیابان** کیسه واکر وند اوزرینه فاصله تقدیم اولنورسه متفا
 جزء حاصل اولور **برمن** کیسه وایکسب خفیف ایله بروند مفروق
 ترکیبندن اوج جزء حاصل اولور اگر وند اوزرینه ایکی سبب
 تقدیم اولنورسه مفعولات حاصل اولور **دره** کیسه واکر ایکی
 سبب اراسنه بروند کورسه مستفعلن جزء حاصل اولور
 وزنه یوقارو بیان اولند واکر ایکی سبب اوزرینه تقدیم اولنورسه
 فاعلاتن جزئی حاصل اولور و زنتک بیانه کجشد روکاه اولور
 بواجزاء سالمه تک هر مصرعه بر جزء حذف اولنوب محذو
 دیرلر وکاه اولور که مصرعه تک تصفی یعنی ایکی جزء حذف اولنورسه
 مشطور دیرلر وکاه اولور که زحافدن بر علت داخل اولور
 اجزاء سالمه تغییر واصول فروع تبدیل ایدوب غیر سالم
 دیرلر و بونله کت حد ترا محصور در انجی بو تخفیه شرح
 اولتان قطع اوج واقع اولان بحور اصول فروع عیینه
 واصلد فروع نقل اولنوب تغییر سبب اولان علل و حاقا
 بر فصلده بیایدلم **فصل** معلوم اولور که بو تخفیه شرح اولنورسه
 قطع لرحمله یکریدر که کجور و ضد اولان اوج بحور سالمه
 واکثری غیر سالمه اولنورسه انجی بشرطه التی قطع اولنورسه
 بحر جز در از اچیف و علل اصله بر علت داخل اولنورسه
 اصله اوزره سالمه ایکنجی طقوزنجی قطع اولور که بحر جز بند
 اصله اوزره سالمه اوجینجی اولنورسه برنجی قطع اولور که بحر جز بند

اصله اوزره سالمه دوردنجی یکریمی دوردنجی قطع اولور که بحر
 طویلتر برنجی یکریمی قطع اولور که بحر متقار بر بند اصله
 اوزره سالمه سائنه کجور فروع اوزره که دخول حاقا
 ایله اصلندن خروج انشردر غیر سالمه در پس غیر سالم
 اولوب بحر جز فروع اوزره اولان قطع اولور بحر جز اولان
 دوردنجی قطع اولور که مرقلدر و اولنورسه برنجی قطع اولور که
 مطوی دوردنجی برنجی قطع اولور که مطوی و محذو بندر بود
 قطع تک افاعیلنه داخل اولان علت اوجدر شرفل و طی
 و خین و غیر سالم اولوب بحر جز فروع اوزره اولان قطع
 بشرطه برنجی قطع اولور که بحر جز و اخری مقبوض و محذو
 و اولنورسه ایکنجی قطع اولور که بحر جز و مکفوف و محذو و اولان
 اوجینجی قطع اولور که بحر جز و یکریمی قطع اولور که مکفوف و
 محذو و یکریمی اوجینجی قطع اولور که بحر جز و مقبوض ازل
 و بوش قطع تک افاعیلنه داخل اولان علت التی در جزء
 و قبض و حذف بحر جز و ازاله و کفدر و غیر سالم اولوب
 بحر متقار بر فروع اوزره اولان قطع اولور دوردنجی قطع اولور
 مقصور دوردنجی قطع تک افاعیلنه داخل اولان علت برنجی
 قصر دور غیر سالم اولوب بحر منسرخ فروع اوزره اولان
 قطع ایکنجی برنجی اولور که مکفوف و مطوی دوردنجی
 اولنورسه طقوزنجی قطع اولور که مطوی محذو و ایدوب ایکنجی قطع
 افاعیلنه داخل اولان علت اوجدر کف و طی و جمع دور

در

Copyrighted by the University

جدولک یوقار و سنده ثبت اولنیدی جزء اجزاء اصولی
 بو کتفه موجود در وجد و کک صاع طرفه طولاً واقع
 اولان اون در در جزء اجزاء فرو عاندر وجد و کک اجزاء
 اولان زحافات در بوزحافاتک شرح و تفصیلک محکم
 هر برینک قطع لرینک او لکنه ذکر اولمشدر مراد این
 محکم مراجعت ایدر شرح اولنیدی بیر کوره لر بوندن صکه
 برخاتمه ایله تقطیعاً اشعاره متعلق اولتا و اعدا بر
 مقدار بیان ایدلم که مبتدیه الفاظه اشعاره واقع
 اولان مضاعف و تنوین و حروف کلمات حرکت و سکون
 زحمت چکیوب سهولتله تفکیک محور و تقطیع ابیاته
 قادر اوله لر **قاعده** بوفن اربابینک فاضلک بو باند
 نجه قواعد جلیله جمع ایدوب بیان اتمشدر که بو مختصر
 اگر چه جمله سن ذکر اتمک ممکن دکل ایسه بر مقدارین
 بار بزدخی ذکر این لم از ان جمله بری بود که **قاعده** فنی
 تقطیع مراد اولنه بیتدن هر سبب افا عیلدن هر سبب
 مقابله سنده بیتدن هر و تدافاعیلدن هر و تد مقابله سنده و
 بیتدن هر فاصله افا عیلدن هر فاصله مقابله سنده وضع
 اولنورنته کم شیخ ابوالجیش اندلس تالیف ایلدو کی
 عروض مختصرند بحر مدون اولان مدیاعانی النجی
 و لجا مصرعنده مدیاعنده اولدیغی کبر یعنی مد مقابله
 فادو با مقابله سنده علا و عا مقابله سنده وضع اولمشدر

وزنه فاعلاتن در وینه مختصر مذکور بحر کاطدن اولان
 و کلت لا احد بفقک فاقه مصرعنده و کلت لام اولان
 کیه یعنی وکل مقابله سنده متفاوتلا مقابله سنده علین وضع
 اولمشدر وزنه متفاعلین در **قاعده** تقطیعده حرف مشد
 اولی ساکن متحرک ایکی حرف عد اولنور مقدم بی اولمشدر
 کیه **قاعده** تقطیعده اعتبار مطلق حرکت در مثلاً افا عیلده
 بر حرف مضموم اولسه البتد سبب و تد و فاصله
 انک مقابله سنده اولان حرف مضموم لازم دکلدر کاه
 اولور که مضموم و مفتوح مکسور مقامنه و مکسور و
 مفتوح مضموم مقامنه اقامت اولنور **قاعده** تقطیعده معتبر
 اولان حرف مفوظه در حرف مکسوب دکلدر مثلاً بیت مدید
 فی التجنی عبارتنک تقطیعده فتنن فاوتله و جیم و توب
 اعتبار اولنور افا الف و لام و اخرندن یا یہ اعتبار اولنور
قاعده تقطیعده افا عیلدن واقع اولان سبب و تد و فاصله
 حروفنه بیتده واقع اولان سبب و تد و فاصله تک حروف
 مساوی و مطابق اولمق لازمدر که موزونک و زنه مطابقت
 حاصل اوله اگر بیتده اولان سبب و تد و فاصله حروف
 اولور مزبور لوده ساکن چوق اولمق کرک و اگر از
 اولور مزبور لوده متحرک چوق اولمق کرک یا خود مشد
 حرف کرک که وزنه حاصل اوله زیر حرکت و شده حرف
 مقابله اولور انلر اولنور اشباع اولنمق کرک **قاعده**

خط تقطيع سائر خطوط مخالفه علماء بيوم مشهوره خطان
لا يقاسان خط المصنف وخط العروض
فليحفظ هذه القاعدة الجليلة المهمة
المرغوبة الحمد لله على الاتمام

